

**LỊCH SỬ TRUYỀN THỐNG
CỦA ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN**

PHƯỜNG 2

(1930 - 2015)

BAN CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

1. Đ/c Nguyễn Ngọc Hạnh	Bí thư Đảng ủy
<i>Trưởng ban</i>
2. Đ/c Nguyễn Thị Ánh Loan	Phó Bí thư Thường trực
Chủ tịch HĐND
<i>Phó ban Thường trực</i>
3. Đ/c Nguyễn Trọng Thiện	Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
<i>Phó ban</i>
4. Đ/c Lê Huỳnh Hậu	Đảng ủy viên - Chủ tịch UB MTTQ
<i>Thành viên</i>

BAN BIÊN SOẠN

1. ThS. Nguyễn Văn Quế	Nguyên Trưởng phòng Văn hóa,
Sở Văn hóa, Thể thao - Du lịch
Thành phố Hồ Chí Minh
Nguyên Giám đốc
Trung tâm Văn hóa Quận 10
2. CN. Hồ Thành Khoa	
3. CN. Nguyễn Bích Duy An	
4. KTV. Nguyễn An Khánh	

Cùng với sự tham gia đóng góp ý kiến của các đồng chí nguyên là cán bộ lãnh đạo của phường qua các thời kỳ.

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2
QUẬN 10 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

**LỊCH SỬ TRUYỀN THỐNG
CỦA ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN
PHƯỜNG 2
(1930 - 2015)**

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Lời giới thiệu

Được sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Quận ủy Quận 10, Đảng ủy Phường 2 đã lãnh đạo thực hiện việc sưu tầm - biên soạn *Lịch sử truyền thống của Đảng bộ và nhân dân Phường 2 (1930 - 2015)* nhằm nối tiếp truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” của dân tộc ta, ghi lại những trang sử vẻ vang của địa phương, nhắc nhở và giáo dục truyền thống yêu nước, tinh thần cách mạng kiên cường của Đảng bộ và Nhân dân Phường 2 trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập tự do cho dân tộc, xây dựng đất nước phát triển, hội nhập, tiến lên xã hội mới Xã hội chủ nghĩa

Trong dòng chảy của các thời kỳ lịch sử, Đảng bộ và Nhân dân phường luôn vượt qua gian khó, quyết tâm tiến lên giành thắng lợi dưới ngọn cờ lãnh đạo của Đảng, đem lại hòa bình, thống nhất đất nước và ấm no hạnh phúc cho nhân dân. Tiến trình chuyển từ một vùng đất hoang vu lúc đầu thành một phường có cuộc sống phát triển, sầm uất, hiện đại như ngày nay là những trang sử vàng rực rỡ, là kỳ tích mà chỉ có dưới chế độ do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo mới có thể thực hiện được, những bài

học từ lịch sử do Đảng lãnh đạo luôn là những viên ngọc quý cho các cấp ủy Đảng, cán bộ, đảng viên hiện nay và tương lai học tập, noi theo.

* Cuốn sách gồm các phần:

- Phần mở đầu: Địa lý tự nhiên, kinh tế, xã hội và truyền thống yêu nước của nhân dân Phường 2.

- Phần thứ nhất: Nhân dân vùng đất Phường 2 dưới sự lãnh đạo của Đảng trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc (1930 - 1975).

- Phần thứ hai: Đảng bộ và Nhân dân Phường 2 trong sự nghiệp xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội (1975 - 2015).

Để thực hiện cuốn sách này, chúng tôi có tham khảo các tài liệu: Lịch sử Đảng bộ Thành phố, Sơ khảo lịch sử truyền thống cách mạng Quận 10, kỷ yếu 25 năm, 30 năm xây dựng và phát triển Quận 10, kỷ yếu 10 năm của Phường 2, lịch sử của các đơn vị phường bạn, và đặc biệt đã được sự quan tâm của Ban Thường vụ Quận ủy, sự hướng dẫn, giúp đỡ tận tình của Ban Tuyên giáo Quận ủy, Ban Tổ chức Quận ủy, Trung tâm Văn hóa Hòa Bình, các đơn vị phòng, ban của quận, các đồng chí lão thành cách mạng, các vị cao niên, các đồng chí đã từng là lãnh đạo phường qua các thời kỳ, cán bộ hưu trí, cán bộ và nhân dân trong cũng như ngoài phường.

Tuy chúng tôi đã có nhiều nỗ lực trong quá trình biên soạn song không sao tránh khỏi các khiếm khuyết do hạn chế về chủ quan cũng như khách quan, nhất là thất lạc các tư liệu lịch sử lưu trữ của phường; Đảng ủy phường

rất mong được nhận thêm nhiều ý kiến đóng góp, nhiều tư liệu, hiện vật liên quan để bổ sung, chỉnh lý, hầu khi có điều kiện thuận lợi sẽ tái bản nhằm làm cho lịch sử truyền thống cách mạng của Đảng bộ và Nhân dân Phường 2 ngày càng hoàn thiện hơn.

Trong niềm vui, niềm tự hào về truyền thống cách mạng địa phương, Ban Chấp hành Đảng bộ Phường 2 trân trọng giới thiệu *Lịch sử truyền thống của Đảng bộ và nhân dân Phường 2 (1930 - 2015)* đến đông đảo bạn đọc, cán bộ, đảng viên và nhân dân Phường 2 cũng như đồng bào cả nước.

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn tất cả các đồng chí, các cơ quan đơn vị, Ban nghiên cứu biên soạn và Nhân dân Phường 2 đã trực tiếp hoặc gián tiếp giúp đỡ chúng tôi hoàn thành công trình nghiên cứu lịch sử quan trọng này.

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ
PHƯỜNG 2 QUẬN 10**

Phần mở đầu

**ĐỊA LÝ TỰ NHIÊN,
KINH TẾ, XÃ HỘI
VÀ TRUYỀN THỐNG YẾU NƯỚC
CỦA NHÂN DÂN PHƯỜNG 2**

I. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN

1. Vị trí địa lý

Phường 2 có dạng hình thang trên bản đồ Quận 10, có tổng diện tích tự nhiên là 20,08ha và là một trong những phường nhỏ nhất của quận.

Phường ở về phía Bắc của Quận 10; hướng Đông của phường giáp Phường 1, Quận 10 và giới hạn bởi đường Lê Hồng Phong; phía Tây giáp đường 3 tháng 2, Quận 10 và giới hạn bởi đường Sư Vạn Hạnh; phía Nam giáp Phường 4, Quận 5 và giới hạn bởi đường Nguyễn Chí Thanh; phía Bắc giáp Phường 9, Quận 10 và giới hạn bởi đường Ngô Gia Tự, đồng thời giáp Quận 3 ở khu vực Ngã Bảy.

** Khí hậu*

Phường 2 thuộc Quận 10, vì vậy cũng giống các phường khác trong quận, phường có khí hậu gió mùa cận xích đạo, nhiệt độ cao và khá ổn định. Số giờ nắng trong năm trung bình từ 160 đến 270 giờ, nhiệt độ trung bình là 28°C, riêng tháng 4 nóng nhất với khoảng 31°C, tháng 12 nhiệt độ thấp nhất khoảng 26°C.

Phường có hai mùa: mùa mưa - mùa khô rõ rệt, tháng 5 đến tháng 11 là mùa mưa, thường xảy ra buổi chiều và có lúc mưa to nhưng có đặc điểm là mau tạnh; từ tháng 12 đến tháng 4 là mùa khô. Trong năm, lượng mưa khoảng 1.800 mm, độ ẩm trung bình cả năm khoảng 75%, có từ 2.000 đến 2.500 giờ nắng trong năm.

** Địa hình, địa chất*

Phường không có kênh rạch chia cắt, địa hình khá bằng phẳng. Phường có cấu tạo địa chất là đất sét pha cát, được bồi lắng bởi các dòng phù sa của những con sông, rạch tự nhiên cách đây hàng nghìn năm.

Qua biến đổi của thời gian, phường từ một vùng đất ao đầm, sinh lầy hoang vu được bồi lắng bằng phẳng, cỏ mọc lan tràn, có nhiều bụi tre nứa, lau sậy mọc cao quá đầu người, dần dần có người ở, dựng nhà làm ăn sinh sống. Đến nay Phường 2 có cảnh quan cư dân đông đúc, nhà cửa khang trang, cuộc sống dần sầm uất hiện đại.

2. Diện tích tự nhiên

Phường có diện tích tự nhiên là 20,08 ha, tất cả là đất phi nông nghiệp, trong đó:

- Đất ở là 8,52 ha, chiếm 42,43% diện tích đất của phường.

- Đất chuyên dùng là 11,41 ha, chiếm 56,82% diện tích đất của phường, gồm: đất xây dựng trụ sở cơ quan là 0,10 ha (chiếm 0,50% diện tích đất của phường), đất xây dựng công trình sự nghiệp là 2,26 ha (chiếm 11,25% diện tích đất của phường), đất sản xuất - kinh doanh phi nông nghiệp là 1,58 ha (chiếm 7,87% diện tích đất của phường), đất công cộng là 7,47 ha (chiếm 37,20% diện tích đất của phường), đất các cơ sở tôn giáo là 0,08 ha (chiếm 0,40% diện tích đất của phường), đất các cơ sở tín ngưỡng là 0,07 ha (chiếm 0,35% diện tích đất của phường).

- Phường 2 không có đất quốc phòng và đất an ninh.

Diện tích giữa các loại đất trên địa bàn phường (năm 2016) không có biến động (so với năm 2015) do địa bàn của phường chủ yếu là khu dân cư, chung cư cũ hiện hữu ổn định.

Diện tích đất của phường còn được phân theo đối tượng sử dụng và đối tượng được giao quản lý:

* Đối tượng được giao sử dụng: hộ gia đình - cá nhân trong nước sử dụng là 6,24 ha (chiếm 31,08% diện tích đất của phường), cộng đồng dân cư và cơ sở tôn giáo sử dụng là 0,11 ha (chiếm 0,55% diện tích đất của phường), các tổ chức trong nước sử dụng là 6,28 ha bao gồm: tổ chức kinh tế sử dụng 3,91 ha (chiếm 19,47% diện tích đất của phường), cơ quan đơn vị nhà nước sử dụng 0,38 ha (chiếm 1,89% diện tích đất của phường), tổ chức sự

nghiệp công lập sử dụng 1,99 ha (chiếm 9,91% diện tích đất của phường).

* Đối tượng được giao quản lý: Ủy ban nhân dân phường quản lý 3,05 ha (chiếm 15,19% diện tích đất của phường), cộng đồng dân cư và tổ chức khác quản lý 4,40 ha (chiếm 21,91% diện tích đất của phường).

3. Giao thông, cơ sở vật chất

Phường 2 là một phường nội thành của Thành phố Hồ Chí Minh, từ lâu đã được đô thị hóa.

Phường có hệ thống giao thông hoàn chỉnh, gồm có các tuyến đường Hùng Vương - Sư Vạn Hạnh - Ngô Gia Tự - Lê Hồng Phong bao quanh và có các tuyến đường Trần Nhân Tôn - Vĩnh Viễn - Hòa Hảo chia phường thành 5 ô, gồm 5 khu phố.

Tất cả các đường, hẻm trong phường đều đã được tráng nhựa, bê tông kang trang, thuận lợi trong việc đi lại.

Các con đường nêu trên của phường đều là những đường quan trọng của quận và Thành phố; như đường Lê Hồng Phong dẫn về Quận 1, Quận 3, Quận 5 là trung tâm kinh tế của Thành phố; đường Hùng Vương - Sư Vạn Hạnh - Ngô Gia Tự... dẫn về Quận 5 - Quận 6 đồng thời dẫn về miền Tây trù phú.

Đặc biệt Phường 2 là phường có gần 2/3 dân số sinh sống tại 16 lô chung cư, một phần còn lại là các hộ dân đa số là lao động xung quanh các tuyến đường huyết mạch

của phường, của quận; có khu Ngã Bảy sầm uất, có Bia Vườn Lài ở khu Vườn Lài nổi tiếng ngày xưa.

4. Lịch sử hình thành Phường 2

Từ năm 1945 về trước vùng đất thuộc Phường 2 ngày nay là nơi hoang vu, hẻo lánh, ao đầm sinh lầy, nước đọng. Qua thời gian được bồi đắp, dần thành vùng đất bằng phẳng, thuận tiện để sinh sống, từ đó cư dân các vùng đất đến tụ cư, hình thành vùng đất với nhiều địa danh có tiếng trong vùng.

Khi Pháp chiếm thành Gia Định và cai quản vùng đất này, để vơ vét tài nguyên - tiền của của đất thuộc địa, Pháp đã nghĩ cách cho một người Hoa tên là Chú Hỏa (Hui Bon Hoa) mượn đất cất nhà, xây phố để kinh doanh buôn bán, nộp lợi tức cho Pháp và làm giàu cho bản thân, dòng tộc. Ông ta đã thực hiện việc cho người Chà Và (Ấn Độ) thuê lại vùng đất này để nuôi bò, dê, làm nhà cho thuê lấy lãi, còn Chú Hỏa thì xây dựng dãy nhà kiên cố ở khu vực kế bên để ở, kinh doanh, đồng thời để tiếp đãi các quan Pháp (nay là khu nhà khách Chính phủ ở đường Lý Thái Tổ).

Do địa thế thuận lợi nên ngày càng có nhiều người dân lao động đến ở, làm ăn sinh sống mang theo nhiều nghề thủ công, trong đó có nghề làm bún đòi hỏi phải xay bột tráng bánh, khi làm có nước thải đỏ trắng xóa ra đường và đọng lại thành từng vũng. Nhìn đặc điểm này người dân gọi vùng này là xóm Vũng Bột, và địa danh Vũng Bột ra đời từ đó (gần Trường Măng non 3 ngày nay).

Phường có xóm Vườn Lài, dân cư trồng nhiều cây lài để buôn bán, dần hình thành xóm Vườn Lài (Ngã ba Ngô Gia Tự - Vĩnh Viễn).

Ở gần Miếu Bà (Khu phố 1 đường Lê Hồng Phong ngày nay) còn dấu tích nhà số 393/8 là nơi ngày xưa ở đây có một cây điệp to tỏa bóng che nắng, mưa cho người dân nghỉ ngơi, nhà dân cũng hình thành dần, từ đó khu vực này có tên là xóm Cây Điệp.

Sau năm 1945 Pháp mở mang đất đai, xây nhiều nhà cửa, khu ăn chơi cho sỹ quan - binh lính sau những đợt khủng bố, đàn áp nhân dân ta; chúng hình thành xóm Bình Khang (nguyên trước đó là xóm Giá chuyên làm giá đậu để bán); sau đó nhóm Bình Xuyên, Bảy Viễn,... lập ra để ăn chơi và phục vụ nhu cầu giải trí cho bọn thực dân Pháp xâm lược (gần khu Trường Măng non 3 ngày nay).

Thực dân Pháp còn xây dựng các hãng thuốc lá Mic, Bastos, xưởng đóng giày, xưởng dệt vải, nhà in sách báo,... ở vùng lân cận, do vậy nhiều người lao động vào làm công nhân, hình thành xóm nhà lá lụp xụp lợp bằng lá dừa nước để cho công nhân ở.

Để phục vụ cho bọn binh lính, Pháp còn xây dựng một Khu thủy đài và một Khu gia binh lớn trên đường Ngô Gia Tự, kéo dài từ góc đường Sư Vạn Hạnh đến khu vực cơ quan Công an Phường 2 bây giờ.

Sau một thời gian dài nhân dân Phường 2 cùng với nhân dân Quận 10 đã vùng lên chống lại thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược để giành lại cuộc sống yên bình.

Tết Mậu Thân 1968, Đảng đã lãnh đạo quận và dân ta thực hiện cuộc tổng tiến công và nổi dậy ngay tại địa bàn phường. Khu Vườn Lài, nơi khởi đầu cuộc nổi dậy của nhân dân Quận 10, Mỹ và tay sai điên cuồng ném bom xuống các khu vực đông dân cư của phường khiến nhiều nhà cửa, tài sản của đồng bào bị thiệt hại, nhiều người dân vô tội bị thiệt mạng. Bà con ta căm thù, đấu tranh đòi bồi thường, chúng bèn cho xây dựng các dãy chung cư Minh Mạng nay là chung cư Ngô Gia Tự để “giả vờ đền bù thiệt hại”. Sau đó lại thu tiền người dân.

Lúc này, Phường 2 thuộc phường Minh Mạng của Quận 5. Ngày 01/7/1969, chế độ Sài Gòn ra Sắc lệnh số 573/SL thành lập mới Quận 10 để dễ bề cai quản. Quận 10 gồm có 5 phường, trong đó có 3 phường của Quận 5 (phường Minh Mạng, phường Nhật Tảo, phường Nguyễn Tri Phương) và 2 phường của Quận 3 (phường Chí Hòa, phường Phan Thanh Giản).

Theo đó, Phường 2 thuộc phường Minh Mạng, Quận 10. Phường có 2 khóm gồm Khóm 3 và Khóm 5A. Phường có diện tích 76.922m², với dân số 7.132 người, 40% là người Hoa. Phường có hình chữ L, bao bọc bởi các tuyến đường Lê Hồng Phong - hẻm 68 Trần Nhân Tôn - Hùng Vương - Nguyễn Chí Thanh - Sư Vạn Hạnh và đường nội bộ các lô chung cư.

Sau ngày giải phóng 30/4/1975, Quận 10 vẫn giữ đơn vị hành chính là 5 phường như trước để ổn định tình hình. Tháng 7 năm 1976, Quận 10 chia thành 25 phường từ 5 phường ban đầu, trong đó Phường 2 vẫn như trước.

Năm 1977, Phường 3 cũ gồm Khóm 5B và khu chung cư được nhập thêm Khu phố 1 thành một phường được bao quanh bởi các đường: Vĩnh Viễn - Sư Vạn Hạnh - Trần Nhân Tôn - Hòa Hảo và đường nội bộ lô M.

Tháng 2 năm 1979, Quận 10 được chia thành 21 phường.

Năm 1981, Phường 3 cũ được quận quyết định nhập thêm một phần của Phường 4 giải thể (gồm khu tam giác: Vĩnh Viễn - Ngô Gia Tự - Lê Hồng Phong) vào thành một phường có 6 khu phố, với 9.663 người dân sống trên diện tích 16.500m².

Tháng 01 năm 1982, quận nhập các phường, còn lại 18 phường, rồi 25 phường.

Đến ngày 14/02/1987, theo Quyết định số 33-HĐBT của Hội đồng Bộ trưởng, Quận 10 được chia thành 15 phường mới, trong đó có ghi “Sáp nhập Phường 2 cũ với Phường 3 cũ thành một phường, lấy tên là Phường 2”.

Sự phân chia đơn vị hành chính này được giữ ổn định cho đến ngày nay.

5. Hệ thống chính trị của phường

** Về tổ chức Đảng*

Đảng bộ Phường 2 có 223 đảng viên và 14 chi bộ trực thuộc Đảng ủy phường, gồm: Chi bộ Khu phố 1, Khu phố 2, Khu phố 3, Khu phố 4, Khu phố 5, Chi bộ cơ quan, Chi bộ Công an, Chi bộ Quân sự, Chi bộ Trường Mầm non Phường 2, Chi bộ Trường Mầm non 3, Chi bộ Trường Trần Nhân Tôn, Chi bộ Trường Trương Định, Chi bộ Trường Vạn Tường, Chi bộ chợ Phường 2.

Để thiết thực nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng, Đảng ủy Phường 2 luôn coi trọng công tác giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên về chủ nghĩa Mác - Lênin; tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tu dưỡng - rèn luyện nâng cao nhận thức - quan điểm - lập trường cách mạng; nêu cao tính gương mẫu tiên phong trong công tác - lối sống, luôn cảnh giác cách mạng trước “diễn biến hòa bình”, âm mưu “Tự diễn biến - tự chuyển hóa” trong tình hình hiện nay.

** Hệ thống chính trị của phường:*

Hệ thống chính trị của phường gồm có Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội: Mặt trận Tổ quốc, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh, Hội Liên hiệp Thanh niên, Hội Khuyến học, Hội Người cao tuổi, Hội Chữ thập đỏ, Hội Cựu tù chính trị, Hội Cựu Thanh niên xung phong, Câu lạc bộ Truyền thống kháng chiến, tổ Công an hưu trí, Chi hội Luật gia.

Những năm qua, Mặt trận và các đoàn thể quần chúng của phường luôn tích cực công tác, củng cố bộ máy tổ chức, đổi mới phương thức hoạt động, có nhiều hiệu quả công tác, đóng góp quan trọng trong việc hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của phường.

** Về tổ chức chính quyền*

- Hội đồng nhân dân phường có 28 đại biểu thành viên với 01 Chủ tịch và 01 Phó Chủ tịch, có hai ban công tác gồm: Ban kinh tế - xã hội và Ban pháp chế. Có 05 nhóm đại biểu công tác theo 05 khu phố, trong đó Khu phố 1 có 10 đại biểu, Khu phố 2 có 05 đại biểu, Khu phố

3 có 05 đại biểu, Khu phố 4 có 04 đại biểu và Khu phố 5 có 04 đại biểu.

- Ủy ban nhân dân phường có 01 Chủ tịch, 02 Phó Chủ tịch, có 10 cán bộ, 40 công nhân viên. Phường lãnh đạo 05 khu phố, với 87 tổ dân phố.

Lãnh đạo phường luôn rèn luyện đạo đức, tư cách cán bộ nhà nước, nâng cao nghiệp vụ quản lý nhà nước, năng lực điều hành quản lý hành chính, đổi mới, cải tiến lề lối làm việc của đội ngũ cán bộ công nhân viên, có thái độ thân thiện, trách nhiệm, gần gũi, vì dân phục vụ qua công tác đi cơ sở, phân công lịch trực để tiếp công dân, niềm yết công khai các quy định đảm bảo theo tiêu chuẩn ISO 9001.

II. ĐẶC ĐIỂM DÂN CƯ VÀ KINH TẾ, XÃ HỘI

1. Dân cư

Thời kỳ đầu, nơi đây hoang vắng ít người qua lại, mãi đến khoảng 1935 - 1936 ở đây đã có vài trăm người về sinh sống, hầu hết là dân lao động nghèo khổ từ miền Trung, miền Tây và các vùng khác về lánh nạn áp bức bóc lột của bọn phong kiến, thực dân nơi quê hương bản quán. Họ làm những nhà lá lụp xụp, để mong tìm kế sinh nhai nơi vùng đất mới họ mang theo nghề gia đình, làm thuê làm mướn, chung nhau hình thành nên các xóm nghề thủ công có tiếng ở đây như: xóm Vũng Bột, xóm Vườn Lài, xóm Cây Diệp, xóm Giá...

Khoảng 1945 về sau, thực dân Pháp thực hiện chính sách khai thác tài nguyên vùng thuộc địa để phục vụ cho mưu đồ xâm lược lâu dài, chúng cho xây dựng nhà cửa,

mở rộng đất đai, làm nhà xưởng, thu hút nhiều người lao động về đây làm công để sống qua ngày.

Năm 1952, nhiều nhà tranh vách nứa của dân lao động ở vùng Phường 2 bị vợ của Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm cho người đốt cháy để nhằm giải tỏa nhanh xóm nhà lá, và cũng để kinh doanh bán tole cho chạy. Tuy khu vực phường không thiệt hại lớn nhưng vẫn khiến nhân dân lo sợ, và đành phải góp tiền mua tole lợp lại nhà để ở. Từ năm 1953 khu xóm nhà tole đã dần thay cho xóm nhà lá.

Đến khoảng năm 1955, nơi đây quy tụ nhiều người đến để làm thuê, chăn nuôi bò, dê, làm các nghề thủ công truyền thống, làm công nhân cho các hãng thuốc lá, hãng giày, xưởng dệt, nhà in,... ở các khu vực lân cận.

Năm 1968, đa số người dân ở khu vực 16 lô chung cư Ngô Gia Tự ngày nay là người lao động nghèo, là công nhân các hãng, xưởng làm quần quật cả ngày để kiếm đồng lương ít ỏi nuôi sống bản thân và gia đình, đến khi đêm về thì không có điều kiện gì để giải trí, chỉ nghỉ ngơi để mong lấy lại sức chuẩn bị cho ngày làm việc tiếp theo.

Dân cư trong phường ngày một đông hơn do những biến động chính trị xảy ra trong nước. Nông dân thì không thể chịu nổi cuộc sống bần cùng không lối thoát, các phu làm ở đồn điền thì không thể sống nổi với sự áp bức bóc lột của bọn cai thầu, chủ Pháp,... họ phải rời bỏ làng mạc để chạy vào đây, bán sức lao động cho các chủ hãng thuốc lá như Mic, Bastos, hãng bia,... để kiếm miếng ăn nhưng

sẵn sàng đấu tranh chống bất công, áp bức. Điều đó giải thích vì sao người dân trong phường có tinh thần đấu tranh cách mạng cao trong lịch sử xây dựng và bảo vệ địa phương. Các mốc thời gian 1945 - 1954, 1955, 1956, 1960 trở về sau tình hình dân cư đặc biệt gia tăng về số lượng.

Sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước 30/4/1975, Phường 2 có sự biến động lớn về dân cư trên địa bàn khi nhiều người về quê, đi kinh tế mới, ra nước ngoài, đi khắp nơi làm ăn sinh sống, đồng thời có nhiều người từ nơi khác đến. Tháng 6/1976, phường có 7.132 người dân, trong đó có 40% là người Hoa. Nơi có mật độ dân cư cao nhất trong phường là ở khu chung cư Ngô Gia Tự, số còn lại là người lao động ở các dãy nhà san sát nhau, địa bàn nhỏ hẹp, nhiều con hẻm, hầu hết buôn gánh bán bưng đáp ứng qua ngày.

Sau thời kỳ ổn định, rồi đổi mới, dần dần tình hình dân cư của phường ngày càng thay đổi theo chiều hướng tích cực hơn, đời sống người dân khá dần lên, các ngành nghề phát triển, nhà cao tầng mọc lên nhiều hơn, các cơ sở sản xuất ngày càng tăng về số lượng, các doanh nhân, nghệ nhân giỏi có tay nghề cao cũng về Phường 2 để mở rộng sản xuất, kinh doanh, đẩy mạnh chất lượng dịch vụ để nâng cao đời sống người dân, góp phần thiết thực vào sự phát triển mọi mặt của phường và quận.

Theo thống kê, năm 1999 phường có 18.674 nhân khẩu và 3.704 hộ.

Hiện nay Phường 2 có 19.243 nhân khẩu, trong đó thường trú là 17.511 người, tạm trú là 1.732 người.

2. Thành phần dân tộc - tôn giáo

** Dân tộc*

Thành phần dân tộc trên địa bàn Phường 2 rất đa dạng. Theo cuộc tổng điều tra dân số ngày 01/10/1979 và ngày 01/4/1999 thì các thành phần dân tộc trong phường như sau:

Người Kinh: 16.628 người; người Hoa: 1.976 người; người Khmer: 14 người; người Tày: 04 người; người Nùng: 09 người; người Chăm: 12 người; dân tộc khác: không có.

Hiện nay, phường có đa số là người dân tộc Kinh sống chan hòa với các dân tộc khác, cụ thể:

Dân tộc Kinh: 15.858 người (chiếm 82,60% nhân khẩu của phường);

Dân tộc Hoa: 3.279 người (chiếm 17,08% nhân khẩu của phường);

Dân tộc Chăm: 29 người (chiếm 0,15% nhân khẩu của phường);

Dân tộc Khmer: 06 người (chiếm 0,031% nhân khẩu của Phường);

Dân tộc khác: 26 người (chiếm 0,14% nhân khẩu của phường).

Ngôn ngữ giao tiếp chính là tiếng Việt. Riêng người Hoa thì dùng tiếng Quan Thoại và tiếng Tiều.

Thực hiện chính sách đại đoàn kết dân tộc của Đảng và Nhà nước, Đảng bộ và chính quyền Phường 2 luôn tạo mọi điều kiện thuận lợi để các thành phần dân tộc trên

địa bàn phường làm ăn sinh sống hợp pháp, chung tay xây dựng Phường 2 ngày càng tốt đẹp, phồn vinh.

** Tôn giáo*

Theo cuộc tổng điều tra dân số ngày 01/10/1979 và ngày 01/4/1999 thì các thành phần tôn giáo trong phường như sau:

Không theo đạo: 13.200 người, có theo đạo: 5.443 người.

Trong đó Phật giáo: 4.863 người; Thiên chúa: 523 người; Cao đài: 27 người; Tin lành: 30 người;

Hiện nay, phường có 2.639 người theo đạo Phật (chiếm 13,75%), 793 người theo đạo Thiên chúa (chiếm 4,16%), 450 người theo đạo Tin lành (chiếm 2,34%), 75 người theo đạo Cao Đài (chiếm 0,4%) và số người không theo đạo là 15.236 người (chiếm 82%).

Trên địa bàn phường có 4 cơ sở tôn giáo:

- Chùa Bửu Thành: Tọa lạc tại số 73 Hòa Hảo, được Hòa thượng Thích Bửu Thanh sáng lập năm 1969, thuộc hệ phái Bắc Tông. Chùa thực hiện các hoạt động từ thiện xã hội như thường xuyên hỗ trợ phường trong các buổi chăm lo an sinh xã hội cho người có hoàn cảnh khó khăn. Hàng năm vào dịp Đại lễ Vu Lan phát hơn 500 phần quà và hơn 200 phần cơm cho bà con có hoàn cảnh khó khăn.

- Chùa Vĩnh Long: Tọa lạc tại số 242/1 Sư Vạn Hạnh, được Ni sư Thích Nữ Nhật Thanh sáng lập năm 1970, được trùng tu năm 1980, thuộc hệ phái Bắc Tông. Các hoạt động từ thiện xã hội chùa thường xuyên thực hiện hàng tháng vào ngày rằm đều phát trên 200 phần cơm

cho bà con có hoàn cảnh khó khăn, vào Đại lễ Vu Lan phát hơn 300 phần quà cho bà con có hoàn cảnh khó khăn.

- Chùa Long Phước: Tọa lạc tại số 78/3 Trần Nhân Tôn, do Hòa thượng Thích Thiện Bửu trụ trì, thuộc hệ phái Bắc Tông, được xây dựng năm 1934, được trùng tu hai lần vào các năm 2001 và 2012. Hàng năm chùa thường tham gia công tác xã hội từ thiện (với khoảng 200 - 300 suất quà cho người khó khăn) của phường, quận và Thành phố.

- Hội thánh Tin lành - Chi hội Ngô Gia Tự: Trực thuộc hội thánh Tin lành miền Nam Việt Nam, tọa lạc tại số 027 lô V chung cư Ngô Gia Tự, với số tín đồ đang sinh hoạt là 450 người.

Ngoài ra, phường còn có 01 cơ sở tín ngưỡng dân gian là Miếu Bà và Miếu Ông: Tọa lạc tại hẻm 78 Trần Nhân Tôn, được xây dựng từ năm 1934, năm 2001 bị cháy và đã được trùng tu khang trang vào cùng năm. Miếu có hai phần: phần bên phải đi vào thờ Bà (Ngũ Hành Nương Nương) và Phật Địa Mẫu có diện tích rộng, thoáng, trước năm 1984 ở đây mở lớp học tình thương cho các cháu thiếu nhi của những hộ nghèo trong xóm, trong phường. Bên trái đường hẻm, đối diện nơi thờ Bà là điện thờ Ông, thờ Thành Hoàng và Quan Thánh. Hàng năm vào lễ Kỳ yên nhằm ngày 23 - 24 tháng 3 (âm lịch) là lễ cúng Bà - cúng Ông, cầu cho “Quốc thái dân an - Mưa thuận gió hòa”, và ba năm đảo lệ thì có một năm cúng Ông lớn hơn các năm khác. Miếu có Ban quản trị gồm 01 Hội trưởng và 07 thành viên. Hàng năm đều có các hoạt động xã hội như

làm từ thiện, giúp đỡ các hộ khó khăn ở địa bàn phường và quận với hàng trăm phần quà.

Suốt thời gian chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, có rất nhiều bà con của phường có đạo cũng như không theo đạo đã tích cực tham gia các cuộc đấu tranh của nhân dân trong quận và Thành phố. Hầu hết họ đều có lòng yêu nước, căm thù giặc, chung sống trong hòa hợp dân tộc, sống “Tốt đời - đẹp đạo”. Các tín đồ tôn giáo đều thực hiện tốt các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, tham gia xây dựng kinh tế, thực hiện tốt phong trào xây dựng Khu phố văn hóa, giữ gìn an ninh trật tự và thực hiện đại đoàn kết toàn dân, có nhiều hoạt động Xã hội giúp đỡ người nghèo, thành lập các quỹ học bổng,... họ đều gắn bó với hoạt động chăm lo xã hội và hoạt động tôn giáo hợp pháp trên địa bàn phường.

3. Văn hóa - xã hội

** Giáo dục*

Từ trước năm 1975 cho đến năm 1985, tại Phường 2 (cũ) có 04 ngôi trường. Đến khi nhập thêm Phường 3 (cũ) vào Phường 2 thì phường có thêm 01 trường. Hiện nay phường có 08 cơ sở giáo dục. Phường luôn tạo điều kiện đẩy mạnh công tác giáo dục. Cụ thể danh sách 08 trường là: Trường Cao đẳng Kinh tế, Trường Trung cấp Vạn Tường, Trường THPT Nguyễn An Ninh, Trường Tiểu học Trương Định, Trường Tiểu học Trần Nhân Tôn, Trường Mầm non Phường 2, Trường Măng non 3 và Trường Mẫu giáo Sài Gòn.

Để chăm sóc tốt các cháu mẫu giáo và tạo điều kiện cho cha mẹ các cháu yên tâm làm việc, chính quyền địa phương đã mở thêm Trường Mẫu giáo Măng Non ở lô Y song song với Trường Măng non ở đường Ngô Gia Tự.

Theo nhu cầu của xã hội, nhiều lớp học tình thương, lớp bổ túc văn hóa cho con em các hộ nghèo đã được tổ chức thường xuyên và tận dụng các khoảng không gian thuận lợi trên địa bàn để mở các lớp ban đêm như trước sân Miếu Bà ở Khu phố 1, v.v...

Trường Cao đẳng Kinh tế ở số 33 Vĩnh Viễn, trước 1975 là cơ quan Caritas Mỹ để nuôi trẻ mồ côi, sau 1975 là nơi đóng quân của lực lượng Thanh niên xung phong Thành phố và là nơi tổ chức các lớp bồi dưỡng chính trị - nghiệp vụ cho cán bộ quận và Thành phố. Trường đã cung cấp nhiều thế hệ cán bộ làm kinh tế cho quận, Thành phố và các tỉnh.

Hội Khuyến học của phường tổ chức nhiều hoạt động như: trao giải thưởng “Gia đình hiếu học”, tổ chức chương trình tiết kiệm nuôi heo đất để trao học bổng cho các em học sinh giỏi,... Hàng năm Hội Khuyến học tổ chức trao khoảng 40 suất học bổng, hỗ trợ tập sách giáo khoa cho các em học sinh nghèo và cận nghèo (Ban Chấp hành hội đã chăm lo 02 suất học bổng cho 02 em học sinh giỏi trong suốt các cấp học với số tiền là 8 triệu đồng/năm.).

** Văn hóa*

Thời trước năm 1975, Phường 2 (cũ) không phải là tụ điểm hoạt động văn hóa, có 01 rạp chiếu bóng, không có thư viện cấp quận - thành phố,... Sau 1975 cũng nhờ

ảnh hưởng của các tụ điểm văn hóa của các khu vực lân cận, khi nhập Phường 3 (cũ) vào thì Phường 2 có thêm rạp chiếu bóng Vườn Lài. Rạp này trước năm 1975 là rạp Thành Chung, chuyên chiếu phim Ấn Độ, không được đầu tư nhiều, sau đổi tên là rạp chiếu phim Mỹ Đô, nay đã được đầu tư nâng cấp nhiều lần, rạp vẫn đang hoạt động tốt trên địa bàn Khu phố 2, Phường 2, trực thuộc sự quản lý của Trung tâm Văn hóa Hòa Bình, Quận 10.

Phường 2 (cũ) có hai ngôi chùa là chùa Bửu Thành và chùa Vĩnh Long được xây dựng trước năm 1975, khi nhập Phường 3 (cũ) vào thì phường có thêm chùa Long Phước (được xây dựng trước năm 1975) và tại lô V chung cư Minh Mạng có chi nhánh Hội thánh Tin lành (được thành lập năm 1972 do một số tín đồ tự nguyện quyên góp lập ra).

Dưới chế độ Sài Gòn, thời Pháp - Mỹ đã du nhập ồ ạt nếp sống lai căng, văn hóa phẩm xấu như phim ảnh, sách báo, âm nhạc,... tạo nên một xã hội thực dụng, hưởng thụ, xa rời bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam nên văn hóa tinh thần hầu như dựa vào các cơ sở tôn giáo ở địa bàn.

Từ sau ngày giải phóng năm 1975 đến nay, Đảng bộ phường đã lãnh đạo xóa bỏ văn hóa lai căng mất gốc, đồi trụy,... đồng thời xây dựng nền văn hóa cách mạng tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc. Phường có nhiều hoạt động văn hóa lành mạnh, có thêm nhiều cơ sở văn hóa để bảo vệ nền văn hóa dân tộc, phát huy văn hóa truyền thống cách mạng mang tính hiện đại, trong đó năm 2008

Phường 2 đã đầu tư xây dựng Nhà Văn hóa phường, là thiết chế văn hóa cơ sở quan trọng trên địa bàn phường. Chính quyền và nhân dân Phường 2 đã cùng các ban ngành của quận và Thành phố, nhất là Công an quận hỗ trợ triệt phá, chuyển hóa địa bàn cho nên tệ nạn xã hội gần như được xóa trắng. Đến năm 1999 trở đi, ở đây đã thật sự chấm dứt khu tệ nạn xã hội tai tiếng tồn tại hàng chục năm qua.

Trong khu vực xóm Cây Diệp có miếu Ngũ Hành, là nơi để bà con lao động đến sinh hoạt tâm linh, cầu mong đất nước thái bình, thịnh vượng, buôn may bán đắt, an lành để làm ăn sinh sống. Đặc biệt, tại ngã ba Vườn Lài (Khu phố 2) có bia tưởng niệm các anh hùng liệt sỹ trong trận tổng công kích mùa xuân Mậu Thân 1968 được xây dựng tháng 01 năm 1998, được trùng tu nâng cấp năm 2011. Vào những dịp lễ tết đều có hàng trăm, hàng nghìn người dân trong phường, quận đến đây để dâng hương, dâng hoa tưởng nhớ đến các gương cán bộ, Đảng viên, chiến sỹ chiến đấu kiên cường vào mùa xuân Mậu Thân năm 1968 đã anh dũng hy sinh tại đây, các anh đã không tiếc máu xương cho độc lập, tự do, ấm no hạnh phúc của nhân dân, của đất nước.

Do đặc điểm địa bàn, nên Phường 2 trước năm 1975 không có đồn bót nào của địch trú đóng, chỉ có cơ sở ở số 12 Trần Hoàng Quân (đường Nguyễn Chí Thanh ngày nay) là cơ quan cố vấn quân đội Nam Triều Tiên trú đóng (sau năm 1975 địch đã bỏ chạy nên ta tiếp quản làm cơ sở của Quận ủy Quận 10), và khu cơ quan Trung tâm Chiêu hồi của chế độ Sài Gòn, sau năm 1975 trở thành cơ quan

của cấp ủy - Ủy ban nhân dân Cách mạng lâm thời của Phường 3 (cũ) (nay là Trường Măng non 3).

Phường 2 đặc biệt là phường có nhiều chung cư nhất Quận 10 (16 lô chung cư), cuộc sống ở đây có những thuận lợi giúp người dân gần gũi nhau hơn, giúp nhau vượt lên vượt khó, tuy nhiên có lúc vệ sinh giữa các tầng chung cư, giữa các lô chung cư với nhau đã khiến cả cộng đồng lo lắng vì độ ô nhiễm, gây mất mỹ quan đô thị, do có một số người dân chưa ý thức đã vứt rác bừa bãi xuống tầng dưới, qua bên các lô chung cư khác,... Để giải quyết vấn nạn ô nhiễm môi trường, Đảng bộ, chính quyền phường đã cùng các ban ngành của quận và Thành phố kiên trì vận động, đồng thời kiên quyết thực hiện các biện pháp chế tài hiệu quả tích cực. Ngày nay vấn đề vệ sinh môi trường trong phường luôn là nội dung được đông đảo mọi người quan tâm thực hiện, đạt các tiêu chuẩn Phường văn hóa - Văn minh đô thị.

Bên cạnh việc ổn định xã hội, Đảng bộ phường còn tập trung chỉ đạo đẩy mạnh chăm lo cho người dân trên địa bàn phường về sức khỏe, cơ sở hạ tầng,... để chất lượng cuộc sống của người dân ngày càng được nâng cao; như trạm y tế phường có 05 cán bộ nhân viên, hàng năm đều có kế hoạch khám chữa bệnh cho người dân, nhất là những người lao động nghèo. Nhân dân Phường 2 vui mừng khi thấy từ những con hẻm nhỏ tối tăm chật hẹp, đường đất lầy lội ngày xưa, nay đã là những con hẻm bê tông, có đèn điện chiếu sáng, đi lại thuận tiện.

III. TRUYỀN THỐNG YÊU NƯỚC CỦA NHÂN DÂN PHƯỜNG 2 TRƯỚC KHI ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM RA ĐỜI

Lịch sử truyền thống yêu nước của nhân dân Phường 2 gắn chặt với lịch sử hình thành và truyền thống yêu nước của vùng đất Sài Gòn - Nam Bộ. Từ thế kỷ IX đến thế kỷ XVI vùng đất này còn hoang vu với dân cư thưa thớt, sau đó một số cư dân người Việt từ vùng đất Thuận Quảng đến đây khai khẩn đất hoang, lập ấp lập làng. Họ đã dũng cảm đương đầu với những khó khăn gian khổ trên vùng đất mới như: địa hình sông ngòi chằng chịt khác với vùng đất trước kia của họ, nhiều loại thú dữ như hổ, báo, cá sấu rất nguy hiểm,... Tuy nhiên với quyết tâm tìm kế mưu sinh, họ đã vượt qua những trở ngại, luôn thao thức về quê hương, đất nước, luôn khát khao tự do, không cam chịu số phận nô lệ dưới ách bóc lột của bọn phong kiến thối nát ở quê hương bản quán. Họ vào vùng đất mới này đấu tranh để tìm cuộc sống khá hơn và mở ra tương lai tốt đẹp hơn cho con cháu sau này.

Nhằm lúc chúa Nguyễn tìm hướng mới ở vùng đất phương Nam, năm 1623, chúa Nguyễn cho lập Sở thuế để thu thuế giao thương qua các bến cảng ở Sài Gòn (vùng bến Hàm Tử ở Quận 5 ngày nay) và khu vực Bến Nghé (khu vực Cột cờ Thủ Ngũ bên bến sông Bạch Đằng tại Quận 1 ngày nay), đồng thời cho phép cư dân được di cư vào vùng đất này lập ấp mưu sinh và giữ gìn vùng đất để “Vạn đại dung thân”. Chúa Nguyễn còn cử các quan đại thần và quân lính vào lập đồn trấn giữ, huy động dân cư

nơi đây chung tay xây dựng thành Gia Định vào cuối năm 1790 để bảo vệ nhân dân chống giặc ngoại xâm.

Vào nửa cuối thế kỷ XIX, thực dân Pháp bắt đầu lấn le xâm chiếm vùng đất Sài Gòn để làm thuộc địa. Đến ngày 17/02/1859, thực dân Pháp tấn công thành Gia Định. Quân dân ta dù với ý chí chiến đấu cao, nhưng với lực lượng và khí tài hạn chế hơn so với thực dân Pháp nên chỉ sau một ngày thực dân Pháp đã chiếm được thành, chiếm đóng vùng đất Sài Gòn - Gia Định, mở đầu cuộc xâm lược Lục tỉnh Nam Kỳ.

Không chịu khuất phục trước quân thực dân bạo tàn, quan quân ta tử tán các nơi tìm kế đánh giặc giữ nước.

Một năm sau (năm 1860), hưởng ứng lời kêu gọi của danh tướng Nguyễn Tri Phương, nhân dân ta ở khắp Sài Gòn - Gia Định đã vùng lên chống giặc, trong đó có các cư dân vùng đất Quận 10 nói chung và Phường 2 nói riêng ngày nay. Họ ngày đêm cùng nhau đào hào đắp lũy, lập đại đồn Chí Hòa ngay trên vùng đất Hòa Hưng, Quận 10 ngày nay để chiến đấu chống giặc ngoại xâm.

Thực dân Pháp không từ bỏ dã tâm, quyết chiếm lấy đại đồn Chí Hòa để dập tắt ý chí chiến đấu bảo vệ tự do độc lập của dân tộc Việt Nam. Quân dân ta sau nhiều ngày chiến đấu kiên cường, nhưng do lực lượng còn yếu nên đại đồn Chí Hòa thất thủ vào ngày 25/02/1861.

Dù thất bại nhưng quân dân ta vẫn không nản lòng, vẫn chiến đấu chống bọn thực dân bằng nhiều cách khác nhau. Họ nghe theo lời tướng quân Trương Định - một người con miền Trung sinh sống trên đất Sài Gòn, xung phong vào lực lượng nghĩa binh dũng cảm dấy binh chống

giặc trên vùng đất Gia Định kiên cường. Cuộc chiến đấu đang đến hồi quyết liệt thì không may tướng quân Trương Định qua đời vào năm 1864. Tiếp nối ý chí của cha, Trương Quyền tiếp tục vận động nhân dân nổi dậy đánh đuổi giặc Pháp ở vùng đất 18 thôn Vườn Trầu (khu vực Bà Điểm, Hóc Môn ngày nay) đến năm 1870.

Năm 1871, một người con của vùng đất Gia Định là Nguyễn Ảnh Thủ theo tiếng gọi của nghĩa quân đã cùng nhiều đồng đội và người dân nổi lên chống giặc với lời thề quyết giữ gìn vùng đất quê hương.

Nhiều cuộc khởi nghĩa của nhân dân ta với nhiều hình thức khác nhau trong thời gian dài đã bị bọn thực dân Pháp dập trong biển máu.

Với lòng căm thù giặc, ngày 05/6/1911, người thanh niên Nguyễn Tất Thành sau một thời gian ở Phan Thiết vào Sài Gòn, được các ông Trương Gia Mô, Nguyễn Quý Anh, lãnh đạo xưởng nước mắm Liên Thành,... giúp sức tạo điều kiện thuận lợi để anh Văn Ba (Nguyễn Tất Thành) ra đi tìm đường cứu nước từ bến cảng Nhà Rồng.

Trong nước, có nhiều sỹ phu yêu nước như Phan Phát Sanh đã vận động các đồng chí cùng với mình tổ chức cuộc bạo động chống Pháp nổi tiếng vào ngày 28/3/1913.

Tổ chức Thiên Địa hội đã vận động nhiều người dân tham gia, trong đó có người dân vùng đất Phường 2, Quận 10 tiếp tục phong trào chống Pháp. Nổi bật trong giai đoạn này có trận đánh lớn vào Khám Lớn Sài Gòn để giải thoát những nhà yêu nước trong lao tù, đã ghi dấu ấn đậm nét trong lịch sử đấu tranh cách mạng vùng đất Sài Gòn - Gia Định.

Lúc này, ở Sài Gòn có luồng tư tưởng dân chủ tư sản mang ánh sáng văn hóa mới tiến bộ từ nền văn minh phương Tây, trong đó có tờ báo *Chuông Rè* với các bài báo của nhà trí thức yêu nước Nguyễn An Ninh đã truyền bá trực tiếp tư tưởng cách mạng tự do, dân chủ ở Pháp nhằm chống trực diện chế độ thực dân ở Việt Nam.

Ở Pháp, các nhà trí thức tiến bộ như: thanh niên Nguyễn Ái Quốc (Nguyễn Tất Thành), luật sư Phan Văn Trường,... đã có nhiều bài báo, nhiều buổi diễn thuyết, gửi nhiều đơn thư cho nhà cầm quyền Pháp để đòi độc lập, dân chủ cho nước Việt Nam, tuyên truyền tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin cho đông đảo công chúng, trong đó truyền bá những nét cơ bản về Chủ nghĩa xã hội, về Mác, Lênin vào vùng đất Sài Gòn trong những năm 1920.

Vừa tiếp tục chiến đấu bảo vệ Tổ quốc, vừa tiếp thu các tư tưởng mới của phương Tây, nhân dân vùng đất Sài Gòn - Gia Định (trong đó có nhân dân vùng Phường 2, Quận 10) đã thấy được tương lai, vận mệnh của dân tộc nên đã mạnh mẽ đứng lên chống lại bọn thực dân bạo tàn để giành lại độc lập, tự do, hạnh phúc cho gia đình và dân tộc mình.

Năm 1922, ở khu vực Chợ Lớn đã có cuộc bãi công của 600 thợ nhuộm. Năm 1924, có cuộc bãi công của hàng nghìn công nhân cơ khí Ba Son phản đối tàu chiến của thực dân Pháp qua bến cảng Sài Gòn.

Với nhiệt tình cách mạng lên cao, nhiều đảng viên Cộng sản đã thành lập nhiều chi bộ với nhiều tổ chức Đảng ở khắp ba vùng Trung Kỳ, Nam Kỳ và Bắc Kỳ. Năm 1929, ở nước ta thành lập ba tổ chức cộng sản:

- Đông Dương Cộng sản Đảng ra đời tháng 6 năm 1929.
- An Nam Cộng sản Đảng ra đời tháng 8 năm 1929.
- Đông Dương Cộng sản liên đoàn ra đời tháng 9 năm 1929.

Nhận thấy phong trào cách mạng ngày càng nở rộ là tín hiệu tốt cho khí thế hào hùng của dân tộc, nhưng nguy cơ phân tán lực lượng cách mạng quá cao dễ bị chi phối, mục tiêu chính là đánh đuổi thực dân sẽ khó thành công. Do vậy, nhiệm vụ mang tính cấp bách, sống còn lúc này là phải hợp nhất ba tổ chức để thống nhất mục tiêu chiến đấu chống kẻ thù là thực dân Pháp trên đất nước ta.

Hòa cùng việc chuẩn bị hợp nhất ba tổ chức cộng sản, phong trào cách mạng ở vùng Phường 2 vẫn tiếp tục nổ ra. Chi bộ Đảng ở khu vực Phường 2 vẫn lãnh đạo nhân dân trong vùng và công nhân các hãng xưởng ở khu vực Chợ Lớn - Gia Định tiếp tục có các cuộc xuống đường, bãi thị, bãi công trước khi có Đảng thống nhất đều xuất phát từ những hạt nhân cộng sản, những tư tưởng tiến bộ hướng về cách mạng: như tinh thần của cuộc cách mạng tháng Mười Nga, phong trào cách mạng của đông đảo công nhân - Công đoàn Pháp và nhất là tư tưởng cộng sản từ những nhà trí thức cách mạng trẻ tuổi như Nguyễn Ái Quốc...

Tất cả những yếu tố trên là những tiền đề để Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời sau này, thể theo ý nguyện của nhân dân Việt Nam, trong đó có khu vực Sài Gòn - Gia Định (mà nhân dân vùng đất Phường 2, Quận 10 cùng chung mong muốn).

Phần thứ nhất

**NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2
DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG
TRONG SỰ NGHIỆP ĐẤU TRANH
GIÀNH ĐỘC LẬP DÂN TỘC
(1930 - 1975)**

Chương I

**TRUYỀN THỐNG CÁCH MẠNG
CỦA NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2
TỪ KHI CÓ ĐẢNG LÃNH ĐẠO ĐẾN
THẮNG LỢI CỦA CUỘC KHÁNG CHIẾN
CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC
(1930 - 1954)**

**I. PHONG TRÀO ĐẤU TRANH CÁCH MẠNG CỦA
NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TỪ KHI CÓ
ĐẢNG LÃNH ĐẠO ĐẾN CÁCH MẠNG THÁNG TÁM
THÀNH CÔNG (1930 - 1945)**

**1. Nhân dân vùng đất Phường 2 trong cao trào
cách mạng 1930 - 1931**

Trong thời gian ở Pháp, đồng chí Nguyễn Ái Quốc đã học hỏi được nhiều kiến thức mới, sớm tiếp thu chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Cách mạng tháng Mười Nga

năm 1917. Nhà yêu nước đã có nhiều hoạt động sôi nổi để có hướng hình thành một chính đảng ở quê nhà nhằm sớm đấu tranh với bọn cướp nước giành lại độc lập, tự do cho dân tộc.

Cuối năm 1924, Nguyễn Ái Quốc đến Quảng Châu (Trung Quốc), liên hệ với Quốc tế Cộng sản mà cụ thể là Bộ Phương Đông, tiến tới thành lập Việt Nam Cách mạng Thanh niên (tức Việt Nam Thanh niên Cách mạng Đồng chí Hội) để vận động, tập hợp thanh niên, huấn luyện, đào tạo những người yêu nước theo xu hướng vô sản chuẩn bị đưa họ về nước nhằm gây dựng cơ sở cách mạng, chuẩn bị thành lập chính đảng.

Thời điểm ba tổ chức cộng sản thành lập ở trong nước, nhận thấy nguy cơ tranh giành ảnh hưởng của nhau sẽ dẫn đến sự tan rã, từ đó làm suy yếu phong trào công nhân, phong trào yêu nước, nên từ ngày 06/01 đến ngày 07/02/1930, tại Hương Cảng, Nguyễn Ái Quốc chủ trì Hội nghị hợp nhất ba tổ chức cộng sản ở Việt Nam thành lập một đảng mới với tên gọi là Đảng Cộng sản Việt Nam. Hội nghị đã đề ra cương lĩnh giải phóng dân tộc phù hợp với ý chí và nguyện vọng của toàn dân tộc Việt Nam.

Sau hội nghị, các đại biểu được phân công về nước để tiến hành thống nhất các tổ chức đảng trực thuộc.

Tại Sài Gòn - Chợ Lớn, đồng chí Châu Văn Liêm, đồng chí Nguyễn Thiệu và các đồng chí trong Ban lâm thời của An Nam Cộng sản Đảng cùng đồng chí Ngô Gia Tự đại diện cho Đông Dương Cộng sản Đảng tại Nam Kỳ bàn việc hợp nhất các tổ chức cộng sản ở Nam Kỳ.

Kết thúc cuộc họp, Ban lâm thời Chấp ủy (Xứ ủy) của Đảng Cộng sản Việt Nam ở Nam Kỳ được thành lập. Đồng chí Ngô Gia Tự được bầu làm Bí thư, trụ sở đặt tại góc đường Nguyễn Thái Học - Phạm Ngũ Lão, Quận 1 bây giờ.

Tháng 3 năm 1930, Ban lâm thời Chấp ủy của Đảng bộ Sài Gòn - Chợ Lớn hình thành với 5 đồng chí được chỉ định, do đồng chí Nguyễn Văn Lợi (Hữu Dũng) làm Bí thư. Các tổ chức cộng sản ở cơ sở cũng được hợp nhất và thành lập các chi bộ mới trực thuộc.

Ở vùng đất Phường 2, khu vực Ngã Bảy, Vườn Lài, Hòa Hưng, Quận 10 chưa có cơ sở cách mạng hoạt động dưới sự lãnh đạo của Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn, nhưng nơi đây đã từng có các đồng chí về đứng chân, hoạt động bí mật để chỉ đạo phong trào như đồng chí Nguyễn Thị Minh Khai, đồng chí Trần Bạch Đằng, đồng chí Trần Văn Giàu, đồng chí Trương Văn Bang.

Cùng thời điểm này xảy ra cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới làm cho nền sản xuất tư bản suy thoái nghiêm trọng, dẫn đến Sài Gòn - Chợ Lớn cũng bị ảnh hưởng nặng nề, người dân điêu đứng, tồ tức chất chồng. Từ đó, mâu thuẫn càng dâng cao giữa nhân dân ta với bọn đế quốc, tay sai và tất yếu phong trào đấu tranh chống áp bức, bóc lột, chống ách thống trị của thực dân Pháp, chống bọn địa chủ phong kiến của công nhân, nông dân và đông đảo người dân, trong đó có người dân Phường 2 Quận 10 vùng lên dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Tháng 4 năm 1930, thành lập Tổng Công hội Nam Kỳ. Ngày 01 tháng 5 năm 1930, Tổng Công hội tổ chức

cuộc xuống đường với sự tham gia của công nhân, người lao động để đấu tranh đòi xóa bỏ thuế thân, tăng lương, bảo đảm điều kiện lao động tối thiểu cho công nhân. Một tháng sau, công nhân hãng rượu Fontaine ở Bình Tây (Chợ Lớn) đấu tranh đòi tăng lương. Ở Đức Hòa (Chợ Lớn) cũng nổ ra cuộc biểu tình lớn nhất Nam Bộ ngày 04 tháng 6 năm 1930. Hai tháng sau, công nhân và nhân dân Phường 2 cùng người lao động Sài Gòn - Chợ Lớn biểu tình đòi tăng lương, giảm giờ làm, chống áp bức, bóc lột nhân kỷ niệm Ngày chống chiến tranh đế quốc. Trước sức mạnh của nhân dân Việt Nam trên toàn quốc, Toàn quyền Pasquier ra lệnh cho các Chủ tỉnh tăng cường đàn áp, bắt bớ cán bộ cách mạng; do vậy, nhiều cán bộ, đảng viên bị bắt, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn bị vỡ.

Tháng 10 năm 1930, Ban chấp hành Trung ương Đảng tổ chức Hội nghị lần thứ nhất tại Hồng Kông (Trung Quốc) để thông qua “Luận cương chính trị” của Đảng và đổi tên Đảng là Đảng Cộng sản Đông Dương.

Ngày 08 tháng 02 năm 1931, Xứ ủy giao cho Tổng công hội tổ chức mít tinh kỷ niệm Ngày khởi nghĩa Yên Bái tại sân bóng đường Mayer (đường Võ Thị Sáu ngày nay) với sự tham dự của hàng nghìn người dân thành phố, trong đó có không ít người dân Phường 2. Tên cò Le Grand muốn phá cuộc mít tinh, muốn bắt diễn giả đang kêu gọi dân chúng đứng lên giành lấy độc lập tự do cho dân tộc; anh Lý Tự Trọng đã bắn tên cò ác ôn này để bảo vệ cán bộ diễn thuyết, giặc Pháp lồng lộn bắt anh và thi hành án tử, đồng thời đẩy mạnh lùng sục truy bắt các đồng chí lãnh đạo Trung ương, Xứ ủy và Thành ủy. Từ đây, phong trào

cách mạng tạm lắng, nhưng các cơ sở cách mạng ở thành phố vẫn giữ vững, làm chỗ dựa tin cậy của Đảng để tiếp tục xây dựng phong trào cách mạng trong thời gian tới.

2. Nhân dân vùng đất Phường 2 trong phong trào Dân chủ 1936 - 1939

Dưới ách thống trị của thực dân Pháp, nhân dân Việt Nam bị áp bức bóc lột hết sức nặng nề. Cũng như đời sống của đại đa số dân ta thời bấy giờ, đời sống nhân dân trong phường rất bi thảm, cơm không đủ ăn, áo không đủ mặc, sống trong những mái lá tồi tàn lụp xụp, khoảng 100 nóc nhà ở các xóm Vũng Bọt, Vườn Lài, Cây Điệp. Bị bóc lột về kinh tế, nhân dân phường còn lo đề phòng đối phó với bọn lính Pháp, chúng đóng quân ở thành Pétrus Ký (khu vực bến xe ngày nay). Mỗi ngày chúng đi tuần tra, bắt bố, phá phách rất ngang tàng, thỉnh thoảng chúng còn tổ chức lùng sục khắp xóm, đốt nhà, giết tất cả những ai chúng tình nghi có tham gia vào tổ chức yêu nước. Những lúc có cuộc biểu tình xảy ra, bọn Pháp bèn cho tập trung dân chúng lại, bắt dân xếp thành hàng dài, ngồi dọc hai bên đường (trước trụ sở Ủy ban nhân dân Phường 2 bây giờ). Một trong những tên Việt gian thường thấy là tên Chà râu xồm dùng bao bố bịt kín mặt, chừa ra hai con mắt, đi đến trước từng người để nhận diện xem ai là người có tham gia các cuộc biểu tình. Chỉ cần tên này gật đầu trước người nào là Pháp liền bắt người ấy. Khổ nhất là một số người bị oan ức do thù địch cá nhân. Bắt được những người này, Pháp tập trung lên bót Bà Hòa (sau Bệnh viện Chợ Rẫy), bằng những hình thức tra tấn hết sức tàn bạo và dã man, chúng buộc các người này cung

khai các tổ chức yêu nước của ta. Kiểu đàn áp này rất phổ biến lúc bấy giờ của bọn Pháp và nhân dân ta đã đặt tên cho nó là “trùm bao bố”.

Để củng cố địa vị và tăng cường các thuộc địa, thực dân Pháp còn thi hành chính sách bắt lính, tuyển người đi làm bia đỡ đạn cho chúng ở các chiến trường châu Âu. Tình hình xã hội vô cùng đen tối, người dân lúc bấy giờ bèn tìm sự giải thoát nơi thần linh. Hiện tượng mê tín, đồng bóng, đốt vàng mã khá phổ biến. Pháp không hề cấm đoán, chúng còn muốn dân ta mê muội để dễ bề thống trị. Nhân dân phường thường lên đồng, đốt vàng mã, hình nộm, nạn lên đồng lên cốt, rước thầy bùa, thầy ngãi nhan nhản khắp nơi, những con bệnh không lấy gì làm nguy ngập mà phải chết một cách oan ức, tên tuổi của thầy pháp, thầy cúng đến nay vẫn được kể lại như: thầy Bồng, cô Hai Nhị Tỳ.

Bệnh viện và các cơ sở văn hóa đối với Pháp là không cần thiết. Chúng cần xây những nơi ăn chơi để truyền bá lối sống trụy lạc vào thanh niên, nổi tiếng là khu nhà tiệc Chà. Tệ nạn mại dâm cũng được chúng khuyến khích nhằm thỏa mãn nhu cầu thấp hèn của binh lính Pháp. Các chủ chùa làm ăn công khai, có môn bài và đóng thuế, luật pháp của bọn thực dân bảo vệ những bà chủ chùa. Địa điểm tập trung tệ nạn này nhiều nhất là xóm Cây Diệp, khu Thủy đài.

Đời sống tinh thần của nhân dân lại càng đen tối. Vào những năm 1936 - 1937, Pháp có mở ra một số trường học nhưng vẫn không đáp ứng được nhu cầu của nhân dân.

Một số trẻ em may mắn được cấp sách đến trường thì chỉ được học qua loa vài năm là phải bỏ vì gia đình quá nghèo. Số học sinh học hết bậc tiểu học phần lớn thuộc gia đình khá giả, làm cho Pháp và số này cũng rất ít, một phường chỉ độ vài ba người.

Pháp thi hành rất nhiều chính sách và biện pháp, âm mưu ngăn chặn sự nổi dậy của quần chúng nhân dân vùng Phường 2, nhưng chúng không thể nào khuất phục được ý chí đấu tranh của nhân dân ta. Ngay từ những năm 1939, 1940 tại mảnh đất này đã có những hạt nhân cách mạng, những đồng chí này hoạt động hết sức bí mật do tình hình cách mạng còn khó khăn. Lúc bấy giờ, họ có chân trong một tổ chức yêu nước chống Pháp do Đảng lãnh đạo và đến phường sinh sống để tuyên truyền đường lối và chủ trương của Đảng, chỉ rõ kẻ thù cần phải đánh đổ là thực dân Pháp xâm lược. Dân trong phường biết họ là “những người cách mạng” và hết sức che chở. Thời gian từ 1940 - 1945 các đồng chí này đã có nhiều đóng góp trong việc phổ biến tình hình và nhiệm vụ mỗi người dân trong khu vực phường. Hiện nay một số cụ vẫn còn nhớ tên những người tiên phong ấy, đó là các ông Mười Chà, Chín Trực, Bảy Ngộ, Tư Chệt, Lâm Văn Phải, Ba Hòe, Cẩm,... Đây vẫn là những hạt nhân cách mạng đầu tiên của phường, là dân trong phường họ đã cùng sống với dân và giáo dục lòng yêu nước trong nhân dân.

Cùng trong thời gian này, một số người dân trong phường đi làm công trong các hãng xưởng đã có tham gia vào các phong trào đấu tranh của công nhân, nhưng các

cuộc đấu tranh trong giai đoạn này nhằm chủ yếu đòi cải thiện đời sống hàng ngày, chống lại bọn chủ bóc lột trực tiếp chứ chưa nhằm chống lại chính phủ thuộc địa hay đòi thủ tiêu giai cấp thống trị.

3. Nhân dân vùng đất Phường 2 trong cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ năm 1940

Quân phát xít Nhật đổ bộ vào Đông Dương trong những tháng cuối năm 1940, biến nơi đây thành vùng đất thuộc địa phải chịu cảnh “một cổ, hai tròng” gồm thực dân Pháp và phát xít Nhật.

Đội quân phát xít Nhật vào vùng đất Phường 2 cải tạo các khu vực bị sinh lây nước đọng rồi làm khu hậu cần cho chúng, đồng thời lập trại nuôi dê, nuôi bò, nuôi ngựa.

Lúc này các tổ chức bí mật, các hội kín ở vùng Phường 2 và cả Sài Gòn hoạt động rất mạnh để chống Pháp và Nhật. Chỉ đạo chung các hoạt động này là đồng chí Võ Văn Tần - Bí thư Xứ ủy Nam Kỳ. Trong quá trình hoạt động, đồng chí và một số lãnh đạo cách mạng bị địch bắt⁽¹⁾.

Tháng 7 năm 1940, Xứ ủy tổ chức Hội nghị bí mật quan trọng để bàn kế hoạch khởi nghĩa. Có tất cả 20 đại biểu các nơi về dự, trong đó có sự chứng kiến của đồng chí Phan Đăng Lưu - Ủy viên Trung ương Đảng. Hội nghị tổ chức tại xã Tân Hương, huyện Châu Thành, tỉnh Mỹ Tho.

Sau khi bàn bạc sôi nổi, hội nghị đề nghị đồng chí Phan Đăng Lưu đi miền Trung và miền Bắc để phối hợp hành động, và kết luận một số nội dung quan trọng cho cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ.

1. Đồng chí Võ Văn Tần bị bắt tháng 4/1940.

Cùng lúc đó các phong trào cách mạng lại dấy lên mạnh mẽ. Mặt trận phản đế Đông Dương phát triển lực lượng nhanh chóng, lập đội du kích sẵn sàng vũ khí chiến đấu, lập tổ Binh vận để vận động binh lính địch rã ngũ, khí thế luyện tập quân sự để chuẩn bị khởi nghĩa diễn ra từng bùng.

Lúc này tại Đình Bảng, tỉnh Bắc Ninh, Trung ương Đảng tổ chức hội nghị từ ngày 06 đến ngày 09 tháng 11 năm 1940, trong đó có nội dung rất quan trọng: chỉ đạo đình hoãn cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ do Đảng bộ Nam Kỳ khởi xướng, lý do nêu ra là chưa đủ điều kiện thuận lợi để khởi nghĩa nên khó đảm bảo thắng lợi.

Ở Nam Bộ chưa nhận được Chỉ thị hoãn khởi nghĩa, nên ngày 20/11/1940, Xứ ủy vẫn họp và quyết định: “Đêm ngày 22 rạng sáng ngày 23 tháng 11 sẽ khởi nghĩa”.

Sau đó, vào phút cuối kế hoạch khởi nghĩa bị lộ bí mật, thực dân Pháp cho tay sai bắt giam hầu hết lãnh đạo chủ chốt của Xứ ủy Nam Kỳ vào chiều ngày 22 tháng 11.

Từ vùng Phường 2, vùng Hộ 6, Hộ 9, Hộ 10,... và cả vùng Sài Gòn - Chợ Lớn vẫn tiếp tục kế hoạch hành động. Đông đảo người dân đã kéo về thành Ô Ma chờ lệnh khởi nghĩa để chiếm giữ thành, nhưng chờ mãi không thấy mệnh lệnh nên bà con đành giải tán ra về.

Riêng khu vực Hóc Môn, đã nổ ra cuộc khởi nghĩa đầu tiên vào rạng sáng ngày 23 tháng 11 năm 1940. Có hàng nghìn người dân khu vực Chợ Lớn - Sài Gòn - Gia Định tham gia với tiếng trống, tiếng mõ hòa cùng với tiếng reo hò và tiếng súng nổ vang trời.

Chấn động mạnh của tiếng mõ ở Hóc Môn đã lan nhanh hầu khắp các tỉnh thành Nam Kỳ, cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ kéo dài đến ngày 31 tháng 12 năm 1940 đã làm địch phải hoang mang, sợ hãi.

Nhưng với bản chất bạo tàn, chúng cố trấn tĩnh và ra sức đàn áp dã man những người khởi xướng cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ. Các đồng chí Nguyễn Thị Minh Khai, Nguyễn Văn Cừ, Phan Đăng Lưu, Võ Văn Tần, Nguyễn Hữu Tiến,... đã bị địch bắt và bị chúng đem ra xử bắn một cách vội vã tại Ngã Ba Giồng - Bà Điểm Hóc Môn, sau đó chúng còn điên cuồng đánh phá các tổ chức bí mật của ta và bắt thêm nhiều chiến sỹ yêu nước.

Với cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ, đây là lần đầu tiên trong lịch sử cách mạng Việt Nam, lá cờ đỏ sao vàng - biểu tượng thiêng liêng của dân tộc Việt Nam kiên cường bất khuất đã tung bay ở nhiều vùng như Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định, Mỹ Tho, Vĩnh Long, Bạc Liêu,... báo hiệu một giai đoạn mới của cách mạng nước ta sẽ vươn cao trên bầu trời độc lập, tự do.

Cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ tuy không nổ ra với quy mô lớn như dự định, diễn ra trong một thời gian không dài trong dòng lịch sử nhưng đã tạo nên tiếng vang lớn làm rung chuyển bộ máy cai trị của bọn thực dân xâm lược và bọn tay sai bán nước, chấn động cả nước và lan đến tận thủ đô của Pháp.

Tác động của cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ đã làm cho các cơ sở cách mạng, các hội kín yêu nước ở vùng Phườn 2 không những không bị suy yếu đi mà lại càng bùng lên dữ

dội hơn trước, tạo nên làn sóng ngầm quyết liệt đánh đuổi quân thù trong giai đoạn tiếp theo.

4. Nhân dân vùng đất Phường 2 trong cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền Cách mạng tháng Tám 1945

Từ sau ngày Nhật đảo chính Pháp 09/3/1945, không khí sôi sục đấu tranh chống Nhật của cả nước lan rộng đến khu vực phường. Khoảng tháng 7 năm 1945 ở phường ta đã có tổ chức Thanh niên Tiên Phong; đây là một tổ chức công khai trên toàn miền Nam do bác sĩ Phạm Ngọc Thạch dẫn đầu. Bác sĩ Thạch đã nói về tổ chức Thanh niên Tiên Phong lúc bấy giờ như sau:

- Dựa vào lực lượng mạnh mẽ của thanh niên trong các xí nghiệp và các xóm lao động, theo đường lối của Xứ ủy, chúng ta đã nắm bắt cơ hội. Bắt đầu từ tháng 5, tháng 6 gấp rút tổ chức phong trào, lực lượng thanh niên lao động thành phố Sài Gòn, Chợ Lớn đã lớn lên một cách mau chóng và đầu tháng 7 mỗi xí nghiệp, mỗi xóm lao động, mỗi công sở và mỗi nhà trường ở Sài Gòn - Chợ Lớn đều có tổ chức Thanh niên Tiên Phong. Mọi người trên 16 tuổi đều được tổ chức vào Thanh niên Tiên Phong. Thanh niên Tiên Phong quần xanh cụt, áo trắng tay cụt, nón lá bàng trên đầu, tầm vông vót nhọn, cầm tay cờ đỏ sao vàng. Chẳng bao lâu hình ảnh này đã thành phổ biến khắp Nam Kỳ, phong trào lên như sóng, như gió và ngày đêm bài hát *Thanh niên hành khúc* vang khắp bầu trời Nam Bộ. Từ Sài Gòn - Chợ Lớn phong trào Thanh niên Tiên Phong đã lấn át hẳn chính quyền của bọn phát xít

Nhật. Lực lượng Thanh niên Tiền Phong ở Sài Gòn - Chợ Lớn đầu tháng 8 đã lên đến 200.000 người.

Lần đầu tiên, nhân dân vùng đất Phường 2 tham gia vào một tổ chức yêu nước chống Pháp, và chính nhờ tổ chức Thanh niên Tiền Phong này nhân dân ta tiến lên làm cách mạng theo con đường của Đảng. Những cán bộ của Đảng đã tuyên truyền về Đảng, dạy về những đặc điểm cơ bản của chủ nghĩa Cộng sản. Từ đây, Đảng đã trở thành tổ chức lãnh đạo công khai và “Quần chúng đã hiểu Thanh niên Tiền Phong và Việt Minh là một, Thanh niên Tiền Phong là hình thức công khai của Mặt trận Việt Minh” (Phạm Ngọc Thạch). Tại phường, thanh niên ngày đêm học tập, canh gác, giữ trật tự ngoài đường, nhân dân trong phường đã đoàn kết gắn bó với nhau để chuẩn bị làm cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Tại Sài Gòn ngày 20/8/1945 Việt Minh tổ chức mít tinh ở rạp Nguyễn Văn Hảo công khai chương trình hành động, quần chúng tham dự rất đông. Theo lệnh của Xứ ủy Nam Kỳ ngay từ đêm 24 tháng 8 các đội “Thanh niên Tiền Phong” công nhân, nông dân, mang theo giáo mác rầm rập kéo vào Sài Gòn cướp chính quyền, đồn bót giặc. Rạng ngày 25 các công sở chủ yếu đã được Thanh niên Tiền Phong chiếm hết. Sáng ngày 25, nhân dân Phường 2 xuống đường tham gia vào cuộc biểu tình khổng lồ của nhân dân Sài Gòn - Chợ Lớn. Không ai có thể ngồi yên trong ngày này từ già cho đến trẻ. Cuộc biểu tình kéo dài cho đến chiều với các khẩu hiệu chính là: “Đả đảo bù nhìn Nguyễn Văn Sâm”, “Việt Nam độc lập”, “Tất cả chính quyền về tay Việt Minh”...

Cách mạng tháng Tám đã tác động đến tinh thần cách mạng vốn có của nhân dân phường. Lần đầu tiên trong lịch sử phường, những người dân - vốn là những người lao động tứ xứ kéo đến tập hợp thành một đội ngũ giành lấy quyền làm chủ mảnh đất này. Tất cả mọi người đều hướng về cách mạng, hướng về Bác Hồ kính yêu. Ngay từ những ngày này, nhân dân trong phường bắt đầu hiểu vai trò của mình trong công cuộc đấu tranh giữ nước và về sau này, trong giai đoạn kháng chiến chống Mỹ, tinh thần của những ngày Cách mạng tháng Tám đã sống mãi trong lòng người dân Phường 2 ngay trong những giây phút nguy nan, phải đối phó với giặc.

Cách mạng tháng Tám được mọi người hăng hái tham gia, đêm đêm, từng tổ trong đội Thanh niên Tiên Phong với vũ khí thô sơ giáo, mác, gậy tầm vông, kiếm (lấy được của Nhật) đã chia nhau gác từng khúc đường để bảo vệ giấc ngủ yên lành cho đồng bào khu phố. Đội Thanh niên còn tổ rõ trách nhiệm và vai trò của mình trong việc xây dựng và củng cố chính quyền.

Đồng bào trong phường đã hô vang khẩu hiệu “Việt Nam độc lập muôn năm”, “Hồ Chủ tịch muôn năm”, “Đả đảo thực dân Pháp xâm lược” khi đại diện Việt Minh tổ chức các buổi nói chuyện với đồng bào.

Những ngày này phụ nữ của phường cũng tỏ rõ vai trò của người dân trong một nước tự do độc lập, Hội Phụ nữ đã vận động hầu hết các chị phụ nữ trong phường tham gia, mọi việc riêng tư tạm lắng xuống nhường cho phần việc chung, ai ai cũng muốn đóng góp sức mình để xây

dựng và củng cố chính quyền mới được thành lập. Các bà, các cô, các chị đã động viên con em mình dốc lòng tham gia công tác cách mạng, bản thân họ cũng đã góp công, góp của ủng hộ chính quyền.

Có thể nói trong những ngày Cách mạng tháng Tám toàn thể nhân dân Phường 2 đã có ý thức về sự đổi lập giai cấp: thống trị và bị trị, vì vậy mà khi có ánh sáng của đường lối cách mạng soi rọi, họ sẵn sàng đứng lên để ủng hộ cách mạng. Sáng ngày 02/9/1945, tại quảng trường Ba Đình, thủ đô Hà Nội, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản Tuyên ngôn độc lập, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Độc lập chưa được bao lâu thì sáng sớm ngày 23/9/1945 hàng nghìn lính lê dương của Pháp được quân Anh - Ấn che chở giúp sức đánh chiếm các đồn cảnh sát của ta tại Sài Gòn và bắn giết đồng bào ta một cách man rợ. Cùng với đồng bào Sài Gòn, nhân dân vùng Phường 2 bước vào cuộc kháng chiến của dân tộc ta chống cuộc xâm lược của thực dân Pháp lần thứ hai, giai đoạn lịch sử Nam Bộ kháng chiến bắt đầu. Trong khí thế căm thù sôi sục, các đội Thanh niên quyết tử, Phụ nữ quyết tử với mọi thứ vũ khí có trong tay: gậy tầm vông vạt nhọn, súng khai hỏa, súng bắn chim, giáo, mác kiên quyết đánh trả bọn xâm lược.

Trong những năm 1946 và những năm sau đó (1947, 1948) Thanh niên khu vực vùng Phường 2 tổ chức những trận đánh bọn Tây đen đi chơi đêm ở khu Bình Khang, ngoài ra còn tổ chức đốt xe nhiều lần tại trạm xăng ngay góc đường Hùng Vương - Trần Nhân Tôn bây giờ. Địa

điểm này là nơi lính Pháp thường cho xe đậu, đội Thanh niên đến ngôi chùa ở gần đó làm nơi ẩn nấp, tổ chức bí mật đánh Pháp, đốt xe. Bọn Pháp điên cuồng đốt ngôi chùa này để trả thù ta và hòng tránh khỏi tai họa. Trong thời gian trên, anh Năm Thu, một đội viên Thanh niên quyết tử (anh là huấn luyện viên cảnh sát của địch nhưng hoạt động cho ta) đang chơi đánh banh, bị Pháp dùng súng bắn anh chết ngay tại chỗ vì Pháp đã có chủ ý từ trước. Để rửa hận cho anh, Thanh niên trong phường đã tổ chức đốt xe vài ngày sau đó. Họ núp trong nhà, đợi lúc xe Pháp chạy ngang bèn liệng lựu đạn vào xe địch, lựu đạn nổ, bọn Pháp hốt hoảng, phải bỏ xe để chạy thoát thân.

Tại Vườn Bông (nay là công viên góc đường Nguyễn Chí Thanh) trong thời gian quân Anh kéo sang giúp quân Pháp đã xảy ra một trận đánh nhỏ giữa ta và bọn Anh, khiến bọn Anh bỏ chạy.

Phụ trách lực lượng của ta là đồng chí Bảy Tu (sau này đi tập kết ngoài Bắc và mất tại đó) và đồng chí Mười Phương. Hai đồng chí này tập hợp công nhân của hãng Đại Keng (hãng chuyên sản xuất bom đạn) thành lập một đội quân gọi là Đoàn Đại Keng. Địa bàn hoạt động của Đoàn Đại Keng là vùng Phường 2 và các vùng lân cận. Nhóm này thường đón xe của bọn Pháp, bắn thị uy làm cho chúng không dám đi thường xuyên như trước.

Biết được tin bọn Anh và một số lính Chà Chóp (lính thuộc địa Ấn - Phi) sẽ cho xe đi ngang khu Vườn Bông, Đoàn Đại Keng bèn chia nhau ẩn núp trong những ngôi nhà cạnh khu vườn. Khi xe bọn Anh đến, chúng chỉ kịp nghe hiệu lệnh “Tiến” của ta, tiếp theo là tiếng súng nổ,

tiếng đánh thùng thiếc, tiếng hò la vang trời... Chúng tưởng quân ta đông lắm nên lùi xe vào vườn, mạnh tên nào tên nấy co giò chạy thoát thân, quân ta ra đốt xe của chúng ngay tại Vườn Bông.

Đảng lãnh đạo nhân dân vùng Phường 2 sục sôi đi vào giai đoạn toàn quốc kháng chiến tháng 12 năm 1946.

II. PHONG TRÀO ĐẤU TRANH CÁCH MẠNG VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG GIAI ĐOẠN TỪ TOÀN QUỐC KHÁNG CHIẾN ĐẾN THẮNG LỢI CỦA CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (12/1946 - 7/1954)

Cuối năm 1946, ta thành lập Ủy ban Kháng chiến của 18 hộ thuộc Sài Gòn - Chợ Lớn. Một phần Phường 2 nằm trong Hộ 9. Vào thời đó, Hộ 9 bao gồm một khu vực lớn với cả phần đất Quận 5 và Quận 10 hiện nay. Trụ sở của Ủy ban Kháng chiến tại đường Trần Hưng Đạo, ngoài ra còn một trụ sở phụ khác nằm tại Phường 2, đó là căn nhà số 19 đường Sư Vạn Hạnh (số cũ), ngôi nhà này đã bị Pháp bao vây nhiều lần, nay không còn.

Ủy ban Kháng chiến Hộ 9 do dân bầu ra từ các đoàn thể. Bác Nguyễn Văn Thân trước kia là đội viên Đội Thanh niên vũ trang Hàm Tử - được giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chánh kiêm Phó công an. Ủy ban bao gồm Chủ tịch, Phó Chủ tịch và các ủy viên. Trong đó ủy viên Kinh tài có nhiệm vụ nhận tiền của đồng bào ủng hộ cách mạng.

Như vậy, song song với chính quyền của địch, còn có sự tồn tại của Ủy ban Kháng chiến của ta, Ủy ban này hoạt động bí mật và được sự ủng hộ của nhân dân.

Năm 1948, Ủy ban Kháng chiến bị địch theo dõi và lùng bắt ráo riết. Tháng 9/1948, bác Nguyễn Văn Thân bị bắt, sau đó đồng chí của bác là Lê Văn Giàu - Phó Chủ tịch Ủy ban và Hoàng Đình Khải - Ủy viên Xã hội bị địch giết vào mùng 2 Tết 1949. Sau khi bác Nguyễn Văn Thân bị bắt, đồng chí Năm Thiên lên thay. Năm 1953 đồng chí Năm Thiên cũng bị bắt và bị đày Côn Đảo. Tuy vậy hoạt động của Ủy ban kéo dài đến 1954 mới chấm dứt.

Từ năm 1946 - 1954 Ủy ban tổ chức rất nhiều cuộc biểu tình đòi bọn Pháp trả lại độc lập tự do cho đất nước. Ủy ban còn soạn thảo bản kiến nghị đòi hòa bình với hàng trăm chữ ký của đồng bào gửi cho chính phủ Pháp.

Đầu năm 1950 học sinh Trần Văn Ôn bị bọn Pháp bắn chết trong cuộc biểu tình. Đám tang của anh trở thành cuộc mít tinh rầm rộ nhất Sài Gòn để phản đối thực dân Pháp. Đồng bào vùng Phường 2 cũng trực tiếp tham gia vào cuộc biểu tình nói trên.

Năm 1951 có trụ sở của Mặt trận Liên Việt đặt tại phường, do họa sĩ Lê Ba (tên thật là Nguyễn Văn Điều) làm Chủ tịch. Mặt trận chủ trương đoàn kết toàn dân, phân phối báo chí, truyền đơn chống Pháp. Nhờ vậy trong thời gian này sinh hoạt về chính trị ở phường cũng được lan rộng đến từng hộ gia đình.

Hội Phụ nữ cũng được củng cố trở lại. Lợi thế của phụ nữ là hoạt động dễ dàng, ít bị quân địch nghi ngờ, ban ngày họ sinh hoạt làm ăn bình thường, nghe ngóng tình hình địch rồi báo cáo với Ủy ban Kháng chiến. Có thể nói hội phụ nữ là cơ sở liên lạc đạt hiệu quả cao nhất trong thời kháng chiến ở địa phương.

Trong thời gian này, Ủy ban Kháng chiến và Mặt trận Liên Việt có tổ chức nhiều cuộc biểu tình mang tên “phong trào hòa bình”.

Nhờ Ủy ban Kháng chiến kịp thời lập ra Ban dân phòng, khóm cứu tế mà tại vùng Phường 2 không xảy ra những vụ hỏa hoạn lớn do vợ của Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm, vì muốn bán tôn lợp nhà cho chạy và muốn cô lập cách mạng nên đã ra lệnh đốt nhà dân (1952).

Sau Hiệp định Genève, Ủy ban Kháng chiến đã tổ chức cuộc mít tinh thống nhất tại đường Nguyễn Thái Học để cho nhân dân Thành phố và nhân dân trong phường kéo đến đòi hòa bình, đòi tổng tuyển cử. Cuộc mít tinh ra đến đường Trần Hưng Đạo (rạp Đại Nam) thì bị công an xung phong Bình Xuyên đàn áp. Để đối phó với địch. Ủy ban Kháng chiến còn có một tổ chức là công an, đó là lực lượng có vũ khí, chọn số nhà 19 Sư Vạn Hạnh (số cũ) làm nơi chứa vũ khí, đây cũng là nơi liên lạc, hội họp của các đồng chí trong Mặt trận Liên Việt gồm các đồng chí: Ba Điều, Ba Hưng, Phạm Văn An, là nơi cất giấu truyền đơn, hồ sơ, báo cáo bí mật của Ủy ban Kháng chiến. Trên con đường Sư Vạn Hạnh này còn có một quán cà phê của bác Lưu Ngạn, cũng là một cơ sở của Ủy ban Kháng chiến. Quán nước lập nên để bên ngoài là che mắt bọn địch, bên trong các đồng chí của ta thường xuyên bí mật lui tới hội họp.

Trong thời gian cuối năm 1953 đầu năm 1954 cơ sở cách mạng của ta ở các nơi khác móc nối với đồng chí Sáu Cần (Tư Thơm - Võ Văn Thơm) để làm nhiệm vụ liên lạc,

công tác dân vận, tuyên truyền,... trong đó có cơ sở ở số nhà 222 Sư Vạn Hạnh.

Ủy ban Kháng chiến còn mượn phim cách mạng về chiếu cho đồng bào xem tại nhà bác Lưu Ngạn. Mỗi đêm chiếu 3 suất liên trong cả tuần lễ.

Trong suốt thời gian dài từ tháng 12 năm 1946 đến tháng 7 năm 1954, tổ chức Đảng vùng đất Phường 2 đã mưu trí, dũng cảm, bám sát với dân để lãnh đạo thực hiện nhiều hoạt động chống Pháp xâm lược, bất chấp tù đầy, tra tấn, hy sinh, vững tin vào thắng lợi ngày mai từ giai đoạn Toàn quốc kháng chiến đến thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

Đây là mốc son lịch sử cách mạng của Đảng và nhân dân Phường 2 kiên cường, làm đà cho giai đoạn quan trọng về sau.

Vào lúc này khi xóm Cây Điệp và xóm Vững Bọt có dân đến dựng nhà, lập nghiệp, thực dân Pháp cho lập trại lính các nơi và tại đường Pétrus Ký (nay là đường Lê Hồng Phong), nơi đây có một số lính lê dương và lính Ma-rốc. Lúc bấy giờ, đường Pétrus Ký còn là một đường đất gồ ghề, nhỏ hẹp, chưa có tên gọi, cạnh đó là một chợ nhỏ do Chú Hỏa (một tư sản người Hoa) lập ra để thu thuế bà con các nơi đến buôn bán hoặc trao đổi hàng hóa. Trại lính tại đường này là tiền thân của thành Pétrus Ký, sau này thực dân Pháp dựng để khống chế cả một vùng rộng lớn, trong đó có Vườn Lài.

Bất chấp những cuộc ruồng bỏ, của bọn thống trị và tay sai, nhân dân địa phương với truyền thống yêu nước

nồng nàn, với sự kiên trì chống giặc bằng mọi hình thức, đã đẩy mạnh các hoạt động chống giặc ngay từ những năm đầu tiên, khi mảnh đất Vườn Lài có gót giày của bọn thực dân xâm lược.

Trong lúc dân cư còn sống khó khăn chật vật với những túp nhà lá lụp xụp, phương cách sinh sống chủ yếu là cộc cạch mỗi ngày đập xích lô, nhưng tinh thần cách mạng rất cao. Tuy chưa có chi bộ Đảng lãnh đạo, nhưng bà con lao động nghèo vẫn chất chiu quyền góp cho cách mạng. Rõ rệt nhất là từ khi Pháp trở lại xâm lược Nam Bộ lần thứ hai, đồng bào cả nước, hưởng ứng lời kêu gọi Toàn quốc kháng chiến của Hồ Chủ tịch, đã sôi nổi đẩy mạnh các hoạt động kháng chiến bằng tất cả khả năng của mình. Tại Vườn Lài, trên mảnh đất của phường bấy giờ, các phong trào đấu tranh cũng diễn ra mạnh mẽ, phong phú, trong đó hoạt động của đội Thanh niên Tiên Phong được coi là tiêu biểu nhất. Đội Thanh niên Tiên Phong đóng trụ sở tại nhà hội chùa Hương Lâm và khu Vườn Lài.

Cũng trong thời gian này, thực dân Pháp thường xuyên bắt cán bộ Việt Minh đem về bắn một lúc ba, bốn người tại đường Pasquier (nay là Ngô Gia Tự). Sau khi tên Ba Thính (một đội viên Thanh niên Tiên Phong) ra đầu hàng Pháp, một số cơ sở của ta bị lộ phải rút vào chiến khu. Một số đồng chí được cử ở lại tiếp tục lãnh đạo hoạt động của đội Thanh niên Tiên Phong tại chỗ. Tại Vườn Lài thời gian này, Thanh niên Tiên Phong dù chỉ trang bị một cây súng cho đồng chí chỉ huy và tầm vông vạt nhọn cho các đội viên nhưng tinh thần cách mạng rất sôi nổi. Cầm thù

giặc khủng bố đồng bào, bắn giết cán bộ Việt Minh, hoạt động của đội tập trung vào việc cướp súng, đánh phá trạm thông tin của giặc, nhà hành chính, hoặc ngày đêm nằm phục tại những đầm lầy gai góc của Vườn Lài, ăn cháo trắng, cầm tầm vông đánh giặc. Những trận phục kích và tấn công trực tiếp này làm cho thực dân Pháp lo sợ, chúng phải co cụm trong các đồn bót, không dám nghênh ngang một mình vào các khu xóm.

Những thành tích này của đội Thanh niên Tiền Phong đã cổ vũ tinh thần đấu tranh của nhân dân Vườn Lài, gây cho địch một số tổn thất về người và vũ khí. Tại phường, có một số đội viên tham gia Thanh niên Tiền Phong như anh Đỗ Văn Thiệt, anh Mai Văn Đồng...

Trong thời gian Pháp chiếm lại Nam Bộ lần thứ hai, tại khu vực của Vườn Lài còn có hoạt động của một đội du kích, hoạt động quân sự của ta đi dần vào nên nếp có tổ chức, dùng vũ khí để chống lại sự đàn áp và chính sách cai trị đẫm máu của kẻ thù. Đội du kích này đặt dưới sự chỉ huy của Bộ chỉ huy Mặt trận Sài Gòn - Chợ Lớn. Đa số đội viên là dân địa phương, tích cực hoạt động trên địa bàn quen thuộc. Đội thường hoạt động theo tổ 3 người. Căn cứ vào tình hình địch lúc đó: lực lượng ít, chúng ngại dàn trải quân trên một khu vực quá rộng lớn (tính từ Ngã Bảy đến trường đua Phú Thọ), vì vậy nhiệm vụ của đội du kích lúc này là vũ trang rải truyền đơn, tuyên truyền và kêu gọi nhân dân một lòng một dạ với cách mạng, kêu gọi những người trong hàng ngũ địch quay về với cách mạng. Những hoạt động binh vận và chính trị này cùng

với những lần tổ chức cướp súng giặc, treo cờ cách mạng đã gây những tiếng vang lớn. Bọn lính lê dương, lính Chà Chóp (Ấn Độ) không còn dám đi lẻ một mình, những tên lính gác đường hết sức lo sợ cho tính mạng và vũ khí của chúng, cuối cùng bọn chúng phải co cụm trong các đồn bót lớn hoặc giữ nhà đèn Chợ Quán, hăng rượu Bình Tây để tránh né quân ta.

Lo sợ và căm giận những hoạt động liên tục của đội du kích cách mạng, thực dân Pháp ra sức khủng bố và tìm cách tiêu diệt. Trong năm 1947, đồng chí Phan Văn Thanh, một đội viên du kích của địa phương bị Pháp bắt khi đang thi hành nhiệm vụ, bọn chúng lập tức đưa đồng chí Thanh ra xử bắn tại Cầu Sơn (nay thuộc quận Bình Thạnh). Cũng trong năm này, vợ đồng chí Thanh là Nguyễn Thị Ngọc Sương khi đi liên lạc, cũng sa vào tay giặc và bị xử bắn tại Phú Thọ, nay thuộc Quận 11⁽¹⁾.

Nhìn chung, phong trào đấu tranh chống Pháp của nhân dân phường trong giai đoạn này lên rất cao. Từ những năm 1950, nhân dân khu Vườn Lài đã là một cơ sở vững chắc của cách mạng. Tuy cuộc sống còn khó khăn nhưng những lần quyên góp tiền bạc, thuốc men... qua các cán bộ cách mạng vẫn được đông đảo bà con hưởng ứng. Nhân dân Phường 2 bây giờ có người vẫn nhớ những buổi quyên góp để chôn cất các chiến sĩ cách mạng, nhớ những nơi cất giấu tài liệu, vũ khí, thuốc men... ngay trong nhà mình, nhớ những lần tiễn đưa đầy xúc động những người thân trong gia đình ra bưng biển kháng chiến.

1. Tư liệu do ông Phan Văn Đức cư ngụ tại 028 lô L chung cư Ngô Gia Tự cung cấp, lúc này ông đang công tác tại Mặt trận Sài Gòn - Chợ Lớn.

Bên cạnh những hoạt động quân sự chống Pháp, phong trào đấu tranh chính trị trên mảnh đất thuộc Vườn Lài này cũng rất quyết liệt. Vào năm 1950, đám tang Trần Văn Ôn, học sinh trường Pétrus Ký được đông đảo sinh viên, học sinh và đồng bào khu vực Sài Gòn - Chợ Lớn hưởng ứng tích cực. Đám tang đã biến thành cuộc biểu tình rầm rộ nhất thành phố lúc bấy giờ thể hiện khí thế mạnh mẽ phản đối chính sách đàn áp dã man của thực dân Pháp vào các cuộc biểu tình của đồng bào thành phố. Khi đám tang kéo qua đường Pasquier để đi sâu vào khu vực Chợ Lớn và rẽ sang các nơi, thì đông đảo bà con Vườn Lài trong đó có nhân dân vùng Phường 2 hiện nay đã tự động kéo theo đoàn biểu tình, tạo thêm một khí thế sôi nổi suốt từ Ngã Bảy dài theo đường Pasquier. Qua đám tang Trần Văn Ôn, ngày 19/3/1950, đồng bào tại phường lúc đó còn tham gia cuộc xuống đường phản đối Mỹ đưa tàu chiến vào cảng Sài Gòn. Người dân vùng Phường 2 lúc đó trực tiếp tham gia đám tang Trần Văn Ôn và cuộc biểu tình ngày 19/3/1950 có bà Trương Thị Tý, cư ngụ tại 99 Ngô Gia Tự và nhiều người khác nữa. Lần xuống đường rầm rộ này do Liên hiệp nghiệp đoàn Sài Gòn - Chợ Lớn được Đảng lãnh đạo tổ chức.

Khoảng năm 1953, sau khi đầu hàng Pháp, Bình Xuyên do Bảy Viễn cầm đầu về khu vực Vườn Lài mở khu ăn chơi Bình Khang. Bọn lính viễn chinh và tay sai, sau những cuộc ruồng bố, vợ vét, cướp bóc tài sản của đồng bào đã tụ tập về đây ăn chơi trụy lạc.

Cùng thời gian đầu năm 1953, tại kinh Bằng Lăng thuộc khu căn cứ Đồng Tháp Mười, chấp hành mệnh lệnh

của cấp trên, Ban cán sự III, Liên hiệp Công đoàn Nam Bộ đã tổ chức một lớp học chuẩn bị cho việc thành lập các chi bộ.

Tháng 12 năm 1953, Chi bộ Vườn Lài chính thức được thành lập tại kinh Bằng Lăng. Đồng chí Trương Văn Do, bí danh Chín Thi (cư ngụ tại số 209 đường Ngô Gia Tự) được cử làm Bí thư Chi bộ. Hai ủy viên cùng hoạt động là đồng chí Hai Thoa và đồng chí Hai Thanh (Chanh). Sau khi chi bộ ra đời, các đồng chí trong chi bộ đã trở về địa phương trực tiếp lãnh đạo cuộc đấu tranh chống Pháp của nhân dân Vườn Lài. Khu vực hoạt động của chi bộ là vùng Phường 2, Phường 3, 4, 7, 8, 9 bây giờ. Đầu năm 1954, Chi bộ Vườn Lài đặt dưới sự lãnh đạo của tổ chức Đảng cấp trên có tên gọi là: Ban cán sự I, Liên quận Chợ Lớn. Từ khi có Đảng lãnh đạo, phong trào đấu tranh của nhân dân Vườn Lài nói chung và nhân dân vùng Phường 2 lúc đó nói riêng ngày càng lên cao với sự mở rộng và ngày càng đi vào nề nếp hơn. Về phần chi bộ, sau khi thành lập và trở về hoạt động tại địa phương, các đồng chí đảng viên đã xác định rõ trách nhiệm lãnh đạo, quyết tâm cùng với nhân dân đẩy mạnh các phong trào đấu tranh với kẻ thù trên mọi lãnh vực.

Ngày 20/6/1954, Chi bộ Vườn Lài dưới sự chỉ đạo của cấp trên đã phối hợp cùng các chi bộ lân cận, tổ chức nhân dân trong khu vực Vườn Lài tham gia biểu tình rầm rộ tại đường J.J.Rousseau (nay là đường Bàn Cờ). Nội dung và khẩu hiệu chủ yếu của cuộc biểu tình này là: chống đôn quân bắt lính, đòi tự do dân chủ... Trước khí thế của quần chúng, thực dân Pháp và tay sai tìm mọi cách để đàn áp.

Đầu tiên chúng dùng dùi cui, ma trắc đánh vào đoàn biểu tình, sau đó vấp phải sự phản kháng mạnh mẽ của quần chúng, hoảng sợ những viên đá xanh từ phía đoàn biểu tình ném lại, chúng chỉ đánh được vào những người đi đầu, trong lúc đó bọn mật vụ điếm chỉ những người tích cực. Kết quả là một số người bị bắt, đồng chí Chín Thi - Bí thư Chi bộ Vườn Lài cùng một số quần chúng nòng cốt cũng sa vào tay giặc. Nhưng do không khai thác được gì, khoảng một tháng sau, những người bị bắt được trả tự do.

Cũng trong năm 1954, Chi bộ Vườn Lài kết nạp thêm đồng chí Trương Khắc Võ, nâng số đảng viên của chi bộ lên 4 người. Thời gian này chi bộ đã lãnh đạo quần chúng ở các nơi khác tham gia biểu tình đòi các quyền dân sinh, dân chủ. Trên địa bàn phường lúc đó không xảy ra cuộc đấu tranh nào cụ thể vì khu vực Vườn Lài lúc ấy rất thưa dân, các đồn bót địch không đóng trực tiếp trên địa bàn này, thường thì chi bộ lãnh đạo nhân dân địa phương tham gia biểu tình tại các nơi khác.

Tóm lại từ khi Pháp xâm chiếm Nam Bộ lần thứ hai và đặt chân đến Vườn Lài, lập đồn bót lẻ tẻ và đẩy mạnh các hoạt động có tính chất đồi phong bại tục như mở khu ăn chơi Bình Khang, những cuộc ruồng bố, cướp bóc tài sản của nhân dân... chúng không sao dập tắt được phong trào chống Pháp của đồng bào yêu nước vùng đất Phường 2. Nhân dân phường trong giai đoạn này chỉ có hai bàn tay trắng, cuộc sống chật vật nhưng lại giàu lòng yêu nước, kiên định cách mạng, một thứ của cải quý báu mà không một thế lực nào có được.

Chương II

ĐẢNG VIÊN VÀ NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1954 - 1975)

I. NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG THỜI KỲ ĐẤU TRANH ĐÒI MỸ - DIỆM THI HÀNH HIỆP ĐỊNH GENÈVE (1954 - 1960)

Chiến thắng oanh liệt của ta ở Điện Biên Phủ đã dẫn đến kết thúc cuộc kháng chiến lâu dài, gian khổ và anh dũng chống thực dân Pháp xâm lược. Chiến thắng ấy dẫn tới thắng lợi của Hội nghị Genève 1954 về Đông Dương. Hiệp định Genève được ký kết công nhận chủ quyền, độc lập, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nước ta. Đế quốc Mỹ lúc này đã trắng trợn phá hoại việc thi hành Hiệp nghị Genève, nhảy vào miền Nam Việt Nam, hòng biến miền Nam nước ta thành thuộc địa kiểu mới của chúng.

Thực hiện âm mưu thâm độc đó, ngày 07 tháng 7 năm 1954, Mỹ đưa Ngô Đình Diệm, tên tay sai đã được Mỹ bồi dưỡng từ lâu, về lập chính phủ bù nhìn ở miền Nam, xây dựng một nền thống trị độc tài, phát xít để đàn áp đẫm máu phong trào cách mạng nước ta.

Đảng ta đứng trước một sứ mạng mới là lãnh đạo nhân dân miền Nam trực tiếp đương đầu với giặc Mỹ, tên đế quốc đầu sỏ của “thế giới tự do”. Giữa tháng 7 năm 1954, Hội nghị lần thứ VI của Trung ương Đảng và Nghị quyết của Bộ Chính trị đã đề ra phương châm hoạt động ở miền Nam là “kết hợp chặt chẽ hình thức đấu tranh hợp pháp và không hợp pháp, nhưng phải lấy hoạt động bí mật, bất hợp pháp là chính, đồng thời hết sức lợi dụng mọi khả năng hợp pháp để tuyên truyền, tổ chức giáo dục quần chúng. Phải luôn luôn bám sát quần chúng mà hoạt động, chống sự khủng bố của địch, che giấu giữ gìn lực lượng cách mạng”.

Theo Hiệp định Genève, đất nước ta tạm chia cắt làm hai miền, theo chỉ thị chung, một số đồng bào và chiến sĩ miền Nam tập kết ra Bắc. Vào dịp này nhân dân Vườn Lài đã tích cực quyên góp tiền bạc, vật dụng ủng hộ cho những người ra đi chờ hai năm sau trở lại để tổng tuyển cử thống nhất đất nước.

Về phía địch sau khi ký kết hiệp định, lợi dụng tình hình hoang mang, dao động của một số đồng bào miền Bắc, được sự ủng hộ của Mỹ, bọn tay sai phản động đã ra sức tuyên truyền, xáo động đồng bào di cư vào miền Nam với chiêu bài “Chúa đã vào Nam” và luận điệu xuyên tạc: “Cộng sản khát máu” đã kích động được một số người

nhẹ dạ. Miền Nam tiếp nhận một làn sóng di cư khá lớn, Vườn Lài cũng là một địa điểm nhận di cư.

Trước tình hình này, chi bộ đã lãnh đạo nhân dân địa phương cùng đồng bào di cư đấu tranh phản đối việc di cư. Khẩu hiệu “Đất Bắc là của người Bắc” được giương cao cùng với phong trào đấu tranh chống bắt bớ, khủng bố những gia đình có người thân đi tập kết.

Tại khu vực Phường 2, nhân dân cũng hoạt động chống địch theo tinh thần của Nghị quyết Trung ương dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Chi bộ Vườn Lài.

Từ 1954 chi bộ lãnh đạo nhân dân lao động ở phường cùng công nhân đấu tranh chính trị, bước đầu thành lập những tổ chức đấu tranh công khai thành lập những nghiệp đoàn (nghiệp đoàn thợ mộc, thợ giày, nghiệp đoàn chợ, nghiệp đoàn xích lô, nghiệp đoàn hớt tóc), hội phụ nữ, đội phòng hỏa để đấu tranh trực diện với địch đòi quyền dân sinh, dân chủ, qua đó Đảng đã phát hiện được nhiều nhân tố tiến bộ và đưa vào tổ chức cách mạng.

Mặc dù bọn Mỹ - Diệm thi hành nhiều âm mưu thủ đoạn hòng đè bẹp ý chí cách mạng của nhân dân ta nhưng chúng không thể nào thực hiện nổi. Với truyền thống đấu tranh bất khuất, nhân dân Sài Gòn nói chung và vùng Phường 2 nói riêng mặc dù phải chịu bao nhiêu tang tóc do Mỹ - Diệm gây ra vẫn vùng lên chống lại kẻ thù một cách quyết liệt, phong trào đấu tranh chính trị của nhân dân ta vẫn liên tiếp nổ ra qua những tổ chức quần chúng do Đảng lãnh đạo như: công nhân, Hội Phụ nữ, tổ chức học sinh, sinh viên...

Tổ chức mặt trận được hình thành dưới hình thức “Tổng công đoàn lao động”, trụ sở ở đường Lý Thái Tổ, Quận 10 lúc đầu do đồng chí Lê Đình Cư, sau đó đồng chí Thốt làm Chủ tịch.

Năm 1955, khi Diệm và Bảy Viễn đánh nhau để tranh giành quyền lợi, làm cháy nhiều nhà cửa tại khu Bàu Sen, Ban Cán sự I Liên quận Chợ Lớn đã chỉ thị cho Chi bộ Vườn Lài lãnh đạo nhân dân tại chỗ đấu tranh. Phong trào diễn ra với nhiều nội dung và hình thức phong phú như: vận động đồng bào trong khu Vườn Lài cứu tế các gia đình bị hỏa hoạn, số người tham gia cứu tế khoảng bốn, năm chục người. “Ban cứu tế, bảo vệ tài sản nhân dân” do đồng chí Bảy Sông Lô trực tiếp phụ trách, có từ năm đến bảy người. Ban đã vận động nhân dân Vườn Lài và các khu lân cận mỗi Chủ nhật hàng tuần đều đến Bàu Sen để sửa chữa, dựng lại nhà mới cho người dân bị nạn. Nhiều cuộc quyên góp được tổ chức, song song đó, Ban cứu tế và chi bộ còn vận động quần chúng mít tinh đòi Diệm phải bồi thường nhân mạng và tài sản. Đại diện cho Ban Cán sự I Liên quận Chợ Lớn trực tiếp lãnh đạo chi bộ là đồng chí Bảy Sông Lô (sau là Giám đốc Công ty công viên cây xanh thành phố). Phong trào cứu tế kéo dài một tháng, ảnh hưởng của phong trào ngày càng tác động mạnh mẽ đến quần chúng. Hoảng sợ, chính quyền Diệm ra sức đàn áp phong trào, chúng cho xe đến vây ráp, bắt bố đồng bào đi cứu tế. Phong trào tạm thời ngưng hoạt động.

Cũng trong thời điểm này, ngày 06/7/1955 Ban Cán sự I cũng chỉ thị Chi bộ Vườn Lài tập trung quần chúng tại Bàu Sen và trường Pháp Hoa (sau là Trường Cao đẳng Sư

phạm Thành phố) mít tinh, biểu tình đòi hiệp thương tổng tuyển cử, thống nhất đất nước. Năm này Chi bộ Vườn Lài kết nạp hai quần chúng tích cực của phường vào Đảng, đó là đồng chí Mai Văn Bông và đồng chí Trần Chu Xước.

Cũng vào tháng 7 cùng năm, bên cạnh các phong trào quần chúng do chi bộ lãnh đạo, tại phường còn có hoạt động của nghiệp đoàn ngành mộc. Vườn Lài lúc đó nghề mộc rất phát triển, thu hút nhiều thợ lành nghề. Theo chủ trương của trên, ta tổ chức nghiệp đoàn ngành mộc đóng cơ sở tại nhà ông Đỗ Khá (đường Bà Hạt). Tổ chức gồm 6 người, đa số là công nhân các cơ sở tư nhân. Bác Đỗ Văn Đức (cư ngụ tại 120 lô L chung cư Ngô Gia Tự) làm tổ trưởng. Hoạt động của tổ viên là rải truyền đơn, tuyên truyền chính trị hoặc góp tiền bạc ủng hộ cách mạng. Tổ chức này hoạt động do sự móc nối của đồng chí Nguyễn Văn Hiền (sau là cán bộ Phòng công nghiệp Quận 1). Nghiệp đoàn ngành mộc hoạt động cho đến năm 1959, cơ sở bị lộ, đồng chí Hiền bị bắt, một số phải chuyển vùng, chuyển vào khu, nghiệp đoàn ngừng hoạt động.

Thời gian từ năm 1954 đến năm 1956, trên địa bàn phường (từ Ngã Bảy đến góc Vĩnh Viễn - Ngô Gia Tự hiện nay) địch không gia tăng các hoạt động mà đẩy mạnh hoạt động ở khu ăn chơi Bình Khang, các đồn bót lớn địch không dựng ở phường, nhưng thành Pétrus Ký (nay thuộc Phường 1) và bót Nguyễn Văn Quá (nay là trụ sở văn phòng Đài Bắc) vẫn tiếp tục hoạt động chống phá ta.

Khoảng năm 1956 - 1957 sau khi tiêu diệt Bình Xuyên, Diêm lấy khu Bình Khang làm Trung tâm Chiêu

hồi. Hàng ngày nhân dân quanh khu vực này phải nghe loa phóng thanh của chúng ra rả suốt ngày đêm những luận điệu xuyên tạc chế độ cộng sản, xã hội chủ nghĩa, bôi nhọ cán bộ cách mạng, tô vẽ cho cuộc sống đầu hàng nhục nhã của bọn phản bội...

Đồng thời, lúc này Ngô Đình Diệm cho tiến hành chiến dịch “tố cộng”, “diệt cộng”. Theo chiến dịch này chúng chiêu mộ hàng loạt tên chỉ điểm, mật vụ. Trên khu vực Vườn Lài này, khoảng năm 1958 - 1959 có hai tên điểm chỉ, mật vụ hoạt động, đó là Nguyễn Ngọc Trác (làm nghề bọc nệm ghê) và Đỗ Văn Thiếp (đi xe ba bánh). Hai tên này đã chỉ điểm cho bọn cảnh sát bắt bớ các đảng viên và quần chúng tốt của ta. Những người bị bắt do cơ sở bị lộ hoặc bị chỉ điểm, thường bị đánh đập tàn nhẫn và bị dịch ra sức chiêu hồi. Sau đó, chúng đẩy những người này lên một chiếc xe bít bùng chỉ chứa một lỗ nhỏ. Chúng cho xe chạy đến các ngã ba, ngã tư có đông người qua lại, chỉ cần người trong xe gật đầu thì bọn cảnh sát sẽ vây bắt những người bị nhận mặt ở ngoài xe.

Vì vậy, một số cán bộ của ta, để tránh tình trạng bị bắt bất ngờ, đã phải tránh đi nơi khác rất nhanh khi gặp các xe bít bùng như thế. Tình trạng khủng bố, bắt bớ người vô cơ của Mỹ - Diệm lên cao khi chúng ban hành Luật 10/59, lê máy chém khắp miền Nam Việt Nam, hàng loạt người kháng chiến cũ bị tử hình, những gia đình liên quan bị chúng phân loại và kiểm soát gắt gao, những đợt học tập kéo dài, những lần tra hỏi, buộc phải ly khai với cộng sản... đã gây nên một không khí ngột ngạt khắp nơi. Để tránh tổn thất vô ích, phong trào cách mạng của quần chúng tại

Vườn Lài cũng tạm thời lắng xuống. Vào ngày 24/3/1959, đồng chí Bảy Sông Lô, người đại diện Ban Cán sự I Liên quận Chợ Lớn, trực tiếp lãnh đạo Chi bộ Vườn Lài bị bắt.

Lúc này, chị em phụ nữ ở vùng Phường 2 vẫn tiếp tục hoạt động sôi nổi. Bà Phạm Thị Trang (thuộc Chi bộ chợ An Đông - chung cư Minh Mạng) và một số người khác đứng ra lãnh đạo phong trào. Địa bàn hoạt động của chị em là chợ An Đông kéo dài đến khu vực chung cư bây giờ. Chi bộ tập trung một số quần chúng cảm tình với cách mạng, với chủ trương “nhân lực, vật lực, tài lực” chi bộ đã vận động chị em hàng tháng đóng góp một số tiền gửi cho anh em ở trong khu. Chị em phụ nữ còn là những người tích cực trong nhiệm vụ rải truyền đơn, nội dung những tờ truyền đơn không ngoài những yêu sách đòi chính quyền địch thi hành những quyền lợi về dân sinh dân chủ, các tờ truyền đơn được chuyển đến tay đồng bào bằng nhiều phương cách hết sức sáng tạo.

Những năm này, bọn Mỹ - Diệm đánh phá lực lượng yêu nước ở miền Nam ngày càng ác liệt. Chúng ra sức lùng bắt, tù đày, tra tấn, chém giết hàng loạt cán bộ cách mạng và những người yêu nước. Tháng 01 năm 1960, bác Nguyễn Đạt người của địa phương và là tổ chức của ta tại bộ Công chính chế độ Sài Gòn bị địch bắt, bác là trí thức yêu nước hoạt động trong phạm vi thành phố.

Trong bối cảnh lịch sử khó khăn chung ấy, Trung ương Đảng ta họp Hội nghị lần thứ XV vào tháng 11 năm 1959, đề ra nhiệm vụ trước mắt là “đoàn kết toàn dân, kiên quyết đấu tranh chống đế quốc Mỹ xâm lược”.

Tại phường có cơ sở bí mật ở khu vực sau này là Trường Nguyễn An Ninh, là một cơ sở hoạt động cách mạng rất sôi nổi, do Hội học sinh, sinh viên trong đó có đảng viên, đoàn viên phụ trách, các đồng chí này hoạt động giai đoạn 1970 - 1975. Đảng đã nhận định, đánh giá phong trào này là ngòi pháo nổ của các phong trào, vì nếu địch đánh vào phong trào này là đánh vào các tầng lớp nhân dân lao động.

Phong trào cách mạng tuy gặp nhiều khó khăn nhưng đảng viên và nhân dân vùng Phường 2 vẫn kiên cường đánh địch, nhiều phong trào quần chúng sôi nổi tiếp tục được nổ ra, chuẩn bị cho giai đoạn quyết liệt sau này.

II. NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 GÓP PHẦN ĐÁNH BẠI CHIẾN LƯỢC “CHIẾN TRANH ĐẶC BIỆT” CỦA MỸ - NGUY (1961 - 1965)

Tại địa phương vùng Phường 2, Chi bộ Vườn Lài tích cực lãnh đạo xây dựng cơ sở quần chúng như cơ sở bí mật ở 107 lô I, nhà 203 lô Q, nhà 004 lô H, tìm nguồn tài vật ủng hộ cách mạng, đấu tranh chống chia rẽ tôn giáo của Ngô Đình Diệm. Chi bộ chủ trương vận động đồng bào Phật tử, nhà sư tham gia cùng đồng bào biểu tình đòi dân sinh, dân chủ. Các chủ trương của Chi bộ Vườn Lài cũng rất phù hợp với cương lĩnh của Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam (được thành lập ngày 20/12/1960). Mặt trận chủ trương đoàn kết tất cả các tầng lớp nhân dân, các giai cấp, dân tộc, đảng phái, đoàn thể, tôn giáo và nhân sĩ yêu nước, không phân biệt xu hướng chính trị để đấu tranh đánh đổ chế độ thuộc địa kiểu mới

của đế quốc Mỹ và chế độ độc tài Ngô Đình Diệm, nhằm xây dựng một miền Nam Việt Nam độc lập, dân chủ, hòa bình, tiến tới hòa bình thống nhất nước nhà.

Trên địa bàn phường nổi lên phong trào đấu tranh của giáo hội Phật giáo mà địa điểm xuất phát là chùa Ấn Quang. Phong trào này bắt nguồn từ phong trào đấu tranh của đồng bào Phật tử miền Trung, phong trào nổ ra đầu tiên ở Huế do sự kỳ thị giữa phe phái tôn giáo, một bên là Ngô Đình Diệm với dân theo đạo Thiên Chúa, một bên là đồng bào Phật giáo. Phong trào lan tới Nam Bộ (1961 - 1963), ban đầu dấy lên với mục đích lật đổ chính quyền Ngô Đình Diệm để phát triển Phật giáo, phong trào đấu tranh của Phật tử bị đàn áp bắt bớ, dữ dội. Đầu năm 1963, đồng bào Phật tử cùng các nhà sư chùa Ấn Quang kéo đến dinh Độc Lập biểu tình phản đối chánh sách cai trị độc tài, tàn sát Phật giáo của Mỹ - Diệm. Đỉnh cao của phong trào là sự kiện Thượng tọa Thích Quảng Đức tự thiêu tại góc đường Nguyễn Đình Chiểu - Cách Mạng Tháng Tám ngày nay. Cuộc biểu tình bị đàn áp tàn bạo. Trong các cuộc đấu tranh của Phật giáo, ta đã khéo léo kết hợp thành cuộc đấu tranh chống Diệm, đòi thi hành các quyền dân sinh, dân chủ, qua đó giáo dục cho bà con tinh thần căm thù giặc Mỹ xâm lược.

Cũng trong năm này, về quân sự, ta giành được những chiến thắng lớn tiêu biểu là trận Ấp Bắc (01/1963). Cùng với những thắng lợi về mặt quân sự, phong trào đô thị cũng diễn ra rất rầm rộ. Ngày 01/5/1964 nổ ra một cuộc biểu tình lớn của các nghiệp đoàn làm cho bọn Mỹ và tay sai phải khiếp sợ. Một nét chung của phong trào đấu

tranh tại khu vực phường là sự kết hợp giữa các tổ chức nghiệp đoàn với giáo hội Phật giáo, sinh viên, học sinh. Chi bộ Đảng đã vận dụng các hình thức đấu tranh công khai, kết hợp các tổ chức khác để hướng dẫn quần chúng trong khu vực phường xuống đường giương cao các khẩu hiệu đòi tăng lương, đòi thi hành Hiệp định Genève, đòi dân sinh, dân chủ và các quyền tự do hội họp, tự do ngôn luận, vạch mặt đế quốc Mỹ, đả đảo chính quyền tay sai. Cuối năm 1963, các tu sĩ Phật giáo tại chùa Ấn Quang kết hợp sinh viên, học sinh, nghiệp đoàn thợ xích lô cùng nổi dậy đấu tranh. Đoàn biểu tình dự tính xuất phát từ chùa Ấn Quang lúc 3 giờ sáng nhưng giằng co với địch mãi đến 1 giờ chiều mới xuất phát được. Từng đoàn sư sãi, quần chúng nhân dân kéo nhau để tới Ngã Bảy thì bọn cảnh sát và biệt động quân bao vây ráo riết, đoàn biểu tình vẫn hiên ngang không lùi bước, ngồi xếp bằng thành hàng dài theo hai bên đường, tuyệt thực đấu tranh. Cuộc biểu tình bị đàn áp, khủng bố, nhiều người bị thương, anh em xích lô liền chở những người bị thương vào Viện Hóa Đạo ở đường Trần Quốc Toản (nay là khu Việt Nam Quốc Tự trên đường 3/2) để cứu chữa. Các xe xích lô lúc này trở thành các xe cứu thương và phương tiện để vận chuyển đá, gạch, những vật có thể phục vụ cho đồng bào và các nhà sư chiến đấu được với dùi cui, khói cay, súng đạn của địch. Mục tiêu của cuộc tranh đấu là chống áp bức, chống tiêu diệt Phật giáo, đòi quyền sống cho nhân dân.

Ban tranh đấu của Phật giáo được thành lập, trong đó có bác Nguyễn Văn Thân (cựu Chủ tịch Ủy ban Kháng Chiến Hành chánh của ta thời 1946). Ban tranh đấu tổ

chức những “Đêm không ngủ”, cô lập các con đường trong thành phố, nêu cao những biểu ngữ chống chính sách của chế độ Sài Gòn. Ngoài ra còn tổ chức các cuộc hành hương Vũng Tàu, để khi trở về các chiếc xe đỏ (25 chiếc) sẽ trở thành đoàn xe biểu tình chiếm cứ các con đường như Trần Quốc Toản, Sư Vạn Hạnh để đấu tranh với kẻ thù.

Cũng trong năm này, tổ chức Đảng của ta tại địa phương đã khéo léo lợi dụng cuộc xuống đường đòi cấp nhà cửa thương phế binh chế độ Sài Gòn trên đường Hùng Vương để hướng dẫn và lãnh đạo hướng vào các mục đích chính trị của cách mạng đề ra.

Thực hiện phương châm của Đảng, ngoài việc phát động các phong trào đấu tranh chính trị, Đảng ta còn tích cực xây dựng các cơ sở cách mạng. Các cơ sở này trong thời gian đầu chống Mỹ phần nhiều là những người đã từng có quá trình tham gia kháng chiến chống Pháp và đã từng bị bắt, vào tù, ra khám. Từ 1959 đến 1961 ta đã xây dựng được 3 cơ sở cách mạng trên địa bàn phường. Ngoài ra đồng bào người Hoa cũng là những cơ sở cách mạng đáng tin cậy. Từ năm 1962 trở về sau, cơ sở 028 lô I chung cư Ngô Gia Tự là nơi cất giấu tài liệu mật của tổ chức giải phóng liên hiệp Hoa kiều. Sang đến năm 1963 ta có thêm các cơ sở cách mạng nữa như: 307 lô P, 004 lô H, 353/6 Pétrus Ký nay là Lê Hồng Phong.

Ngoài việc nuôi giấu các cán bộ cách mạng, thông thường cơ sở của ta còn tham gia các công tác như vận động kinh tài cho cách mạng, rải truyền đơn, công tác binh vận. Trong thời chống Pháp, ngôi nhà 222 Sư Vạn Hạnh

là một địa chỉ đỏ, sang đến thời Mỹ cơ sở này vẫn tiếp tục tô đỏ thêm truyền thống cách mạng, nhà số 222 Sư Vạn Hạnh do ông Võ Văn Thơm và bà Nguyễn Thị Ngụy làm chủ hộ. Từ năm 1955 - 1959 đã nuôi giấu đồng chí Quách Văn Bốn, tháng 02/1968 đến tháng 3/1970 nuôi giấu đồng chí Đặng Công Minh (sau này là Ban Chấp hành Công đoàn Quận 5), tháng 6/1968 đến tháng 12/1968 nuôi giấu đồng chí Lê Minh Châu (sau này công tác ở Sở Công an Thành phố) và đồng chí Lê Văn Hà từ 1957 - 1971 (sau này công tác kiểm soát biên giới Tân Châu).

Hai vợ chồng ngoài việc nuôi giấu cán bộ còn tham gia công tác giao liên, binh vận, kinh tài. Đây là gia đình liệt sỹ duy nhất trong phường có đến ba người con hy sinh trong sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ.

Bước vào năm 1964, nhất là từ giữa năm 1964 đến đầu năm 1965, phong trào cách mạng miền Nam có những tiến bộ nhảy vọt. Các cuộc đấu tranh chính trị tại Sài Gòn nói chung và khu vực Vườn Lài nói riêng cũng được phát triển mạnh. Ngày 20/8/1964 cùng với 20 vạn nhân dân Sài Gòn, trong đó có đồng bào vùng Phường 2 đã kéo đến bao vây Dinh Độc Lập, nêu cao khẩu hiệu “thủ tiêu chính phủ Nguyễn Khánh”, “Đốt bản hiến chương Vũng Tàu”, “Mỹ không được can thiệp vào nội bộ miền Nam”.

Tiếp đến ngày 22/11/1964, nhân dân khu Ngã Bảy đã tham gia vào cuộc biểu tình của 700 học sinh trung học, sinh viên đại học và phụ nữ trí thức. Đoàn người đồng loạt kéo về đường Minh Mạng hướng về chùa Ấn Quang. Cuộc biểu tình đã bị bọn địch đàn áp một cách dã man,

chúng dùng vòi rồng, đạn khói trấn áp làm chết 4 người, hàng trăm người bị thương và bị bắt.

Cuộc biểu tình nào cũng bị địch đàn áp, nhưng tất cả không hề nao núng trước sự khủng bố của chính quyền Sài Gòn tay sai của Mỹ, sang tháng 12 năm 1964, đoàn Phật tử và sinh viên lại tổ chức mít tinh đòi thủ tiêu chính quyền tay sai của Mỹ.

Phong trào đấu tranh của anh em xích lô được phát triển mạnh từ năm 1965, khi đồng chí Đặng Công Minh được cấp trên trực tiếp giao nhiệm vụ vận động thêm nhiều anh em xích lô tham gia vào cuộc đấu tranh chống Mỹ. Phong trào đấu tranh của anh em xích lô không chỉ dừng lại ở nội dung đòi cơm áo, mà còn tiến tới nêu cao những khẩu hiệu có tính chất chính trị, như xuống đường phản đối bầu cử độc diễn, không bầu Nguyễn Văn Thiệu làm tổng thống.

Tại Phường 3 cũ, suốt trong thời gian cầm quyền cho đến năm 1963, chế độ độc tài Ngô Đình Diệm đã gây nhiều nợ máu với nhân dân ta. Để xoa dịu khí thế của các phong trào quần chúng, chế độ này đã lập ra các tổ chức mang tên “Phụ nữ liên đới”, “Thanh niên Cộng hòa” để lừa mị, lôi kéo đồng bào về phía chúng. Tại khu vực Phường 3 Vườn Lài, hai tổ chức này của chúng cũng ra sức hoạt động nhưng không có kết quả. Tổ chức “Thanh niên Cộng hòa” của chúng ra sức vận động thanh niên đi gây áp lực cho chúng khi có mít tinh hoặc biểu tình của quần chúng. Tất cả thanh niên tại chỗ đều bị bắt buộc vào tổ chức này.

Còn tổ chức Phụ nữ liên đới (do Trần Lệ Xuân lập ra) có nhiệm vụ “liên đới” vận động chồng con tham gia quân dịch, tuy nhiên âm mưu của Mỹ - Diệm vẫn không thể thành công tại mảnh đất Vườn Lài. Từ khi có sự lãnh đạo sáng suốt của Chi bộ Vườn Lài, quần chúng lao động nghèo ở Phường 3 cũ ngày càng hiểu rõ âm mưu và thủ đoạn thâm độc của kẻ thù. Nhiều tổ chức quần chúng ra đời và có những hoạt động phối hợp hữu hiệu với phong trào chung của Thành phố.

Về phía công nhân, trên địa bàn phường phong trào đấu tranh của công nhân nhà máy giày Bata ngày càng lên cao. Đặc biệt năm 1961, cuộc đấu tranh đòi tăng lương, cải thiện điều kiện làm việc của công nhân đã diễn ra dưới hình thức lãn công do Liên hiệp Công - Nông tổ chức, gây cho địch nhiều lúng túng. Bên cạnh đó là sự ủng hộ tích cực của chị em phụ nữ ở các chợ cũng như của bà con Phường 3 cũ khi có cuộc biểu tình phản đối Mỹ - Diệm ở các nơi khác kéo qua Ngã Bảy.

Ngày 01/5/1961, còn là thời gian đánh dấu cuộc mít tinh chào mừng Hội Lao động giải phóng miền Nam ra đời của đông đảo đồng bào lao động của phường. Cũng trong thời gian này hoạt động của chị em phụ nữ phường đã có một tổ chức tiêu biểu, đó là hoạt động của một nhóm phụ nữ gồm 6 người do bà Lê Thị Hý làm nhóm trưởng. Cùng hoạt động trong nhóm còn có đồng chí Mai Thị Điềm, một cán bộ trong khu về. Hoạt động của nhóm phụ nữ (Phường 3 cũ) Vườn Lài trong thời gian này là vận động chị em phụ nữ trong địa bàn phường tham gia những lần xuống đường, đấu tranh chống Mỹ - Diệm, tích cực làm

công tác hậu cần như tiếp tế nước, chanh, đường, bánh trái cho cuộc biểu tình, chuẩn bị cờ, khẩu hiệu cho đồng bào tham gia biểu tình.

Như vậy có thể nói từ năm 1960 trở đi, phong trào đấu tranh chính trị của quần chúng khu vực Vườn Lài lên rất cao, nổi bật nhất là phong trào đấu tranh của Phật giáo, phản đối chính sách kỳ thị tôn giáo, đàn áp Phật tử của chính quyền Ngô Đình Diệm. Phong trào đặc biệt lên cao năm 1963. Qua phong trào này, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ cấp trên, Chi bộ Vườn Lài đã tích cực vận động quần chúng, nhất là quần chúng Phật giáo và học sinh, sinh viên tham gia biểu tình đòi truất phế Ngô Đình Diệm ngày càng quyết liệt.

Những cuộc biểu tình này thường được tổ chức tại chùa Ấn Quang, chùa Xá Lợi, ta tận dụng thời điểm này tranh thủ các vị sư, tuyên truyền giác ngộ họ và các Phật tử về đường lối, chính sách của cách mạng, vạch rõ âm mưu chia rẽ tôn giáo của kẻ thù... Hình thức vận động của Đảng lúc này là tập trung đồng bào của các cuộc biểu tình lại để mở đài Tiếng nói Việt Nam cho họ nghe (lúc này đài đang phát thanh ủng hộ phong trào Phật giáo đấu tranh đòi lật đổ Diệm). Diễn hình ngày 16/6/1963 có 30 học sinh và đồng bào Phật tử đã biểu tình kéo qua đường Minh Mạng về chùa Ấn Quang, đoàn biểu tình đã lôi cuốn thêm nhiều bà con Phường 3 cũ cùng tham gia. Khoảng năm 1962 - 1963, khách sạn Trúc Mai thuộc địa bàn phường được xây dựng xong, bọn địch dự định dùng khách sạn này làm chỗ ở cho bọn Mỹ, vì địa bàn này tập trung nhiều gái điếm, nhất là tại khu Pétrus Ký. Nắm được ý đồ của

địch, đồng chí Trương Văn Do (Chín Thi), Bí thư Chi bộ Vườn Lài đã vận động nhân dân và trực tiếp lãnh đạo cuộc đấu tranh, hình thức chủ yếu là biểu tình phản đối không cho bọn Mỹ đến ở khách sạn này. Cuộc đấu tranh diễn ra quyết liệt khiến cho bọn địch phải e ngại, không dám cho lính Mỹ đến ở ở ạt, mà chỉ sử dụng một phần khách sạn này.

Nhìn chung từ sau Hiệp định Genève 1954 cho đến năm 1963, nhân dân miền Nam nói chung và nhân dân Phường 3 cũ Vườn Lài nói riêng đã liên tục đấu tranh với kẻ thù, bất chấp những thủ đoạn khủng bố đẫm máu lê máy chém đi khắp nơi của Luật 10/59, bất chấp những luận điệu xuyên tạc, lừa mị, phỉnh phờ của địch, phong trào quần chúng vẫn tiếp tục lên cao. Đặc biệt từ khi có chi bộ Đảng lãnh đạo, phong trào đấu tranh của nhân dân phường ngày càng đi vào chiều sâu, có chỉ đạo đúng đắn, kịp thời. Không những tích cực tham gia vào các phong trào do chi bộ địa phương tổ chức, nhân dân Phường 3 cũ lúc đó còn tích cực ủng hộ phong trào của các nơi khác và hàng loạt cuộc biểu tình của sinh viên, học sinh, Phật tử kéo qua địa bàn phường, nhất là khu Ngã Bảy đều có nhân dân phường tham gia, khí thế của phong trào đã hòa cùng khí thế đấu tranh chung của đồng bào thành phố thiết thực góp phần đẩy chế độ độc tài Ngô Đình Diệm đến chỗ diệt vong.

Ngày 01/11/1963, được sự giúp đỡ và chỉ đạo của Mỹ, Dương Văn Minh làm đảo chính lật đổ Ngô Đình Diệm, đưa Nguyễn Ngọc Thơ lên làm Thủ tướng. Phong trào đấu tranh của nhân dân Phường 3 cũ bước sang thời điểm

mới, thời điểm đấu tranh với kẻ thù bán nước có sự ra mặt của đế quốc Mỹ.

Từ sau khi Diệm bị lật đổ, cuộc tranh giành quyền bính trong nội bộ chính quyền Sài Gòn ngày càng gay gắt. Sau mỗi lần đảo chính, đời sống vật chất lẫn đời sống tinh thần của nhân dân miền Nam không thay đổi khá hơn mà ngày càng cơ cực hơn trước.

Sang năm 1964, phát huy khí thế của các cuộc đấu tranh chính trị từ những năm trước, nhân dân vùng Phường 3 cũ Vườn Lài vẫn tiếp tục hưởng ứng hoặc trực tiếp tham gia vào phong trào đô thị đang lên cao. Những cuộc biểu tình chống chế độ quân phiệt Nguyễn Khánh, đòi đốt bản Hiến chương Vũng Tàu được đông đảo quần chúng tham gia. Đây là cuộc biểu tình rầm rộ của những người Sài Gòn yêu nước, sự ủng hộ tích cực của nhân dân Phường 3 bấy giờ đã góp thêm sức mạnh cho phong trào, làm cơ sở để đẩy mạnh hơn nữa cuộc đấu tranh của nhân dân ta trong giai đoạn sắp tới.

III. NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG CUỘC ĐẤU TRANH CHỐNG CHIẾN LƯỢC “CHIẾN TRANH CỤC BỘ” MÀ ĐỈNH CAO LÀ THAM GIA TỔNG TIẾN CÔNG VÀ NỔI DẬY XUÂN MẬU THÂN 1968

Bước vào năm 1966, vùng Quận 10 và vùng Phường 2 ngày nay đã thành lập được Đội vũ trang biệt động nội thành, có cán bộ quân sự miền Bắc chi viện vào, trong đó có đồng chí Bảy Nè (Quận ủy viên) và khu vực này lại sục sôi phong trào đấu tranh với chế độ tay sai Sài Gòn, trong đó đồng bào Phật tử xuống đường tranh đấu

đòi dân sinh - dân chủ, chống lại đàn áp khủng bố Phật giáo diễn ra trên các đường phố thuộc vùng đường Sư Vạn Hạnh, Minh Mạng, Ngã Bảy Vườn Lài, cuộc đấu tranh ngày càng quyết liệt, bà con trong phường đã đem bàn thờ của nhà mình ra đặt dọc con đường Sư Vạn Hạnh để phản đối Mỹ và tay sai.

Địch hùng hổ đến tịch thu bàn thờ, nhưng chúng không thể làm gì được bà con ta, vì sau đó thì đã có hàng chục, hàng trăm bàn thờ khác được dân ra để phản đối chính sách kỳ thị tôn giáo và yêu cầu dân sinh - dân chủ theo hướng lãnh đạo của Đảng tại khu vực Vườn Lài.

Đến năm 1967, tổ chức Đảng ở Vườn Lài được tiếp tục củng cố, phát triển thêm đảng viên mới: kết nạp đồng chí Hai Lựu, đồng chí Trần Văn Điều, đồng chí Trạm, đồng chí Bảy Nè và đồng chí Ba Tây.

Trước đó năm 1954 chi bộ đã kết nạp được đồng chí Trương Khắc Võ, năm 1955 kết nạp đồng chí Mai Văn Bông và đồng chí Năm hót tóc.

Trong năm 1967, chi bộ Vườn Lài được cấp trên giao nhiệm vụ tổ chức nơi ăn chốn ở cho ba đội biệt động nội thành và tổ chức lập kho chứa vũ khí từ chiến khu bí mật đưa về. Các cơ sở Đảng ở khu vực Vườn Lài đã chuẩn bị thời cơ đánh địch và đón bộ đội Cụ Hồ. Tại cơ sở 331/2 Pétrus Ký nay là đường Lê Hồng Phong là nơi hội họp chuẩn bị đánh địch và là nơi xuất phát rải truyền đơn kêu gọi nhân dân nổi dậy cùng cách mạng chuẩn bị thời cơ mới: Tổng tiến công bọn Mỹ và tay sai theo tiếng gọi của Đảng.

Đầu xuân 1968, chấp hành mệnh lệnh của Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam, cuộc tổng tiến công và nổi dậy đã đồng loạt nổi lên trong tất cả các tỉnh, thành phố và thị trấn toàn miền Nam. Chiều ngày 28 tháng Chạp năm Đinh Mùi (28 Tết), Chi bộ Vườn Lài được cấp ủy cấp trên phân nhiệm vụ: chuẩn bị nơi đóng quân, liên lạc và hướng dẫn bộ đội đến các mục tiêu tấn công, lãnh đạo quần chúng nổi dậy hưởng ứng cuộc tiến công vào thành phố của bộ đội ta, trừng trị bọn tề điệp, tay sai ngoan cố, chuẩn bị lương thực và thực phẩm để tiếp tế cho bộ đội, chuẩn bị băng cờ.

Chiều hôm sau (29 Tết) chi bộ nhận được lệnh “vào lúc 2 giờ sáng mừng Hai tháng Giêng Tết Mậu Thân ta sẽ mở đợt tấn công vào sào huyệt của kẻ thù”, Chi bộ Vườn Lài được phân công phối hợp với các đội Biệt động bảo vệ cho các đồng chí cấp ủy Quận 5 và Phân khu 2 cùng một số mục tiêu đã định trong địa bàn của chi bộ hoạt động. Đúng 2 giờ sáng ngày mừng Hai Tết, sau khẩu lệnh của đồng chí Năm Bắc ra lệnh tấn công, cờ Mặt trận được kéo lên giữa vòng xoay Ngã Bảy, tiếng súng của quân giải phóng vang dậy cả khu phố tấn công vào các mục tiêu định sẵn. Đồng bào trong khu vực còn nghe tiếng loa của ta truyền đi, kêu gọi đồng bào hưởng ứng nổi lên cướp chính quyền địch. Mặc dù lực lượng của ta ít hơn địch nhưng tinh thần tiến công cách mạng của các chiến sĩ ta (lúc này gồm các đồng chí Biệt động thành và các đảng viên Chi bộ Vườn Lài) đã làm cho quân thù khiếp sợ, chúng cố thủ và chống trả một cách yếu ớt. Sau 3 tiếng đồng hồ làm chủ tình hình, đến 5 giờ sáng quân ta rút vào các khu phố lao động

sau chùa Ấn Quang để tổ chức chiến đấu lâu dài và chờ lực lượng bên ngoài vào phối hợp. Quân chúng cơ sở của ta và nhân dân lao động đã nhiệt liệt hưởng ứng cuộc nổi dậy, cùng với quân ta lập các chướng ngại vật ở đầu hẻm, tổ chức canh phòng chặt chẽ.

Sáng ngày mừng Ba Tết, lực lượng địch từ bót Nguyễn Văn Quá, Cuộc cảnh sát phường Minh Mạng, Ty Chiêu hồi phối hợp với lực lượng Tổng nha cảnh sát và cảnh sát dã chiến bao vây và mở đợt tấn công vào quân cách mạng. Tại khu vực Phường 2, trên đường Sư Vạn Hạnh xuất hiện nhiều tên cảnh sát dã chiến, trang bị đầy đủ súng đạn, chúng mon men vượt các chướng ngại vật tiến quân vào các hẻm ở khu Vườn Lài. Các chiến sĩ của ta ém vào các đầu hẻm bắn ra làm cho một số chết và bị thương, buộc chúng phải rút ra ngoài đường lớn. Suốt ngày mừng Bata đã đẩy lùi được 4 đợt tấn công của địch và vẫn giữ trận địa cho đến chiều. Đêm mừng Ba Tết, ta liên lạc được với hai đại đội quân giải phóng từ trường đua Phú Thọ kéo vào. Lực lượng ta triển khai thành nhiều cánh tiến công vào các mục tiêu đóng quân của địch, làm chủ tình hình khắp vùng ngã ba Vườn Lài. Tại khu chung cư, bộ đội chiếm lĩnh những ngôi nhà cao tầng làm mục tiêu chiến đấu. Tiếng loa của quân giải phóng vang lên, kêu gọi nhân dân vùng lên lật đổ chế độ Sài Gòn tay sai bán nước. Các cơ sở cách mạng, các gia đình có bộ đội vào đóng quân trong nhà đã mang quà bánh, lương thực tiếp tế cho anh em bộ đội.

Sáng ngày mừng Năm, địch tăng cường bao vây khu vực có bộ đội ta đóng quân, chúng phát loa hăm dọa bắt buộc đồng bào phải tản cư ra khỏi vùng ta kiểm soát để

tách rời quân ta ra khỏi nhân dân và cướp bóc tài sản của đồng bào. Đến trưa địch càng bắn phá dữ dội, chúng pháo kích nhiều đạn lửa vào các xóm nhà lao động, một đám cháy lớn xảy ra thiêu rụi hàng trăm căn nhà tại địa bàn phường.

Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Vườn Lài và một số nòng cốt của ta, quần chúng đã mang theo đồ đạc, khiêng những người bị thương thoát ra khỏi vòng lửa đạn. Một số đồng bào đã phần nộ hô vang khẩu hiệu “Đã đảo đế quốc Mỹ và nguy quyền đốt nhà, cướp của đồng bào”.

Để thoát ra khỏi vòng hỏa hoạn an toàn, bộ đội ta bèn tập trung hỏa lực đánh tan bọn địch.

Phong trào yêu nước tại mảnh đất Phường 2 vẫn tiếp tục phát triển dưới sự chỉ đạo cùng một lúc của hai chi bộ. Do nguyên tắc hoạt động bí mật, hai chi bộ này hoạt động theo hai đường dây khác nhau. Đó là Chi bộ chợ An Đông - chung cư Minh Mạng và Chi bộ 1-3. Trụ sở của hai chi bộ không nằm trên địa bàn phường nhưng các đảng viên của hai chi bộ vẫn đi lại hoạt động, hướng dẫn quần chúng biểu tình, tham gia công tác cách mạng ở phường và vùng Quận 10.

Đồng chí Huỳnh Thị Nhân (Bí thư Chi bộ chợ An Đông - chung cư Minh Mạng) thường lui tới và được nuôi giấu tại cơ sở 353/6 Pétrus Ký từ năm 1965 - 1969. Đồng chí đã tuyên truyền và tập hợp các phụ nữ có tinh thần giác ngộ cách mạng, giao cho họ các công tác như rải tuyên đơn tại chợ An Đông, tiếp tế lương thực cho bộ đội trong trận đánh lịch sử 1968.

Còn Chi bộ 1-3 do đồng chí Đinh Nghiêm làm Bí thư. Đảng viên gồm có: Trần Thị Hiếu, Phạm Chiêu, Trần Thị Hoa. Chi bộ được đồng chí Năm Nam ở Thành ủy trực tiếp lãnh đạo. Địa bàn hoạt động của chi bộ là khu vực Phường 2 và một phần đất bên Quận 5. Đồng chí Trần Thị Hoa thường lui tới công tác bí mật ở số 32/1Đ Hùng Vương, từ năm 1968 - 1975, đây cũng là nơi hội họp của các đảng viên Chi bộ 1-3. Thực hiện chỉ đạo của cấp trên chi bộ tích cực hoạt động khắp nơi, xây dựng thêm cơ sở cách mạng. Mặc cho bọn địch đã cảnh giác sau Tết Mậu Thân cài người vào từng khu vực, từng con hẻm để theo dõi bắt bớ những gia đình có liên hệ ít nhiều với cách mạng, nhưng các cơ sở cách mạng ở phường vẫn cứ bám trụ, các địa chỉ đồ xuất hiện ngày một nhiều. Cơ sở cách mạng có “sống” được đều nhờ ở các quần chúng tốt. Ở phường từ năm 1954 đến năm 1975 số lượng cơ sở cách mạng rất nhiều, chúng tỏ đại đa số quần chúng đều có cảm tình với cách mạng.

Hàng loạt các cơ sở được xây dựng khắp địa bàn phường, trải dài trên đường Hùng Vương là các địa chỉ 22/26 Hùng Vương, 32/22 Hùng Vương, 32/LĐ Hùng Vương, tiếp theo là địa chỉ 46/5 Trần Hoàng Quân (nay là Nguyễn Chí Thanh). Trên đường Lê Hồng Phong có các địa chỉ 331/22 Lê Hồng Phong, 353/6 Lê Hồng Phong, đường Sư Vạn Hạnh: 222 Sư Vạn Hạnh, 222/8 Sư Vạn Hạnh, 206/3 Sư Vạn Hạnh, đường Trần Nhân Tôn: 30 Trần Nhân Tôn.

Đặc biệt chung cư Minh Mạng sau 1969 là nơi tập trung đông nhất các cơ sở cách mạng như: ở lô H (007 lô

H, 004 lô H), lô N (035 lô N), lô I (107 lô I, 011 lô I), lô P (307 lô P), lô Q (208 lô Q, 203 lô Q), và lô R (005 lô R) và các cơ sở cách mạng ở khu vực khác.

Nhìn chung các cơ sở cách mạng trên địa bàn Phường 2 đã góp phần nuôi dưỡng, che giấu các cán bộ cách mạng thuộc nhiều đơn vị công tác khác nhau. Ngoài các đồng chí tham gia hoạt động trên địa bàn phường chỉ đạo phong trào địa phương như đồng chí Chín Thi ở các cơ sở (107 lô I, 011 lô I, 203 lô Q), đồng chí Trương Khắc Võ (004 lô H, 011 lô I), đồng chí Huỳnh Thị Nhân (353/6 Lê Hồng Phong), đồng chí Năm Ái, Trần Thị Hoa (32/1 đường Hùng Vương), thì các đồng chí thuộc các Phân khu, Đặc khu cũng lui tới hội họp hoặc được nuôi giấu ở đây như anh Lê Thành Tâm, cán bộ an ninh Đặc khu T4, Đại đội phó an ninh Phân khu 2 (30 Trần Nhân Tôn) và các đồng chí biệt động thành như Lê Thị Thanh Vân (007 lô H) hoặc các cán bộ cơ sở binh vận như Nguyễn Thị Minh (026 lô R), Nguyễn Thị Mạnh (30 Trần Nhân Tôn). Các đồng chí lãnh đạo nghiệp đoàn như Lê Phím, Mai Văn Sung, Lê Văn Như cũng thường đến 331/22 Lê Hồng Phong để hội họp. Ở phường còn có cơ sở hoạt động của giới trí thức yêu nước thành phố (24 Hùng Vương), đây là nơi họp mặt của những người hoạt động văn hóa nghệ thuật, chế độ Sài Gòn cũ xem nhà này là nơi “căn cứ chính trị, phá rối trị an”.

Ngoài ra, tại phường còn có những tổ chức kinh tài cho cách mạng, tiêu biểu là cơ sở 206 lô R là nhà đồng chí Đặng Đình Nhựa (Chủ tịch UBND Phường 2 đầu tiên sau giải phóng). Từ năm 1965 - 1975, suốt 10 năm cơ sở này chịu trách nhiệm giao liên và vận động tài chánh cho đơn

vị T4-C3230. Trong hoàn cảnh khó khăn, cơ sở vẫn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, đảm bảo công tác liên lạc và vận động tài chánh đủ chi phí cho đội công tác nội tuyến. Các cơ sở cách mạng của ta làm công tác binh vận cũng rất tốt, đó là cơ sở 46/5 Nguyễn Chí Thanh ngày nay.

Ngoài việc xây dựng hàng loạt các cơ sở cách mạng, Chi bộ 1-3 đã theo dõi sát tình hình địch để kịp thời đề ra nhiệm vụ cụ thể lãnh đạo phong trào cách mạng. Nhờ các hoạt động vận động tuyên truyền của Chi bộ, quần chúng giác ngộ cách mạng ngày một nhiều thêm, tinh thần yêu nước của đồng bào biểu hiện rõ rệt qua các cuộc biểu tình và nổi dậy Tết Mậu Thân.

Tại Phường 3 cũ, chiều ngày 28 tháng Chạp, Chi bộ Vườn Lài nhận chỉ thị: quân ta sẽ tiến công vào thành phố trong những ngày đầu xuân, nhiệm vụ của chi bộ là chuẩn bị địa bàn đóng quân, liên lạc và hướng dẫn quân cách mạng đến các mục tiêu tiến công. Song song là tiến hành công tác chính trị, vận động quần chúng hưởng ứng cuộc tiến công và nổi dậy, chuẩn bị lương thực, thực phẩm tiếp tế cho bộ đội, chuẩn bị băng, cò, khẩu hiệu sử dụng khi cần thiết. Đồng thời với nổi dậy của quần chúng là trừng trị số ác ôn, tề điệp ngay tại địa phương. Trong lúc chế độ chính quyền Sài Gòn cũ đang tổ chức một cái tết xa hoa, lãng phí hòng xoa dịu nổi kinh hoàng của chúng sau thất bại ở chiến dịch hè thu, thì ngay trong lòng địch, ta cũng đang chuẩn bị ráo riết cho trận tổng tấn công mùa xuân.

Chiều 29 Tết, chi bộ nhận lệnh sẽ tấn công vào sào huyệt địch, chi bộ được phân công phối hợp với các đội biệt

động bảo vệ cho các đồng chí Quận ủy Quận 5 và Phân khu II tấn công vào một số mục tiêu của địch.

Căn nhà số 99 đường Minh Mạng (Phường 3 cũ) vinh dự được chọn là nơi xuất phát của các đồng chí lãnh đạo cuộc tấn công. Một tuần trước tấn công và nổi dậy Xuân Mậu Thân, các đồng chí lãnh đạo chi bộ cũng được che giấu tại đây. Kế hoạch tấn công được phổ biến như ở Phường 2: Đúng giờ G ngày mừng Hai Tết, đồng chí Năm Bắc, đồng chí Bảy Lợi cùng bốn đồng chí trong Chi bộ Vườn Lài từ chỉ huy sở (số 99 Minh Mạng) sẽ tiến ra bùng binh Ngã Bảy. Cánh thứ hai gồm một số đảng viên và quần chúng nòng cốt sẽ phục sẵn tại nhà một cơ sở ở gần Ngã Bảy. Màn đêm buông xuống, Sài Gòn đêm mừng Một Tết Mậu Thân dần dần yên ngủ, những nhộn nhịp, âm ỉ ban ngày đã lắng sâu vào bóng đêm, đồng hồ thông thả điểm 2 tiếng sang ngày mới.

Đúng giờ, từ căn nhà số 99 Minh Mạng, cánh quân thứ nhất mang theo bụi nhùi, dầu lửa và xăng tiến ra Ngã Bảy. Sau khẩu lệnh ngắn gọn của đồng chí Năm Bắc, lệnh tấn công được ban ra, cờ Mặt trận được kéo lên giữa bùng binh trong tiếng nổ của một loạt AK làm hiệu. Ngọn lửa hiệu cháy sáng rực một góc đường. Cuộc tổng tấn công và nổi dậy của quân và dân thành phố bắt đầu. Sau loạt AK làm hiệu là phát B40 của bốn chiến sĩ ta xuất phát từ căn nhà của một cơ sở sát cạnh Ty Chiêu hồi bắn vào địa điểm này, phá toang cổng Ty Chiêu hồi của chế độ Sài Gòn. Tuy lực lượng ít nhưng quân ta đã mưu trí hô vang khẩu hiệu ra hiệu cho ba tiểu đội (tưởng tượng) xung phong chiếm lĩnh trận địa. Kế hoạch của ta hoàn toàn thắng lợi, bọn

địch trong Ty Chiêu hồi không dám kháng cự, hoảng hốt tháo chạy ra cổng sau, cùng lúc, tiếng súng phối hợp từ các nơi vang lên rộn rã, tiếng loa phát thanh lời hiệu triệu của Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam làm nức lòng quần chúng. Một số quần chúng tích cực của Phường 3 - Vườn Lài đã mở rộng cửa chào đón quân giải phóng. Tuy lực lượng ít nhưng các chiến sĩ biệt động đã phối hợp chặt chẽ với cán bộ, đảng viên và quần chúng tích cực chủ động tấn công vào các mục tiêu quân sự của địch ngay giờ phút đầu. Địch hoảng hốt báo động rồi vội vã rút sâu vào hang ổ để chống trả. Sau ba tiếng đồng hồ chiến đấu quyết liệt, quân ta hoàn toàn làm chủ tình hình.

Sáu giờ chiều ngày mùng Hai, lực lượng cách mạng tại Vườn Lài liên lạc được với Tiểu đoàn 6, gồm 2 đại đội chính quy từ phía trường đua Phú Thọ (đường 3/2) tiến vào. Sau khi đánh tan 2 chốt địch tại trường đua và bắt cảnh sát dã chiến, hai đại đội này do đồng chí Năm Lê Minh Xuân và đồng chí Hai Sang chỉ huy, từ phía tây bắc thành phố tiến vào.

Từ tối mùng Hai, bộ đội đã trải qua nhiều trận đánh ác liệt mới liên lạc được với các đồng chí cấp ủy Liên quận 1, 3, 5. Ngay đêm đó, chi bộ đã phối hợp với bộ đội tấn công bọn Cảnh sát dã chiến đóng tại ngã ba Vườn Lài. Ta tiêu diệt một số tên, số còn lại bỏ chạy ra Ngã Bảy. Ta còn đốt cháy 2 xe Jeep của chúng và treo cờ Mặt trận tại ngã ba Vườn Lài.

Sau đó lực lượng triển khai thành ba cánh quân phụ trách khu chuồng bò, khu Vườn Lài và khu Minh Mạng. Các cánh quân này tấn công vào các mục tiêu quân sự của

địch, buộc chúng phải co cụm trong các đồn bót. Ta làm chủ tình hình khắp vùng Ngã Bảy - Vườn Lài, Ngã Sáu, Nguyễn Tri Phương và Lý Thái Tổ. Bọn ác ôn, tề điệp cũng bị quân dân ta trừng trị thích đáng.

Về phía đồng bào Phường 3 từ trước đến năm 1968 chưa hề chứng kiến cuộc tấn công và nổi dậy của ta ngay trong lòng thành phố. Một số người hoang mang, nhưng phần lớn quần chúng vẫn tích cực hưởng ứng lời kêu gọi của Mặt trận, mang bánh trái, lương thực ra ủng hộ bộ đội. Nhiều nhà còn hăng hái đục tường nhà mình hoặc phá rào để bộ đội đi lại dễ dàng. Tình cảm cách mạng chân thành của đồng bào đã cổ vũ rất nhiều tinh thần chiến đấu của bộ đội ta.

Ngày mừng Hai Tết Mậu Thân, địch phản công dữ dội ở khu vực Vườn Lài, toàn bộ lực lượng bộ đội ta phải trụ lại cho đến tối, một bộ phận phải triển khai băng qua đường Minh Mạng (Ngô Gia Tự) để vào khu vực Ấn Quang, đồng chí Lê Công Nè đã yểm trợ đồng đội vượt lộ, nhưng sau đó bị mất liên lạc không thể thoát ra, địch lùng sục suốt đêm và bắt đồng chí tại số nhà 277 Minh Mạng, Quận 10. Chúng đánh đập tra khảo rất dã man hòng tìm cho ra cơ sở cách mạng nhưng đồng chí đã ngoan cường đảm bảo bí mật, không khai báo điều gì.

Đến sáng ngày mừng Ba Tết, tên chuẩn tướng Nguyễn Ngọc Loan - Tổng giám đốc Nha Cảnh sát Sài Gòn đã xử bắn đồng chí Lê Công Nè tại ngã ba Vườn Lài. Phóng viên E.Adams đã chụp được tấm hình tàn bạo này và truyền đi khắp thế giới, thổi bùng ngọn lửa căm thù giặc Mỹ xâm lược và bọn tay sai bán nước.

** Liệt sỹ Lê Công Nè (Bảy Nè) sinh năm 1940, quê xã Tân Tạo, huyện Bình Chánh, tỉnh Chợ Lớn (nay là Thành phố Hồ Chí Minh). Ông tham gia cách mạng từ năm 1963 ở địa phương, năm 1966 ông được tổ chức bố trí vào công tác ở nội thành với nghề hợp pháp là thợ mộc.*

Ông là ủy viên quân sự thuộc Quận ủy Quận 5 trực thuộc Phân khu 6, dưới quyền của Bí thư chi bộ Trương Văn Do (Chín Thi) và Phó Bí thư Quận ủy là đồng chí Vũ Xuân Lý (Bảy Lợi).

Năm 1968 Mậu Thân, ông phát động quần chúng nổi dậy tại khu vực Vườn Lài (Sư Vạn Hạnh - Nguyễn Duy Dương - Minh Mạng) thuộc địa bàn Quận 5 (Quận 10 ngày nay), ông đã anh dũng hy sinh trên địa bàn Phường 2 sáng mừng Ba Tết Mậu Thân.

Sáng ngày mừng Bốn Tết, với lòng căm thù giặc sâu sắc, đồng chí Bí thư Chi bộ Vườn Lài dẫn hai đại đội đi đánh bót Nguyễn Tri Phương và bót Nguyễn Văn Quá, khi đến chùa Ấn Quang ta bị địch chặn đánh phải quay lại theo ngõ hẻm qua bót Nguyễn Văn Quá, địch phát hiện được tấn công quân ta làm 2 đồng chí hy sinh, 7 đồng chí bị thương, ta rút về Lò Bọt (Phường 3 cũ). Chiều mừng Bốn địch ném bom cháy khu Ấn Quang, cánh quân

đồng chí Chín Thi lãnh đạo di chuyển qua khu Chuồng Bò (Phường 10 bây giờ).

Tối đến địch cho xe M.113 ém quân nhằm tiêu diệt lực lượng ta. Ta dùng B40 bắn cháy M.113, bắt sống nhiều tên. Cuộc chiến đấu kéo dài đến sáng mừng Năm Tết, địch đổ thêm quân xuống các trục lộ, chúng cho một đoàn xe thiết giáp dùng hỏa lực trấn áp các chốt của ta đang khống chế các bót Nguyễn Văn Quá (nay là trụ sở văn phòng Đài Bắc) và bót Thành Mỹ ở Ngã Sáu. Chúng còn cho nhiều toán biệt động mon men vào các ngõ hẻm thăm dò lực lượng của ta. Sau mấy giờ tấn công không có kết quả, địch tăng cường thêm lực lượng bao vây vòng ngoài rồi dùng súng cối và M.79 bắn vào các khu xóm lao động, nơi có ta chốt quân, làm nhiều nhà cửa của đồng bào bị thiệt hại.

Sau đó bọn địch đã nham hiểm phát loa kêu gọi đồng bào tản cư hòng tách rời lực lượng cách mạng và quần chúng, thực hiện âm mưu cướp đoạt tài sản của nhân dân. Một số đồng bào dao động, đã mang đồ đạc tản cư, nhưng khi đi đến vòng vây của địch thì bị chúng lực soát, khám xét cướp đoạt, bắt giữ thanh niên và một số người, đồng bào phải quay lại. Trước tình hình đó, các đồng chí cấp ủy đã chỉ thị cho chi bộ lãnh đạo đồng bào đấu tranh chính trị với quân địch, mục đích là bảo vệ tài sản và tính mạng đồng bào. Cùng lúc, bộ đội ta vừa chiến đấu vừa tích cực cứu chữa cho đồng bào bị thương, tìm cách dập tắt các đám cháy do địch gây ra. Đến trưa địch càng đánh phá dữ dội. Lợi dụng các nhà cao tầng ngoài mặt đường, chúng liên tục pháo kích đạn lửa vào các khu phố lao

động, pháo địch gây ra đám cháy lớn nhằm tiêu diệt toàn bộ lực lượng cách mạng của nhân dân ta.

Với quyết tâm bảo vệ tính mạng và tài sản của đồng bào, đập tan âm mưu tàn bạo của kẻ thù, cấp ủy Chi bộ Vườn Lài lãnh đạo quần chúng đấu tranh trực diện với kẻ thù, tổ chức đưa đồng bào ra khỏi vòng vây của địch. Đồng bào Phường 3 cũ theo sự lãnh đạo của các đồng chí đảng viên đã mang đồ đạc và những người bị thương ra ngoài vòng vây, một số chiến sĩ của ta được đồng bào nhận là thân nhân.

Đồng bào theo đường Minh Mạng tiến ra Ngã Bảy, tuy bị địch lùng sục khám xét nhưng quần chúng nhất là lực lượng phụ nữ đã xông vào bọn cảnh sát dã chiến ác ôn, họ chửi rủa chúng trong lúc số đồng bào còn lại hô vang khẩu hiệu “Đả đảo đế quốc Mỹ và tay sai đốt nhà, cướp của đồng bào”. Trong lúc đó, bộ đội ta đã tập trung hỏa lực đánh bọn địch và rút ra khỏi vòng hỏa hoạn, tập trung đánh tan các chốt địch dọc đường Sư Vạn Hạnh và Lý Thái Tổ. Ta rẽ sang khu vực chợ Chuồng Bò, Vườn Bà Lớn, phối hợp các cánh quân đang chốt tại đây tiếp tục tấn công vào cứ điểm Tổng Nha cảnh sát chế độ Sài Gòn. Trong quá trình chuyển quân, một đồng chí của ta hy sinh anh dũng tại đường Vĩnh Viễn (nay có đài liệt sỹ). Khi ta tấn công vào bót an ninh tại đường Vĩnh Viễn, trong lúc đánh trả, một đồng chí của ta đã hy sinh. Khi quân ta qua đường Nguyễn Tri Phương, lúc ghé lại nhà dân để tắm giặt thì bị bà chủ nhà (Lê Hạnh) chỉ điểm cho cảnh sát ném lựu đạn làm một đồng chí hy sinh.

Sáng ngày mừng Năm, lực lượng cách mạng di chuyển xuống khu vực chung cư Nguyễn Thiện Thuật bây giờ (gần Nha cảnh sát) và đóng quân đến chiều mừng Sáu thì địch ném bom làm cháy khu vực này (sau 1969 xây dựng khu chung cư Nguyễn Thiện Thuật ngày nay), ta rút về Lò Bọt (Phường 3 cũ), tại đây cán bộ và chiến sĩ ta đã tập hợp quần chúng tham gia mít tinh để tuyên truyền và củng cố niềm tin của quần chúng. Cuộc mít tinh được tổ chức tại lô M, nhân dân Phường 3 cũ và các khu lân cận đã tham gia đông đảo.

Ngày mừng Tám, lợi dụng địa hình phức tạp của khu vực này (chung cư Ngô Gia Tự ngày nay), bộ đội và lực lượng cách mạng của ta đã rút vào chiến đấu tại đây. Bọn địch liên tục bao vây, truy lùng quân cách mạng. Kế hoạch phản công của địch thất bại, địch điên cuồng cho máy bay ném bom đốt cháy cả khu vực này mấy ngày liền. Sau đó quân ta tiếp tục tấn công địch kéo dài bằng những trận đánh lẻ tẻ của các chiến sĩ hoạt động nội thành. Tất cả các hoạt động vũ trang này đều do Chi bộ Vườn Lài lãnh đạo.

Ngày 05/5/1968 ta chuẩn bị đánh đợt hai của Xuân 1968 nhưng do lực lượng ít, địch bố phòng chặt chẽ sau thất bại qua trận đánh trước nên không có kết quả đáng kể.

Sau Tết Mậu Thân, hoảng hốt và điên cuồng vì bị ta đánh bất ngờ, địch ra sức truy lùng các đồng chí của ta trong chi bộ. Một số đồng chí sa vào tay giặc. Đồng chí Năm Bắc (Bí thư Quận 5, Quận 10), đồng chí Bảy Lợi (vợ đồng chí Bảy Sông Lô) và đồng chí Chín Thi bị bắt. Tuy

nhiên số đảng viên còn lại vẫn kiên cường bám trụ, sát cánh cùng nhân dân phường xây dựng các cơ sở bí mật. Hoạt động của địch thời gian này được tăng cường hơn nữa để đề phòng cũng như kịp thời chặn đứng những cuộc tấn công bất ngờ của ta, địch chia phường ra làm những đơn vị nhỏ hơn như: Khóm, tiểu khu, liên gia lần lượt xuất hiện. Liên gia là đơn vị nhỏ nhất, gồm một số nhà với nhau trong đó từng gia đình phải kiểm soát lẫn nhau, kịp thời báo cáo những kẻ khả nghi cho liên gia trưởng. Một loạt tai mắt, điểm chỉ viên được địch cài vào các khu xóm, bọn này có trách nhiệm theo dõi hoạt động của đồng bào. Riêng số đồng bào tại khu vực chung cư Minh Mạng sau này đang sống cảnh màn trời chiếu đất sau khi xóm lao động bị ném bom cháy được chúng đưa sang khu Pétrus Ký (Phường 1 ngày nay) để chứng tỏ phần nào sự quan tâm của chúng, xoa dịu tội ác do chúng gây ra. Số đồng bào này được cấp tole, xi măng... để xây nền, lợp nhà làm nơi trú ẩn. Gọi là nhà nhưng thực chất mỗi gia đình chỉ được một khoảng đất chật hẹp, bẩn thỉu, đời sống của những người “tị nạn” hết sức ngột ngạt.

Một lần nữa để gọi là đền bù cho đồng bào bị hỏa hoạn, bọn Mỹ - Thiệu đã cho xây dựng khu chung cư Minh Mạng khang trang sạch đẹp để lấy lòng quần chúng, nhưng thực chất của sự ra đời khu chung cư này là để tiện việc kiểm soát đồng bào ta và những người lạ mặt. Các gia đình tại chung cư chỉ lên xuống, đi lại trong những chân cầu thang nhất định. Cán bộ cách mạng lạ mặt sẽ bị phát hiện dễ dàng nếu lui tới đây. Trong lúc chia nhà, đồng bào Phường 3 cũ còn phải chịu sự hạch sách, phân biệt một số

nhà có hối lộ, có quen thân thì được ở trong các căn nhà tại tầng trệt, còn những người khác bị đẩy lên lầu ba.

Bên cạnh thủ đoạn lừa mị này, bọn chúng còn đẩy mạnh các hoạt động lùng sục, bắt bớ những người tình nghi. Ngày đêm chúng cho xe Jeep chạy khắp cả ngã đường, vào tận các khu xóm lục soát, xét nhà và bắt người vô cớ. Nhiều bà con phải bỏ nhà đi nơi khác, các cán bộ đảng viên bị lộ phải rút vào bí mật. Tuy vậy những hoạt động yêu nước của nhân dân Phường 3 Vườn Lài vẫn diễn ra sôi nổi. Sau khi địch ném bom cháy khu lao động này (là khu chung cư Minh Mạng sau này), một số đồng bào lao động của khu Vững Bọt (thuộc Phường 3 cũ) đã kiến nghị lên Hội đồng thành phố Sài Gòn đòi chính quyền Thiệu phải bồi thường thiệt hại cho dân.

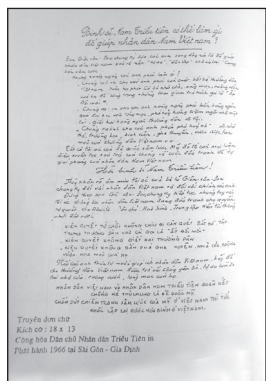
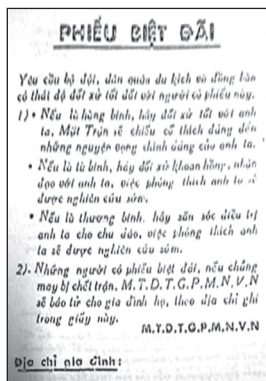
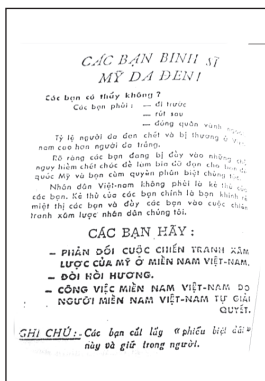
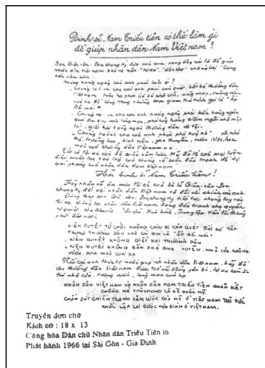
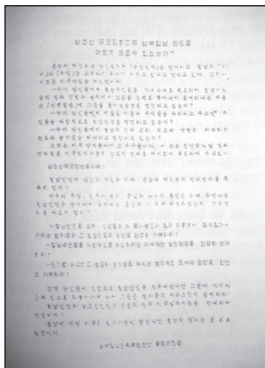
Vào tháng 9 năm 1968, phong trào đấu tranh của công nhân giày Bata (đóng trên đường Pétrus Ký) của phường lên rất cao, đánh dấu bằng cuộc bãi công suốt 10 ngày, đòi tăng lương theo giá sinh hoạt, đòi lương tháng 13, đòi có chế độ nghỉ bệnh, bồi thường tai nạn lao động... Cuộc bãi công do Liên hiệp Công Nông tổ chức có sự tham gia của tổ chức nghiệp đoàn tại nhà máy. Trước khí thế của phong trào này, lo sợ sản xuất đình trệ, bọn chủ nhà máy nhận giải quyết 6/10 yêu sách do công nhân đưa ra, nhưng sau đó hai tháng, Ban Chấp hành nghiệp đoàn tại nhà máy bị Sở cảnh sát chế độ Sài Gòn gọi lên hăm dọa vì sự ủng hộ của họ với phong trào đấu tranh của công nhân nhà máy. Cuộc đấu tranh của nhân dân Phường 2, Phường 3 cũ vẫn tiếp diễn cho đến ngày thành công.

Chi bộ Vườn Lài: Bí thư - đồng chí Nguyễn Văn Do (tự Chín Thi, áo đen),
cấp ủy viên - đồng chí Lưu Văn Lục (bên trái),
cấp ủy viên - đồng chí Trần Văn Điển (bên phải)

Chi bộ Ngã Bảy: Bí thư - Đồng chí Trần Hải (bên phải),
cấp ủy viên - đồng chí Kinh (ở giữa), cấp ủy viên - đồng chí Tuế (bên trái)

Truyện đơn của Ban Binh vận Trung ương
được tuyên truyền trên vùng đất Phường 2 trước năm 1975

IV. DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG, NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 GÓP PHẦN THỰC HIỆN “ĐÁNH CHO MỸ CÚT, ĐÁNH CHO NGỤY NHÀO”, KẾT THÚC THẮNG LỢI CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1969 - 1975)

Trước năm 1969, chế độ Sài Gòn có ý đồ lập một sân bay quân sự có chu vi giáp các ngã đường Pétrus Ký - Hùng Vương - Lý Thái Tổ. Thấy mảnh đất này dễ trục lợi, một đám thương phế binh Sài Gòn họp nhau lại với âm mưu đấu tranh với chính quyền để đòi giành đất cất nhà cho thuê kiếm lời.

Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Vườn Lài, lực lượng sinh viên, học sinh lợi dụng cuộc đấu tranh nói trên để biểu tình phục vụ cho mục tiêu của ta là chống đối không làm sân bay quân sự, loại trừ được một căn cứ quân sự ngay khu vực này. Thương phế binh Sài Gòn, sinh viên, học sinh, quần chúng lao động biểu tình đi dọc theo các ngã đường về nhà thờ Thánh Phao Lô đường Pétrus Ký để tập trung đọc diễn văn chống chế độ độc tài của chính quyền Sài Gòn và lực lượng học sinh đã hát vang những bài ca giải phóng.

Đầu năm 1969, do thất bại trong “Chiến tranh đặc biệt” rồi đến “Chiến tranh cục bộ”, đế quốc Mỹ buộc phải xuống thang chiến tranh, chuyển hướng sang chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh”. Hội nghị Trung ương lần thứ 3 chỉ rõ: “cần phải phát huy đến mức cao độ nhất tinh thần cách mạng kiên cường của quần chúng nhân dân trên đà thắng lợi, khai thác triệt để tình trạng tinh thần

ngày càng sa sút của Mỹ và tay sai, những mâu thuẫn nội bộ của chúng ngày càng gay gắt. Ở thành phố phải kết hợp chặt chẽ tiến công quân sự với công tác binh vận, tiến lên phát động phong trào cách mạng ở thành thị”.

Chi bộ Đảng tại địa phương vẫn tiếp tục lãnh đạo phong trào theo phương châm mà Hội nghị lần thứ 18 đề ra. Trong năm này, đồng chí Năm Nam ở Thành ủy về chỉ đạo địa phương bị địch bắt và hy sinh tại nhà lao, đồng chí Năm Ái lên thay. Khi có chủ trương thành lập Liên quận, đồng chí Ái là Liên quận ủy viên, năm 1970 đồng chí Ái bị địch bắt, Đảng vẫn tiếp tục lãnh đạo phong trào cách mạng với số đảng viên còn lại. Trong khoảng thời gian này, đồng bào trong phường vẫn tiếp tục tham gia các cuộc biểu tình đòi dân sinh, dân chủ, chống khủng bố, đòi Mỹ rút quân, đòi văn hồi hòa bình, chống trò hề độc diễn bầu cử của chính quyền Nguyễn Văn Thiệu.

Cùng với việc tăng cường càn quét, đánh phá ác liệt nông thôn, Mỹ ra sức đẩy mạnh những thủ đoạn có tính mị dân tại thành thị. Chúng tổ chức các “đoàn y tế cộng đồng” chăm sóc sức khỏe đồng bào, xây dựng những gia đình kiểu mẫu tại chung cư Minh Mạng. Chúng rêu rao chủ trương của chính phủ là “vì dân, do dân, đặt tất cả trọng tâm vào việc cải tạo đời sống của nhân dân”, nhưng nhân dân sống với chúng đã lâu và đã hiểu thế nào là khẩu hiệu “vì dân, do dân” của chúng. Đốt nhà cửa, cướp tài sản của đồng bào, chúng xây dựng chung cư để đền bồi thiệt hại chiến tranh, thế mà bắt các chủ hộ phải đóng trả tiền nhà hàng tháng trong suốt 25 năm để trả tiền công xây cất chung cư. Lúc bấy giờ, đồng chí Đặng

Đình Nhựa (một cơ sở kinh tài của ta), đồng chí Đặng Công Minh (trong nghiệp đoàn anh em xích lô) đã rủ tôi vận động bà con dùng đóng tiền nhà cho địch. Cuộc vận động thành công, địch chỉ thu được tiền của một số ít hộ không đáng kể.

Tại Phường 3 cũ, ngày 03/9/1969 nghe tin Bác Hồ muôn vàn kính yêu qua đời, một số đồng bào tích cực tại Phường 3 cũ đã tổ chức lễ truy điệu và lập bàn thờ Bác ngay tại nhà. Nhóm phụ nữ Phường 3, thành lập từ năm 1961, cũng tổ chức lễ truy điệu Bác tại căn nhà số 193 đường Pétrus Ký. Nhóm phụ nữ này liên tục hoạt động cho đến năm 1975. Cũng trong năm này do bị lộ sau hoạt động mùa xuân 1968, một số cơ sở của ta (cư ngụ tại Khu phố 1, Phường 3 cũ) đã nhanh chóng chuyển số vũ khí tại nhà sang nơi khác an toàn. Vũ khí được cho vào các thùng, các hộp xà bông rồi mang sang địa điểm khác.

Vào năm 1971, dù khu chung cư có bị địch kiểm soát gắt gao nhưng tổ chức cách mạng của ta vẫn gây được cơ sở tại đây. Một căn hộ ở lô K đã trở thành nơi hội họp bí mật của tổ trình sát công an nội thành. Vùng hoạt động chủ yếu của tổ là Quận 4. Từ nơi này các chiến sĩ trình sát đã tổ chức điều tra địa bàn hoạt động của địch. Tổ chức móc nối với các cơ sở trong lòng địch, kết hợp với vận động binh lính địch trong khu vực hoạt động của tổ trình sát.

Trong những năm tiếp theo quân chúng tại Phường 3 cũ liên tục hoạt động trong các phong trào chung như xuống đường đòi địch nghiêm chỉnh thi hành Hiệp định Paris.

Năm 1973, thắng lợi vang dội của cuộc tấn công chiến lược của nhân dân hai miền buộc đế quốc Mỹ ngày 27/01/1973 phải ký kết Hiệp định Paris về Việt Nam, rút hết quân về nước, tôn trọng độc lập chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của nước ta. Được lệnh của Chi khu Sài Gòn - Gia Định, ta tổ chức mít tinh chào mừng Hội nghị Paris thành công. Cuộc mít tinh đồng thời diễu hành từ chùa Ấn Quang đi qua Minh Mạng đến Ngã Bảy mới giải tán dưới sự chỉ đạo của các đồng chí Đặng Công Minh, Năm Bình, Sáu Lê, Bảy Nghĩa. Hiệp định Paris đã có tác động đến tinh thần của binh lính Sài Gòn, nhân đó bác Võ Văn Chà đã làm công tác binh vận, do có thân thế với chính quyền Sài Gòn, bác làm giấy tờ hợp pháp cho những người bỏ ngũ về quê. Bác đã vận động được hơn 10 binh lính đào ngũ, bỏ ngũ. Còn cơ sở cách mạng 222 Sư Vạn Hạnh đã vận động được 3 thanh niên địa phương và 3 người con trai vô căn cứ cách mạng, tham gia vào lực lượng vũ trang, tổ chức Đảng địa phương tan rã do đồng chí Bí thư Đinh Nghiêm bị bắt, các đảng viên còn lại trong đó có đồng chí Trần Thị Hoa vẫn tiếp tục móc nối với Đảng bộ Quận 5 để lãnh đạo phong trào.

Bước sang tháng 01/1974, để kỷ niệm một năm ngày ký kết Hiệp định Paris, đồng chí Đặng Công Minh lãnh đạo anh em xích lô Phường 2 cùng với anh em khu vực Ngã Bảy xuống đường mít tinh, hơn 30 anh em xích lô tham gia, khi tập trung tại Ngã Bảy làm lễ kỷ niệm thì bị quân đội và cảnh sát Sài Gòn bao vây đàn áp, cuộc biểu tình vì thế chỉ diễn ra trong 3 giờ đồng hồ.

Nhân ngày “Quốc khánh” của chế độ Sài Gòn (01/11/1974), ta tổ chức một cuộc mít tinh xuất phát từ chùa Ấn Quang đi qua Lý Thái Tổ, Bà Hạt, Ngã Bảy Sài Gòn, công trường Dân chủ phản đối Thiệu, trong đó có sự tham gia và bảo vệ của các em học sinh Trường Nguyễn An Ninh.

Phong trào đấu tranh của học sinh Trường Nguyễn An Ninh đặc biệt sôi nổi từ năm 1974. Ta đã tổ chức chiếm diễn đàn tại trường tuyên truyền về dân chủ và cấm người vào Ban điều hành học sinh của trường. Các đồng chí này tuy tuổi còn đi học nhưng đã tích cực tham gia và chỉ đạo phong trào đòi tự do, dân sinh, dân chủ, in và rải truyền đơn khắp các khu vực lân cận. Nội dung những tờ truyền đơn do đồng chí Năm Thích in trong thời gian này là chống Thiệu, kêu gọi lòng căm thù giặc, tố cáo tội ác của bọn Thiệu, kêu gọi đồng bào đoàn kết bảo vệ con em mình không lọt vào tay bọn hiếu sát, hiếu chiến.

Ngoài ra, để phản đối những âm mưu của Nguyễn Văn Thiệu, học sinh Trường Nguyễn An Ninh cùng với học sinh, sinh viên các nơi khác diễu hành từ Trường Nguyễn An Ninh qua Ngã Bảy, Cao Thắng, Lê Văn Duyệt, Phan Thanh Giản, Nguyễn Đình Chiểu. Đặc biệt trong quá trình biểu tình có đại diện dân biểu của ta đốt hình Nguyễn Văn Thiệu. Truyền đơn của Mặt trận Dân tộc giải phóng cũng đến tay đồng bào và chính sách 7 điểm, 10 điểm cũng tác động đến nhân dân không ít, tăng thêm lòng tin tưởng của người dân vào tương lai cách mạng.

Như vậy đến năm 1974, phong trào đấu tranh của nhân dân vùng Phường 2 có quy mô to lớn hơn trước. Phong trào đã nêu được nhiều khẩu hiệu có ý nghĩa như: đòi quân Mỹ rút về nước, đòi thi hành Hiệp định Paris, thành lập chính phủ hòa hợp dân tộc, đánh đổ Thiệu, đòi dân chủ dân sinh.

Tình hình cách mạng của nước ta cũng có những chuyển biến cơ bản, vì vậy tháng 9/1974 Bộ Chính trị ra nghị quyết về tình hình cách mạng ở miền Nam, đặc biệt là công tác ở thành thị. Nghị quyết của Bộ Chính trị chỉ rõ: “Bước vào giai đoạn mới, giai đoạn hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ nhân dân ở miền Nam, thành thị có vị trí quan trọng và ngày càng trở thành tiêu điểm của chiến đấu gay go, phức tạp quyết liệt giữa ta và địch, đồng thời nhấn mạnh công tác có ý nghĩa quyết định đối với phong trào cách mạng ở thành thị là công tác tổ chức, không ngừng củng cố, phát triển tổ chức Đảng, các tổ chức trung kiên nòng cốt và tăng cường sự lãnh đạo các cấp Đảng bộ, đặc biệt đối với Sài Gòn”.

Nghị quyết trên được các cấp Đảng bộ nhanh chóng quán triệt, vận dụng vào sự chỉ đạo phong trào thành thị trong những tháng cuối năm 1974 và đầu năm 1975.

Các phong trào đấu tranh trước chiến dịch Hồ Chí Minh

Từ năm 1973 đến năm 1975 tại Quận 10, Đảng đã lãnh đạo nhân dân đấu tranh đòi Mỹ - ngụy phải thi hành Hiệp định Paris, đòi Mỹ không được tiếp viện cho chế độ Sài Gòn hòng để kéo dài chiến tranh, đòi tự do, dân chủ, hòa bình.

Năm 1973, tại khu vực Ngã Bảy - Vườn Lài đã diễn ra cuộc đấu tranh của đông đảo quần chúng, mà chủ yếu là giới phụ nữ Quận 10, nòng cốt là cán bộ cơ sở Ban Cán sự Liên quận 1-3-10 và các cơ sở Đảng đứng chân trên Quận 10. Khẩu hiệu của cuộc đấu tranh là: “Phải thả ngay các chị em phụ nữ và các giới đồng bào bị bắt”, “Phản đối đôn quân - bắt lính”, “Thi hành Hiệp định Paris”, “Thiệt phải từ chức”. Cảnh sát Sài Gòn kéo đến phong tỏa các ngã đường không cho vào khu vực Ngã Bảy - Vườn Lài nhưng vẫn không ngăn được dòng người đấu tranh ngày càng đông.

Ngày 20/4/1973, tại khu vực Ngã Bảy - Vườn Lài quần chúng nhân dân chứng kiến cảnh xuống đường tuần hành của 4 vạn công nhân và quần chúng lao động đòi Thiệu phải từ chức, đòi Mỹ phải thi hành Hiệp định Paris.

Ngày 20/7/1973, địch đàn áp đẫm máu 200 tù chính trị tại trại giam Chí Hòa, Quận 10 và đày ra Côn Đảo.

Ngày 24/7/1973, chờ cho đêm xuống chúng lén lút đưa 200 tù chính trị ra Côn Đảo để thủ tiêu. Biết được tin này anh em cán bộ cách mạng đã rải truyền đơn trên các con đường trên địa bàn Quận 10 để kêu gọi đồng bào tổ giác với cơ quan: Ủy ban Liên hiệp hai bên cùng Ủy ban Giám sát, Kiểm soát Quốc tế ở số 12 đường Trần Quốc Toản Quận 10 (nay là khách sạn Kỳ Hòa, đường 3 tháng 2).

Năm 1974, các cơ sở cách mạng ở Quận 10 vận động thanh niên trốn lính và vận động binh lính đào ngũ.

Các khu lao động, các hẻm, các chùa ở khu vực Vườn Lài, Ấn Quang,... ở Quận 10 là nơi che chở cho nhiều thanh niên trốn lính không đi cầm súng cho địch, và có nhiều người giác ngộ, tình nguyện đi theo cách mạng.

Sáng ngày 27/01/1975, Ni sư Huỳnh Liên đã cùng hàng nghìn ni sư ở các am, thất, chùa nhiều nơi của thành phố cùng đông đảo Phật tử và quần chúng kéo về tuần hành phản đối chế độ Mỹ - Thiệu trên đường Minh Mạng (nay là Ngô Gia Tự), từ Ngã Bảy qua Vườn Lài đến khu vực chùa Ấn Quang.

Sáng ngày 08/3/1975, Ban Cán sự Liên Quận 1-3-10 đã thông qua các cơ sở cách mạng (đồng chí Vũ Thị Lan Chi, Trần Thị Thu Trang, Phan Thị Đang,...) các tổ chức công khai của nữ giới, cùng đông đảo Phật tử và quần chúng nhân dân Quận 10 kéo về đường Minh Mạng (Ngô Gia Tự), Trần Nhân Tôn, Sư Vạn Hạnh, Pétrus Ký,... đổ về chùa Ấn Quang để làm lễ kỷ niệm Hai Bà Trưng và ngày Quốc tế Phụ nữ 8 tháng 3. Buổi lễ đã thông qua các hình thức rải truyền đơn, hội thảo, mít tinh,... đạt được yêu cầu giáo dục truyền thống dân tộc cho phụ nữ và các giới, các ngành, từ đó khơi dậy lòng căm thù Mỹ - Thiệu gây ra tội ác đối với phụ nữ và nhân dân ta.

Để đối phó với cách mạng, trên địa bàn Quận 10, địch bố trí 30 vị trí gồm: kho, đồn bót, trại lính, khu quân sự,... chiếm hết 1/3 diện tích Quận 10.

Sau khi nghe tin về thất bại ở Phước Long - Tây Nguyên và ở các chiến trường khác, địch đã tăng cường bố phòng binh lực tại trại Đào Duy Từ, trại Đống Đa (trên

đường Trần Quốc Toản, Phường 14, Quận 10 ngày nay), ở biệt khu Thủ đô và các cơ sở quân sự khác.

Chúng lập liên tuyến phòng thủ ở Quận 10 và trung tâm Sài Gòn như: lực lượng phòng vệ chỉ huy Đặc khu 10, 500 cảnh sát quốc gia và trên 300 nhân dân tự vệ đi hành quân lùng sục ở các khóm, các phường trên địa bàn Quận 10.

Chúng dùng xe, loa tuyên truyền kêu gọi tử thủ, đồng thời hù dọa: “Cộng sản vào rút móng tay”, “Ép gả phụ nữ cho thương binh”,... nhằm gây hoang mang, tạo sự ngờ vực, lo sợ cách mạng.

Các sắc lính của Quân đoàn I, lính dù, Thủy quân lục chiến, Biệt động quân,... thua ở các nơi về co cụm phòng thủ ở khu vực Quận 10, chúng chiếm các cao ốc, các cơ sở gần các trục đường giao thông để lập chốt kiểm soát, bố trí hỏa lực hòng ngăn chặn quân cách mạng nổi dậy tiến công. Chúng luôn đặt trong tình trạng báo động để sẵn sàng tử thủ.

Ngày 21/4/1975, Thiệu cùng gia đình và đàn em lên máy bay tháo chạy, Trần Thiệu Khiêm từ chức. Nguyễn Bá Cẩn được dựng nên lập chính phủ mới. Chế độ Sài Gòn gây dựng 21 năm đang đến hồi tan rã.

Đêm 29/4/1975, tên Thiệu tá Huỳnh Văn Hải (Trưởng phòng cảnh sát đặc biệt Quận 10) chạy ra sân bay Tân Sơn Nhất di tản. Tên Nguyễn Quốc Trị (Giám đốc Học viện Quốc gia Hành chính Sài Gòn) cũng bỏ chạy. Tại cư xá Bắc Hải (thuộc Phường 15, Quận 10) có trực thăng rước lính Mỹ và các tướng tá Sài Gòn cũng như người thân di

tản, số không được di tản tức tối dùng súng bắn theo máy bay. Ở đường Lý Thái Tổ có 1 chiếc trực thăng rơi xuống đường do vướng dây điện khi hạ cánh rước người đi di tản.

- Về lực lượng cách mạng:

Đến đầu năm 1975, trên địa bàn Quận 10 có trên 30 đảng viên đang sinh hoạt tại các chi bộ: Vườn Lài, Ngã Bảy - Chuông Bò, Ban Binh vận Thành ủy tại chợ cá, Chi bộ Việt kiều KPC hồi hương ở vùng Phường 1, Phường 2 ngày nay, Chi bộ mạng lưới tuyên truyền Thành ủy, đảng viên Ban Cán sự Liên quận 1-10. Khi gần đến Chiến dịch Hồ Chí Minh thì thành lập thêm Chi bộ Khởi nghĩa Cánh Hoa Vện (đồng chí Ngô Diệm Khôn, Lâm Tuấn Anh,...).

Ngày 12/4/1975, Thành ủy ra nghị quyết chuẩn bị cho chiến dịch. Các chi bộ cơ sở cử người ra Khu căn cứ cách mạng để học tập và nhận chỉ thị. Thành ủy tăng cường cán bộ cho Quận 10 gồm: đồng chí Năm Bắc, đồng chí Nguyễn Thị Châu (Ba Châu), đồng chí Nguyễn Minh Phương (Út Phương) về phường Nguyễn Tri Phương và Vườn Lài phường Minh Mạng.

Tại phường Minh Mạng, là phường có đông đảo bà con lao động trong các chung cư, khóm lao động. Định chọn khu vực Phường 2 làm khu Tòa Hành chánh và Bộ Chỉ huy đặc khu tại đầu lô C chung cư Ấn Quang; trụ sở tâm lý chiến Nam Triều Tiên. Chúng lập chốt mới ở Trường Nguyễn An Ninh và ở sân thượng nhà số 36 Sư Vạn Hạnh.

Tại phường Minh Mạng, Đảng ủy cấp trên quyết định lập chi bộ mới để kịp thời chỉ đạo khởi nghĩa. Đồng chí Ba Hòa làm Bí thư, đồng chí Lâm Tuấn Anh làm Phó Bí thư,

lực lượng quần chúng đa số là thanh niên. Các đồng chí chuẩn bị được 3 khẩu súng K54, 4 quả lựu đạn và 2 trái pháo dù.

Căn nhà số 218 lô U chung cư Minh Mạng là điểm tập hợp, chỉ huy nổi dậy của Chi bộ khởi nghĩa Hoa vận.

Tại căn nhà số 309 lô M chung cư Minh Mạng, đồng chí Ngô Diệm Khôn bắt liên lạc với Ban Cán sự Hoa vận để nắm tình hình và phối hợp chuẩn bị, có một số là công nhân học in bông vải, học sinh thanh niên trốn lính và số lính bỏ trốn tập hợp tại đây để tập sử dụng vũ khí. Trang bị gồm có 1 khẩu rutin, 2 quả lựu đạn, 40 viên đạn 7ly65, kéo dây truyền tin thô sơ, kéo từ lô M đến lô N để liên lạc, báo tin tình hình của ta và địch, vận động công nhân in bông vải in được 5 lá cờ Giải phóng.

- Công tác binh vận

Qua nghe đài Giải phóng, các anh ghi chép lại và đánh máy các bản nhắn tin của một binh sỹ Sài Gòn, gửi thư cho gia đình ở lô X chung cư Minh Mạng để vận động gia đình này tăng cường cảm tình với cách mạng.

Tổ chức chỉ định đồng chí Phan Văn Chuởng (sinh năm 1939) là đảng viên từ Campuchia về mua căn nhà số 120 lô U chung cư Minh Mạng từ những năm 1970 để hoạt động bí mật, vì nhà số này chỉ dành cho nhân viên mật vụ Sài Gòn, dễ đi lại, hoạt động an toàn hơn, và đồng chí Chuởng còn có vỏ bọc là Trưởng phòng kế toán Nhà máy thuốc lá Mic (nay là Nhà máy thuốc lá Sài Gòn), nhiệm vụ bí mật là phụ trách số Việt kiều hồi hương ở khu Pétrus Ký.

Tại nhà số 120 lô H chung cư Minh Mạng được chỉ bộ chọn là nơi tổ chức họp bí mật, thành phần gồm đồng chí Phan Văn Chương, đồng chí Viên (chồng đồng chí Lành - Hội Khuyến học Phường 2) và vợ đồng chí Sáu Thanh (ở Nam Vang về Sài Gòn). Chi bộ phân công đồng chí Hệ phụ trách khu Pétrus Ký, sau đó đồng chí Chương thay đồng chí Hệ để tiếp tục phụ trách khu vực này với nhiệm vụ vận động Việt kiều hồi hương tham gia công tác cách mạng và làm công tác binh vận.

Vào đầu năm 1975, tại phường Minh Mạng chi bộ tích cực hoạt động gồm: đồng chí Hòa là Bí thư, đồng chí Lâm Tuấn Anh là Phó Bí thư, đồng chí Trần Kiện Trí là Đảng ủy viên phụ trách vận động quần chúng nhân dân là người Việt và đa số là sinh viên, học sinh người Hoa, Chi bộ chỉ đạo lập Đội tuyên truyền đi vận động nhân dân trong phường tháo gỡ các bảng chữ bị ép treo trước nhà với nội dung: “Gia đình tôi không chấp nhận chủ nghĩa Cộng sản”, đồng thời chia thành những nhóm nhỏ đi rải truyền đơn kêu gọi nhân dân sẵn sàng nổi dậy giành chính quyền.

Đồng chí Lâm Tuấn Anh đã lôi kéo được một tên Đại úy quân đội Sài Gòn làm nội tuyến trong trụ sở cố vấn tâm lý chiến Nam Triều Tiên ở số 12 đường Trần Hoàng Quân (nay là đường Nguyễn Chí Thanh, gần UBND Phường 2).

Đồng chí Trần Thị Hoa (đảng viên Chi bộ 5 và 3A) vẫn bám trụ lấy địa bàn phường để hoạt động dù chi bộ đã tan rã từ năm 1973. Trước ngày giải phóng một tháng

đồng chí Hoa về khu căn cứ để học tập về tình hình và nhiệm vụ mới của cách mạng miền Nam tại vùng sẽ giải phóng. Trở về Phường 2, đồng chí vận động và cùng các cơ sở cách mạng in 10.000 tờ truyền đơn, sau đó cùng cơ sở 32/22 Hùng Vương in thêm 5.000 tờ nữa. Càng gần ngày giải phóng các tờ truyền đơn càng được tung trắng cả phường và các khu vực chung quanh để tuyên truyền về đường lối cách mạng, kêu gọi đồng bào hưởng ứng và vận động binh lính Mỹ, binh lính Sài Gòn và tay sai hãy buông súng, quay về với nhân dân, với cách mạng. Các cơ sở 46/5 Nguyễn Chí Thanh, 108 Lê Hồng Phong và 32/22 Hùng Vương đã dán và may cờ từ ngày 10/4/1975.

Tháng 3 năm 1975, đồng chí Lê Thị Năm (cán bộ Liên Quận ủy Quận 5 về đứng chân trên địa bàn công tác tại Phường Minh Mạng) đã chỉ đạo chuẩn bị kế hoạch Tổng tiến công đến các cơ sở cách mạng trên địa bàn phường.

Ngày 18/4/1975, các chi bộ ở khu vực Phường 2 họp bầu Bí thư để củng cố tổ chức và lập kế hoạch công tác phục vụ yêu cầu cấp bách. Đồng chí Tám Xuyên là Bí thư Chi bộ khu vực Phường 2, đồng chí Sáu Ánh (vợ đồng chí Tư Dũng) là Bí thư Chi bộ Pétrus Ký, đồng chí Lâm Tuấn Anh là Phó Bí thư, đồng chí Trần Văn Kiện là Bí thư Chi bộ cánh Hoa vận.

Ngày 27/4/1975, các đồng chí: Trần Thị Hiếu, Nguyễn Thị Mùi, Phạm Thị Trang (là cơ sở của đồng chí Năm Bắc) đã cắt dán hàng chục nghìn lá cờ cách mạng bằng giấy và 32 lá cờ bằng vải, lập tổ vũ trang chiến đấu để phối hợp hành động trong ngày giải phóng 30/4/1975.

- Công tác chuẩn bị cho cuộc Tổng tiến công ngày 30 tháng 4 năm 1975:

Thành ủy đã tổ chức đợt tập huấn tại xã Long Định (kênh Năng, Mỹ Tho, Tiền Giang), đoàn công tác sẽ về Quận 10 hoạt động gồm có các đồng chí: Năm Bắc, Nguyễn Thị Châu (Ba Châu) và Nguyễn Thị Minh Phương (Út Phương),... Sau đợt tập huấn, đoàn công tác về Quận 5 trú tại nhà một người là cơ sở cách mạng, đồng chí Năm Bắc đóng vai một thâu khoán ở đường Lý Thành Nguyên, còn đồng chí Út Phương vào vai thư ký cho đồng chí Năm Bắc.

Ngày 22/4/1975, đồng chí Năm Bắc và Ba Châu bị địch bắt khi về nhà Dì Tư ở số 237/9 Pétrus Ký, nay là đường Lê Hồng Phong (nhà mẹ chị Điệp, vợ anh Huệ Tâm) khi đi cơ sở để chuẩn bị cho chiến dịch. Sau sự việc đó, tổ công tác bị mất người chỉ huy, đồng chí Út Phương sau khi soạn thảo “10 điều kêu gọi binh sỹ Sài Gòn” đã phải về lại Kênh Năng để tìm đồng đội tiếp tục công tác nhưng không còn ai ở đó, cuối cùng đồng chí quay về lại Sài Gòn.

Ngày 23/4/1975, đồng chí Bí thư Chi bộ Vườn Lài nhận lệnh đi gặp các đồng chí lãnh đạo để nhận chỉ thị triển khai công tác nhưng không gặp được do lãnh đạo đã bị bắt trước đó một ngày.

Để phục vụ cho cuộc Tổng tiến công ngày 30 tháng 4, Thành phố phân công 322 cán bộ về phụ trách các cơ sở để chuẩn bị giải phóng Sài Gòn, mỗi khu vực có một cán bộ phụ trách (khu Pétrus Ký và khu Phường 2 là một trong những khu có cán bộ cách mạng về công tác trước ngày giải phóng).

Đồng chí Đặng Văn Hệ phân công đồng chí Lưu Duy Thanh phụ trách việc may cờ giải phóng để chuẩn bị cho ngày 30/4. Đồng chí Thanh giao cho một chị là cơ sở cách mạng ở phường ra chợ An Đông mua vải xanh, đỏ, vàng về may cờ, người bán có ý nghi ngờ mua vải để may cờ Cộng sản, nhưng chị cơ sở này đã nhanh trí cảnh giác và ứng biến khéo léo nên việc may cờ giải phóng đã không bị lộ.

Các đồng chí Ngô Diệm Khôn, Hàn Nông Quang, Hàn Phổ Quang, Tống Dương Thành và Chung Huệ Minh của cánh Hoa vận đã về công tác tại vùng Phường 2. Các đồng chí đã họp để quyết định rải truyền đơn kêu gọi chính quyền Sài Gòn không đàn áp, không o ép người dân và kêu gọi người dân ủng hộ cách mạng.

Cuộc đấu tranh được đẩy mạnh khi khí thế cách mạng tiếp tục bùng lên sau chiến thắng vang dội của quân và dân ta trên các chiến trường Bình Long, Phước Long, Kon Tum, Đắk Lắk, Ban Mê Thuột,... Tin chiến thắng liên tục bay về đã làm nức lòng nhân dân Phường 2 và nhân dân thành phố.

Chi bộ Vườn Lài đã họp và xác định nhiệm vụ cụ thể các công tác cấp bách nhằm kịp thời chuẩn bị cho chiến dịch Tổng tiến công và nổi dậy để giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Các cơ sở nòng cốt và quần chúng tốt được tiếp tục vận động may cờ, khẩu hiệu và băng đeo tay để chuẩn bị thời cơ.

Đồng chí Nguyễn Văn Trí (Hai Trí sau giải phóng về công tác tại Bộ Tư lệnh Thành phố - Ban Tổng kết chiến tranh) chỉ huy lực lượng cách mạng khoảng 30 người của

đơn vị B12 kéo về đóng quân ở chung cư Minh Mạng, sau đó cấp trên chỉ đạo rút về đóng tại khách sạn Hồng Kim để chuẩn bị chiến đấu.

Ngày 25/4/1975 vào lúc 14 giờ, đồng chí Phạm Thị Sú (Năm Bắc) là Bí thư Quận ủy Quận 5 phụ trách khu vực Quận 10 được thả tự do vì không có chứng cứ cụ thể, đã nhanh chóng yêu cầu mở cuộc họp khẩn để chuẩn bị đi vào Chiến dịch Hồ Chí Minh. Cuộc họp được tổ chức bí mật tại số nhà 308 lô N chung cư Minh Mạng Phường 2 và chọn nhà số 309 đối diện để bảo vệ an ninh cho cuộc họp, sau khi bàn bạc kỹ lưỡng tất cả thống nhất chọn địa điểm phát cờ cách mạng đầu tiên tại Phường 2 là căn nhà số 218 lô U chung cư Minh Mạng (nhà của đồng chí Lâm Tuấn Anh), sau đó lan tỏa ra toàn lô U đến lô T và toàn khu chung cư. Cuộc họp đã chỉ đạo đồng chí Lâm Tuấn Anh, Trần Kiện Trí phối hợp chặt chẽ với đồng chí Ngô Diệm Khôn khi nổi dậy, lúc này đồng chí Lưu Thiên Vân về thay đồng chí Sáu Ánh để chỉ đạo hành động.

Các đảng viên Chi bộ khu vực Vườn Lài và cánh Hoa vận tiếp tục lãnh đạo quần chúng đi vận động nhân dân tháo gỡ băng “Gia đình tôi không chấp nhận chủ nghĩa Cộng sản”, chỉ đạo các cơ sở cách mạng đi rải truyền đơn ở các con hẻm, các con đường trong địa bàn phường và quận đã tạo nên tâm lý hoang mang, dao động mạnh trong lòng địch.

Từ ngày 26 đến ngày 29 tháng 4 năm 1975, bọn địch ở trong phường ngày càng hoang mang, lo sợ khi thấy những chiếc xe của cơ quan ICCS và những chiếc máy bay trực thăng liên tục quần thảo lên xuống rước binh lính,

tay sai và người thân từ các lô chung cư tập kết về sân bay Tân Sơn Nhất để di tản. Trước tình trạng lộn xộn ấy của địch, lực lượng của ta ở phường lại có thêm điều kiện thuận lợi để chuẩn bị nổi dậy.

Ngày 28/4/1975, lực lượng vũ trang tuyên truyền của cách mạng đã ém sâu vào các cơ sở bí mật ở các lô N, lô H chung cư Minh Mạng để sẵn sàng khởi nghĩa và vận động quần chúng nhân dân cùng tham gia.

Sáng ngày 29/4/1975, đồng chí Lâm Tuấn Anh thông qua cơ sở cách mạng ở phường liên hệ với nội tuyến vào đền thờ họ Trần không chế bọn Đài Loan trên địa bàn, buộc chúng giao nộp vũ khí cho ta. Số vũ khí sau khi thu được đã đưa về căn nhà số 309 lô M chung cư Minh Mạng của đồng chí Ngô Diệm Khôn để trang bị cho lực lượng vũ trang tại chỗ sẵn sàng chiến đấu và được chuyển về Quận 5, Quận 10 để xử lý.

Trên địa bàn phường đã có sự phối hợp hoạt động nhịp nhàng giữa các Liên quận (Quận 5, Quận 10 và Quận 11) và cánh Hoa vận Quận 6 của đồng chí Hà Tăng.

Tối ngày 29/4/1975, đồng chí Năm Bắc, đồng chí Ba Châu đi về các cơ sở cách mạng mà đồng chí Năm Bắc đã vận động và xây dựng để chỉ đạo chuẩn bị nổi dậy như: má Trương Thị Tỷ⁽¹⁾, chú Duyên (Tòa án), chú Bưởi - chú

1. Má Trần Thị Tỷ (hay Trương Thị Tỷ) nhà ở số 99 Ngô Gia Tự, là xưởng gỗ nhỏ, có căn hầm trên gác gỗ ở phía sau bàn thờ. Nơi đây đã nuôi giấu các cán bộ: 1. Đồng chí Vũ Xuân Lý; Cán bộ Vườn Lài; 2. Đồng chí Năm Bắc; Bí thư Quận ủy Quận 5, Quận 10; 3. Đồng chí Bảy Sông Lô (Lê Xuân Vinh); 4. Đồng chí Chín Thi; 5. Đồng chí Bảy Nè; 6. Đồng chí Năm Già; Bí thư quận 5; 7. Đồng chí Năm Hiên; 8. Đồng chí Quế Lan; 9. Đồng chí Trần Thị Lan; 10. Đồng chí Trần Thị Huệ; 11. Đồng chí Trần Quốc Thảo; 12. Đồng chí Hai Sang; Bí thư Phân khu 2.

Hồng (Phường 11). Ở Phường 2 có các cơ sở khác cũng chuẩn bị sẵn sàng như: má Trang (có con là đồng chí Bích, vào chiến khu đưa tin), má Bảy Huế (đã nuôi giấu đồng chí Lê Mai Như), má Thu Phong, ba của cô Huệ và Thanh Mỹ (Phó Bí thư Thường trực Phường 14 làm ở Mặt trận Quận 10) đồng chí Trần Hải (Chi bộ Vườn Lài), em Dung - em Hạnh (tiệm thuốc tây, chuyên tiếp tế thuốc men), đồng chí Lan Chi (Ba Lan) bám trụ ở khu vực Quận 10 (các Phường 2, 14,...) để bí mật hoạt động tài chính giúp cách mạng, má Đăng ở đường Nguyễn Tiểu La đã bí mật giúp cán bộ cách mạng về Quận 10 hoạt động.

Khoảng 9 giờ sáng ngày 30/4/1975, khi chưa có lệnh đầu hàng của Dương Văn Minh thì đồng chí Phan Văn Chương ở căn nhà số 120 lô U chung cư Minh Mạng phường Minh Mạng đã treo cờ giải phóng trước, sau đó, đồng chí gọi ý vợ mình qua hai nhà kế bên tác động để họ treo cờ giải phóng: nhà số 119 của Thiếu tá cảnh sát đã chiến Sài Gòn tên Xuân và nhà số 121 Đại úy công an chìm của Sài Gòn phụ trách khu Pétrus Ký (cả hai sỹ quan này đã bỏ chạy). Sau khi làm công tác tư tưởng, hai bà vợ của hai sỹ quan này đã đồng ý treo cờ giải phóng theo như nhà đồng chí Chương, dân cư trong 4 tầng lô U, lô T đổ ra xem rất đông và sau đó đồng loạt treo cờ theo.

Lúc này Tổ vũ trang do đồng chí Lâm Tuấn Anh phụ trách được trang bị 2 khẩu súng K54 và 1 quả lựu đạn đã tiến thẳng vào trụ sở Cố vấn Nam Triều Tiên.

Do có sự hiệp đồng tác chiến từ trước nên cả trụ sở bỏ ngỏ, ta tiến vào bắt bọn sỹ quan phải đầu hàng, rồi cầm

cờ giải phóng lên trên trụ sở này. Đây là một trong những địa điểm giương cờ giải phóng đầu tiên của Phường 2, kế tiếp là các cơ sở trên đường Hùng Vương. Lực lượng Hoa vận của đồng chí Ngô Diệm Khôn đã cắm cờ ở đường Trần Nhân Tôn, treo cờ giữa các lô M - N chung cư Minh Mạng, thu gom vũ khí ở bót Nguyễn Văn Quá, sau đó tiến về chiếm Ty Cảnh sát Quận 10 và Tòa Hành chính.

Chi bộ tiếp tục lãnh đạo quần chúng treo cờ giải phóng suốt dọc đường khu Ngã Bảy - Vườn Lài (Vĩnh Viễn - Ngô Gia Tự ngày nay), quần chúng nhân dân vô cùng phấn khởi và tích cực hưởng ứng.

Lực lượng địch tại Ty Chiêu hồi và các khu vực lân cận Vườn Lài đã bỏ chạy tán loạn, vứt bỏ quân phục và vũ khí đầy đường, các trụ sở của chúng cũng đã hoàn toàn bỏ trống.

Vào lúc 10 giờ sáng ngày 30/4/1975, không khí cách mạng trên địa bàn khu vực Phường 2 đã bùng lên quyết liệt, lực lượng vũ trang của ta đã tiêu diệt 2 Thiếu tá cảnh sát Sài Gòn khi chúng nghênh ngang lái xe Jeep đi tuần ngay trước Trường Nguyễn An Ninh.

Vào lúc 11 giờ sáng ngày 30/4/1975, Dương Văn Minh - Tổng thống chế độ Sài Gòn đã tuyên bố đầu hàng trên Đài phát thanh, toàn dân khu vực Phường 2 vui mừng tột độ, mọi người reo hò và phấn khích kêu gọi treo cờ giải phóng trước nhà và ở các lô chung cư, đến chiều là đổ rục cờ Giải phóng trên khắp địa bàn phường.

Đồng chí Nguyễn Thị Minh Phương từ kênh Năng về đến Đức Hòa, Long An đã thấy binh lính Sài Gòn cởi bỏ

quần áo lính chạy tán loạn nên liên cấp tốc trở về địa bàn Quận 10 để chỉ đạo hành động, khi đến khu hành chính Quận 10 ở Ấn Quang thì gặp các đồng chí lãnh đạo quận ở đây để tiếp tục cùng đi vận động treo cờ giải phóng và chỉ đạo chuẩn bị tiếp quản các cơ sở do chế độ cũ để lại.

Binh lính Sài Gòn bỏ lại quần áo để tháo chạy trên các đường Pétrus Ký, Minh Mạng, Sư Vạn Hạnh, Trần Nhân Tôn,... Nhân dân lao động vào các khu lính, vào các kho gạo, kho đường, kho quân tiếp vụ,... của lính Sài Gòn để lấy về nhà dùng. Quận 10 lập chính quyền Quân quản Phường 3 cũ, lấy Ty Chiêu hồi Sài Gòn làm cơ quan, là điểm tiếp nhận vật tư dân lấy để gom lại phân phát theo tiêu chuẩn cho nhân dân

Đến trưa, trên địa bàn khu vực Vườn Lài bắt đầu ổn định tình hình và lực lượng cách mạng chuẩn bị cho công tác tiếp quản, thu gom vũ khí.

Đồng chí Trần Chu Xước (Việt Hùng) và đơn vị B.40 cũng có mặt tại Vườn Lài để tiến hành công tác tiếp quản, thu gom vũ khí và lập Ban Quân quản.

Quân Giải phóng tiến vào Sài Gòn, vào địa bàn Phường 2 giữa sự vui mừng reo hò của các tầng lớp quần chúng nhân dân.

Xe tăng của lực lượng quân Giải phóng tiến về đến Ngã Bảy, về địa bàn Phường 2 không gặp sự kháng cự nào của địch. Khi nghe tin quân Giải phóng về, quần chúng nhân dân trong Phường 2 và các phường lân cận đã kéo ra đón chào rất đông, các ngã đường đỏ rực màu cờ cách mạng.

Đồng chí Đặng Đình Nhạ - là một cơ sở của ta, đã được phân công và thấy được trách nhiệm của mình nên đã tích cực vận động nhân dân cùng tiếp quản trụ sở phường Minh Mạng, chiếm bắt Nguyễn Văn Quá, ổn định trật tự trong phường.

Đồng chí Năm Hiền đã chỉ đạo anh Thế, anh Hóa, anh Bốn tiến hành cấm cò, chiếm trụ sở Thương phế binh Sài Gòn tại khu vực Pétrus Ký.

Ở khu vực chung cư Minh Mạng, tổ vũ trang của đồng chí Trí, đồng chí Hòa được tin thắng lợi ở trụ sở Nam Triều Tiên đã ra giương cờ giải phóng ở giữa lô U và lô T chung cư.

Khi cờ giải phóng được cắm lên, quần chúng nhân dân reo hò và đổ ra đường với khí thế hào hùng, chặn bắt một xe Jeep đang đi tuần tra, lấy xe địch làm phương tiện phát thanh. Cán bộ cách mạng ở đây đã giương cờ, gắn loa phát thanh lên xe chạy trên các đường phố Phường 2 kêu gọi quần chúng hưởng ứng nổi dậy chiếm trụ sở Nhân dân tự vệ ở các lô chung cư, sau đó tiếp âm đài Sài Gòn để nghe Tổng thống chế độ Sài Gòn Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng qua loa phát thanh.

Tổ vũ trang của anh Hảo, anh Nguyễn Văn Hải, anh Đặng Nuôi đã cấm cò, gắn súng trong xe Jeep từ Phường 2 tiến ra khu vực Ngã Bảy, ở đây các anh gặp một xe tăng M.41 của quân đội Sài Gòn đang chạy về chốt ở đầu đường Minh Mạng tiếp giáp khu vực Ngã Bảy. Đây là mục tiêu nguy hiểm cho các lực lượng cách mạng, nhưng tiến công tiêu diệt trực tiếp thì không thể được vì rất kiên cố, các

anh đã dùng tâm lý đánh vào yếu tố tinh thần đang rệu rã của địch; anh Hảo đã cùng một số đồng bào tiến đến gần xe tăng hô to “Việt Cộng đã về khắp nơi rồi nè, sao các anh không chạy đi”, đang lo sợ khi thấy đông đảo người dân bao quanh, nay nghe thấy được lối thoát từ sự gợi ý của các anh trong tổ Vũ trang, bọn chúng vội bỏ xe tăng trà trộn vào trong dân chạy thoát thân. Nhờ sự mưu trí, dũng cảm của các anh trong tổ Vũ trang mà chuồng ngai nguy hiểm nhất ở khu vực Ngã Bảy - Vườn Lài đã được giải tỏa.

Tại chung cư Minh Mạng, tổ Vũ trang của đồng chí Ngô Diệm Khôn phụ trách đã cấm cò ở chung cư và đường Trần Nhân Tôn. Nhìn thấy cò cách mạng, tên Thiếu tá Ri của quân đội Sài Gòn đã chỉ huy đám Nhân dân tự vệ ở số nhà 111, 112 lô N cùng nhau bỏ chạy, vội vã vứt bỏ quần áo lính Sài Gòn từ trên lầu chung cư xuống đất, bọn địch đóng ở bót Nguyễn Văn Quá, ở Trường Nguyễn An Ninh cũng vứt súng bỏ chạy.

Tại các nơi khởi nghĩa, ta dùng ngay phương tiện liên lạc của địch để kêu gọi bọn sỹ quan, binh lính còn lại đầu hàng, giao nộp vũ khí.

Đồng chí Đặng Đình Nhạ, Nguyễn Văn Tâm và các đồng chí ở cơ sở cách mạng khác đã phát động quần chúng cùng thu gom vũ khí, tiếp quản các cơ sở hành chính, quân sự và bảo vệ an toàn cho các khu vực vừa mới tiếp quản.

Bà con nhân dân Phường 2 sôi sục nổi dậy chiếm trụ sở khóm và khu Bình Khang, đồng thời kêu gọi mọi người cùng nhau treo cờ giải phóng.

Cán bộ cách mạng về tiếp quản các cơ sở trên địa bàn gồm có các đồng chí từ trong chiến khu ra, từ lực lượng cán bộ thành phố cử về, bộ đội quân giải phóng và một số đồng chí cơ sở tại chỗ.

Cán bộ Công an và Quân đội Quận 10 về tiếp quản các bót, các điểm tập kết quân đội, Cảnh sát Sài Gòn và các trường học.

Đồng chí Nguyễn Thị Minh Phương gặp các đồng chí Bảy Chuẩn (vợ đồng chí Đảng - Văn phòng Ủy ban Quận 10), đồng chí Bảy Đảng, đồng chí Hàn Phổ Quang thuộc cánh Hoa vận, đồng thời gặp các đồng chí tại chỗ như đồng chí Năm Phương (ở đường Nguyễn Tri Phương), đồng chí Ba Quang (có tiệm chụp hình), đồng chí Đặng Đình Nhựa, bác Hồng, bác Bưởi, má Huệ - má Nghĩa, ông Bích - anh Chiến bảo vệ, cô Trang (VP), chị Mỹ Hạnh (công tác Đoàn), chị Nuôi - chị Phi để phối hợp công tác tiếp quản và ổn định tổ chức.

Đồng đảo đồng bào ở dãy nhà kế bên nhà thờ Phao Lồ trên đường Pétrus Ký cũng nổi lên hưởng ứng phong trào cách mạng. Bà con chọn nơi gần nhà thờ để tập trung 2.400 cây súng do lính Sài Gòn tháo chạy bỏ lại để trang bị cho Đội Vũ trang Giải phóng của phường và quận.

Đến trưa ngày 30/4/1975, đồng chí Khoa, đồng chí Kim Bức và một số cán bộ cách mạng đã cầm cờ giải phóng và tiếp quản Đặc khu Hành chính Quận 10 ở lô F chung cư Ấn Quang trên đường Vĩnh Viễn.

Do làm tốt công tác chuẩn bị cho ngày giải phóng, đặc

biệt là việc may sẵn cờ cách mạng nên đến khoảng 14 giờ ngày 30 tháng 4 cờ giải phóng đã được quần chúng treo lên khắp các cơ quan, trường học trên địa bàn phường như Trường Nguyễn An Ninh, Trần Nhân Tôn, các lá cờ này được đồng chí Nguyễn Thị Phương cất giữ tại nhà trước ngày tổng tiến công và nổi dậy.

Đến 19 giờ ngày 30 tháng 4, Chính quyền cách mạng lâm thời và một số đồng chí đảng viên của Chi bộ Vườn Lài đã ra mắt bà con trong phường.

Ngày 03/5/1975, quân giải phóng là lực lượng của Tiểu đoàn 8, Trung đoàn 16, Bộ Tư lệnh Tiền phương tiếp tục tiến về khu vực Ấn Quang - đối diện Trường Nhật Tảo và về số 180 Trần Hoàng Quân - Trường Khiêm thị Nguyễn Đình Chiểu để dự bị sẵn sàng khi có sự cố theo yêu cầu của lãnh đạo Thành phố và lãnh đạo Quận 10.

Những ngày lịch sử của cách mạng Việt Nam, của Đảng và nhân dân Phường 2 đã diễn ra quyết liệt, đồng bộ giữa ý Đảng và lòng dân, là kỳ tích sống động mà ngỡ như trong mơ, thỏa được ao ước bấy lâu nay và kể từ lúc này mọi người được sống trong hòa bình - độc lập - tự do - hạnh phúc.

Đồng chí Ngô Diễm Khôn (tự Ba Ngõ)
trong những ngày mới giải phóng tại phường Minh Mạng

Đồng chí Phạm Thị Sứ - Bí thư Quận ủy Quận 10 (áo hoa)
cùng đồng chí Đoàn Lê Hương (bên phải), đồng chí Nguyễn Minh Phương (bên trái,
Nguyễn Bí thư Đảng ủy Phường 2 thời gian 1987 - 1992) đã chỉ đạo phong trào
cách mạng Quận 10 và vùng Phường 2 trước, trong và sau ngày giải phóng 30/4/1975

Tiểu kết

PHẦN THỨ NHẤT

Nổi tiếp dòng máu hào hùng của dân tộc Việt Nam, từ thời kỳ hoang địa trên vùng đất Phường 2, Quận 10, với vài nhóm người ban đầu đến khai hoang lập ấp, đến khi dân cư dần đông đúc hơn, vùng đất mới nhân dân nơi đây lúc nào cũng luôn kiên cường chống lại sự khắc nghiệt của thiên nhiên và chống lại áp bức bất công để mưu cầu cuộc sống tự do, ấm no hạnh phúc nơi vùng đất này. Từ khi có ánh sáng cách mạng của Đảng qua các hạt nhân cách mạng, nhân dân vùng đất Phường 2, Quận 10 đã thấy được tương lai tươi sáng, từ đó chung tay đấu tranh chống bọn phong kiến thối nát, chống bọn thực dân đế quốc tàn bạo vì độc lập, tự do của đất nước và hạnh phúc, ấm no của gia đình. Nhiều phong trào cách mạng ở địa phương đã nổi lên không ngừng dù có phải chịu nhiều gian khổ, bị tù đầy, hy sinh vẫn không sờn lòng.

Quá trình có Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, lãnh đạo nhân dân vùng lên chống giặc giành nhiều thắng lợi

to lớn: đánh đuổi thực dân Pháp tàn ác, rồi tiếp tục 21 năm kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược, nhân dân vùng đất phường Minh Mạng sau này là vùng đất Phường 2, Quận 10 đã hòa cùng nhân dân khu vực Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định và nhân dân cả nước giành nhiều thắng lợi, nhiều chiến công rực rỡ, cũng có nhiều lúc âm thầm để vượt qua gian khổ, hy sinh. Dưới sự lãnh đạo tài tình của Đảng, quân và dân ta đã giành được thắng lợi vẻ vang để giải phóng miền Nam - thống nhất đất nước vào ngày 30/4/1975 lịch sử, thực hiện đúng lời dạy của Bác Hồ “Đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào”.

Trong thời gian chiến đấu giải phóng dân tộc, Đảng đã lãnh đạo nhân dân Phường 2 có nhiều hình thức đấu tranh chống giặc phong phú, đa dạng, âm thầm nhưng vô cùng quyết liệt, nổi bật là hoạt động phối hợp của đảng viên Chi bộ Vườn Lài, chi bộ Ngã Bảy và các chi bộ ở các vùng xung quanh, của Phân khu, của Thành ủy, của Quận ủy Quận 5, Quận 10 và các đơn vị, cơ quan bạn. Nhiều cơ sở cách mạng bí mật với những con người kiên cường bất khuất, vì Đảng họ sẵn sàng chấp nhận hy sinh như lấy nhà mình làm cơ sở nuôi giấu cán bộ cách mạng, cất giữ vũ khí, tài liệu, truyền đơn để phục vụ cách mạng,... Lấy thân mình, vợ chồng con cái nhà mình làm cơ sở giao liên, làm hộp thư di động, móc nối với cán bộ cách mạng để về thực hiện nhiệm vụ Đảng ủy, Chi ủy giao: đánh đuổi bọn cướp nước, bọn bán nước,... Các cơ sở cách mạng này đã không nề hà có thể bị địch bắt, tù đầy, bị tra tấn dã man và kể cả cái chết.

Cuộc chiến đấu anh dũng ở ngay khu vực Vườn Lài trong Tết Mậu Thân 1968 là một mốc son lịch sử chói lọi, là dấu ấn oai hùng trong lịch sử kháng chiến chống ngoại xâm của dân tộc Việt Nam, của nhân dân vùng đất Sài Gòn - Gia Định và của nhân dân vùng Phường 2, Quận 10, làm nền tảng, làm tiền đề dẫn đến chiến thắng lịch sử ngày 30/4/1975: Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Cuộc đấu tranh gian khổ của nhân dân ta chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ đã toàn thắng vẻ vang. Vinh quang ấy thuộc về Đảng ta, Nhân dân ta, trong đó có biết bao công sức, kể cả máu xương đóng góp, hy sinh của quân và dân vùng Phường 2, Quận 10.

Vững tin vào sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Phường 2 quyết vượt qua những trở ngại trong giai đoạn mới, sớm ổn định để xây dựng một xã hội mới - Xã hội Chủ nghĩa, biết làm chủ vận mệnh của mình sớm tiến bước cùng khu vực và thế giới, góp phần thiết thực đưa đất nước tiến lên, xây dựng đất nước ngày một “Đàng hoàng hơn, to đẹp hơn” như ước nguyện của Bác Hồ kính yêu, hội nhập vươn lên cùng Thành phố và cả nước.

Phần thứ hai

**ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN PHƯỜNG 2
TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG
VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI
(1975 - 2015)**

Chương I

**KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN,
CẢI TẠO XÃ HỘI CHỦ NGHĨA
VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI
TRÊN ĐỊA BÀN PHƯỜNG
SAU NGÀY MIỀN NAM
HOÀN TOÀN GIẢI PHÓNG
(1975 - 1985)**

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, toàn quân và dân ta đã kiên cường chiến đấu dẫn đến chiến thắng lịch sử ngày 30 tháng 4 năm 1975, ghi dấu son chói lọi kết thúc 21 năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước, mở ra một thời đại mới: độc lập dân tộc, hòa bình, thống nhất, đi lên Chủ nghĩa xã hội, hòa chung vào sự phát triển của khu vực, và sự thịnh vượng chung của thế giới.

Trong mười năm sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng (1975 - 1985) Chi bộ Đảng và nhân dân Phường 2 cùng Phường 3 cũ, Phường 4 cũ phấn khởi bước vào thời kỳ mới, đất nước không còn chiến tranh, gia đình yên vui, cùng chung tay hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng lại quê hương đất nước; trong giai đoạn mới Đảng lại lãnh đạo quần dân ta xây dựng cuộc sống mới, thực hiện chủ trương cải tạo nền kinh tế theo hướng xã hội chủ nghĩa, sớm phục hồi sản xuất, chăm lo cho đời sống người dân nhanh chóng vượt qua khó khăn của giai đoạn đầu giải phóng, phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn phường.

Lãnh đạo phường đã sớm ổn định tổ chức đến tận xóm ở cơ sở, giữ vững an ninh chính trị theo chỉ đạo của Quận ủy, Ủy ban nhân dân Quận 10. Phường có đặc điểm là 40% dân tộc Hoa cùng sinh sống chung với các bà con dân tộc Kinh, Chăm, Khơ me nên cuộc sống cũng chan hòa, ngành nghề buôn bán, sản xuất, tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ có điều kiện ổn định, phát triển và bà con theo các tôn giáo, đồng bào các dân tộc đã được quận, phường tạo nhiều thuận lợi để phát huy tay nghề, kinh nghiệm, để cuộc sống ngày càng vươn lên.

Từ trước năm 1975 đến sau ngày giải phóng 30 tháng 4 năm 1975, trên địa bàn phường Minh Mạng, sau là Phường 2, Phường 3 cũ với một phần Phường 4 cũ (vùng đất Phường 2 ngày nay) không có trại lính, bót, đồn của chế độ Sài Gòn để lại nhưng phường có một Trung tâm Chiêu hồi (nay là Trường Măng non 3, Quận 10) và cơ

quan tâm lý chiến Nam Hàn (số 12 Nguyễn Chí Thanh), nên nhìn chung tình hình an ninh chính trị của phường cũng có nhiều vấn đề bức thiết cần giải quyết nhưng không quá phức tạp như các phường bạn (Phường 14, Phường 15 có nhiều khu trại sĩ quan, trại binh lính chế độ Sài Gòn, cố vấn Mỹ, cơ quan Mật vụ...).

Để nhanh chóng vượt qua khó khăn, tham gia cải tạo xã hội chủ nghĩa và phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn phường trong giai đoạn mười năm sau giải phóng, Chi ủy phường đã lãnh đạo nhân dân khắc phục thiếu thốn về vật tư, nguyên vật liệu sản xuất, nguồn vốn để từng bước tập trung hồi phục nền kinh tế, tìm biện pháp giữ vững tình hình an ninh, chính trị - xã hội địa phương, không để bọn xấu cấu kết với bọn phản động, thù địch tìm cách chống phá ta. Lực lượng cách mạng của ta tuy non trẻ nhưng đã tạo được khí thế áp đảo tinh thần các đối tượng chính trị, lưu manh, trộm cắp, nên đã thực hiện việc tiếp quản tốt đẹp, tổ chức điều hành bộ máy chính quyền cách mạng lâm thời đi dần vào nề nếp.

Cấp ủy các chi bộ đã lãnh đạo tuyên truyền rộng rãi chủ trương đường lối cách mạng trong tình hình mới, tạo sự phấn khởi, tin tưởng vào Đảng, chính quyền, cảnh giác âm mưu kế hoạch hậu chiến của địch, phá thế bao vây cấm vận kinh tế nước ta, nhất là sự kích động, lôi kéo di tản gây mất ổn định chính trị, kinh tế - xã hội, phá vỡ tụ điểm tệ nạn xã hội ở phường và khu vực lân cận như xóm Bình Khang, khu Pétrus Ký,... xây dựng xã hội mới lành mạnh phát triển toàn diện.

Nhân dân phường Minh Mạng ủng hộ cách mạng
vào những ngày đầu giải phóng

I. LÃNH ĐẠO XÂY DỰNG, CƯỜNG CỐ CHÍNH QUYỀN CÁCH MẠNG, ỔN ĐỊNH TRẬT TỰ XÃ HỘI VÀ ĐỜI SỐNG NHÂN DÂN (1975 - 1977)

1. Tình hình Phường 2 những năm đầu sau giải phóng

Thời gian đầu sau giải phóng, Chi bộ Đảng và nhân dân phường Minh Mạng đã sớm được Quận ủy quan tâm, chỉ đạo nhanh chóng khắc phục khó khăn, cùng nhau ổn định đời sống nhân dân, phục hồi kinh tế nhằm đảm bảo an ninh trật tự để người dân sống yên lành, hạnh phúc, lãnh đạo Phường 2 (cũ) sớm thành lập một đội bảo vệ thường trực 24/24 đóng quân tại nhà Tương tế họ Trần (đường Nguyễn Chí Thanh) do anh Lưu A Pấu, người dân tộc Nùng Hoa rất dũng cảm, nhiệt tình, ngụ tại lô M chung cư Ngô Gia Tự làm đội trưởng, chỉ huy tuần tra canh gác hàng đêm để giữ yên giấc ngủ bà con.

Đảng viên phường đã cùng nhau xây dựng chương trình công tác, ưu tiên là ổn định tổ chức Đảng, hoàn chỉnh bộ máy chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể, thành lập lực lượng thanh niên xung kích (thanh niên tuổi từ 17 đến 27 tuổi đều tham gia lực lượng này), vận động nhân dân tham gia canh gác, giữ gìn an ninh từng khóm, truy quét các tội phạm, cải tạo sản xuất kinh doanh, đẩy mạnh phong trào xóa mù chữ của lớp bổ túc văn hóa,... tổ chức tốt việc đăng ký học tập cải tạo cho binh lính, sĩ quan chế độ Sài Gòn,...

Trong bối cảnh phải thực hiện các nhiệm vụ cách mạng sau 30 năm chiến tranh bảo vệ Tổ quốc khốc liệt, phường có những thuận lợi - khó khăn như:

- Về dân cư: Phường 2 lúc bấy giờ có trên 4.000 người dân với 40% là người Hoa, đa số là dân lao động nghèo, buôn bán nhỏ, nhà cửa mọc san sát, ở khu chung cư có mật độ dân cư cao nhất quận, địa bàn phường nhỏ hẹp, nhiều hẻm chi chít.

- Về kinh tế: Những năm đầu sau giải phóng phường có nhiều cơ sở sản xuất tiểu thủ công nghiệp, trong đó có các cơ sở sản xuất phụ tùng linh kiện xe đạp, va li, may mặc,... Không có cơ sở sản xuất lớn, có nghề thủ công như gỗ, nhôm nhưng nhỏ lẻ. Phường ở gần nhà máy thuốc lá Mic, ở giữa trục Ngã Bảy - Ngã Sáu Chợ Lớn nên nhiều người là công nhân nhà máy, buôn bán kinh doanh hàng gỗ, nhôm, ăn uống. Nhiều thanh niên thất nghiệp do trình độ, tay nghề thấp; nhiều hộ nghèo.

- Về văn hóa - xã hội: Phường có khu tị nạn xã hội xóm Bình Khang - Cây Diệp (Khu phố 1) do thực dân Pháp và Mỹ để lại, các tị nạn xì ke, ma túy, cờ bạc, trộm cắp... ở khu bến xe Pétrus Ký là gánh nặng cho chính quyền cách mạng còn non trẻ. Phường trong thời gian đầu sau giải phóng không có một tụ điểm văn hóa để dân vui chơi giải trí, không có thư viện, rạp chiếu phim (sau này mới có rạp Vườn Lài khi nhập Phường 3). Phường có 4 trường học: Trường Nguyễn An Ninh, Trần Nhân Tôn, Mẫu giáo - Nhà trẻ phường; có trạm xá nhỏ, không có hệ thống bưu điện liên lạc.

- Về an ninh - chính trị: Ngay ngày đầu giải phóng, hệ thống chính trị của chế độ Sài Gòn hoàn toàn tan rã, qua kêu gọi của chính quyền cách mạng, những người tham

gia chế độ cũ đã ra trình diện và học tập cải tạo, làm công dân của chế độ mới. Tuy vậy, tình hình an ninh chính trị chung ở phường vẫn còn nhiều khó khăn, phức tạp không dễ giải quyết .

Trước tình hình thực tế nhiều khó khăn trở ngại ấy, Chi bộ Đảng ủy phường đã chỉ đạo phát huy sức mạnh của toàn dân trong địa bàn, tiếp tục khí thế cách mạng tiến công, với nhiệt huyết của tuổi trẻ, bước đầu tập trung giải quyết các yêu cầu về cuộc sống, giữ vững an ninh trật tự, củng cố mọi mặt từ Đảng, chính quyền đến đoàn thể, Mặt trận làm đà cho những thành tựu mới trong tình hình mới.

2. Chi bộ Phường 2 lãnh đạo xây dựng và củng cố chính quyền cách mạng, ổn định trật tự xã hội và đời sống nhân dân, khôi phục sản xuất (5/1975 - 8/1977)

2.1. Công tác củng cố chính quyền cách mạng và phát triển các tổ chức quần chúng

Hòa trong khí thế tung bừng của ngày chiến thắng lịch sử 30 tháng 4 năm 1975, nhân dân vùng đất Phường 2 ngày nay bao gồm Phường 2 cũ, Phường 3 cũ và một phần Phường 4 cũ đã nô nức tham gia xây dựng chính quyền cách mạng, ổn định cuộc sống. Đông đảo nhân dân vùng Phường 2 đã cùng 10.000 người dân của các phường trong quận hồ hởi dự buổi lễ ra mắt Ủy ban nhân dân Cách mạng Quận 10 (Ủy ban nhân dân Quận 10) tại số 12 đường Trần Quốc Toản ngày 07/5/1975, trong đó có 5 lãnh đạo, đồng chí Nguyễn Thị Châu làm Chủ tịch Ủy ban,

có đồng chí Lâm Tuấn Anh là đảng viên Chi bộ khu vực Phường 2 làm Ủy viên Ủy ban quận, và cũng trong ngày này, Ủy ban nhân dân Cách mạng Quận 10 ra quyết định giải thể toàn bộ bộ máy hành chính, tổ chức nhân dân tự vệ, các tổ chức chính trị, quân sự của chế độ Sài Gòn, quyết định chỉ định nhân sự thành lập Ủy ban nhân dân Cách mạng các phường trên địa bàn Quận 10.

Lãnh đạo Ủy ban nhân dân cách mạng Quận 10 ra mắt nhân dân ngay sau ngày giải phóng 30/4/1975 (trong đó có đồng chí Lâm Tuấn Anh, cán bộ cách mạng Phường 2, thứ hai từ phải qua)

Ngày 08/5/1975, để ổn định tình hình an ninh, trật tự phường, các đồng chí Ngô Diệm Khôn là Phó ban An ninh nhân dân của phường; đồng chí Đặng Văn Hệ và đồng chí Lưu Duy Thanh cùng tham gia quản lý tình hình chính trị an ninh của phường, các đồng chí ngồi chỉ

huy ở nhà 001 - 005 lô G chung cư Minh Mạng bót Cảnh sát Sài Gòn ở Phường 3 cũ để kịp thời ứng phó khi có yêu cầu của cấp trên.

Ngày 11/5/1975, Ban An ninh Quận 10 cử cán bộ về 5 phường tham mưu công tác an ninh chính trị cho các lãnh đạo phường. Theo đó, đồng chí Hoàng Trọng Chinh về công tác ở phường Minh Mạng.

Để nâng cao hơn công tác Đảng ở quận, tháng 6/1975 Thành ủy chuẩn y Ban Chấp hành Đảng bộ Quận 10 gồm 18 đồng chí, phân công đồng chí Phạm Thị Sứ (Năm Bắc) làm Bí thư Quận ủy nhằm thực hiện nghị quyết của Đảng bộ quận. Tháng 7/1975, Quận ủy Quận 10 chỉ đạo ổn định tổ chức Đảng và chính quyền, tập trung giải quyết các vấn đề an sinh xã hội, trật tự trị an, sớm ổn định đời sống người dân; đã tổ chức xong 5 Phường ủy, ổn định chi ủy các khóm và liên khóm.

- Ủy ban nhân dân Quận 10 có 5 đồng chí, gồm: Nguyễn Thị Châu, Phan Trọng Nhơn, Nguyễn Hải Thọ, Lâm Tuấn Anh, Vũ Thắng (quân đội).

- Năm phường gồm: phường Minh Mạng, phường Nhật Tảo, phường Nguyễn Tri Phương, phường Phan Thanh Giản và phường Chí Hòa.

- Khu vực Phường 2 ngày nay thuộc phường Minh Mạng lúc bấy giờ, sau đó phường đổi tên là phường Ngô Gia Tự.

- Cuối tháng 6/1975, Quận ủy Quận 10 chỉ định Bí thư/Chủ tịch phường Minh Mạng đầu tiên là đồng chí Phạm Thị Ánh (Sáu Ánh) quê Cần Giuộc, Long An, trước 1975 là cán bộ Binh vận Trung ương Cục, tham gia cùng chồng

là đồng chí Tư Dũng đánh trận Ba Chúc và sân bay Biên Hòa, sau đó là đồng chí Xuyên rồi đến đồng chí Lưu Thiên Vân. Đồng chí Lưu Thiên Vân làm Bí thư kiêm Chủ tịch phường Ngô Gia Tự từ tháng 10/1975 đến cuối năm 1976, trước đó đồng chí là cán bộ Ban Hoa vận Trung ương Cục miền Nam và T4 Thành ủy, sau đó là cán bộ Quận 10 xây dựng chính quyền cơ sở, từ tháng 7/1975 đến tháng 8/1975 là cán bộ Ban Tuyên huấn Quận 10 phụ trách Trường Đảng Quận 10, năm 2008 là Phó Chủ tịch Thường trực Câu lạc bộ truyền thống kháng chiến khối người Hoa Thành phố Hồ Chí Minh, nay nghỉ hưu cư ngụ tại Phường 7, Quận 10. Ủy viên Thư ký phường là đồng chí Lưu Duy Thanh. Trụ sở phường đặt tại lô C chung cư Ngô Gia Tự (ngã tư Sư Vạn Hạnh - Hòa Hảo) nay không còn!).

- Phường có 8 khóm, mỗi khóm có một tổ Đảng: Khóm 3 và Khóm 5A (Phường 2 cũ):

+ Khóm 3: Bí thư là đồng chí Trần Thị Hoa; Phó khóm là đồng chí Đồng (nhà 204 lô P); Ủy viên thư ký là đồng chí Chũ, Bí thư Chi đoàn là đồng chí Trần Ngọc Khang; Hội trưởng Phụ nữ là đồng chí Năm Trầu; phụ trách Văn hóa thông tin là đồng chí Đào Hên; Ủy viên Thương binh xã hội là đồng chí Tám Rổ (lái xe taxi, gia đình có công với cách mạng). Phạm vi Khóm 3 là đường Hòa Hảo - Nguyễn Chí Thanh - Sư Vạn Hạnh - Trần Nhân Tôn, các lô chung cư S - T - U - V - X - Y - L - K.

+ Khóm 5A: Trưởng khóm là đồng chí Nguyễn Đăng Lợi; công an là đồng chí Phú; Khóm đội là đồng chí Tứ. Trụ sở tại 36 Hùng Vương. Phạm vi khóm là: Hòa Hảo - Trần Nhân Tôn - Sư Vạn Hạnh - lô V.

+ Phường 3 cũ gồm Khóm 5B và Khóm 4, Bí thư phường là đồng chí Quế (bà Sữa), sau là đồng chí Hứa Tố Hoa; chủ tịch là đồng chí Lưu Duy Thanh; Phó Chủ tịch là đồng chí Nguyễn Văn Hoàng (Sáu Hoàng); Phường đội trưởng là đồng chí Đồng; Trưởng Công an là đồng chí Trọng rồi đồng chí Đoàn Cao; Ủy viên Ủy ban là đồng chí Bông; Ủy viên Thương binh Xã hội là đồng chí Quang. Trụ sở đặt tại 93 Trần Nhân Tôn (chân thủy đài).

Ranh khóm 5B là hẻm 68 - Lê Hồng Phong - Vĩnh Viễn - Trần Nhân Tôn.

Ranh khóm 4 là Trường Trương Định - Hòa Hảo - Vĩnh Viễn - Sư Vạn Hạnh - Trần Nhân Tôn.

+ Một phần Phường 4 cũ là Khóm 7, phạm vi đường Vĩnh Viễn - Ngô Gia Tự - Lê Hồng Phong, năm 1978 sáp nhập vào Phường 3 cũ.

+ Khóm 8 (là Phường 1 ngày nay).

+ Khóm 1 và Khóm 2 (là Phường 3 ngày nay).

- Chi bộ lãnh đạo các khóm tuyên truyền vận động nhân dân hăng hái tham gia xây dựng chính quyền cách mạng, đảng viên đi sát cơ sở, nắm chắc tình hình sinh sống của nhân dân, thực hiện nhiệm vụ không được để một ai thiếu ăn, phụ trách các khóm không quản ngày đêm đi về các hẻm, chung cư để tuyên truyền nhân dân cùng thực hiện các chủ trương đường lối của Đảng và Nhà nước.

Để kỷ niệm một năm sau ngày giải phóng 30/4/1975, sáng ngày 20/4/1976 nhân dân khu vực Phường 2 ngày nay hân hoan cầm lá phiếu trên tay đi bầu cử Quốc hội

khóa VI, cuộc bầu cử lịch sử lần đầu tiên thống nhất đất nước với tỷ lệ cử tri đi bầu đạt trên 99%.

Để tăng cường quản lý nhà nước, Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố Sài Gòn - Gia Định đã ra Quyết định số 301/UB ngày 20/5/1976 chia thành phố ra làm 12 quận và 5 huyện; theo đó Quận 10 từ 5 phường cũng được chia thành 25 phường. Trong đó:

Phường Minh Mạng được chia ra 5 phường mới gồm:

- Phường 1 (nay là Phường 3): Bí thư là đồng chí Đặng Văn Hệ, Chủ tịch là đồng chí Mã Ngươn Chương.

- Phường 2 (cũ): Bí thư là đồng chí Văn Thị Xuân (Hai Xuân), Chủ tịch là đồng chí Đặng Đình Nhạ.

- Phường 3 (cũ): Bí thư là đồng chí Quế, sau đó là đồng chí Hứa Tố Hoa, Chủ tịch là đồng chí Lưu Duy Thanh.

- Phường 4 (cũ): Bí thư là đồng chí Trương Thanh Lâm, Chủ tịch là đồng chí Nguyễn Văn Phùng.

- Phường 5 cũ (nay là Phường 1): Chủ tịch là đồng chí Trần Văn Viên.

Ngày 31 tháng 5 năm 1976, Quận ủy có Quyết định số 55/QĐ giải thể các tổ chức Đảng thuộc phường Minh Mạng cũ và các chi bộ khóm trong quá trình sáp nhập của các phường (Phường 3 cũ và một phần Phường 4 cũ vào Phường 2 trước đây) đồng thời các cấp ủy các phường có liên quan đến việc hình thành Phường 2 sau này đều được cấp ủy cấp trên ghi nhận đã có bộ máy nhân sự hoạt động tích cực, đóng góp quan trọng vào sự phát triển toàn diện của Phường 2 và Quận 10 ngày nay.

Theo lời kể của các chứng nhân trong quá trình công tác ở vùng Phường 2, ghi nhận được:

* Chi bộ và chính quyền Phường 2 cũ được củng cố, tăng cường nhân sự: Bí thư Chi bộ là đồng chí Văn Thị Xuân; Chủ tịch là đồng chí Đặng Đình Nhạ, Phó Bí thư - Trưởng công an là đồng chí Lê Minh, Phó Chủ tịch Ủy ban phường là đồng chí Đào Hên và đồng chí Nguyễn Văn Năm (từ công an Phường 2 qua Ủy ban); Chủ tịch Hội Phụ nữ phường là đồng chí Nguyễn Thị Năm (Năm Trầu); Bí thư Đoàn phường là đồng chí Lê Trung Dũng, tiếp theo là đồng chí Nguyễn Hữu Nghĩa (06/1976 - 12/1977); Phường đội trưởng là đồng chí Nguyễn Quang Thành; Chủ tịch Mặt trận phường là đồng chí Phan Thành Mỹ (ở lô O).

* Ở Phường 3 cũ, cấp ủy và chính quyền phường cũng được tăng cường: Bí thư là đồng chí Đặng Văn Hệ, tiếp theo là đồng chí Hứa Tố Hoa (do Quận ủy chỉ định), thay đồng chí Tố Hoa là đồng chí Giang Thị Hồng (từ phường Phan Thanh Giản về); Chủ tịch là đồng chí Mã Ngươn Chương, sau đó là đồng chí Lưu Duy Thanh; Phó Chủ tịch Thường trực là đồng chí Nguyễn Văn Hoàng (Sáu Hoàng) và đồng chí Năm Thúc - Ủy viên; Thư ký là đồng chí Huỳnh Thị Năm; Trưởng công an là đồng chí Đinh Ngọc Hùng; Phường đội trưởng là đồng chí Vũ Ngọc Vĩnh (Sáu Vĩnh); Bí thư Chi đoàn phường kiêm ủy viên Ủy ban là đồng chí Hoàng Thị Tú; Chủ tịch Hội Phụ nữ là đồng chí Bảy (chồng là đồng chí Bảy Khung), tiếp sau là đồng chí Lê Thị Hồng Hoa; phụ trách Công đoàn phường là đồng chí Nguyễn Văn Phụng, kế tiếp là đồng chí Đoàn Ngọc Bích; Chủ tịch Mặt trận phường là đồng chí Bùi Văn Phát.

* Chi bộ và chính quyền phường 4 cũ: Ở đây có bộ máy nhân sự hoạt động mạnh, gồm đồng chí Trương Thanh Lâm làm Bí thư; đồng chí Nguyễn Văn Phùng làm Chủ tịch Ủy ban; đồng chí Nguyễn Tịch và Nguyễn Văn Hải (Bảy Hải) làm Phó Chủ tịch; đồng chí Hoàng Thanh Hồng làm Ủy viên thư ký; đồng chí Đặng Đình Rạng làm Trưởng Công an; đồng chí Nguyễn Đức Nghị làm Chính trị viên; đồng chí Lê Đức Chính làm Phường đội trưởng; đồng chí Vũ Xuân Cảnh làm Bí thư Đoàn và đồng chí Trần Thị Minh làm Chủ tịch Hội Phụ nữ phường.

Năm 1976, Quận 10 thành lập Hội Liên hiệp phụ nữ quận, Ban Chấp hành gồm nhiều đồng chí lãnh đạo của quận và các phường, ban, ngành, trong đó nhiều đồng chí đã từng về trực tiếp chỉ đạo phong trào cách mạng khu vực Phường 2 trước ngày giải phóng. Hội đã kịp thời chỉ đạo ổn định và phát triển phong trào hội ở các cơ sở, trong đó có Hội Phụ nữ Phường 2 được chỉ đạo xây dựng cụ thể nên có phong trào mạnh nhất nhì của quận.

Ngày 02 tháng 7 năm 1976, Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam đã tiến hành họp tại Hội trường Ba Đình, quyết định quốc kỳ, quốc ca, quốc huy và đặc biệt có quyết định đổi tên thành phố Sài Gòn - Gia Định là Thành phố Hồ Chí Minh, thành phố mang tên Bác Hồ kính yêu đã làm nức lòng nhân dân thành phố trong đó có nhân dân Quận 10 và nhân dân Phường 2.

Chi ủy phường đã liên tục chỉ đạo công tác xây dựng cơ sở, xây dựng chính quyền và củng cố từ phường đến khu phố, tổ dân phố, phát huy vai trò quần chúng là nền

tảng đưa phường 2 thành một trong các phường mạnh của Quận 10 tiếp tục đạt thành quả mới trong tình hình mới.

2.2. Công tác truy quét tàn quân địch, giữ gìn trật tự xã hội

Các đồng chí lãnh đạo Phường 2 từ Đảng, chính quyền đến đoàn thể Mặt trận có tác phong gần dân, đi sát dân, nên việc nắm chắc địa bàn, nắm chắc tình hình cơ sở giúp cho việc truy quét tàn quân địch thuận lợi, do vậy Phường 2 là một trong số các phường hoàn thành sớm chỉ đạo của quận như: vận động sĩ quan, binh lính, nhân viên chế độ cũ ra trình diện, các đối tượng như số đảng phái chính trị cũng được quản lý tốt hơn. Phường sớm lập tổ đảng ký trình diện, địa điểm đăng ký tại Trường Trần Nhân Tôn, Trường Minh Mạng, các đồng chí được phân công làm nhiệm vụ này đã có rất nhiều cố gắng để tham mưu hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao.

Được sự hỗ trợ của Ban Chỉ huy Quân sự quận và Công an Quận 10 cùng sự quan tâm chỉ đạo của Ủy ban Quân quản và Quận ủy Quận 10, Chi ủy Chi bộ phường kịp thời chỉ đạo phường đội và công an phường phối hợp với quận truy quét số tàn quân còn lẩn trốn không chịu ra trình diện cách mạng, đã phát hiện một số đối tượng và tịch thu nhiều vũ khí, tài liệu địch bỏ lại. Được Ban Tuyên huấn Quận 10 hướng dẫn, các cấp ở Phường 2 có kế hoạch đi đến nhà các sĩ quan, binh lính chế độ cũ tiếp xúc, tuyên truyền, thuyết phục, giải tỏa tâm lý mặc cảm, hận thù để yên tâm cải tạo. Từ đó, Phường đã tổ chức tốt việc đăng ký học tập chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước cho hàng trăm binh lính, sĩ quan, nhân viên của chế độ

Sài Gòn, sau đó xem xét trao lại quyền công dân cho họ để thực hiện nghĩa vụ đối với đất nước vừa được thống nhất.

Trong những ngày lễ lớn như: 30 tháng 4, 01 tháng 5, 19 tháng 8, Quốc khánh 02 tháng 9, lễ, tết... địa bàn Phường 2 luôn đảm bảo an toàn cho người dân vui chơi vì đã được Chi ủy lãnh đạo các ban ngành, đoàn thể phường cùng các cơ quan, đơn vị, các tổ chức tự quản của nhân dân tuần tra canh gác, giữ gìn trật tự xã hội, chặn đứng kịp thời các âm mưu chống phá của kẻ xấu trên địa bàn.

Tình hình an ninh trật tự Phường 2 lúc bấy giờ rất phức tạp, để giữ vững an ninh cho người dân, Đảng ủy và Ban Chỉ huy công an Quận 10 đã sớm ổn định lực lượng công an, tăng cường các đồng chí giỏi chuyên môn, gương mẫu về đạo đức, nhiệt tình công tác về công an phường và an ninh nhân dân ở cơ sở như: đồng chí Lê Minh làm Trưởng công an Phường 2, đồng chí Đoàn Cao làm Phó Công an phường, đồng chí Nguyễn Văn Rậm là công an viên từ cảnh sát khu vực lên, phân công ở Khu phố 1 là các đảng viên: Mai Trúc Long, Nguyễn Công Eng, Nguyễn Văn Mút, ở Khu phố 2 có các đảng viên Lê Trung Dũng, Vũ Xuân Lợi, Nguyễn Văn Năm, đồng chí Chiến, đồng chí Cử và đồng chí Hiển.

Tuy nhân sự còn ít nhưng với tinh thần cách mạng, không quản ngày đêm cộng với tuổi trẻ đầy nhiệt huyết, các đồng chí cảnh sát khu vực phường luôn hăng hái cùng với Phường đội và ban ngành, đoàn thể phường dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy chi bộ luôn đi sát các khu phố, chung cư, hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao.

2.3. Công tác khôi phục sản xuất và ổn định đời sống nhân dân

Đối diện với thực trạng ngưng trệ sản xuất, không có các giao dịch kinh doanh, đời sống người dân trong phường gặp nhiều khó khăn, nhiều hộ thiếu ăn, thất nghiệp, tệ nạn xã hội nhân đó bùng ra trong giai đoạn sau ngày giải phóng 30/4/1975, tập thể Chi ủy, Ủy ban nhân dân phường đã phải đi đến cơ sở, lắng nghe ý kiến người dân, những người tâm huyết với cách mạng để có giải pháp cấp bách, tập trung lãnh đạo để khôi phục sản xuất, các đồng chí trong chi bộ và đoàn thể đến từng nhà dân để thuyết phục họ sớm đưa các cơ sở tiểu thủ công nghiệp như gỗ, nhôm trên tuyến đường Ngô Gia Tự, Vĩnh Viễn... tiếp tục sản xuất phục vụ nhu cầu tiêu dùng của người dân.

Đến năm 1977, phường đã có hàng chục cơ sở sản xuất tiểu thủ công nghiệp, giải quyết được việc làm cho hàng trăm thanh niên lao động, mở ra một hướng mới cho phát triển kinh tế Phường 2.

Nhằm phục vụ tốt đời sống người dân, Chi ủy lãnh đạo Ủy ban nhân dân phường thành lập sớm hợp tác xã tiêu thụ, các ngành nghề sản xuất gạo, thịt, cá, rau quả, than củi, vải áo quần, lớp xe đạp... đã nhanh chóng hoạt động, đưa hàng đến tận khu dân cư, bà con đón nhận trong tâm thế vui vẻ, thấy cuộc sống nhẹ nhàng, thoải mái hơn.

Cán bộ, nhân viên thuộc bộ phận làm kinh tế của phường đã lặn lội về tận các huyện, tỉnh bạn để tìm nguồn nguyên liệu, nguồn hàng về cung ứng cho các hộ sản xuất, kinh doanh trên địa bàn với giá cả phải chăng,

ở văn phòng Ủy ban nhân dân phường, cán bộ, nhân viên làm công tác cấp phép sản xuất, kinh doanh đã nhanh chóng tạo thuận lợi cho bà con về thủ tục pháp lý, gỡ ngay các vướng mắc để việc khôi phục sản xuất được tiến triển.

Theo số liệu điều tra dân số năm 1976 Phường 2 cũ có 4.178 người, Phường 3 cũ có 2.909 người, Phường 4 cũ có 7.188 người. Đến năm 1977 các phường đều tăng dân số, cụ thể Phường 2 cũ tăng lên 6.756 người, Phường 3 cũ tăng lên 4.504 người và Phường 4 cũ tăng lên 10.831 người. Với tình hình dân số ngày càng tăng như vậy, các cấp ủy vùng Phường 2 nêu trên đã rất khó khăn trong việc chỉ đạo ổn định đời sống nhân dân ngay sau ngày đất nước thống nhất, khi tiếp nhận một “di sản” của chế độ cũ để lại rất nặng nề như thất nghiệp, nghèo đói, thiếu lương thực.

Được sự hỗ trợ kịp thời của lãnh đạo Quận 10, Chi ủy phường chỉ đạo tổ chức chặt chẽ bộ phận phân phối gạo cứu đói cho dân, vì vậy bà con Phường 2 ở các chung cư và xóm lao động đã vượt qua giai đoạn khó khăn này, nhất là ở khu vực xóm Cây Diệp.

Để ổn định cuộc sống người dân, Cấp ủy và Chính quyền phường đã đi sát cơ sở, đến tận nhà dân xem xét gia cảnh nhằm kịp thời hỗ trợ, không để dân đói, các đoàn thể đã tích cực công tác không kể ngày đêm để phục vụ nhân dân.

Trong các đợt đổi tiền, phường đã tạo điều kiện cho dân được đổi tiền, rút tiền ngân hàng thuận lợi theo chính sách nhà nước như ở lô T có bà Riêu, buôn bán ở chợ Bình Tây nhưng ghi nhầm là tư sản, lãnh đạo Phường 2 đã kịp

thời xem xét can thiệp với Quận 10 nên bà đã được giải quyết để đảm bảo sinh hoạt bình thường.

Ở Phường 3, có các tổ trưởng dân phố tích cực sâu sát gia đình người dân trong tổ, góp phần ổn định đời sống bà con như: bà Bảy, cô Nghĩa, bà Kha Thị Huôi, bà Năm Trần lô X chung cư Ngô Gia Tự; bà Muội - bà Năm (mẹ liệt sỹ trong chiến tranh biên giới Tây Nam) đã tình nguyện tham gia trực gác hàng đêm không quản khó khăn về tuổi tác; ông Bích bị tù, bị đánh đập dã man thành bệnh nhưng vẫn tham gia công tác tốt ở địa phương.

Trong những ngày vừa mới giải phóng, Cấp ủy phường đã kịp thời chỉ đạo Chính quyền cách mạng lâm thời làm ngay các việc cấp bách:

Lấy Trung tâm Chiêu hồi của chế độ Sài Gòn (nay là Trường Mầm non 3) để làm điểm tiếp nhận vật tư, lương thực thực phẩm nhằm cứu đói cho người dân trong phường.

Chỉ đạo tổ chức Đoàn, Hội thanh niên hoạt động sôi nổi, Ban Chấp hành chi đoàn đã tổ chức sinh hoạt thanh niên tự nguyện, các bạn trẻ hăng hái làm tổng vệ sinh, quét đường, dọn dẹp sạch sẽ chung cư, hẻm, tuần tra canh gác, giữ gìn an ninh, ổn định tình hình 24/24.

Người dân ở các lò bánh mì như bà Nhãn đường Hùng Vương, lò bánh ở đường Pétrus Ký (nay là Lê Hồng Phong) đã phát miễn phí bánh mì cho dân để chống đói.

Nhằm giữ an ninh trật tự, đồng chí Vũ Ngọc Vĩnh (Sáu Vĩnh), Đội trưởng Khóm đội 5B đã tổ chức canh gác, cùng anh em có trang bị súng trường CKC, AK đi tuần tra trong các hẻm liên tục ngày đêm.

Đời sống nhân dân dần ổn định nhưng đa số là nghèo như khóm 5A và khóm 5B (trừ khu tam giác Phường 4 thì có khá hơn).

Năm 1976 Chi ủy chỉ đạo lập Hợp tác xã Phường 2 để phục vụ nhân dân, nâng cao đời sống bà con, Chủ nhiệm là ông Đặng Xuân Hy, Phó Chủ nhiệm là ông Vương Di Trụ. Qua hoạt động hiệu quả, Hợp tác xã phường được đánh giá là đơn vị mạnh của quận, được nhân dân tin cậy.

Chi ủy lãnh đạo củng cố Phường đội Phường 2 với những thay đổi lớn: Đầu tiên là đồng chí Thành làm Phường đội trưởng, tiếp theo là đồng chí Phạm Mạnh Thìn. Sau đó đồng chí Nguyễn Anh Dũng lên làm Phường đội trưởng, rồi lên làm Chủ tịch Phường 2.

Về công tác Đảng: Chi bộ Phường 2 lúc bấy giờ đảng viên hầu hết là công an phường, còn lại là Bí thư (đồng chí Hai Xuân) và Chủ tịch phường (đồng chí Nguyễn Văn Hùng).

Về an ninh chung ở phường rất phức tạp, với 14 đồng chí cảnh sát khu vực nhưng phải trắng đêm vất vả giải quyết tệ nạn xã hội trong phường do Khu phố 1 là trọng điểm chứa gái mại dâm với các dịch vụ phục vụ kèm theo như nhà tắm, thuê áo quần, ăn uống, xì ke, ma túy, ma cô... và khu bến xe Pétrus Ký với các tệ nạn trộm cắp, đánh nhau, cướp giật, cờ bạc, dâm thuê, chém mướn...

Để ổn định tình hình, lãnh đạo phường đã giải quyết bằng việc chỉ đạo bám sát cơ sở, giáo dục, thuyết phục, xử lý đưa đi trường cải tạo, cho đi về vùng kinh tế mới, nhất

là đối với số tệ nạn xã hội và tạo điều kiện giải quyết cho người dân nghèo về quê làm ăn sinh sống.

Từ năm 1976 đến năm 1977 lãnh đạo Phường 2 đã có kế hoạch giãn dân, vận động dân đi xây dựng vùng kinh tế mới, vận động về quê cũ làm ăn sinh sống. Qua đó phường quy hoạch, bố trí lại lao động để góp phần thiết thực nhanh chóng ổn định và nâng cao đời sống nhân dân.

Đồng thời để nâng cao thêm về đời sống văn hóa tinh thần của người dân, Chi ủy chỉ đạo Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ đẩy mạnh hoạt động văn hóa văn nghệ cách mạng với những bài ca, điệu múa sôi nổi vui tươi làm cho cuộc sống tích cực hơn. Chú ý đưa các trẻ em nghèo vào các lớp học tình thương, lớp xóa mù chữ, lớp bổ túc văn hóa, chăm sóc sức khỏe người dân bằng những viên thuốc chữa bệnh cho người nghèo kịp thời đã lấn át đi tàn dư văn hóa đồi trụy, phản động xã hội đã du nhập vào địa phương từ thời thực dân, đế quốc.

Phong trào văn hóa văn nghệ của phường, tổ chức nhiều hoạt động vui chơi bổ ích, thu hút đông đảo thanh thiếu niên của phường tham gia nhân kỷ niệm một năm ngày giải phóng thành phố (30/4/1976). Đội văn nghệ Thiếu nhi Phường 2 đã vinh dự đại diện thiếu nhi Quận 10 được Đài Truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh mời biểu diễn tiết mục hợp xướng “Bác Hồ của em” do anh Phạm Văn Cương, Đội trưởng đội Văn nghệ phường dàn dựng, tiết mục phát sóng phục vụ hàng triệu lượt khán giả xem đài và động viên thanh thiếu niên Phường 2 có thêm nhiều hành động tốt hơn nữa về sau này trong năm 1977.

Thời gian ổn định để phát triển cuộc sống sau hai năm giải phóng tuy ngắn ngủi nhưng chứa đầy tâm huyết của những người cộng sản luôn gắn bó với nhân dân, luôn vượt khó để đem lại hiệu quả thiết thực cho dân, cho địa phương như: xây dựng, củng cố chính quyền cách mạng còn non trẻ, xây dựng tổ chức Đảng từ ít đảng viên ban đầu đến ngày càng nhiều đảng viên trẻ biết phối hợp cùng các tổ chức đoàn thể, Mặt trận với mục đích: “vì nhân dân mà cống hiến”; việc truy quét tàn quân, giữ gìn an ninh chính trị - xã hội, khôi phục lại sản xuất, tỏ rõ ưu điểm “chính quyền của nhân dân”.

Những thắng lợi bước đầu trong hai năm sau ngày thống nhất đất nước đã mang đến cho nhân dân Phường 2 niềm tin yêu với tổ chức Đảng, chính quyền ở địa phương và làm đà để Chi ủy tiếp tục lãnh đạo tốt hơn nữa trong giai đoạn mới.

II. LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN CHỦ TRƯỞNG CẢI TẠO XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CỦA ĐẢNG VÀ NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI CHI BỘ (NHIỆM KỲ 1977 - 1979)

1. Đại hội Chi bộ Phường 2 (1977 - 1979)

Thực hiện chỉ đạo của Thường vụ Quận ủy Quận 10 và hướng dẫn của Ban Tổ chức Quận ủy, tập thể Chi ủy Phường 2 đã tiến hành tổ chức Đại hội Chi bộ (vòng 1) vào tháng 7 năm 1976 để tập trung thảo luận Dự thảo Báo cáo chính trị của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV và bầu đoàn đại biểu để tham dự Đại hội Đảng bộ Quận 10 lần I từ ngày 25/5/1977 đến 01/6/1977. Đoàn đại biểu Phường 2 đã tiếp thu nghị quyết của Quận ủy, trong đó nổi bật là:

“Tập trung cải tạo công thương nghiệp tư bản tư doanh, khôi phục và đẩy mạnh sản xuất, ổn định và cải thiện đời sống nhân dân, trong đó chú trọng phát triển sản xuất tiểu thủ công nghiệp, phát triển toàn diện trên cơ sở đẩy mạnh cải tạo xã hội chủ nghĩa và xây dựng chủ nghĩa xã hội trên các mặt: chính trị - kinh tế - văn hóa - xã hội”.

Đến tháng 7 năm 1977, đảng viên Chi bộ Phường 2 bước vào Đại hội (vòng 2), toàn thể Đại hội nhất trí thành tựu đã đạt được trong hai năm đầu sau giải phóng, đây là kết quả to lớn mà Chi bộ đã lãnh đạo, cùng nhân dân Phường phấn đấu cao mới đạt được. Đại hội cũng thống nhất phương hướng hai năm 1977 - 1979 là phải giữ bằng được thành quả quý giá ấy và tiếp tục kế thừa, phát huy hơn nữa trong giai đoạn sắp tới. Đại hội đã bầu ra Chi ủy gồm 3 đồng chí, trong đó Bí thư là đồng chí Văn Thị Xuân, Chủ tịch phường là đồng chí Nguyễn Văn Hùng.

Cũng trong thời gian này, Khóm 4 phường Minh Mạng cũ nhập với Khu phố 1 (Khóm 5B và khu chung cư) để hình thành Phường 3 (cũ). Trong cấp ủy và chính quyền phường có nhiều người đã từng kinh qua chiến đấu trong phong trào cách mạng trước ngày giải phóng, do vậy với tinh thần vì dân phục vụ, các đồng chí đã lao vào công tác chỉ với mục đích lãnh đạo nhân dân cùng thực hiện tốt nghị quyết Chi bộ đề ra: “Đoàn kết để phát huy sức mạnh tổng hợp của nhân dân, tập trung lãnh đạo thực hiện chủ trương cải tạo xã hội của Đảng, và nghị quyết Đại hội Chi bộ trong bối cảnh kẻ thù gây ra chiến tranh xâm lược ở biên giới phía Bắc và ở biên giới phía Tây Nam Tổ quốc”.

Vượt qua bao gian khó trong tình hình bị bao vây cấm vận, Chi bộ đã lãnh đạo thực hiện thắng lợi các mặt như sau:

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1977 - 1979

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Khi đi vào chỉ đạo trên lĩnh vực kinh tế, Chi ủy phường quán triệt cho cán bộ, đảng viên phường tình hình thực tế cần phải đổi mới để vượt qua, đó là: khủng hoảng kinh tế trầm trọng trên địa bàn Thành phố do ta đang bị cấm vận, rồi vụ nạn kiều, vượt biên, lạm phát, đất nước vừa có hòa bình vừa có chiến tranh biên giới.

Được sự đồng lòng của Đảng và nhân dân, kinh tế của phường trong giai đoạn này đã bắt đầu khởi sắc dù còn nhiều khó khăn, trở ngại.

Về sản xuất, kinh doanh: Qua các buổi tiếp xúc cử tri, lãnh đạo phường thấy cần có biện pháp tháo gỡ về nguồn điện, nguyên vật liệu, và vốn sản xuất. Được quận ủng hộ, lãnh đạo phường đã chủ động liên hệ với điện lực để khảo sát thực tế và ưu tiên đưa đồng hồ điện sản xuất vào các hộ sản xuất tiểu thủ công nghiệp, liên hệ ngân hàng đóng trên địa bàn phường hỗ trợ vốn trước cho một số hộ có tay nghề cao, sau đó là các hộ có kế hoạch sản xuất dài lâu; tổ công tác về quản lý sản xuất đã cùng các chủ hộ kinh doanh và mạnh thường quân đi về cơ sở có nguyên vật liệu để thu mua đem về cung ứng cho các hộ trên địa bàn phường; do mạnh dạn đổi mới mặt hàng, mẫu mã nên lĩnh vực sản xuất, kinh doanh của phường được

nhiều khách hàng các tỉnh, thành và trong thành phố ưa chuộng, sản phẩm gỗ gia dụng, nhôm, nhựa, đồ gia dụng ngày càng phát triển, Phường 2 luôn đạt và vượt chỉ tiêu Quận đề ra. Số lượng gần 100 đơn vị sản xuất ra đời góp phần nâng cao đời sống nhà sản xuất và công nhân lao động ngày càng khá hơn trước.

Đồng đảo công nhân trong các đơn vị sản xuất trên địa bàn phường như: hãng giày Bata, xí nghiệp sản xuất phụ tùng xe đạp, xe mô tô Nam Long, hãng thuốc lá Sài Gòn... đã góp phần đáng kể trong việc giải quyết việc làm, thu hút hàng ngàn lao động của phường, do vậy đời sống và hoạt động kinh tế chuyển biến ngày càng tích cực.

Hội Phụ nữ phường liên kết mở các lớp dạy nghề về may áo quần cho con em gia đình nghèo, khó khăn, thiết thực nâng cao kinh tế gia đình và giảm thiểu các tệ nạn xã hội, điều mà nhân dân luôn mong chờ.

Để hoạt động kinh tế lành mạnh hơn, Chi ủy cùng Ủy ban nhân dân phường đã có nhiều chỉ đạo kịp thời để kiểm tra, kiểm soát chống hàng giả, hàng nhái, hàng lậu thuế, nhanh chóng có biện pháp xử lý vi phạm, được nhân dân đồng tình hưởng ứng.

Các cửa hàng hợp tác xã tiêu thụ của phường góp phần lớn trong việc ổn định bữa ăn cùng nhu yếu phẩm cho nhân dân, nhất là bà con ở các chung cư và các hẻm nhỏ ở các khu phố thích thú vì gần nhà, chất lượng hàng khá, ngày càng nhiều mặt hàng thiết yếu và giá cả phải chăng.

Đội kiểm tra trật tự lòng lề đường đã liên tục bám địa bàn để vận động sắp xếp lại các cửa hàng buôn bán

lấn chiếm vỉa hè, tạo nề nếp cho các chợ tự phát để người dân thuận tiện đi lại, làm ăn sản xuất và sinh hoạt bình thường; đảm bảo dọn dẹp vệ sinh trong khu mua bán không để ảnh hưởng môi trường, an ninh, trật tự xã hội.

Trong hai năm của nhiệm kỳ, lãnh đạo Đảng và chính quyền Phường 2 đã lãnh đạo tốt lĩnh vực kinh tế, được Quận ủy, Ủy ban nhân dân Quận 10 đánh giá cao và thực sự góp phần phát triển kinh tế quận nhà.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Phòng Văn hóa thông tin Quận 10 cử cán bộ chuyên môn về Phường 2 hỗ trợ và hướng dẫn cụ thể cách thức hoạt động thông tin cổ động, tuyên truyền, hoạt động văn hóa ở cơ sở. Qua hai năm của nhiệm kỳ, công tác văn hóa thông tin ở Phường 2 có nhiều tiến bộ hơn trước, cách thức tuyên truyền sôi nổi, cuốn hút người nghe qua các nội dung ngắn gọn, súc tích, chuyển tải một cách cô đọng nhưng dễ nhớ về thành tựu của phường trong các lĩnh vực kinh tế, xã hội, an ninh, quốc phòng. Các tiểu phẩm kịch ngắn xen kẽ trong các chương trình biểu diễn văn nghệ ở các khu phố đã nêu bật được nội dung tuyên truyền về chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, các thiết chế văn hóa cơ sở như thư viện, phòng đọc sách, hệ thống loa truyền thanh đều đã được cán bộ Văn hóa thông tin phường phát huy tác dụng tốt. Chi ủy và Ủy ban nhân dân phường cũng thường xuyên kiểm tra hoạt động này ở tận các tổ dân phố, trong đó luôn nhắc nhở ngành và cơ sở phản ánh quan điểm của Đảng, cảnh giác cách mạng, chống âm mưu phá hoại của địch đối với cuộc

sống yên bình của nhân dân ta, làm rõ thủ đoạn kích động nạn kiều, gây bạo loạn để bà con nắm được và luôn cảnh giác.

Nhiều bài phát thanh trên xe loa phường về tinh thần chiến đấu kiên cường của Thanh niên quận nhà giành nhiều chiến công trong cuộc chiến tranh biên giới phía Bắc và Tây Nam đã khích lệ hàng trăm bạn trẻ Phường 2 hăng hái tham gia công tác quốc phòng, đăng ký nghĩa vụ quân sự, sẵn sàng lên đường vì Tổ quốc thân yêu.

Đội văn nghệ Phường 2 quy tụ nhiều người tâm huyết và có “nghề” nên các chương trình văn nghệ quần chúng luôn phong phú, hấp dẫn. Đội ca cổ của phường đi biểu diễn ở các khu phố và các phường bạn, đi đến đâu đội cũng được hoan nghênh đón nhận.

Phong trào thể dục thể thao được quan tâm đẩy mạnh, bên cạnh các hoạt động bóng đá, bóng bàn, bóng chuyền, cầu lông luôn cuốn hút giới trẻ, thì phong trào tập thể dục buổi sáng, thể dục dưỡng sinh của các cụ ông, cụ bà trong phường cũng tạo nên không khí vui khỏe.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ, các đảng viên, cán bộ viên chức và đoàn thể Mặt trận đã cùng nhau vận động xây dựng cuộc sống mới, tập trung bài trừ tệ nạn xã hội ở điểm nóng Khu phố 1, xóm Cây Diệp đường Lê Hồng Phong; việc tuần tra canh gác hạn chế hoạt động của các chủ chứa và gái mại dâm, có hiệu quả từng lúc, chưa bền chắc, việc tái hoạt động vẫn diễn ra khi ta lơ lửng, chủ quan. Một số chủ chứa về quê quán cũ rồi cũng tìm cách lén lút trở lại hành nghề, kiếm tiền trên thân xác các cô

gái lỗ lăm, Chi ủy có nhiều nghị quyết để thực hiện quyết tâm lập lại điểm sáng văn hóa nơi đây dù có khó khăn gian khổ.

Lĩnh vực y tế cộng đồng và lĩnh vực giáo dục của phường trong giai đoạn này cũng đạt nhiều thành tích nổi bật, được ngành chức năng của quận đánh giá cao, nhất là việc tiêm chủng phòng bệnh cho trẻ em và mở lớp xóa mù chữ, bồi dưỡng kiến thức văn hóa cho cán bộ cơ sở qua các lớp bồi túc văn hóa cho cán bộ, lớp dạy nghề cho thanh niên chưa có việc làm.

Công tác thăm hỏi tặng quà cho các Mẹ Việt Nam anh hùng, gia đình liệt sỹ, thương binh, quan tâm giải quyết nhà ở cho các đối tượng chính sách đã được phường thực hiện với tình cảm và trách nhiệm của lãnh đạo với nhân dân địa phương.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

Để đảm bảo tốt công tác quốc phòng an ninh của phường trong nhiệm kỳ, Cấp ủy phường và các chi bộ ở cơ sở đã thường xuyên phối hợp với Ban Chỉ huy Quận đội và Công an Quận 10 thực hiện tốt kế hoạch hàng năm, do vậy công tác này đạt kết quả rõ nét:

** Về quốc phòng*

Phường đội được củng cố tăng cường nhân sự. Qua thực tế công tác, Ban chỉ huy đã sàng lọc được đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trẻ, khỏe, có chuyên môn, có trình độ nhận thức tốt, nhất là nâng cao ý thức trách nhiệm bảo vệ an ninh Tổ quốc; thường xuyên kiểm tra, kiểm soát lực lượng dân

quân, dân phòng, tuần tra phối hợp với Công an phường giải quyết kịp thời các vấn đề phát sinh trên địa bàn.

Do Phường đội gần với Ủy ban nhân dân phường nên được lãnh đạo Ủy ban quan tâm hỗ trợ, như Phường đội Phường 3 cũ được ở chung cơ quan với Ủy ban nhân dân phường và Công an phường tại khu vực Trường Măng non 3 bây giờ, nên công tác bảo đảm quốc phòng an ninh rất có hiệu quả; nhân dân yên tâm trong bối cảnh mới mấy năm sau ngày giải phóng còn bao nhiêu việc phức tạp cần giải quyết cho dân; tại đây còn có trại tạm giam của Công an Quận 10 với số đối tượng hình sự, xì ke, mại dâm để chuẩn bị đưa đi các cơ sở giáo dục.

Với tinh thần trách nhiệm cao, Phường đội luôn đạt hạng nhất của quận nhiều năm liên tục về công tác quốc phòng, các đợt giao quân nghĩa vụ quân sự luôn đạt trên 100 thanh niên mỗi kỳ, nhất là đợt Hồng binh.

Phường 3 cũ lúc bấy giờ được Quận 10 và thành phố quan tâm lưu ý khi có Phường đội trưởng nữ đầu tiên của quận và cả thành phố là đồng chí Nguyễn Thị Hồng. Với tác phong nhanh gọn, dứt khoát của một cựu bộ đội nhưng cũng có lúc nhẹ nhàng đầy nữ tính, đồng chí Hồng đã thuyết phục anh em Phường đội cùng vượt qua gian khó, luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao. Hằng năm phường cũng đều có kế hoạch đến thăm viếng gia đình các Mẹ Việt Nam anh hùng, gia đình liệt sỹ, thương binh, và còn chăm sóc mẹ liệt sỹ như trường hợp mẹ ở số nhà 015 lô V, bệnh già yếu nhưng không có người chăm sóc, phường đã chăm lo toàn bộ cho mẹ đến khi mất và giao công việc thờ cúng lại cho người thân; như trường hợp bác

Sáu Ngọc, phường nhận chăm sóc lúc già yếu đến khi mất không người thân kề bên thì Ủy ban nhân dân phường cũng chăm lo chu tất, gia đình đến nhận phần thờ tự và rất xúc động khi thấy được tình cảm, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền địa phương đối với công dân sống trên địa bàn phường.

Lãnh đạo cũng đã mạnh dạn giải quyết chế độ chính sách hậu phương quân đội cho bộ đội xuất ngũ. Điển hình như tạo điều kiện thuận lợi cấp nhà cho một anh bộ đội vì hoàn cảnh quá khó khăn, bởi anh đã xứng đáng với công lao đóng góp cho đất nước. Phường cũng giải quyết công ăn việc làm cho hàng chục thanh niên đã xong nghĩa vụ quân sự về địa phương sinh sống, góp phần vào việc ổn định xã hội và giải quyết thực tế công tác an sinh xã hội phường nhà.

Quận đội Quận 10 đã biểu dương Phường đội là đơn vị điển hình trong công tác duyệt binh của toàn quận, sẵn sàng chiến đấu trong tình hình kẻ địch và bọn phản động đang xâm chiếm biên giới nước ta.

** Về công tác an ninh*

Thực hiện chỉ đạo của Quận ủy, Ủy ban nhân dân quận và kế hoạch nghiệp vụ của Công an Quận 10, tất cả cán bộ, chiến sĩ công an phường đều học tập điều lệnh đội ngũ, dự các lớp tập huấn nghiệp vụ an ninh, qua đó tăng cường thêm nhân sự. Các đồng chí công an khu vực của phường đều trẻ, năng nổ, bám địa bàn, có người từ bộ đội chuyển ngành qua nên thái độ, tác phong quân sự dứt khoát nhưng thân thiện đã giúp cho công tác đi cơ sở rất thuận lợi, nhiều

nguồn tin quý giá từ người dân giúp cho lãnh đạo phường nắm bắt kịp tình hình, có biện pháp cụ thể, hữu hiệu, không để xảy ra tình huống an ninh chính trị ở địa bàn.

Nhiều bà con khu phố nói rằng nhờ các chú công an nói rõ âm mưu thủ đoạn thâm độc của địch và bọn xấu trong lúc xảy ra vụ nạn kiều, vượt biên, chiến tranh biên giới Tây Nam, biên giới phía Bắc, nên bà con đã cảnh giác hơn, nắm rõ hơn, góp phần xóa đi các tư tưởng tiêu cực, bi quan, thậm chí vi phạm pháp luật nhà nước. Bà con đã nâng cao hơn về tinh thần tự hào dân tộc, cảnh giác cách mạng, và sẵn sàng tham gia các phong trào quần chúng mà Đảng và đoàn thể phát động. Do vậy trong thời gian này, phong trào “Toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc” được mọi người hưởng ứng. Song song đó công an phường tăng cường việc kiểm tra tạm trú, tạm vắng, nắm chắc hộ khẩu ở các Tổ dân phố và quyết tâm xử lý gái mại dâm, ma cô dốt mồi, các chủ chứa ở xóm Cây Diệp đã có tác dụng răn đe, giáo dục, đã được lãnh đạo phường và quận khen ngợi.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và các đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Ủy ban nhân dân Phường 2 được đồng chí Nguyễn Văn Hùng lãnh đạo đã có nhiều hoạt động khởi sắc. Do xuất thân là một cán bộ Đoàn, đã kinh qua chiến đấu trong thời kỳ bảo vệ Tổ quốc, giải phóng dân tộc nên tác phong gần dân, biết lắng nghe dân và quyết liệt trong thực hiện nhiệm vụ vì đời sống người dân, đã đưa Ủy ban

nhân dân phường và các cộng sự càng ngày càng sát với bà con trong phường. Tại Ủy ban nhân dân phường có niêm yết công khai các thủ tục hành chính để giúp dân về kinh doanh, nhà đất được thuận tiện, việc quan tâm khôi phục sản xuất, mở rộng kinh doanh, thu hút người có tay nghề về sinh sống ở phường đã tạo điều kiện để kinh tế, đời sống nhân dân phát triển, an ninh trật tự xã hội được đảm bảo. Việc cán bộ nhiệt tình nhưng thiếu kinh nghiệm, thái độ tiếp dân chưa thật chân tình, lo chạy theo sự vụ mà lơ các công việc chính đã được thường trực Ủy ban cùng Hội đồng nhân dân phường mạnh dạn góp ý, chấn chỉnh trong các buổi họp định kỳ của Hội đồng nhân dân phường và khi đến tiếp xúc cử tri ở khu phố.

Chi ủy và Ủy ban nhân dân phường luôn được Hội đồng nhân dân và các ban của Hội đồng báo cáo cụ thể các việc đã làm, chưa làm, có lý do cụ thể để qua đó Chi ủy chỉ đạo chấn chỉnh, có lưu ý đặc thù của Phường là đông đảo bà con sinh sống ở các chung cư chú ý nhất là vệ sinh, trật tự an ninh và phòng cháy chữa cháy.

Qua rà soát thực hiện nghị quyết Đại hội Chi bộ, Thường trực Ủy ban đã thực hiện khá tốt các nhiệm vụ đề ra, trong đó nổi bật là an sinh xã hội, công tác quốc phòng an ninh và phong trào cách mạng của quần chúng.

3.2. Công tác xây dựng chi bộ

Nhiệm kỳ này, Chi bộ Phường 2 có Bí thư là đồng chí Văn Thị Xuân, Phường 3 có đồng chí Giang Thị Hồng làm Bí thư và Phường 4 có đồng chí Trương Thanh Lâm làm Bí thư, các chi bộ đều có nghị quyết cụ thể để lãnh đạo chính

quyền và nhân dân thực hiện thắng lợi các mục tiêu mà Đại hội đã đề ra, trong đó việc củng cố tổ chức Đảng, nâng cao chất lượng đảng viên là then chốt. Qua đợt phân loại đảng viên cuối năm, các chi bộ đều có tỷ lệ đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ cao trên 95%, trong đó các chi ủy đều được đảng viên bầu là hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, vì đã gương mẫu thực hiện vai trò đầu tàu, là gương phấn đấu noi theo của cán bộ, đảng viên trong phường.

Tại Chi bộ Phường 2, đồng chí Văn Thị Xuân luôn được đảng viên và quần chúng tôn trọng, kính nể do bản thân đồng chí là Mẹ Việt Nam anh hùng tiêu biểu của Quận 10, có chồng và con trai duy nhất là liệt sỹ. Đồng chí Xuân được mọi người yêu quý gọi là “Dì Hai Xuân”, dì đã có quá trình tham gia cách mạng mùa thu năm 1945, tham gia kháng chiến chống Mỹ, đã đi khắp các chiến trường Nam Bộ, có lúc bị địch bắt, bị tù đầy ở các nhà tù khét tiếng như Phú Lợi, Mỹ Tho, Chí Hòa... nhưng dì vẫn kiên cường, ra tù vẫn tiếp tục tham gia chiến đấu. Thân sinh là cụ Văn Trung Thành, đảng viên từ những năm 1930, là cấp trên của đồng chí Sáu Dân - Võ Văn Kiệt, chồng dì là liệt sỹ Huỳnh Đình Hai, nguyên là Thành Đội trưởng đầu tiên của thành phố, đã chiến đấu và anh dũng hy sinh năm 1950 khi dì Hai Xuân mới 21 tuổi. Người con trai duy nhất là Huỳnh Đình Thảo lớn lên trong lửa đạn miền Nam, người con trai ấy lại cùng mẹ cầm súng chiến đấu bảo vệ quê hương. Trong chiến dịch “Nhổ cỏ U Minh” của giặc, anh đã hy sinh khi mới tròn 21 tuổi.

Đồng chí Hai Xuân là Bí thư đầu tiên của Phường 2 khi hình thành phường năm 1976, góp phần đưa Phường

2 vươn lên thành phường mạnh nhất nhì của Quận 10 và sau đó liên tục giữ nhiệm vụ Bí thư Phường 11 năm liền cho đến khi nghỉ hưu vào năm 1987.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ 1977 - 1979 đi vào cuộc sống của nhân dân phường, đã định hướng và tiến hành có hiệu quả theo kế hoạch đề ra, trong đó lực lượng Mặt trận và đoàn thể phường đóng vai trò rất quan trọng, chi ủy đã phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân qua các phong trào quần chúng như cuộc vận động “Vì tuyến đầu Tổ quốc”, động viên người dân ở các Tổ dân phố góp ý xây dựng chính quyền, phong trào ông-bà-cháu của Mặt trận đã thu hút đông đảo các cụ ông - cụ bà và các cháu tham gia sôi nổi, các gương hiếu thảo, hiếu học đã được nhân rộng.

Tổ chức Đoàn Thanh niên phường có nhiều hoạt động vui - khỏe, phong trào Thanh niên xung kích tham gia đào kênh thủy lợi ở Thái Mỹ - Củ Chi, phong trào “Ba xung kích làm chủ tập thể”, lập “nhóm tham vấn” để hạn chế ma túy, và công tác xã hội phòng chống ma túy đã góp phần hiệu quả trong bài trừ tệ nạn xã hội ở Khu phố 1 xóm Cây Diệp, công tác đoàn hội ở Phường 2 nhiều năm được quận biểu dương khen thưởng.

Hội Phụ nữ phường cũng xây dựng phong trào mạnh, thiết thực giúp đỡ chị em trong phường. Nổi bật có mô hình “Phụ nữ tín dụng tiết kiệm” với lãi suất thấp, hiệu quả cao, mô hình “Ngày tiết kiệm vì người nghèo” đã giúp hàng trăm chị em khó khăn đã vươn lên vượt khó, chị em

ở Khu phố 1 cảm nhận kết quả tốt từ các mô hình hữu ích trên, Phường còn tổ chức “Hội mẹ truyền thống” nhằm giáo dục “về nguồn” cho các lứa tuổi phụ nữ tự hào dân tộc, chống bọn bành trướng Bắc Kinh, xây dựng phường vững mạnh.

Ủy ban nhân dân Quận 10 và Hội Phụ nữ quận đã đánh giá cao phong trào “Người phụ nữ mới xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” của phường và bà Phan Thị Cơ, vì là phong trào có sức lan tỏa rộng không chỉ trong giới, mà các ngành, các giới khác cũng học tập để xây dựng mô hình cho đơn vị, tổ chức mình.

Hoạt động Công đoàn ở phường cũng thu hút Công đoàn viên tham gia, trong đó phong trào “Hai tốt”, phong trào “Lao động giỏi” và phong trào “Mậu dịch viên giỏi” đã động viên hàng trăm người hăng say lao động, sản xuất, góp phần đáng kể vào sự phát triển chung của phường.

Dưới sự lãnh đạo của Chi ủy, quân và dân Phường 2 đã nỗ lực đi đầu trên các lĩnh vực hoạt động, lao động sản xuất, chiến đấu và bảo vệ Tổ quốc, làm nền tảng cho sự phát triển mạnh hơn trong nhiệm kỳ mới.

III. LÃNH ĐẠO ĐẨY MẠNH SẢN XUẤT, ỔN ĐỊNH ĐỜI SỐNG NHÂN DÂN, GIỮ VỮNG AN NINH CHÍNH TRỊ, TRẬT TỰ XÃ HỘI (1979 - 1981)

1. Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1979 - 1981

Vào Quý I năm 1979, đảng viên Chi bộ Phường 2 tiến hành Đại hội nhiệm kỳ II (1979 - 1981) với sự tham dự của Thường vụ Quận ủy Quận 10. Các đại biểu tham

dự Đại hội đã thống nhất kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ qua, và đề ra phương hướng cho nhiệm kỳ tới, trong đó tập trung cho nhiệm vụ: tiếp tục đẩy mạnh sản xuất, ổn định đời sống nhân dân, đẩy mạnh công tác chính trị tư tưởng, đảm bảo an ninh quốc phòng, sẵn sàng chiến đấu chống quân xâm lược, bảo vệ vững chắc tổ quốc Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa, đồng thời giữ vững an ninh chính trị - trật tự xã hội trên địa bàn phường.

Đại hội đã bầu ra Cấp ủy Chi bộ: đồng chí Văn Thị Xuân tiếp tục là Bí thư do được tín nhiệm cao, đồng chí Lê Minh là Phó Bí thư, đồng chí Nguyễn Văn Hùng là Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường.

Chi ủy với tinh thần phấn khởi trong tình hình mới đã cùng nhau lãnh đạo thực hiện thắng lợi các mặt công tác sau:

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1979 - 1981

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Kế thừa thành quả kinh tế của nhiệm kỳ trước và bước vào nhiệm vụ kinh tế của nhiệm kỳ 1979 - 1981, đảng viên, cán bộ và nhân dân phường đã đối mặt với những khó khăn cần giải quyết như: về nguồn vốn, nguồn nguyên liệu sản xuất, năng lượng (điện) để sản xuất, vấn đề “Giá - lương - tiền”,...

Qua nhiều cuộc họp của Chi ủy và Ủy ban nhân dân phường, với sự giúp đỡ của các cán bộ Phòng Kinh tế

Quận 10 và đồng chí Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 10, phường đã có những bước đi mạnh dạn để mở rộng sản xuất, kinh doanh. Khâu trước tiên là tìm đến các ngân hàng, kho bạc để cùng nhà sản xuất tìm ra nguồn vốn đầu tư. Phường đã cử đồng chí Phó Chủ tịch liên hệ trực tiếp với ngành điện lực thành phố để xin chi viện nhanh chóng, lắp đặt đường điện ba pha, lắp đồng hồ điện tại nơi sản xuất, tăng chỉ số điện kế cho sản xuất, kinh doanh. Qua các mối quan hệ cá nhân, lãnh đạo phường đã cử cán bộ về các đầu mối có nguyên, vật liệu ở các tỉnh bạn với giá rẻ hơn tại thành phố để đặt hàng cung ứng cho sản xuất.

Lãnh đạo phường đã cho rà soát lại hoạt động sản xuất để đẩy mạnh tiểu thủ công nghiệp trên tuyến đường Ngô Gia Tự, tạo điều kiện để mở rộng dịch vụ vận chuyển ở khu vực đường Lê Hồng Phong.

Các quầy hàng của Hợp tác xã tiêu thụ phường luôn đầy các mặt hàng thiết yếu phục vụ cho người dân như: gạo, thịt, cá, đường, sữa,... với giá cả hợp lý đã góp phần bình ổn thị trường, nâng cao đời sống của người dân cũng như của cán bộ công nhân viên đang còn nhiều khó khăn, bất cập.

Đội quản lý thị trường phường và quận đã liên tục kiểm tra các mặt hàng kinh doanh có dấu hiệu hàng gian, hàng giả, trốn thuế để xử lý kịp thời, làm cho kinh tế và đời sống của người dân an toàn và lành mạnh hơn.

Trong cả nhiệm kỳ, nhìn chung lĩnh vực kinh tế của phường càng ngày càng tốt hơn, sản xuất phát triển hơn, là cơ sở để phát triển nhiều mặt của xã hội.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Để nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho người dân, lãnh đạo phường đã quan tâm tăng cường trang thiết bị thông tin tuyên truyền cho hệ thống loa phát thanh của phường. Hàng ngày có ba buổi phát thanh thông tin về đời sống, chính sách của Đảng và Nhà nước, nêu gương những đơn vị sản xuất kinh doanh có hiệu quả trong phường, khuyến khích đẩy mạnh kinh tế hợp doanh - quốc doanh. Những tiết mục văn nghệ “Cây nhà lá vườn” do chính các bạn thanh niên trong phường sáng tác về quá trình lao động sản xuất, chiến đấu bảo vệ Tổ quốc cũng được ghi âm và phát thanh để bà con trong các khu phố cùng nghe và cùng động viên nhau thực hiện nếp sống tích cực.

Các tấm gương người dân tại các khu phố giúp nhau vượt khó, cùng nhau giữ gìn môi trường sạch đẹp cũng được tuyên truyền qua hệ thống loa phát thanh, qua xe lưu động, và trong các tiết mục văn nghệ quần chúng của Đội Thông tin cơ sở phường.

Các thiết chế văn hóa của phường như thư viện, phòng đọc sách, các đêm chiếu phim lưu động,... đều phối hợp tốt với Nhà Văn hóa Quận 10 và Phòng Văn hóa thông tin quận để hỗ trợ phường góp phần nâng cao thêm nữa các hoạt động văn hóa tinh thần của người dân.

Các câu lạc bộ thể thao: bóng đá, bóng chuyền, cầu lông, thể dục dưỡng sinh,... luôn có đông hội viên thuộc nhiều lứa tuổi tham gia tập luyện nâng cao sức khỏe. Mỗi buổi sáng đều thấy không khí rộn ràng, sôi nổi tập luyện trên khắp địa bàn phường. Đi đầu trong các phong trào

thể thao luôn là các bạn trẻ với tinh thần mà theo như lời Bí thư Đoàn phường là “Khỏe để phụng sự Tổ quốc”.

Ngành giáo dục của phường cũng đã có nhiều nỗ lực để góp phần nâng cao dân trí. Các cán bộ giáo dục đã động viên 100% trẻ em đến trường đúng độ tuổi. Các lớp học tình thương ở các Khu phố 1, 2, 3,... liên tục được tổ chức để giúp các em có hoàn cảnh khó khăn được đến lớp, mở ra tương lai tươi sáng cho lớp trẻ ở các khu dân cư còn ánh đèn “mờ mờ” vì kế sinh nhai của cha mẹ các em. Hàng năm phường đều có các buổi tổng kết khen thưởng các tấm gương “Thầy cô dạy giỏi - Học sinh học tốt”.

Các cán bộ phường còn động viên các cô chú lớn tuổi tham gia các lớp bồi dưỡng văn hóa, và Chi ủy cũng khuyến khích các cán bộ công chức tham gia các lớp bồi dưỡng văn hóa, bồi dưỡng chương trình THPT để nâng cao trình độ văn hóa cho các cán bộ và nhân dân, từ đó giúp cho bà con và thanh niên tìm việc làm dễ dàng hơn, đồng thời sẽ có lối sống lành mạnh hơn, không mê tín dị đoan và không làm ảnh hưởng đến đời sống chung của xã hội, gia đình và bản thân.

Lĩnh vực y tế của phường cũng có nhiều nỗ lực hơn so với nhiệm kỳ trước. Trong đó, phường đảm bảo không có dịch bệnh, nhất là các dịch bệnh trong mùa mưa, công tác chăm lo cho các bệnh nhân nghèo, người nghiện ma túy, ở phường cũng rất tích cực.

Các cán bộ chuyên trách về Lao động - Thương binh - Xã hội của phường đã đến tận các khu phố nắm bắt tình hình các trường hợp khó khăn để đề xuất cho lãnh đạo

phường kịp thời quan tâm giải quyết. Vào những dịp lễ, tết đều có các đồng chí lãnh đạo phường đến thăm hỏi, tặng quà cho các Mẹ Việt Nam anh hùng, các gia đình thương binh, liệt sỹ, các cán bộ lão thành cách mạng, các cán bộ hưu trí cao tuổi và các hộ chính sách theo truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” tốt đẹp của dân tộc.

Do nguồn nguyên liệu để sản xuất - kinh doanh có khả quan hơn trước, nên việc giải quyết việc làm có khá hơn nhưng vẫn chưa thể đáp ứng hết các nhu cầu lao động trong phường. Bên cạnh đó vẫn còn một số thanh thiếu niên có tư tưởng thích nhàn hạ, lười lao động đã bỏ việc làm để ở nhà tụ tập chơi bời, lén lút rước mối ở xóm Cây Diệp đã làm cho lãnh đạo phường phải để tâm tìm các giải pháp thích hợp, kể cả mạnh tay xử lý đưa đi các trường, trại giáo dưỡng mong cứu giúp tương lai cho các em.

Trong nhiệm kỳ, Chi bộ đã lãnh đạo ổn định đời sống của nhân dân theo như Nghị quyết Đại hội đã đề ra.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

** Lĩnh vực an ninh*

Đến thời điểm năm 1979 - 1981, khu vực Phường 2 ngày nay nhiều người dân các nơi về đây làm ăn sinh sống vì “đất lành chim đậu”, cụ thể Phường 2 cũ đã có dân số tăng lên: từ 12.210 người lên 16.864 người, Phường 3 (cũ) từ 7.260 người tăng lên 11.750 người, Phường 4 cũ từ 17.412 người tăng lên 27.228 người. Do vậy, việc giải quyết để ổn định đời sống của người dân đã gặp nhiều

khó khăn, phức tạp. Trên lĩnh vực an ninh - quốc phòng cũng gian nan không kém, vấn đề này đã được Chi ủy quan tâm đặc biệt, trong đó nhiều nghị quyết được đề ra để đảm bảo an toàn cho người dân sinh sống “an cư lạc nghiệp”, nhiều vụ trộm cắp, gây rối trật tự đã được Ủy ban nhân dân phường chỉ đạo ngành Công an xử lý nhanh chóng để người dân an tâm, bà con rất đồng tình.

Ban chỉ huy Công an phường đã tích cực phối hợp với quận tổ chức học tập về Chỉ thị 44 của Thành ủy, chương trình hành động của phường và quận. Vì vậy cả nhiệm kỳ công tác đảm bảo an ninh trật tự, nhất là an ninh chính trị trên địa bàn phường luôn được giữ vững, việc kích động vượt biên, nạn kiều của bọn xấu đã được đẩy lùi. Người dân đã có niềm tin vào các chủ trương, chính sách của quận và phường, tinh thần nâng cao cảnh giác đã được phát huy, người dân đồng tình cao với đường lối của Đảng và Nhà nước trong việc bảo vệ biên giới thiêng liêng của Tổ quốc.

** Lĩnh vực quốc phòng*

Chi ủy đã chỉ đạo sát sao công tác quốc phòng toàn dân, củng cố nhân sự của đội Dân phòng - Dân quân. Mở nhiều lớp nghiệp vụ quốc phòng để cán bộ, chiến sỹ của phường tham gia, trao đổi kinh nghiệm nghiệp vụ, góp phần nâng cao kiến thức quốc phòng.

Công tác tuần tra canh gác được đảm bảo, Phường đội và các bộ phận công tác của Ủy ban nhân dân phường đã kịp thời tham mưu về chính sách hậu phương quân đội.

Lãnh đạo phường đã có nhiều cách làm hay về giải quyết chính sách cho bộ đội xuất ngũ như: việc làm, nhà ở,... nên hàng năm quận đánh giá cao công tác quốc phòng của phường. Qua việc tăng cường vận động tuyên truyền nên hàng năm số thanh niên tham gia nghĩa vụ quân sự luôn vượt yêu cầu đề ra, trong đó có nhiều đảng viên trẻ và con em cán bộ trong phường tham gia bảo vệ Tổ quốc.

Nhìn chung, tình hình an ninh - quốc phòng trong nhiệm kỳ qua đã có nhiều khởi sắc, tệ nạn xã hội đã từng bước được đẩy lùi. Nhân dân yên tâm để làm ăn sinh sống góp phần phát triển xã hội, góp phần xây dựng chính quyền cách mạng và xây dựng Đảng ngày càng vững mạnh.

Đặc biệt năm 1980, Phường 2 là một trong hai phường của Thành phố Hồ Chí Minh được nhận lẵng hoa cao quý của bác Tôn Đức Thắng - Chủ tịch nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam khen thưởng về thành tích nhiều năm xuất sắc trong phong trào “Quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc”. Đó là ngày hội của nhân dân phường, là niềm vui, niềm tự hào, và hạnh phúc của cán bộ, nhân dân Phường 2.

Buổi lễ được tổ chức ở sân Trường Nguyễn An Ninh, đông đảo người dân đứng dọc hai bên đường Trần Nhân Tôn để đón đoàn xe rước lẵng hoa từ thành phố về phường, cờ đỏ sao vàng rực rỡ tung bay, pháo nổ tung bừng, đoàn xe gồm 2 chiếc đi đầu là xe của quận và Công an Quận 10, tiếp theo là xe của phường do đồng chí Văn Thị Xuân - Bí thư Đảng bộ phường và đồng chí Lê Minh - Trưởng

công an phường thay mặt Đảng và chính quyền, nhân dân Phường 2 đi đón nhận. Buổi lễ thật trang trọng, hàng ngàn người dân hân hoan mừng thắng lợi bước đầu và quyết tâm lập thành tích cao hơn trong giai đoạn mới.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Trong vai trò lãnh đạo toàn diện, Chi ủy phường đã lãnh đạo HĐND phường thực hiện nhiệm vụ giám sát các hoạt động của UBND phường và làm cầu nối quan trọng giữa người dân và chính quyền địa phương, thiết thực củng cố nhân sự và các ban công tác của HĐND. Các đồng chí trong HĐND được người dân tín nhiệm là do các đồng chí có tinh thần trách nhiệm cao, đặt lợi ích chung của người dân lên trên hết. Do vậy, khi các đồng chí đi đến các khu phố, tổ dân phố đều được người dân chào đón, quý mến, trò chuyện đóng góp ý kiến thân tình và thẳng thắn những vấn đề phát sinh trong cuộc sống với Đảng và chính quyền, trong đó cần chú trọng giải quyết nhu cầu của dân nhanh nhạy hơn, nhất là các thủ tục về nhà đất, về sản xuất kinh doanh.

Qua ý kiến của các đại biểu HĐND, các đồng chí lãnh đạo UBND phường đã nghiêm túc tiếp thu và sớm giải quyết vì dân sinh, dân chủ.

Các cán bộ phường đều được tạo điều kiện để học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, xây dựng thái độ làm việc thân thiện, gần gũi với người dân. Qua những ý kiến đóng góp của người dân, những cán bộ nào còn có

tư tưởng xa rời, thờ ơ, có biểu hiện làm khó dễ với người dân đều được lãnh đạo phường xem xét chấn chỉnh, nếu còn tái phạm thì sẽ bị chuyển công tác, nhờ đó nhiều cán bộ trẻ, có trình độ và thái độ làm việc tốt đã được tiếp nhận để tiếp nối công việc phục vụ người dân.

Vào cuối nhiệm kỳ, phường không có đơn khiếu nại về thái độ làm việc của cán bộ phường và có nhiều thư khen ngợi, nhất là UBND Quận 10 qua xét thi đua khen thưởng thì Phường 2 luôn ở hạng Nhất toàn quận, trong đó có nội dung là phường đã tổ chức tốt ngày Bầu cử HĐND phường nhiệm kỳ 1979 - 1981 trong ngày 20/5/1979 và trong suốt quá trình hoạt động, HĐND và UBND phường đã mang lại hiệu quả thiết thực đẩy mạnh sản xuất, ổn định đời sống nhân dân, giữ vững an ninh chính trị, trật tự xã hội tại địa phương trong nhiều năm liền.

3.2. Công tác xây dựng chi bộ

Khi nhận nhiệm vụ trong Chi bộ phường, các thành viên Chi ủy đã tỏ rõ trách nhiệm của mình trước đảng viên, chính quyền và nhân dân trong phường. Nhiều cuộc họp của Chi ủy sau đại hội đã được thực hiện nghiêm túc, trong đó có công tác củng cố tổ chức Đảng từ phường đến tận các cơ sở.

Chi ủy đã tổ chức nhiều đợt học tập nghị quyết Đảng bộ của quận và thành phố như: Nghị quyết 28 và Nghị quyết 29 của Thành ủy về việc “Nâng cao chất lượng các cơ quan, đoàn thể, phát huy quyền dân chủ của nhân dân, khuyến khích người dân góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, chống nạn quan liêu cửa quyền”.

Chi ủy cũng tổ chức nhiều đợt học tập Nghị quyết Trung ương 4 cho tất cả đảng viên và cán bộ, quán triệt tình hình mới trong bối cảnh đất nước vừa có được hòa bình lại vừa có bất ổn ở khu vực biên giới. Đề cao cảnh giác cách mạng, tăng cường tuyên truyền vận động để toàn dân một lòng cùng với Đảng và chính quyền chung tay vượt qua khó khăn thử thách, giữ vững an ninh chính trị tại địa phương.

Chi bộ đã tiến hành hai đợt kiểm điểm phân loại đảng viên, qua đó kết quả rất khả quan, hầu hết là đảng viên loại một (hoàn thành tốt nhiệm vụ), chỉ một số ít đảng viên loại hai và không có đảng viên bị kỷ luật.

Công tác phê bình và tự phê bình cũng đã được thực hiện nghiêm túc, ghi nhận việc phê bình thẳng thắn trên tinh thần xây dựng, nhờ đó giữ được sự đoàn kết trong chi bộ và chính quyền.

Công tác bảo vệ chính trị nội bộ cũng được Chi ủy rà soát chặt chẽ, nhờ sự phối hợp tốt với Ban Tổ chức Quận ủy và bộ phận chuyên trách của quận nên công tác tổ chức Đảng ở phường khá thuận lợi. Trong đó, qua góp ý của quận, việc điều chuyển cán bộ ở phường được thực hiện thường xuyên. Phường cũng là đơn vị cung cấp nhiều cán bộ kế thừa cho Quận ủy, Ủy ban nhân dân Quận 10.

Trong nhiệm kỳ qua, công tác Đảng ở phường thực hiện khá tốt Nghị quyết Đại hội đề ra, trong đó nổi bật là việc lãnh đạo toàn diện để đưa Phường 2 trở thành đơn vị mạnh nhất nhì trong Quận 10, đời sống nhân dân ổn định và phát triển, chính quyền ngày càng vững mạnh.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Đơn vị Mặt trận phường là tổ chức có nề nếp, quy củ, có hội viên nhiệt tình và trách nhiệm. Chi ủy luôn theo sát các hoạt động của Mặt trận phường, điểm dễ thấy nhất ở đây là các phong trào của Mặt trận luôn gắn liền với đời sống văn hóa tinh thần của người dân ở tận các khu phố, tổ dân phố. Điển hình là phong trào “Xây dựng cuộc sống mới” và vận động đông đảo bà con các dân tộc, tôn giáo cùng nhau tham gia phong trào “Vì tuyến đầu Tổ quốc”. Ở các tổ Mặt trận, các cụ cao tuổi cũng nhiệt tình xây dựng phong trào bảo vệ trật tự trị an ở khu phố như “Phong trào vì an ninh Tổ quốc”.

Đoàn Thanh niên phường năng nổ hoạt động phong trào “Trẻ - khỏe”, phát động thanh niên trong phường thi đua tuần tra canh gác ở các khu phố. Nhiều hoạt động xã hội như “Ngày Chủ nhật xanh”, phong trào dọn dẹp lòng lề đường, tham gia kiểm soát bài trừ văn hóa phẩm độc hại. Lập tổ tư vấn giúp các bạn trẻ nghiện ma túy thấy được những tác hại của “cái chết trắng” mà từ bỏ lối sống tăm tối để sống vui, sống khỏe, trở thành người công dân có ích cho xã hội. Qua đó, nhiều đối tượng đã được xem xét kết nạp Đoàn, nhiều phụ trách Đội được vào Đoàn, và chi bộ có nhiều nguồn để phát triển đảng viên mới.

Đoàn phường đã vận động nhiều thanh niên tham gia lao động công ích như đào kênh thủy lợi ở Củ Chi, Đàm Sen,... Nhiều tấm gương hoạt động xuất sắc đã được kết nạp Đoàn ngay tại các công trình. Bà con các tổ dân phố tiếp tế lương thực, thực phẩm lên các công trường rất vui

khi thấy con em mình làm công việc có ích cho đất nước. Quận Đoàn Quận 10 đã xếp hạng Phường 2 là đơn vị Xuất sắc.

Hội Phụ nữ phường vẫn tiếp tục là đơn vị mạnh của quận. Các phong trào “Bàn tay vàng” trong lao động sản xuất, “Gia đình gương mẫu”, “Những người con hiếu thảo” được biểu dương và nhân rộng. Chương trình dạy nghề may cho các em gặp khó khăn đã thật sự giúp họ thoát nghèo, làm ăn sinh sống lương thiện để không vướng vào các tệ nạn xã hội như xưa.

Nhìn chung trong nhiệm kỳ qua, chi bộ đã cùng chính quyền và các đoàn thể Mặt trận phường vận động nhân dân trong phường tích cực tham gia các hoạt động ở địa phương và đạt nhiều thành tựu tốt đẹp. Qua thực tiễn đã rút ra bài học kinh nghiệm hay là luôn đoàn kết và dám làm vì lợi ích toàn dân, đó là cơ sở tốt đẹp cho giai đoạn phát triển tiếp theo.

IV. LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI CHI BỘ NHIỆM KỲ 1981 - 1983

1. Đại hội Chi bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1981 - 1983

Đầu năm 1981, Chi bộ Phường 2 tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1981 - 1983 với sự tham dự của Thường vụ Quận ủy Quận 10. Đại hội đã kiểm điểm, đánh giá việc thực hiện nghị quyết thời gian qua, đảng viên đều thống nhất kết quả thắng lợi đã đạt được, trong đó bài học kinh nghiệm quý giá là: đoàn kết mới thành công. Những mặt tồn tại, hạn chế như một số công trình dân sinh chưa

đúng tiến độ, vệ sinh khu chung cư vẫn còn chưa sạch đẹp, các hẻm chưa được tráng nhựa 100%,... đã được đưa vào phương hướng nhiệm kỳ mới, trọng tâm là: “Tiếp tục phát triển sản xuất tiểu thủ công nghiệp, hoàn thiện cơ sở hạ tầng, phát huy dân chủ cơ sở, giữ vững an ninh chính trị, trật tự - xã hội, xây dựng nền văn hóa tiên tiến, dân tộc, xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh, xây dựng chính quyền vì nhân dân, Mặt trận đoàn thể của người dân”.

Đại hội đã bầu ra Chi ủy, trong đó đồng chí Văn Thị Xuân tiếp tục làm Bí thư Chi bộ phường, đồng chí Nguyễn Văn Hùng tiếp tục làm Chủ tịch phường. Chi ủy đã cùng nhau đoàn kết lãnh đạo chi bộ, chính quyền và nhân dân Phường 2 vượt qua các khó khăn về kinh tế, tiếp tục tiến lên và đạt nhiều thành quả trên các mặt như sau:

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1981-1983

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Chi ủy và chính quyền có nghị quyết riêng về kinh tế, trong đó tiếp tục phát huy thế mạnh của phường là vị trí của ngõ miền Tây, cũng là hướng về trung tâm thành phố như Quận 1, Quận 3. Trong đó lợi thế riêng có của phường là khu vực đường Lê Hồng Phong có bến xe, có dịch vụ về vận chuyển hành khách và hàng hóa tỏa về các hướng, tiếp tục phát huy tay nghề các nghệ nhân ngành mộc, ngành nhôm, nhựa trên đường Ngô Gia Tự, Vĩnh Viễn, Sư Vạn Hạnh, phát huy kinh nghiệm kinh doanh buôn bán của bà con tiểu thương, bà con người Hoa trên địa

bàn phường. Với dân số phường không ngừng gia tăng, kéo theo nhiều nhu cầu xã hội cần có để đáp ứng nên đã buộc lãnh đạo phường phải tham gia chỉ đạo quản lý kinh tế - xã hội theo hướng mở rộng hơn, đa dạng hơn. Cụ thể, dân số của Phường tăng liên tục hàng năm như: Năm 1981: 12.210 người, năm 1982: 17.456 người và năm 1983: 19.584 người. (Theo tổng điều tra dân số Quận 10 từ 01/10/1979 - 01/04/1999).

Trong khi đó, bước vào năm 1981, năm đầu của nhiệm kỳ mới này, Phường 1 cũ giải thể, Phường 3 cũ có sự thay đổi về địa giới: một phần của Phường 4 cũ (khu tam giác Vĩnh Viễn - Ngô Gia Tự - Lê Hồng Phong) nhập vào thành Phường 3 rộng hơn với địa giới mới: Sư Vạn Hạnh - Ngô Gia Tự - Lê Hồng Phong - Hòa Hảo - Hẻm 68. Dân số và đời sống kinh tế của Phường 3 cũ cũng tăng trưởng nhanh chóng, năm 1978: 5.810 người, đến năm 1981: 11.750 người, năm 1982: 12.012 người, và năm 1983: 13.847 người.

Sau khi sáp nhập một phần Phường 4 cũ, Phường 3 (cũ) cũng được thêm nhiều thế mạnh về kinh tế, nhất là ngành nhôm, ngành mộc, hoạt động vận chuyển của khu vực Ngã Bảy, Lê Hồng Phong, Ngô Gia Tự làm cho khu vực này ngày càng sầm uất.

Như thế trên vùng đất Phường 2 lúc bấy giờ ở nơi này đã hội tụ nhiều lợi thế cạnh tranh về hoạt động kinh tế, làm đà tăng trưởng cho cả nhiệm kỳ, nhất là sản xuất tiểu thủ công nghiệp, gỗ, nhôm, nhựa, dịch vụ vận chuyển, buôn bán, dịch vụ ăn uống, mua sắm trên địa bàn

phường, trong bối cảnh thành phố và quận đang khan hiếm hàng hóa, phân phối lưu thông rối ren, đời sống cán bộ công nhân viên, diện chính sách, lực lượng vũ trang cũng còn khó khăn chưa thể tháo gỡ. Chi ủy Phường 2 và các phường trong vùng đã tiếp tục đẩy mạnh sản xuất tiểu thủ công nghiệp, mở hướng tìm nguồn nguyên vật liệu, mở rộng nguồn điện sản xuất đến hộ gia đình, hợp tác xã phát huy thế mạnh và kinh nghiệm thương trường, ổn định đời sống nhân dân, kinh tế của phường đã khá hơn trước.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Ngành giáo dục ở phường tiếp tục củng cố nề nếp trong công tác và có hướng phát triển tốt do Phòng Giáo dục quận chỉ đạo sát sao với phường, hỗ trợ nhau để đưa sự nghiệp giáo dục nâng cao dần theo nhu cầu thực tế của xã hội, Trường Măng non 3, Mẫu giáo, Nhà trẻ phường nuôi tốt dạy tốt, phụ huynh yên tâm công tác khi trường giữ trẻ đúng tiêu chí ngành sư phạm, các cháu vào trường luôn vui khỏe, lên cân, các cô giáo dù thiếu nhưng nỗ lực tối đa để nuôi các cháu đủ dinh dưỡng theo định lượng và dạy các cháu hát múa, vui chơi theo giáo trình Sở Giáo dục Thành phố quy định. Trường Trương Định đạt chất lượng “Thầy dạy tốt - Trò học tốt”, các phong trào Đội của trường luôn là phong trào mạnh của phường và của Quận 10, các tiết mục văn nghệ của trường được Đài Phát thanh và Đài Truyền hình Thành phố đến ghi âm, ghi hình và phát sóng rộng rãi để biểu dương điển hình nhằm đẩy mạnh phong trào chung của Thành phố.

Ngành Văn hóa thông tin phường tiếp tục đà tiến của nhiệm kỳ trước, cán bộ văn hóa thông tin phường còn thiếu nhân lực, nhưng biết phát huy lợi thế kinh nghiệm đi cơ sở, và do mối quan hệ rộng với quận, nên Thư viện Quận 10 luôn là đơn vị giúp Phường 2 luân chuyển sách mới, sách hay để phường phục vụ bạn đọc kịp thời, các suất chiếu phim lưu động, các suất phim ở rạp Vườn Lài đều có kế hoạch phục vụ nhân dân Phường 2, Phường 3, Phường 4. Nội dung tuyên truyền về an ninh Tổ quốc, về biên giới biển đảo quê hương, về cảnh giác âm mưu của thế lực xấu phá hoại sự nghiệp đại đoàn kết toàn dân tộc, đã thực hiện được hàng ngàn lượt tuyên truyền, cổ động trên loa đài, pa-nô, khẩu hiệu, chương trình ca nhạc xen kẽ tuyên truyền, kịch nói, các chập ca cổ, ca cải lương của phường luôn có hàng trăm khán giả say mê theo dõi.

Công tác đền ơn đáp nghĩa, hậu phương quân đội, công tác tuần tra canh gác, chống trộm cắp, xì ke, mại dâm luôn được Mặt trận, đoàn thể phường thực hiện với sự hưởng ứng của đông đảo người dân.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

Công tác an ninh quốc phòng trên địa bàn Phường 2 tiếp tục phát huy tiếng vang và lan tỏa hương thơm từ lăng hoa khen thưởng của bác Tôn, Chi bộ Đảng và nhân dân phường thực hiện tốt công tác “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”. Năm 1980, từ thành quả tốt đẹp ấy, đảng viên, Chi bộ công nhân viên phường, các cơ quan đơn vị phường đã tiếp tục thực hiện kế hoạch xây dựng lực lượng

Công an nhân dân mạnh về tổ chức bộ máy, và tỏ rõ tinh thần “Vì nhân dân phục vụ”.

Cụ thể trong nhiệm kỳ, Công an phường đã xóa các tụ điểm hút chích xì ke, xử lý nhanh các đối tượng hình sự gây rối, nhất là bọn cướp giật, tuyên truyền kích động chia rẽ dân tộc giữa bà con người Hoa - người Việt đang sinh sống đoàn kết trên địa bàn phường, có nhiều thanh niên và bà con trong tổ dân phố hưởng ứng tham gia các phong trào: “Vì bình yên của khu phố”.

Công tác quốc phòng của phường cũng được tổ chức lại chặt chẽ hơn, công tác diễn tập phòng chống bạo loạn và sẵn sàng chiến đấu hàng năm được cán bộ, chiến sĩ Phường đội nghiêm túc thực hiện. Số thanh niên tham gia nghĩa vụ quân sự đạt 100% theo quy định, đúng đối tượng. Khi xong nhiệm vụ trở về địa phương được quan tâm giải quyết việc làm, đào tạo nghề và tham gia tốt Hội Cựu chiến binh phường.

Chi ủy lãnh đạo việc phối hợp tốt giữa Công an và Phường đội đã góp phần vào việc giữ vững an ninh chính trị, trật tự trị an trong suốt nhiệm kỳ Đại hội của Phường, làm tiền đề thuận lợi cho giai đoạn tiếp theo.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Thực hiện chỉ đạo của Quận ủy và Ủy ban nhân dân quận, ngày 22/11/1981 Chi ủy phường đã lãnh đạo tiến hành thắng lợi cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân phường

nhệm kỳ 1981 - 1984. Hội đồng nhân dân đã thực hiện việc giám sát hoạt động của Ủy ban nhân dân phường thường kỳ theo quy định. Các đại biểu Hội đồng nhân dân phường đã làm tốt vai trò đi sát cơ sở, gặp gỡ người dân, lắng nghe tâm tư nguyện vọng của bà con, nhiều ý kiến về trật tự trị an, tệ nạn xã hội, an ninh, phòng cháy chữa cháy ở các chung cư đã được Ủy ban nhân dân phường ghi nhận và chỉ đạo kiểm tra thực hiện. Nghị quyết chi bộ về công tác công khai các thủ tục hành chính, không làm phiền hà dân đã tiếp tục được tiến hành, niêm yết danh mục hồ sơ, thủ tục nhà đất, thừa kế, hộ tịch, thuế... rõ ràng, cụ thể đã làm cho người dân thấy thoải mái khi đến với chính quyền.

Ủy ban nhân dân Phường đã tổ chức nhiều đợt chấn chỉnh lại tác phong tiếp dân, hướng dẫn người dân, ưu tiên hỗ trợ để đẩy mạnh sản xuất tiểu thủ công nghiệp, các dịch vụ phục vụ đời sống nhân dân.

Quận 10 biểu dương công tác đào tạo, bồi dưỡng kiến thức của Phường 2 đối với cán bộ phường. Nhiều cán bộ trẻ được dự học các lớp Đại học tại chức, lớp quản lý nhà nước, quản lý kinh tế, quản lý văn hóa nên đã góp phần quan trọng trong công tác xây dựng chính quyền ở phường và quận.

3.2. Công tác xây dựng Chi bộ

Đồng chí Bí thư Chi bộ phường đã phối hợp Ban Tuyên huấn Quận ủy tổ chức cho cán bộ, đảng viên của phường nhiều đợt học tập nghị quyết của Trung ương và Thành phố, trong đó có Nghị quyết Trung ương V của Đảng, Nghị

quyết của Bộ Chính trị về Thành phố Hồ Chí Minh, quán triệt các chỉ đạo của Quận ủy - Ủy ban nhân dân quận về chương trình hành động chống chiến tranh tâm lý của địch, cảnh giác cao trước âm mưu chia rẽ dân tộc, kích động tôn giáo, gây rối loạn an ninh trật tự địa phương, khắc phục khó khăn để mở rộng sản xuất.

Đảng viên được xem xét chất lượng khi phân loại là phải hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, gương mẫu đi đầu trong mọi việc để quần chúng noi theo. Trong nhiệm kỳ đã phát triển 9 đảng viên mới, các tổ Đảng đều được công nhận là đơn vị tốt, không có đảng viên vi phạm các quy định và Điều lệ Đảng, chỉ bộ tổ chức tốt việc phát thẻ đảng viên, kiểm tra việc giữ gìn thẻ đảng và đóng đảng phí. Một số đồng chí lớn tuổi, sức khỏe yếu đã được Chi ủy đến thăm hỏi và xét miễn sinh hoạt Đảng theo đề xuất. Đã có hai đợt kiểm tra đột xuất chất lượng sinh hoạt Đảng của các đơn vị cơ sở. Qua quá trình công tác Đảng, và chính quyền ở địa phương, Phường 2 đã cung cấp nhiều cán bộ có trình độ, kinh nghiệm thực tiễn, và tác phong thái độ gương mẫu để quận bồi dưỡng đào tạo thành cán bộ chủ chốt của quận và tăng cường cho các đơn vị phường bạn. Thường vụ Quận ủy đã xét thi đua hàng năm, công nhận Chi bộ Phường 2 đạt hạng Nhì của Quận.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Đề nghị quyết của Chi bộ Đảng Phường 2 đi vào cuộc sống, các hoạt động của Mặt trận và đoàn thể phường đã rất nỗ lực vượt bao khó khăn đến với cơ sở, bằng nhiều hình thức tuyên truyền, cả phương thức tuyên truyền

miệng, các nội dung của nghị quyết về ổn định đời sống, đảm bảo an ninh trật tự, vệ sinh môi trường sống ở khu xóm lao động, các dãy chung cư, phát huy tay nghề trong sản xuất tiểu thủ công nghiệp... đã được bà con đón nhận, và đồng tình thực hiện. Công cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa trên địa bàn dân cư” đã được Mặt trận và các đoàn thể như Hội Phụ nữ phường, Đoàn Thanh niên phường tích cực hưởng ứng, nhiều gương người tốt việc tốt đã được kịp thời biểu dương nhân rộng.

Chi ủy cùng đảng viên, cán bộ phường đã lãnh đạo nhân dân Phường 2 thực hiện tốt nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ qua, đời sống người dân khởi sắc hơn đã làm nền tảng cho một giai đoạn mới tiếp theo với nhiều niềm tin mới.

V. LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI CHI BỘ NHIỆM KỲ 1983 - 1985

1. Đại hội Chi bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1983 - 1985

Thực hiện chỉ đạo của Quận ủy Quận 10, tháng 02 năm 1983, Chi bộ phường tiến hành tổ chức Đại hội Chi bộ nhiệm kỳ 1983 - 1985 với sự tham dự của đại diện Thường vụ Quận ủy Quận 10, đảng viên chi bộ đã kiểm điểm nghiêm túc công tác lãnh đạo thực hiện Nghị quyết nhiệm kỳ 1981 - 1983, đề ra phương hướng nhiệm vụ trong nhiệm kỳ mới.

Đại hội đã bầu ra Chi ủy mới, trong đó Bí thư là đồng chí Văn Thị Xuân, được tiếp tục tái đắc cử với số phiếu rất cao, Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường là đồng chí Nguyễn Văn Hùng cũng được tín nhiệm tái đắc cử.

Ở Phường 3 cũ đồng chí Mai Thế Hùng làm Bí thư phường, đồng chí Nghiêm Hùng Dũng làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường.

Các đồng chí trong Chi ủy nhiệm kỳ mới đã thể hiện quyết tâm cao, lãnh đạo Đảng bộ và nhân dân ra sức tháo gỡ các khó khăn, trì trệ tàn dư của nền kinh tế quan liêu, bao cấp, vươn lên hoàn thành kế hoạch 5 năm 1981 - 1985 đạt nhiều thắng lợi trên các mặt:

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1983 - 1985

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Thực hiện chương trình hành động của Thành ủy và Quận ủy, lãnh đạo phường đã chỉ đạo các đơn vị trực thuộc chuyển nhanh sang kinh tế hạch toán, xóa cơ chế tập trung quan liêu bao cấp ngăn sông cấm chợ, đáp ứng nhu cầu của cuộc sống ngày càng phát triển, theo tinh thần Nghị quyết 06 của Trung ương, Nghị quyết 28 của Bộ Chính trị. Các đảng viên ở Ủy ban nhân dân phường và bộ phận kinh tế của phường đã tham mưu mạnh dạn mở rộng các hoạt động sản xuất và lưu thông phân phối theo tinh thần Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương V (tháng 11/1983) về chấn chỉnh lưu thông phân phối, dành nhiều ưu đãi cho các đơn vị kinh tế quốc doanh, khuyến khích các thành phần kinh tế tập thể, hợp tác xã tổ chức phát triển sản xuất kinh doanh, dịch vụ vận chuyển trên địa bàn.

Thời điểm này dân số ở Phường 2 tiếp tục tăng, từ 21.513 người dân năm 1984 lên 24.667 người dân năm

1985. Ở Phường 3 cũ dân số cũng tăng nhưng không nhiều: 15.621 người (1984) lên 15.667 (1985), do vậy Chi ủy của hai phường càng tập trung lãnh đạo phát triển hơn nữa lĩnh vực kinh tế chung của phường để làm cho đời sống nhân dân ngày càng tiến triển.

Cuối nhiệm kỳ, Chi ủy kiểm điểm nhận thấy các chỉ tiêu kinh tế quận giao cho phường đã đạt và vượt trên 10%/năm, trong đó nổi bật là giải quyết được nguyên vật liệu sản xuất, điện, nhân lực, mặt bằng, thuế,... Công tác kiểm tra, quản lý thị trường cũng đạt kế hoạch đề ra, đóng góp quan trọng cho sự phát triển kinh tế của phường và quận.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Tiếp tục tinh thần “về nguồn”, cán bộ của bộ phận Lao động - Thương binh - Xã hội phường đã được Cấp ủy và Ủy ban nhân dân phường lãnh đạo đi đến các tổ dân phố rà soát danh sách và thực tế cuộc sống của các gia đình chính sách để tổ chức thăm hỏi, tặng quà. Phường đã tổ chức nhiều đoàn thiếu nhi, Đoàn viên thanh niên đến nhà các Mẹ Việt Nam anh hùng để nghe các mẹ và thân nhân kể về cuộc đời làm cách mạng vượt qua gian khổ đến ngày thành công như má Trương Thị Tý, có hầm bí mật nuôi giấu nhiều cán bộ cách mạng trong nhà ở 99 Ngô Gia Tự, má Nguyễn Thị Ngụ có 3 con là liệt sỹ ở 222 Sư Vạn Hạnh,...

Lĩnh vực văn hóa thông tin tiếp tục hoạt động sôi nổi, trong đó đáng nhớ là công tác tuyên truyền về thắng lợi mười năm sau ngày giải phóng chống bọn bành trướng

Bắc Kinh giữ yên biên cương Tổ quốc. Hệ thống loa truyền thanh của phường hàng ngày đều có bản tin của phường và tiếp âm của quận về thành tựu kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng của thành phố, của quận và kết quả hoạt động của Chi ủy, Ủy ban nhân dân phường. Đội văn nghệ của phường và khu phố hằng say luyện tập và đi biểu diễn ở các chung cư, trường học. Phong trào thể dục thể thao với các câu lạc bộ võ thuật, bóng đá, cầu lông hoạt động đều hàng tuần với khẩu hiệu “Khỏe vì nước”, “Khỏe để bảo vệ Tổ quốc”.

Lĩnh vực giáo dục - y tế của phường cũng có nhiều hoạt động hướng về cơ sở, nhiều gương người tốt của phường được biểu dương khen thưởng, trong đó công tác xóa tệ nạn xã hội được lãnh đạo phường tiến hành kiên quyết. Việc phối hợp hành động từ phường đến khu phố, tổ dân phố luôn nhịp nhàng, nhanh chóng. Bên cạnh đó là giải pháp cụ thể giải quyết công ăn việc làm nên đời sống văn hóa - xã hội của người dân được cải thiện hơn trước, được dân đồng tình hưởng ứng.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

Tình hình đất nước lúc này vừa xây dựng phát triển kinh tế, giữ gìn hòa bình để phát triển, ổn định, vừa phải bảo vệ biên giới phía Bắc và Tây Nam Tổ quốc, do vậy lãnh đạo phường thường xuyên lãnh đạo Ban Chỉ huy Phường đội củng cố nhân sự Phường đội và dân phòng, dân quân, xây dựng kế hoạch sẵn sàng chiến đấu. Quận tạo điều kiện để cán bộ, chiến sĩ phường được đi học để nâng cao nghiệp vụ, giao lưu học hỏi kinh nghiệm của các

đơn vị quận huyện bạn. Các đoàn thể, mặt trận tích cực tuyên truyền về cảnh giác âm mưu của địch, nói rõ dã tâm của bọn Trung Quốc. Các cựu chiến binh, phụ lão kể chuyện truyền thống, kể chuyện lịch sử đấu tranh dựng nước, giữ nước của cha ông đi trước, vận động đi nghĩa vụ quân sự đạt trên 100 thanh niên, Phường đội được nhận cờ thi đua xuất sắc của Quận đội Quận 10.

Nhằm đảm bảo trị an tốt hơn, Ban Chỉ huy Công an phường luôn động viên các chiến sĩ cảnh sát khu vực bám chắc địa bàn quản lý. Do đa số dân của phường có cuộc sống đủ ăn, chưa giàu có, còn Công an phường sống theo đồng lương nhà nước, nên họ dễ dàng đồng cảm nhau, giúp nhau cùng sống an bình trên địa bàn phường. Có nhiều gương cán bộ công an liêm chính, sống trách nhiệm với dân, vì công việc trên hết đã tạo được tấm gương đẹp trong mắt người dân, như đồng chí Lê Trung Dũng, trước khi về Quận 10 là bộ đội tham gia Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, sau đó chuyển ngành công an, về Phường 2 tháng 01 năm 1976 làm cảnh sát khu vực, làm tốt nhiệm vụ an ninh ở cơ sở, đồng chí Dũng được Ban Chỉ huy Công an Quận 10 và lãnh đạo phường đề bạt làm Trưởng Công an Phường 2 (từ 1980 đến 1987). Sau đó Công an quận điều về làm Phó Chỉ huy Công an Quận 10 cho đến ngày nghỉ hưu (năm 2004); như đồng chí Vũ Xuân Lợi ở 68 Trần Nhân Tôn đã đóng góp nhiều công sức cho địa phương, đồng chí Nguyễn Văn Rậm nguyên là cảnh sát khu vực Phường 2, do công tác tốt, quận đưa về làm công tác an ninh, sau đó làm Phó rồi Trưởng Công an Quận 10 nhiều năm liền...

Lĩnh vực quốc phòng - an ninh thường trong suốt nhiệm kỳ được cấp trên đánh giá cao, là đơn vị dẫn đầu của quận do thành tích xuất sắc trong việc giữ gìn an ninh trật tự, bảo vệ Tổ quốc để người dân được sống thanh bình.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Nghị quyết của Chi bộ nhấn mạnh công tác xây dựng chính quyền vững mạnh, phục vụ nhân dân là cốt lõi của chế độ ta, do vậy bộ máy Ủy ban nhân dân phường thường xuyên được Chi ủy quan tâm chỉ đạo. Ủy ban nhân dân phường làm tốt nhiệm vụ do được Hội đồng nhân dân phường luôn đi sát để kiểm tra, giám sát hoạt động, phản ánh tâm tư tình cảm của người dân ở các khu phố.

Phường được Quận ủy khen khi tổ chức thắng lợi bầu cử Hội đồng nhân dân phường khóa IV ngày 26/5/1984 nhiệm kỳ 1984 - 1987. Các đại biểu của nhân dân đã tích cực đi cơ sở để cùng với thành viên Ủy ban nhân dân phường thực hiện sớm các đề xuất, nguyện vọng của bà con.

Các thành viên Thường trực Ủy ban nhân dân phường toàn tâm, toàn ý cho công việc của phường của dân với tinh thần tận tâm phục vụ trong đó rõ nét là việc ổn định cuộc sống bà con, phát triển kinh tế, sản xuất tiểu thủ công nghiệp, bài trừ tệ nạn xã hội ở các xóm lao động, xóm Cây Diệp.

3.2. Công tác xây dựng chi bộ

Công tác Đảng ở phường chú trọng chất lượng công tác sinh hoạt Đảng ở cơ sở. Chi ủy chỉ đạo sinh hoạt phải thực

chất, tránh hình thức, và giúp nhau tiến bộ, các đảng viên dự bị luôn được chi bộ giúp đỡ rèn luyện để chuyển Đảng chính thức đúng thời hạn, và khi đảng viên đã nhận công tác thì đều làm tròn nhiệm vụ trên giao.

Được Ban Tuyên huấn quận hướng dẫn, hỗ trợ, Chi ủy đã chỉ đạo toàn Đảng, toàn quân và dân Phường 2 quán triệt về thắng lợi to lớn sau 10 năm giải phóng. Nhiều bài viết tuyên truyền nêu bật thành tựu về chính trị, quân sự, kinh tế theo tư duy mới, thoát dần bao cấp, xã hội an bình, văn hóa dân tộc đậm đà bản sắc và tiên tiến, kêu gọi nhân dân cùng chung tay xây dựng xã hội mới, người dân lắng nghe, đồng tình và hưởng ứng.

Trong suốt 5 năm sau ngày nhận phần thưởng láng hoa của bác Tôn, đảng viên, cán bộ và nhân dân phường 2 đã nỗ lực thực hiện tốt các phong trào do Đảng lãnh đạo. Năm 1985 Phường 2 vinh dự đón nhận Huân chương Lao động hạng Ba do Chủ tịch Hội đồng Nhà nước trao tặng và đón nhận bằng khen của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Hầu hết các đồng chí trong Cấp ủy đều kinh qua hoạt động đoàn thể, nên công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể phường được tập trung quan tâm chỉ đạo. Tổng kết nhiệm kỳ, Chi bộ nhận thấy Mặt trận - Đoàn thể phường đã thực hiện tốt việc vận động nhân dân tham gia xây dựng Đảng, góp ý thẳng thắn cho cán bộ, đảng viên, vận động bà con xây dựng chính quyền cách mạng, mong muốn tăng cường chăm lo, ổn định hơn nữa cuộc sống người dân.

Bà con thấy phấn khởi, tin tưởng khi quyền làm chủ của nhân dân được phát huy hơn trước, thái độ cán bộ thân thiện gần dân hơn, và nêu cao trách nhiệm, tính gương mẫu rõ hơn.

Câu lạc bộ “ông-bà-cháu”, câu lạc bộ “sống vui - sống khỏe” đã được Mặt trận duy trì tốt, công tác vận động có chiều sâu trong bà con người Hoa để cùng nhau bảo vệ Tổ quốc theo gương đồng chí Ngô Diệm Khôn, vận động bà con các tôn giáo sống “tốt đời - đẹp đạo”. Nhiều chùa ở địa bàn phường đã phối hợp cùng khu phố và phường tổ chức hàng trăm suất quà từ thiện giúp đỡ người nghèo trong các dịp cầu an, cầu siêu, ngày lễ lớn như Phật đản, Vu lan,...

Đồng chí Hải, Bí thư Đoàn Thanh niên phường trong thời gian này đã chỉ đạo nhiều hoạt động sôi nổi, gắn với thực tế ở địa phương như: tuần tra canh gác ban đêm cùng Phường đội đảm bảo an toàn cho dân, phong trào chạy thể dục thể thao quốc phòng để bảo vệ an ninh Tổ quốc, bài trừ ăn cắp vặt, chống mại dâm ở xóm Cây Diệp - Bình Khang. Kết quả tệ nạn xã hội không còn hoạt động công khai như trước, người dân tham gia phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc mạnh mẽ, sôi động được Thành phố khen thưởng. Ủy ban nhân dân Thành phố chọn phong trào Phường 2 là điển hình của Thành phố và chỉ đạo Thành Đoàn cho treo khẩu hiệu lớn ở khu vực công viên Tao Đàn: “Thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh học tập gương điển hình tiên tiến Phường 2 Quận 10 trong phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc”.

Tiếp sau đó, Chi ủy lãnh đạo Phụ nữ và Đoàn Thanh niên Phường 2 trân trọng đón tiếp đoàn đại biểu Thanh niên Cộng hòa Dân chủ Đức và Đoàn Thanh niên Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào đến giao lưu, học tập kinh nghiệm công tác Đoàn.

Hội Liên hiệp Phụ nữ phường, tổ Công đoàn, hội Cựu chiến binh đều có hoạt động thiết thực, có đông hội viên tham gia góp phần đưa nghị quyết Đại hội đến với đời sống nhân dân.

Nhiệm kỳ 1983 - 1985 đã đạt nhiều thành tựu nổi bật làm nền tảng cho giai đoạn mới.

Tiểu kết

ĐÁNH GIÁ NHỮNG THÀNH TỰU VÀ TỒN TẠI TRONG 10 NĂM XÂY DỰNG VÀ CẢI TẠO CHÍNH QUYỀN (1975 - 1985)

Trải qua 10 năm sau ngày giải phóng (1975 - 1985), dưới sự lãnh đạo của Quận ủy, Ủy ban nhân dân Quận 10, tập thể chi bộ, chính quyền và đoàn thể Mặt trận Phường 2 (cả Phường 3 cũ, và một phần Phường 4 cũ) đã tích cực vận động nhân dân hình thành một sức mạnh tổng hợp thiết thực góp phần xây dựng chi bộ lớn mạnh, xây dựng chính quyền cách mạng ngày càng vững mạnh, nâng cao chất lượng hoạt động của Hội đồng nhân dân phường gắn bó với nhân dân ở các tổ dân phố, khu phố, bước đầu xây dựng cuộc sống mới của nhân dân trong chế độ mới: chế độ xã hội chủ nghĩa.

Chi ủy phường đã lãnh đạo xây dựng chi bộ từ một số ít đảng viên trong ngày tiếp quản 30/4/1975, đến 1985

phường đã có trên 50 đồng chí từ nhiều nơi về đây cùng nhau xây dựng địa phương với tinh thần đoàn kết, trách nhiệm, vì nhân dân. Chính quyền phường từ ngày là Ủy ban nhân dân Cách mạng lâm thời đến nay là chính quyền của dân, ra sức phục vụ nhân dân, đẩy mạnh sản xuất, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần người dân, cuộc sống ngày càng tươi đẹp, xóa dần tàn dư chế độ cũ, cởi bỏ kinh tế quan liêu, bao cấp, trì trệ, không còn những bữa ăn với bo bo, bột mì, đèn dầu tù mù, với những con hẻm lầy lội, tối tăm đầy tệ nạn xã hội.

Mặt trận và đoàn thể cùng Công an, Phường đội đã ngày đêm đến với người dân ở các tổ dân phố để kêu gọi cùng nhau chung tay duy trì, phát triển sản xuất, tuân tra canh gác bảo vệ cuộc sống an bình của nhân dân, thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, hăng hái tham gia các phong trào quần chúng, sẵn sàng lên đường làm nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, chiến đấu kiên cường chống bọn bành trướng xâm lược và bọn phản động ở biên giới Tây Nam. Phần thưởng lăng hoa của bác Tôn năm 1980, Huân chương Lao động hạng Ba năm 1985 của Chủ tịch Hội đồng Nhà nước trao tặng cùng Bằng khen của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng tặng thưởng Đảng bộ và nhân dân Phường 2 đã làm nức lòng cán bộ, đảng viên, quân và dân trong phường.

Nhiều mặt đạt được rất quý giá trong một giai đoạn lịch sử của đất nước, tuy vậy những khó khăn cùng khủng hoảng kinh tế chung của Thành phố, việc thiếu nguyên liệu sản xuất, kinh doanh và kinh nghiệm quản lý của cán bộ, đảng viên Phường 2 còn ít so với yêu cầu trong

cuộc sống của người dân là những trần trở mà Chi ủy, Chi bộ, cùng chính quyền Phường 2 luôn quyết tâm tìm giải pháp khắc phục.

Với tình cảm và trách nhiệm, những người đảng viên ở Phường 2 ghi nhận những thành tựu đáng tự hào trong 10 năm sau ngày giải phóng, lấy đó làm cơ sở để tiếp tục vượt qua gian khó, quyết tâm đổi mới trong tư duy, nhận thức, để giai đoạn tiếp theo Phường 2 sẽ lại tiếp tục những thành công quan trọng của sự đổi mới toàn diện để phát triển và hội nhập.

Chương II

**ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2
LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN
ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG
PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI,
GÓP PHẦN ĐẨY MẠNH SỰ NGHIỆP
CÔNG NGHIỆP HÓA - HIỆN ĐẠI HÓA
ĐẤT NƯỚC (1986 - 2015)**

**I. NHỮNG NĂM ĐẦU BƯỚC VÀO THỜI KỲ ĐỔI MỚI
(1986 - 1988)**

Qua 10 năm toàn Đảng bộ và nhân dân Phường 2 đã cùng nhau vượt bao gian khó từ khi tiếp quản một phường mới ngay sau ngày giải phóng phải sớm ổn định tổ chức Đảng, ổn định đời sống người dân, củng cố tổ chức

chính quyền nhân dân, xây dựng và cải tạo nền kinh tế sau ngày hòa bình thống nhất đất nước theo hướng xã hội chủ nghĩa. Cuộc sống người dân Phường 2 dần dần phát triển, thoát khỏi bao cấp trì trệ, bước vào thời kỳ đầu của đổi mới, tuy bỡ ngỡ nhưng phấn khởi, tin tưởng vào tương lai tươi đẹp.

Ở cấp Trung ương, Đảng Cộng sản Việt Nam đã tiến hành thắng lợi Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI vào tháng 12 năm 1986, nêu quyết tâm cùng cả nước thực hiện đổi mới toàn diện, trong đó đổi mới phương thức lãnh đạo để đưa nhân dân ta vượt qua khủng hoảng kinh tế là dấu ấn lịch sử của Đảng ta để Việt Nam tiến lên xã hội mới phồn vinh - yên bình - hạnh phúc.

1. Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1986 - 1988

Được sự quan tâm của Ban Thường vụ Quận ủy, Đảng bộ Phường 2 đã tiến hành Đại hội Đảng bộ lần thứ V nhiệm kỳ 1986 - 1988 vào tháng 9 năm 1986.

Đại hội đã kiểm điểm, tổng kết đánh giá quá trình thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ qua và xây dựng nhiệm vụ, phương hướng cho nhiệm kỳ mới với định hướng: “Phát huy dân chủ, đẩy mạnh kinh tế địa phương theo hướng tiểu thủ công nghiệp - thương mại - dịch vụ, tạo điều kiện mở rộng ngành nghề truyền thống: gỗ, nhôm, nhựa, dịch vụ vận chuyển,... khuyến khích cá thể kinh doanh, hỗ trợ xuất khẩu”.

Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành mới, trong đó đồng chí Nguyễn Minh Phương là Bí thư Đảng bộ phường thay đồng chí Văn Thị Xuân, đồng chí Lê Văn Nhật là Phó Bí

thư Thường trực, đồng chí Nguyễn Anh Dũng là Phó Bí thư - Chủ tịch UBND phường (năm 1987) sau đó đồng chí Nguyễn Văn Ba lên thay.

Với ý thức trách nhiệm cao trước Đảng và nhân dân phường, Ban Chấp hành Đảng bộ đã kiên trì vượt qua các trở lực, lãnh đạo thực hiện thắng lợi nghị quyết Đại hội đề ra qua các mặt sau:

2. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

2.1. Công tác xây dựng chính quyền

Suốt nhiệm kỳ 1986 - 1988, Đảng ủy đã thường xuyên chỉ đạo HĐND và UBND phường cải tiến lề lối làm việc, đổi mới tư duy, quyết tâm xây dựng chính quyền phục vụ người dân. Đại biểu HĐND không chờ mỗi năm 2 kỳ họp mới đi tiếp xúc người dân, mà hàng quý đều về cơ sở lắng nghe bà con góp ý để đề xuất cải tiến hoạt động UBND; các đồng chí trong thường trực UBND phường cũng với tác phong gần dân, luôn sát bà con khu phố, do vậy hoạt động xây dựng chính quyền luôn được dân đồng tình, nhất là việc chăm lo cơ sở hạ tầng đường hẻm khang trang, điện nước đảm bảo, cống rãnh luôn khơi thông, xóm lao động ở các khu phố ngày càng được quan tâm đầu tư khá hơn trước, vệ sinh, an toàn trật tự, phòng chống cháy nổ ở khu chung cư luôn được kiểm tra, bổ sung trang thiết bị; các thủ tục hành chính liên quan đến người dân luôn được chính quyền phường thực hiện nhanh theo trình tự quy định.

Trong quá trình tiến hành thực thi công vụ, do thiếu kinh nghiệm công tác, trong xử lý tình huống có lúc vượt quá quy định do nóng lòng để nhanh có hiệu quả công tác, rất tiếc là có trường hợp đồng chí lãnh đạo UBND phường phải nhận kỷ luật Đảng, kỷ luật chính quyền. Phường bị tổn thất lớn, nhưng cũng là bài học quý giá về công tác lãnh đạo quản lý cho các đồng chí Chi ủy, lãnh đạo phường sau này.

Năm 1988, dưới sự lãnh đạo của Đảng, các phong trào quần chúng ở Phường 2 liên tục được phát triển. Ba năm sau ngày đón nhận Huân chương Lao động hạng Ba, năm 1988 đồng chí Nguyễn Thị Minh Phương - Bí thư Đảng bộ thay mặt Đảng và Nhân dân Phường 2 vinh dự đón nhận Huân chương Chiến công hạng Hai với thành tích xuất sắc trong phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc và các công tác trên địa bàn.

2.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

Do có sự lớn mạnh về số lượng và chất lượng đảng viên, nên Chi bộ Phường 2 được Quận ủy xem xét nâng lên thành Đảng bộ Phường 2 vào tháng 3 năm 1987.

Đồng chí Bí thư Đảng bộ là cán bộ đã có quá trình tham gia kháng chiến, nên công việc điều hành Đảng bộ có nhiều thuận lợi. Đồng chí Nguyễn Minh Phương sinh năm 1947 tại Long An, tham gia cách mạng từ năm 1962. Qua hoạt động bí mật, gắn bó với các đồng chí lãnh đạo Quận 10 như đồng chí Bí thư Quận ủy Quận 10 Phạm Thị Sứ (Năm Bắc), đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 10 Nguyễn Thị Châu là bạn chiến đấu với đồng chí

Nguyễn Thị Tiến (hy sinh tại khu vực nay là tượng đài Ngã Bảy).

Vào cuộc nổi dậy Tết Mậu Thân năm 1968, đồng chí đã hoạt động sôi nổi trên các địa bàn của Quận 5 và Quận 10 ngày nay nhưng không may bị địch bắt tại chợ Bình Trị Đông ngày 04/4/1968 và bị giam cầm tại nhiều nơi như: Tổng nha Cảnh sát, khám Chí Hòa, trại Tân Hiệp, Côn Đảo.

Sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, đồng chí về công tác tại Quận 10. Năm 1987 đồng chí được phân công về lãnh đạo và là Bí thư Đảng bộ phường trong 4 nhiệm kỳ. Đồng chí đã lãnh đạo phường vượt bao gian khó, nhất là lúc sáp nhập phường để tạo sự đoàn kết vươn lên trở thành một trong những phường mạnh của quận.

Để các đảng viên luôn sâu sát với quần chúng nhân dân, Đảng bộ phường đã tổ chức nhiều đợt học tập Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần VI và Nghị quyết 05-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương về công tác xây dựng Đảng.

Các đồng chí lãnh đạo UBND phường có trình độ, tâm huyết, trách nhiệm cao được tạo điều kiện phát triển, thay thế, tiếp nối truyền thống tốt đẹp của địa phương. Chẳng hạn như đồng chí Nguyễn Văn Ba, từ cán bộ Văn hóa thông tin phường, là người địa phương, được học tập rèn luyện, vươn lên làm Ủy viên Thư ký Ủy ban, rồi Phó Bí thư, Chủ tịch UBND phường.

Công tác phát triển đảng viên mới đạt chỉ tiêu về số lượng và chất lượng, trong đó đã chú ý phát triển số đảng viên trẻ từ cơ sở. Đảng ủy phân công Đảng ủy viên theo dõi công tác kiểm tra Đảng và công tác bảo vệ nội bộ. Trong suốt nhiệm kỳ, Đảng ủy đã nhiều lần phân công cán bộ đến dự họp tại các chi bộ trực thuộc. Đảng ủy đã chỉ đạo đổi mới trong công tác sinh hoạt chi bộ, chú trọng nâng cao chất lượng đảng viên qua công tác phê và tự phê. Do vậy, hầu hết các đảng viên đều thực hiện tốt điều lệ Đảng, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, vào pháp luật Nhà nước, tin vào thắng lợi của những năm đầu bước vào thời kỳ đổi mới.

Đảng ủy đã ra sức vận động nhân dân cùng thực hiện xây dựng xã hội mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, mà cụ thể là sự khởi sắc phát huy thế mạnh của phường về mọi mặt, đồng thời khắc phục nhiều hơn nữa những khó khăn trong đời sống của nhân dân cũng như xây dựng chính quyền ngày càng vững mạnh.

2.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Để thực hiện tốt nghị quyết Đảng bộ phường, Ban Chấp hành Mặt trận và các tổ chức đoàn thể Phường 2 đã phối hợp để tăng cường vận động nhân dân cùng thực hiện. Các cụ cao tuổi trong Mặt trận phường không quản tuổi tác, sức khỏe luôn hăng hái cùng các cháu đoàn viên thanh niên, Hội Phụ nữ đến tận khu phố, đến tận nhà để nắm bắt và ghi nhận tình hình, tâm tư nguyện vọng của người dân, nhất là nắm chắc các hoàn cảnh khó khăn để tham mưu cho phường cùng nhau tìm giải pháp hỗ trợ tháo gỡ.

Các cụ phụ lão và hội viên Hội Người cao tuổi thường xuyên có các buổi nói chuyện với giới trẻ trong phường để vận động phong trào “Vì tuyến đầu Tổ quốc” để phong trào đạt kết quả tốt đẹp. Mặt trận Tổ quốc phường còn hăng hái vận động phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” với Ban chỉ đạo do Mặt trận Tổ quốc phường làm nòng cốt. Tỷ lệ hộ dân đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa” trên 80%, nhiều khu phố đạt chuẩn “Khu phố văn hóa”.

Hoạt động của Đoàn Thanh niên trong nhiệm kỳ này cũng đạt được thứ hạng cao trong quận do các phong trào Đoàn, Đội liên tục được quan tâm phát triển với nhiều hoạt động gắn với thực tế tại địa phương. Trong đó nhiều đoàn viên từ phong trào Đoàn được Đảng bộ bồi dưỡng, kết nạp Đảng. Hàng trăm đội viên trưởng thành được kết nạp Đoàn.

Hội Phụ nữ phường được Hội Phụ nữ Quận 10 hỗ trợ nhân sự và phương tiện để tích cực tuyên truyền về thúc đẩy bình đẳng giới trong nhân dân các khu phố, tổ dân phố, trong các doanh nghiệp, trong các cán bộ công nhân viên chức. Hội đã tổ chức bốn lần về việc “lắng nghe trẻ em nói” để thực hiện công tác bảo vệ và chăm sóc trẻ em được tốt hơn. Các mẹ, các chị đã phối hợp với các đơn vị trong phường tổ chức rất sôi nổi các hoạt động ngày Quốc tế Thiếu nhi 1/6, Tết Trung thu,... cho các cháu thiếu nhi, nhất là các cháu có hoàn cảnh khó khăn có điều kiện vui chơi cùng các bạn. Các hoạt động chăm sóc sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa gia đình được phường tổ chức và duy trì tốt.

Hội đã cùng Trạm Y tế phường tổ chức khám chữa bệnh cho các mẹ, các chị với trên 500 lượt người. Tổ chức đi vận động người dân diệt ruồi muỗi, phòng bệnh sốt xuất huyết, tay chân miệng thường xuyên nên trên địa bàn phường không xảy ra dịch bệnh.

Những mặt đạt được ở nhiều lĩnh vực nêu trên đã góp phần thiết thực xây dựng Phường 2 thành phường vững mạnh của quận, tạo đà cho thắng lợi của các nhiệm kỳ sau.

II. TIẾP TỤC VẬN DỤNG ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI VÀO THỰC TIỄN CỦA PHƯỜNG (1989 - 1991)

1. Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1989 - 1991

Thực hiện kế hoạch chung của quận, tháng 02 năm 1989 Đảng bộ phường đã tiến hành Đại hội lần thứ VI nhiệm kỳ 1989 - 1991 để kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ qua và xác định phương hướng cho nhiệm kỳ tới.

Về dự Đại hội có đại diện Thường vụ Quận ủy Quận 10, đại diện các Ban Đảng, và các phòng, ban của quận. Toàn thể Đại hội đã đề ra phương hướng cụ thể là tiếp tục vận dụng đường lối đổi mới của Đảng vào thực tiễn của phường, phát huy tiềm năng thế mạnh của nhân dân, đưa Phường 2 tiến thêm một bước vững chắc trên con đường bảo vệ và xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa.

Đại hội đã nhất trí cao bầu ra Ban Chấp hành mới có đủ phẩm chất và năng lực lãnh đạo địa phương hoàn thành tốt nghị quyết đề ra, trong đó đồng chí Nguyễn Minh Phương tiếp tục được tín nhiệm bầu là Bí thư

Đảng bộ phường, đồng chí Lê Văn Nhật là Phó Bí thư Thường trực, đồng chí Nguyễn Văn Ba là Chủ tịch UBND phường.

Các đồng chí trong Ban Chấp hành Đảng bộ đã hỗ trợ nhau vượt qua nhiều khó khăn thử thách trong suốt nhiệm kỳ để cùng thực hiện tốt Nghị quyết Đại hội Đảng bộ đã đề ra.

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Phường nhiệm kỳ 1989 - 1991

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Trong năm đầu của nhiệm kỳ Đại hội đã gặp nhiều khó khăn về đời sống kinh tế như thiếu nguồn hàng, giá cả biến động mạnh, nhất là thiếu nguồn tiền mặt như những khó khăn chung của quận. Đồng chí Bí thư Đảng ủy đã cùng lãnh đạo chính quyền phường sớm đổi mới tư duy, đổi mới tổ chức bộ máy. Đảng bộ và chính quyền phường đã có kế hoạch phối hợp hành động, cùng các cán bộ có kinh nghiệm đi sâu sát cơ sở, nắm bắt tâm tư nguyện vọng của các hộ kinh doanh, sản xuất, đi về các quận bạn, các tỉnh, thành bạn để liên kết nguồn hàng, nguồn nguyên vật liệu tận gốc, giá rẻ đem về phường để sản xuất, kinh doanh, làm dịch vụ,... từ đó tạo ra hàng nghìn công ăn việc làm cho người dân trong phường. Lãnh đạo phường đã khuyến khích các hộ làm kinh tế bằng cách giải quyết thủ tục kinh doanh nhanh gọn, đúng quy trình, từng bước giải quyết khó khăn về cơ sở vật chất, chỉ đạo Ban Chủ nhiệm Hợp tác xã phường đem hàng nhu yếu phẩm chất lượng tốt với giá cả hợp lý đến tận các khu phố, tổ dân

phố. Các mặt hàng gỗ, nhôm, nhựa và dịch vụ vận chuyển cũng được phát huy mạnh mẽ.

Để hoạt động kinh tế có điều kiện hoạt động lành mạnh, Đảng ủy đã chỉ đạo sát sao lĩnh vực thu thuế, đặt chỉ tiêu trên giao, không để nợ đọng thuế. Bộ phận kiểm tra quản lý thị trường tích cực kiểm tra hàng kém chất lượng, hàng gian, hàng giả, và xử phạt hàng chục triệu đồng. Đời sống của người dân tuy còn khó khăn nhưng đã khá lên nhiều so với trước. Đời sống của cán bộ, công nhân viên phường cũng từng bước được cải thiện, giúp cho anh chị em toàn tâm toàn ý cho công tác phục vụ người dân trong bối cảnh tín dụng của quận suy sụp, tàn dư của cơ chế quan liêu bao cấp vẫn còn nặng nề. Việc mạnh dạn vận dụng đổi mới trong kinh tế của phường dần dần thích nghi với cơ chế thị trường, hỗ trợ các hộ kinh doanh ở đường Ngô Gia Tự, Lê Hồng Phong, Sư Vạn Hạnh, Hòa Hảo, Trần Nhân Tôn làm cho hoạt động kinh tế của người dân trong phường ngày càng khởi sắc.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Quán triệt đổi mới tư duy trong thực tiễn địa phương, Đảng ủy phường đã chỉ đạo thành công việc đổi mới trong công tác văn hóa - xã hội. Hoạt động văn hóa - văn nghệ dân tộc, cách mạng đã được Ban Văn hóa thông tin phường thực hiện nghiêm túc, sáng tạo hơn trước; tuyên truyền qua các pa nô, áp phích gọn nhẹ, số liệu rõ ràng dễ hiểu, đồng thời lồng ghép với văn nghệ cổ động vui tươi đã thu hút hàng nghìn lượt người xem ở các khu phố. Đội văn nghệ phường còn đi giao lưu biểu diễn ở các

phường bạn tạo nên khí thế sôi nổi, tích cực trong cuộc sống mới.

Ngoài việc tuyên truyền các thành tựu kinh tế - xã hội của phường, hoạt động văn hóa thông tin còn dùng các hình thức xe hoa, xe loa cổ động để tuyên truyền về các chủ trương đổi mới của Đảng, và đề cao cảnh giác cách mạng, chống “Diễn biến hòa bình”.

Phong trào “Khỏe để bảo vệ Tổ quốc” đã được nhân rộng, các môn thể thao như bóng đá, bóng chuyền của phường luôn mạnh hơn nhiều đơn vị bạn trong quận.

Trong ngành giáo dục, các trường trên địa bàn phường đều tạo điều kiện cho thầy cô và học sinh cùng tham gia các hoạt động của Đoàn, Hội, của Phòng Giáo dục Quận 10 nhằm xây dựng môi trường sư phạm gương mẫu. Nhiều tấm gương thầy cô dạy tốt đã được phường khen thưởng. Hội Khuyến học phường đã trao nhiều giải thưởng “Gia đình hiếu học”, tài trợ hàng chục suất học bổng cho các trẻ em nghèo học giỏi trong suốt các cấp học.

Phường 2 có dân số là 19.328 người, mật độ dân số là 96.157 người/km² (theo tổng điều tra dân số ngày 01 tháng 4 năm 1989). Phường đã cố gắng phối hợp các địa phương và các cơ sở kinh doanh, hàng năm giới thiệu và giải quyết cho hàng trăm lao động có công ăn việc làm để ổn định cuộc sống. Công tác chăm lo cho các Mẹ Việt Nam anh hùng, gia đình liệt sỹ, thương binh với hàng trăm lượt tặng quà, tặng tiền trong các dịp lễ tết. Lãnh đạo Quận 10 đã biểu dương Phường 2 về công tác xóa đói giảm nghèo, tăng hộ khá.

Trạm Y tế phường có lịch định kỳ chăm sóc sức khỏe cộng đồng, truyền thông nhóm, tư vấn về giáo dục sức khỏe cộng đồng, vận động và lồng ghép tư vấn chăm sóc sức khỏe sinh sản. Phối hợp tốt với các đơn vị trong công tác kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

** Về quốc phòng*

Tập thể Đảng ủy phường đã cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội về công tác an ninh - quốc phòng qua các kế hoạch nâng cao công tác quốc phòng toàn dân. Phường đảm bảo đạt và vượt chỉ tiêu giao quân nghĩa vụ quân sự hàng năm. Công tác tuần tra canh gác của Phường đội luôn được thực hiện nghiêm túc. Các chiến sỹ dân quân tự vệ phường thường xuyên được rèn luyện thể lực, chuyên môn nghiệp vụ, bản lĩnh chiến đấu, được Ban Chỉ huy Quân sự quận quan tâm kiểm tra để nâng cao chất lượng, củng cố đội ngũ và kịp thời tăng cường cán bộ cho phường. Kế hoạch hiệp đồng tác chiến với Công an phường khi có những vụ việc xảy ra đã thường xuyên được thực hiện, nhất là vào các đợt diễn tập phòng thủ của phường và của quận, Phường đội Phường 2 luôn được quận đánh giá cao.

** Về công tác an ninh*

Chủ tịch phường triển khai và có kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 135/CT ngày 14 tháng 5 năm 1989 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng về tăng cường công tác bảo vệ trật tự an toàn xã hội trong tình hình mới và Chỉ thị 60/CT-TW của Bộ Chính trị ngày 25 tháng 5 năm 1990 về nhiệm vụ tăng cường tuyên truyền và bảo vệ an ninh quốc gia trong

tình hình mới, nhất là có sự hoang mang trong nhân dân khi Liên Xô và Đông Âu sụp đổ, trong nước thì bị Tây Âu bao vây cấm vận khi ta còn tiếp tục giúp đỡ bạn chưa rút hẳn quân tình nguyện Việt Nam ra khỏi Campuchia. Ban Chỉ huy Công an phường đã huy động lực lượng, và được Công an quận chi viện nhân sự, hỗ trợ phường làm tốt công tác nắm bắt tình hình an ninh cơ sở, đi sâu sát vào các khu phố, tổ dân phố để nắm tình hình các đối tượng, các băng nhóm có ý đồ xấu nhằm ngăn chặn ngay từ đầu, tuyên truyền rõ quan điểm của Đảng là kiên quyết giữ vững an ninh chính trị địa phương, phát huy các nhân tố tích cực ở khu phố.

Phường đã tổ chức biểu dương, khen thưởng các cá nhân, đơn vị có thành tích tốt trong công tác bảo vệ an ninh quốc phòng. Đã có hàng trăm nguồn tin của người dân giúp cho lãnh đạo phường kịp thời chỉ đạo sẵn sàng trấn áp khi các đối tượng có ý đồ gây rối loạn an ninh trật tự tại địa phương. Qua đó, việc kiểm tra xử lý các vụ việc, tệ nạn xã hội, hút chích, cờ bạc,... cũng được thực hiện có hiệu quả. Quận ủy và UBND Quận 10 xếp hạng Phường 2 là một trong những đơn vị đứng đầu quận về công tác an ninh quốc phòng trong các năm của nhiệm kỳ 1989 - 1991.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Hoạt động của HĐND Phường 2 đúng với kế hoạch và sát với nội dung Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường đề

ra. Các đại biểu đã tỏ rõ trách nhiệm là người đại diện cho nhân dân ở các cơ sở, kịp thời lắng nghe và đề đạt với lãnh đạo phường xem xét giải quyết các vấn đề nảy sinh trong cuộc sống. Các kỳ họp của HĐND phường ngày càng có nhiều đại biểu nêu vấn đề, chất vấn UBND phường trong việc thực hiện các nhu cầu cấp thiết của nhân dân như: chợ, vấn đề vệ sinh ở các khu chung cư, biện pháp giải quyết khu tệ nạn xóm Bình Khang - Cây Diệp, ụ rác Trần Nhân Tôn, việc mua bán hàng gian hàng giả, công tác an ninh trật tự, việc lấn chiếm lòng lề đường,... và thật sự có tác dụng khi UBND phường đã kịp thời kiểm tra, rà soát các vấn đề được chất vấn và thực hiện giải quyết một cách quyết liệt trong thời hạn đã đề ra.

Thường trực UBND phường đã rà soát bộ máy tổ chức của Ủy ban, tạo điều kiện cho các cán bộ, công nhân viên đi học các lớp nghiệp vụ hành chính, dự các lớp đào tạo chuyên môn do quận và Thành phố tổ chức. Tại trụ sở của UBND phường luôn có bảng niêm yết các thủ tục hành chính để người dân dễ thực hiện theo quy định. Hàng tháng UBND phường đều có cử cán bộ các bộ phận đi đến các khu phố, tổ dân phố để lắng nghe ý kiến của người dân, nhất là việc sở hữu, thừa kế đất đai, việc cấp phép kinh doanh sản xuất, hoạt động kinh tế nhiều thành phần, các vấn đề dân sinh như: vệ sinh môi trường, điện nước, đèn chiếu sáng ở các con đường, con hẻm,... bà con khu vực Miếu Bà được sử dụng nước máy thay thế cho nước giếng.

Sự phối hợp tốt giữa UBND phường với HĐND phường cùng các đoàn thể, Mặt trận đã góp phần vào thành công

trong công cuộc xây dựng Phường 2 thành phường vững mạnh về nhiều mặt. Nhân dân trong phường ngày càng tin tưởng vào đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước theo tinh thần đổi mới thật sự ở ngay địa phương mình sinh sống.

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

Thực hiện chỉ đạo của Quận ủy, toàn Đảng bộ phường đã tổ chức học tập quán triệt Nghị quyết của Quận ủy Quận 10, Nghị quyết 04 của Thành ủy và Nghị quyết 06 của Trung ương. Trong đó trọng tâm là thực hiện cuộc vận động làm trong sạch, nâng cao nhận thức và sức chiến đấu của đảng viên, của cán bộ phường, tỏa về cơ sở tuyên truyền cho người dân hiểu và cùng nhau đẩy mạnh nền kinh tế mới đi sát thị trường, khắc phục các mặt còn sót lại của thời kỳ kinh tế bao cấp mất cân đối, ổn định cuộc sống để người dân yên tâm lao động, sản xuất kinh doanh; tạo điều kiện để Mặt trận và đoàn thể vận động phát huy dân chủ ở cơ sở, phát động các phong trào mua Công trái, phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc, v.v... Đảng và chính quyền biết lắng nghe và sớm giải quyết các vấn đề bức xúc của người dân, nhất là các vấn đề quốc kế dân sinh.

Thường trực Đảng ủy hàng quý đều chỉ đạo các cấp ủy chi bộ trực thuộc nắm bắt tư tưởng nhận thức của đảng viên, kịp thời uốn nắn các biểu hiện lệch lạc, hoang mang, ngại khó của đảng viên theo chỉ thị số 05/CT-TU của Thành ủy về việc hưởng ứng cuộc vận động “Những việc cần làm ngay”. Phó Bí thư thường trực và Chủ nhiệm

kiểm tra công tác Đảng của Đảng bộ phường rất tích cực kiểm tra việc thực hiện Điều lệ Đảng, việc tu dưỡng rèn luyện đạo đức tác phong, tổ chức thường kỳ việc phê và tự phê để giúp nhau tiến bộ. Đảng bộ phường phối hợp với Ban Tổ chức, Ban Bảo vệ chính trị nội bộ quận rà soát các trường hợp chưa rõ để giúp cán bộ, đảng viên rèn luyện và phấn đấu, đồng thời góp phần thiết thực vào công tác củng cố tổ chức Đảng, giải quyết tốt nhiều trường hợp để phát triển đảng viên mới ở phường. Do có kinh nghiệm trong công tác xây dựng Đảng, nên Đảng bộ Phường 2 luôn là đơn vị đạt danh hiệu “Trong sạch vững mạnh” nhiều năm liên của Quận 10.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Trong nhiệm kỳ 1989 - 1991, Chủ tịch Mặt trận phường là Đảng ủy viên đã tham mưu cho Đảng ủy và UBND phường kế hoạch công tác vận động quần chúng từng năm một rất cụ thể. Trong đó, chương trình phối hợp công tác với các cơ quan đơn vị trong phường rất chặt chẽ và đồng bộ, được Hội Cựu chiến binh, các cụ phụ lão, đoàn thể ủng hộ. Hoạt động “Vì an ninh Tổ quốc”, “Vì tương lai con em chúng ta”,... có nhiều hình thức mới. Trong đó, các cụ có nhiều buổi nói chuyện lịch sử Việt Nam, các tấm gương chiến đấu hy sinh của các Anh hùng liệt sỹ, các Mẹ Việt Nam anh hùng như: má Ngụy, má Xuân,... làm cho các thanh thiếu niên rất thích thú.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh được Ban Chấp hành Đoàn phường quan tâm củng cố lực lượng ngay

từ đầu nhiệm kỳ Đại hội Đảng bộ. Đoàn là lực lượng nòng cốt, đã rèn luyện nhiều đoàn viên, hội viên ưu tú để giới thiệu cho Đảng bộ xem xét kết nạp đảng viên mới. Hàng năm số đảng viên trẻ chiếm đa số trong số lượng kết nạp đảng viên của Đảng bộ phường. Các phong trào “Thanh niên tình nguyện”, “Giúp nhau mưu sinh lập nghiệp”,... đã được đông đảo thanh niên trong phường hào hứng tham gia. Qua phong trào đã rèn luyện thêm bản lĩnh, kỹ năng sống và tình cảm đoàn kết, gắn bó cho các bạn trẻ.

Hội Phụ nữ phường đã vận dụng đổi mới tư duy trong hoạt động của giới. Chủ tịch Hội là người xuất thân từ phong trào quần chúng, lại có nhiều năm công tác Hội có nhiều kinh nghiệm, kỹ năng lãnh đạo, tổ chức,... nên thực hiện phong trào Hội khá nổi bật ở phường và quận. Các buổi sinh hoạt giới về sức khỏe sinh sản, về lập “Tổ tiết kiệm” để giúp nhau vượt khó, mở các lớp dạy nghề, phong trào hậu phương quân đội, tuyên truyền thanh niên hăng hái tòng quân,... đã giúp cho các phong trào quần chúng của Phường 2 luôn có hiệu quả thiết thực và đạt thứ hạng nhất, nhì của quận.

Hội Cựu chiến binh phường cũng có nhiều hoạt động phong phú, đa dạng như kể chuyện về những tấm gương “Người tốt việc tốt”, các tấm gương người thật việc thật để hun đúc tình yêu Tổ quốc. Chính hình ảnh thật ngoài đời của các cựu chiến binh, cựu Công an nhân dân đang sinh sống tại phường là hình mẫu cho cán bộ, đảng viên, thanh thiếu niên noi theo.

III. TỪNG BƯỚC KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN, XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI NHIỆM KỲ 1992 - 1994

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1992 - 1994

Thực hiện sự chỉ đạo của Thường vụ Quận ủy Quận 10, tháng 12 năm 1991, Đảng bộ Phường 2 tiến hành Đại hội lần thứ VII nhiệm kỳ 1992 - 1994. Trong bối cảnh Liên Xô và phe các nước Xã hội chủ nghĩa Đông Âu sụp đổ, toàn Đảng bộ phường thực hiện tốt chỉ đạo của quận, nêu cao quyết tâm “Giữ vững tinh thần cách mạng, không hoang mang dao động, quyết thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Quận 10, từng bước khắc phục khó khăn, xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 1992 - 1994”. Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành, trong đó đồng chí Lê Văn Nhật là Bí thư (thay đồng chí Nguyễn Minh Phương chuyển công tác về quận), đồng chí Nguyễn Văn Ba là Chủ tịch UBND phường.

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1992 - 1994

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Tuy có nhiều nỗ lực, song Phường 2 còn không ít khó khăn vướng mắc, nhất là kinh tế hàng hóa nhiều thành phần chưa được phát huy, hộ tư nhân sản xuất kinh doanh gỗ, nhôm, nhựa trên tuyến đường Ngô Gia Tự, dịch vụ thương mại trên đường Lê Hồng Phong, các hộ buôn bán nhỏ lẻ trên đường Hòa Hảo - Hùng Vương - Trần Nhân Tôn, v.v... còn vướng mắc về thuế, giấy phép kinh doanh, v.v...

Từ thực tế ấy, Đảng bộ phường nêu rõ trong nghị quyết là từng bước phải khắc phục những khó khăn về cán bộ, hành lang pháp lý kinh doanh, nắm bắt lợi thế kinh tế của phường để khai thác thế mạnh của nhân dân, hỗ trợ nhanh trong thủ tục hồ sơ kinh doanh, tháo gỡ về thủ tục, đánh giá sát với thực tế để các hộ kinh doanh đồng cảm về thuế, vận động phát triển kinh tế tư doanh, hợp doanh cùng phát triển.

Phường đã cử cán bộ có kinh nghiệm và tâm huyết vào Ban Chủ nhiệm Hợp tác xã phường, chủ động về tận các địa phương có nguồn hàng gốc để đưa về phường làm hàng đối lưu với các sản phẩm tại địa phương, đưa hàng hóa thiết yếu đến tận người dân với giá cả hợp lý. Các chợ Trần Nhân Tôn, chợ tự phát luôn tấp nập kẻ bán người mua, có lúc phường phải ra quân đưa vào nề nếp trật tự. Doanh số về thương mại - dịch vụ ngày càng khả quan, đảm bảo chỉ tiêu quận giao.

Phường đã nỗ lực đẩy mạnh công tác thu thuế và đạt được chỉ tiêu đề ra, không để nợ đọng. Công tác quản lý nhà nước về hoạt động kinh tế được thực hiện theo kế hoạch; quản lý thị trường đã kiểm tra xử lý hàng chục vụ vi phạm như buôn lậu, hàng giả, hàng kém chất lượng, v.v... góp phần nâng cao đời sống vật chất của người dân trong Phường.

Hoạt động kinh tế của phường phát triển đã góp phần quan trọng cho sự phát triển chung của Quận 10, nhất là giai đoạn 1993 - 1994.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Hoạt động văn hóa - xã hội trong nhiệm kỳ qua đã được Đảng ủy tập trung chỉ đạo, nhất là việc đổi mới hình thức thông tin tuyên truyền. Bên cạnh việc cổ động trực quan ngắn gọn, dễ nhớ, dễ làm thì phường còn đưa nhiều loại hình văn hóa nghệ thuật vào nội dung tuyên truyền nhằm thu hút đông đảo công chúng. Phường 2 là một trong các phường hoạt động văn hóa thông tin mạnh nhất giai đoạn này. Các nội dung về đề cao cảnh giác cách mạng, chống âm mưu “Diễn biến hòa bình”, nêu bật thành quả kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng của phường và quận trong các ngày lễ tết đã góp phần nâng cao ý thức của người dân và tạo được không khí lễ hội rộn ràng ở địa phương.

Hoạt động thể dục thể thao cũng đã đem lại khí thế sôi nổi cho mọi người, nhất là vào buổi sáng ở khu chung cư và các khu phố.

Cán bộ Văn hóa thông tin phường cùng cán bộ Mặt trận và các đoàn thể là lực lượng nòng cốt trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”. Vì vậy phong trào được toàn dân hưởng ứng, tỷ lệ hộ đạt chuẩn văn hóa luôn trên 98%.

Công tác xã hội trong nhiệm kỳ này cũng đạt được nhiều kết quả khả quan, tốt đẹp. Ban chỉ đạo xóa đói giảm nghèo phường đã đi tìm nguồn vốn từ các cơ quan, đơn vị để trợ vốn cho các hộ nghèo có điều kiện làm kinh tế nhằm vươn lên thoát nghèo và đã hỗ trợ được 481 hộ với 970 lượt hỗ trợ với tổng kinh phí là trên 1,3 tỷ đồng.

Tổ công tác giảm nghèo đã tích cực giúp đỡ các hộ vay vốn, trả vốn và lãi vay đúng thời gian quy định của phường và quận. Phường còn trợ vốn cho 10 dự án, đào tạo nghề cho 20 người, giới thiệu việc làm cho trên 150 người.

Trung tâm Y tế Quận 10 và Ban chỉ đạo của Phường tổ chức cấp hàng nghìn thẻ khám chữa bệnh miễn phí cho hội viên phụ nữ và người dân trong chương trình xóa đói giảm nghèo. Phường cũng thường xuyên đổi thẻ khám chữa bệnh, gia hạn thẻ, tạo điều kiện cho những người có hoàn cảnh khó khăn được hưởng các phúc lợi xã hội của địa phương.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

** Về công tác quốc phòng*

Đảng ủy đã cùng chính quyền Phường 2 sớm phối hợp với Ban Chỉ huy Quận đội Quận 10 tiến hành rà soát củng cố lực lượng Phường đội, kịp thời bổ sung nhân sự, hàng tuần đều có kiểm tra lịch trực sẵn sàng chiến đấu, kiểm tra việc bảo quản khí tài. Lãnh đạo phường đã tạo nhiều điều kiện thuận lợi để Phường đội tham gia các đợt diễn tập phòng thủ. Các đợt giao quân nghĩa vụ quân sự, Phường 2 luôn là đơn vị đạt và vượt chỉ tiêu quân số, đảm bảo chất lượng chiến sỹ tham gia công tác quốc phòng ở quận.

Do có sự kết hợp chặt chẽ với Công an và Đoàn Thanh niên phường nên công tác tuần tra canh gác hàng đêm đều đảm bảo, nhất là các khu vực trọng điểm như ở Khu phố 1 và các lô chung cư.

** Về công tác an ninh*

Đảng ủy phường đã cùng Ban Chỉ huy Công an quận có kế hoạch cụ thể tập trung củng cố nâng cao nghiệp vụ an ninh cho các lực lượng bảo vệ chuyên trách trong các cơ quan, xí nghiệp trên địa bàn phường. Do vậy năm 1992, an ninh trật tự của phường ngày một tốt lên. Năm 1993, phường đã phát động quần chúng cùng tích cực tham gia công tác chuyển hóa các địa bàn trọng điểm, gắn với phong trào xóa đói giảm nghèo, chống tham nhũng, chống buôn lậu, buôn bán hàng gian, hàng giả, bài trừ tệ nạn xã hội trên phạm vi phường quản lý. Năm 1994, công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức về cảnh giác cách mạng trước các âm mưu “Diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, nên các năm trong nhiệm kỳ này Phường đã đạt danh hiệu “Đơn vị đảm bảo an ninh trật tự tốt” của Quận 10.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ, đồng chí Bí thư Đảng ủy đã cùng Chủ tịch UBND phường chỉ đạo rà soát lại bộ máy chính quyền phường, kịp thời kiện toàn nhân sự của UBND; bổ sung, điều chuyển, phân công rõ trách nhiệm từng đồng chí theo từng công việc được giao trong phạm vi trực thuộc sự quản lý của phường.

Hội đồng nhân dân phường đã nghiêm túc thực hiện việc phối hợp với chính quyền đảm bảo mỗi 3 tháng, 6 tháng đều có buổi tiếp dân ở cơ sở để lắng nghe và ghi

nhận những tâm tư nguyện vọng của người dân. Sau đó có các hội nghị thường kỳ hoặc đột xuất để tìm giải pháp khắc phục khó khăn, tìm cách giải quyết các vấn đề phát sinh từ thực tiễn cuộc sống. Qua các buổi tiếp xúc này, nhiều tiềm năng kinh tế của phường đã được phát huy, các hộ sản xuất kinh doanh được tạo thêm nhiều điều kiện thuận lợi để đẩy mạnh phát triển những thế mạnh của phường. Các cán bộ, đảng viên đã được đào tạo bài bản hơn, được tham dự các lớp quản lý nhà nước về kinh tế, về luật, về quản lý hành chính, v.v... nên đã tạo đà cho lớp cán bộ kế cận được thăng tiến.

Trong nhiệm kỳ này đơn thư khiếu nại từ nhân dân giảm hẳn vì người dân trong phường đồng tình cách làm việc, cách giải quyết các vấn đề của chính quyền sâu sát cơ sở và có lý có tình, biết lắng nghe để thực hiện nhiệm vụ vì nhân dân. Qua thực tế, cán bộ công nhân viên, các đơn vị thuộc UBND Phường đã có nhiều người trưởng thành, công tác tốt, phát triển được đảng viên mới cho chi bộ, Đảng bộ.

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

Ngày 26 tháng 6 năm 1992, Hội nghị Trung ương 3 khóa VII ra Nghị quyết số 03-NQ/TW “Về một số nhiệm vụ đổi mới và chỉnh đốn Đảng”. Trong tình hình Chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô sụp đổ, phe Xã hội chủ nghĩa gặp khó khăn nghiêm trọng, Quận ủy Quận 10 đã chỉ đạo Phường 5 làm điểm triển khai việc thực hiện chỉnh đốn Đảng. Sau khi rút kinh nghiệm chung, Đảng bộ Phường 2 cũng được chỉ đạo chỉnh đốn với trọng tâm là công tác

chính trị, tư tưởng. Đảng bộ phường đã tổ chức nhiều đợt học tập chính trị, quán triệt các nghị quyết của Trung ương, Thành phố và Quận 10 cho tất cả cán bộ, đảng viên, công nhân viên và triển khai đến tận người dân ở các khu phố. Với biện pháp triển khai đúng kế hoạch, có cách làm cụ thể sát với nội dung của từng đối tượng, nên hầu hết cán bộ, đảng viên và người dân đều đồng tình với Đảng, không bị hoang mang dao động và luôn tin vào sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng bộ, chính quyền phường, quận, Thành phố, Trung ương.

Đảng bộ cũng tập trung chỉnh đốn tổ chức bộ máy, đổi mới sinh hoạt các chi bộ, kiểm tra nâng cao chất lượng đảng viên, đảm bảo sinh hoạt đúng định kỳ, số lượng đảng viên dự sinh hoạt Đảng khá cao, nội dung sinh hoạt ngắn gọn, đi vào trọng tâm. Đảng viên mạnh dạn đấu tranh nhau khi có những lời nói, việc làm trái với quan điểm của Đảng ta. Chỉ tiêu phát triển đảng viên mới trong lứa tuổi thanh niên đạt được yêu cầu đề ra, nhất là chú trọng công tác bồi dưỡng nâng cao chất lượng đảng viên trẻ qua công tác thực tế ở cơ sở.

Công tác bảo vệ nội bộ Đảng được Ban Thường vụ Đảng ủy phường quan tâm chỉ đạo thường xuyên, việc phối hợp giữa phường và quận luôn chặt chẽ, thông suốt.

Công tác kiểm tra Đảng ở phường được quận đánh giá tốt, qua đó chất lượng đảng viên loại 1 tăng lên, số lượng đảng viên yếu kém giảm rõ rệt. Hình ảnh gương mẫu của đảng viên lão thành, hưu trí luôn là tấm gương sáng cho lớp trẻ noi theo. Các đồng chí cao niên luôn thể hiện sự

ủng hộ, đồng lòng với lãnh đạo Đảng bộ và chính quyền phường. Những hoạt động chăm lo cho các Mẹ Việt Nam anh hùng, các gia đình chính sách, các gia đình đảng viên có hoàn cảnh khó khăn đã động viên hệ thống chính trị của phường rất nhiều, người dân trong phường nhìn vào đó để xem xét và đã đánh giá cao công tác xây dựng Đảng của Phường 2 trong suốt nhiệm kỳ 1992 - 1994; tạo đà cho việc xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể trong tương lai ngày càng vững mạnh.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Đảng ủy phường thường trao đổi với các thành viên Mặt trận và đoàn thể là: “Sự gương mẫu, công tác sát cơ sở và đoàn kết chặt chẽ là mấu chốt để đạt thành công”. Do vậy, các thành viên Mặt trận Phường 2 và các đoàn thể luôn cùng nhau đi về cơ sở, đi về các tổ dân phố, khu phố, đi vào từng gia đình các thành viên của hội, đoàn và người dân còn khó khăn để tìm hiểu, kịp thời đề đạt đến lãnh đạo nhằm tìm cách giúp đỡ, tháo gỡ những khó khăn và động viên nhau vượt khó.

Kế hoạch công tác của Mặt trận cụ thể là vận động đoàn kết các dân tộc anh em sinh sống trên địa bàn phường như dân tộc Hoa, Chăm,... cùng người Kinh làm ăn sinh sống yên bình, tạo sự đoàn kết lương - giáo để cùng nhau sống “Tốt đời, đẹp đạo”, đồng thời duy trì, bảo vệ, phát huy các giá trị truyền thống văn hóa các dân tộc anh em, do vậy đã tạo được không khí vui vẻ hòa đồng trong cộng đồng dân cư. Vai trò nòng cốt của Mặt trận, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ,... trong công tác vận động “Xây dựng đời

sống văn hóa ở cơ sở” đã làm nền tảng xây dựng Phường 2 có cuộc sống ngày càng khá hơn về mọi mặt. Các ý kiến đóng góp xây dựng của bà con ở cơ sở, ở các Hội, Đoàn, các dân tộc và tôn giáo để xây dựng Đảng bộ, chính quyền là nguồn động viên to lớn cho tổ chức Đảng và địa phương trong công cuộc xây dựng phường, quận ngày càng giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hạnh phúc.

Để hoạt động đi vào chiều sâu, Mặt trận Tổ quốc phường và Hội Cựu chiến binh luôn kiên trì vượt khó. Các vị cao tuổi đi nói chuyện thời sự, kinh nghiệm phấn đấu của bản thân, qua sinh hoạt câu lạc bộ ông-bà-cháu, qua các bài ca, lời thơ, điệu múa dưỡng sinh, v.v... đã làm gương thôi thúc các lứa tuổi hào hứng tham gia sinh hoạt đoàn thể. Những bản báo cáo, đề xuất giải pháp thực tế cho lãnh đạo phường giải quyết các vấn đề phát sinh trong đời sống của người dân đã được Mặt trận Tổ quốc quận đánh giá cao. Thành phố và quận đã tặng nhiều bằng khen, giấy khen cho những tập thể và cá nhân có thành tích xuất sắc ở phường, động viên tinh thần các hội viên khiến cho chất lượng công tác Mặt trận ở phường ngày càng thêm hiệu quả, thiết thực.

Hội Phụ nữ phường luôn được quận và Thành phố xếp hạng cao vì Hội có cách làm đặc trưng của giới. Các mẹ, các chị thường nhẹ nhàng nhưng sâu sát, hoạt động góp vốn làm ăn góp phần xóa đói giảm nghèo rất có hiệu quả. Người được hỗ trợ luôn được động viên, và nhận thấy trách nhiệm của mình cùng tập thể vươn lên dù còn không ít khó khăn. Các chị được giúp không thấy mặc cảm, tự ti mà hầu hết đều phấn khởi, quyết tâm làm cho đời sống

gia đình mình tốt hơn trước. Việc trả vốn và lãi vay đúng hạn để làm ăn sinh sống chân chính là việc làm thường thấy ở Hội Phụ nữ phường.

Đoàn Thanh niên và Hội Thanh niên Việt Nam phường cũng là những đoàn thể hoạt động sôi nổi ở địa phương. Việc tham gia tình nguyện trong các dịp hè, hăng hái vận động khám tuyển nghĩa vụ quân sự, tích cực tham gia bảo vệ Tổ quốc, làm vệ sinh đường phố, tham gia xây dựng các phong trào bài trừ tệ nạn xã hội, mê tín dị đoan, phối hợp Đoàn phường và phong trào Thanh niên các trường học trên địa bàn, v.v... đã tạo nên khí thế tươi trẻ, làm gương cho các bạn trẻ cùng nhau xây dựng khu phố, xây dựng phường ngày càng văn minh, an toàn, sạch đẹp. Lực lượng cán bộ phường, đảng viên mới được xem xét lựa chọn để phát triển từ nguồn này.

Trong nhiệm kỳ, công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể của phường đã vượt yêu cầu của Nghị quyết Đại hội Đảng bộ đề ra. Đảng ủy đã kịp thời đúc kết kinh nghiệm để tiếp tục chỉ đạo phát huy hơn nữa trong nhiệm kỳ tới.

IV. TIẾP TỤC GIỮ VỮNG ỔN ĐỊNH, THỰC HIỆN ĐỔI MỚI TOÀN DIỆN, PHÁT HUY TIỀM NĂNG, THỂ MẠNH PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT, ĐỊNH HÌNH CƠ CHẾ QUẢN LÝ TẠI ĐỊA PHƯƠNG TRONG NHỮNG NĂM 1994 - 1996

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1994 - 1996

Thực hiện nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ qua và được sự chỉ đạo của Quận ủy Quận 10, tháng 8 năm 1994, Đảng

bộ Phường 2 tiến hành Đại hội lần thứ VIII (1994 - 1996) nhằm “Ổn định chính trị - xã hội, thực hiện đổi mới toàn diện, phát huy tiềm năng thế mạnh, tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước, chăm lo đời sống nhân dân”.

Đại hội đã nhất trí bầu ra Ban Chấp hành Đảng bộ phường, trong đó đồng chí Lê Văn Nhật là Bí thư, đồng chí Nguyễn Văn Ba là Phó Bí thư - Chủ tịch UBND phường.

Đảng ủy đã đoàn kết, quyết tâm lãnh đạo thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội qua các mặt công tác:

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1994 - 1996

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Để thực hiện tốt Nghị quyết Đại hội đề ra, ngay từ quý đầu của năm đầu tiên thực hiện Nghị quyết nhiệm kỳ 1994 - 1996, Đảng ủy, đảng viên cùng với cán bộ công nhân viên và nhân dân ở các khu phố nêu cao quyết tâm phát huy tiềm năng, thế mạnh của phường để đẩy mạnh sản xuất, kinh doanh, định hình cơ chế quản lý tại địa phương, đánh dấu son kỷ niệm 20 năm ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Đồng chí Bí thư Đảng ủy đã cùng với chính quyền bám sát cơ sở, nắm chắc tiềm năng kinh tế, nhất là giải quyết để tháo gỡ các khó khăn vướng mắc trong sản xuất, dịch vụ như: di dời các hộ làm đồ gỗ, nhôm gia dụng, các cơ sở kinh doanh thương mại đan xen trong khu dân cư ra tập trung ở các tuyến đường Ngô Gia Tự, Sư Vạn Hạnh, Lê

Hồng Phong; hỗ trợ phát huy dịch vụ trung chuyển hàng hóa ở các bến xe miền Đông, bến xe miền Tây trên suốt tuyến đường Lê Hồng Phong; thực hiện đổi mới hoạt động kinh tế, giúp đỡ, khuyến khích nhiều thành phần trong xã hội tham gia sản xuất, kinh doanh, phát triển kinh tế nhà nước; đưa vào nề nếp kinh doanh ở các tuyến đường Sư Vạn Hạnh - Vĩnh Viễn - Trần Nhân Tôn, Hùng Vương - Nguyễn Chí Thanh, từ đó doanh thu ngày càng tăng trưởng, giới thiệu và giải quyết cho hàng trăm lao động có việc làm, nhất là giới trẻ có công việc ngày càng ổn định. Đời sống kinh tế phát triển khá giả hơn trước làm cho đời sống chung của phường ngày càng năng động, nhân dân phấn khởi chung tay cùng lãnh đạo địa phương khai thác tay nghề, kinh nghiệm để phát huy hiệu quả tiềm năng kinh tế trong bà con.

Hợp tác xã của phường tiếp tục phát huy tính sáng tạo, chủ động, liên kết các địa phương, đưa những mặt hàng nhu yếu phẩm đến tận các khu phố, tổ dân phố. Công tác thu thuế đạt chỉ tiêu của quận đề ra, phối hợp tốt các đơn vị thuộc quận để tăng cường công tác quản lý thị trường, xử phạt hàng chục triệu đồng đối với các vụ việc vi phạm hàng gian, hàng giả.

Lãnh đạo phường luôn trăn trở để tháo gỡ, khắc phục các hạn chế còn sót lại từ thời bao cấp, cố gắng vượt qua khó khăn để thực hiện đổi mới theo cơ chế thị trường. Lĩnh vực kinh tế của Phường 2 trong nhiệm kỳ này được quận đánh giá là đơn vị mạnh trong quận, tạo được đà cho giai đoạn quan trọng sắp tới.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

** Hoạt động văn hóa thông tin*

Hoạt động văn hóa thông tin của phường nổi bật trong các phường trên địa bàn quận với các đội xe loa, xe hoa, thông tin cổ động rực rỡ chào mừng 20 năm ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Cụ thể là tuyên truyền rầm rộ từ các tuyến phố trên địa bàn phường đến tận các khu phố về các thành tựu kinh tế, văn hóa xã hội, an ninh quốc phòng của phường, quận và Thành phố. Đồng thời vận động có chiều sâu đến tận người dân đề cao cảnh giác với các thế lực xấu nhằm giữ vững và phát huy những kết quả đã đạt được.

Cấp ủy các chi bộ cơ sở vận động đảng viên, thanh niên, quần chúng tích cực tham gia phòng chống văn hóa phẩm độc hại, tăng cường quản lý nhà nước về văn hóa, thực hiện tích cực việc vừa chống vừa xây. Tổ chức các hội thi văn hóa - văn nghệ không chuyên ở các khu phố, lãnh đạo cấp ủy, chính quyền phường cũng sôi nổi hưởng ứng; đồng chí Nguyễn Văn Ba (Chủ tịch UBND phường) cũng là một “nghệ sỹ không chuyên” tích cực tham gia sáng tác kịch bản cải lương, tham gia dàn dựng các tiết mục văn nghệ có nội dung chống ngoại xâm, đậm đà bản sắc dân tộc, nêu cao hùng khí Việt Nam đi biểu diễn phục vụ ở phường và quận, được đông đảo người dân đánh giá cao, ủng hộ và khuyến khích sáng tác thêm nhiều tiết mục hơn nữa. Câu lạc bộ đờn ca tài tử, cải lương của Phường 2 hoạt động sôi nổi hấp dẫn mà Chủ nhiệm là bác Võ Thành Châu (ba của đồng chí Võ Thành Danh) là điểm độc đáo

của Phường 2 mà các phường khác khó có được. Phường đã tích cực tham gia và đoạt giải cao ở các hội thi, hội diễn văn hóa dân tộc cấp quận và cấp thành phố.

Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” đã được các cơ quan đơn vị, các khu phố, các tổ dân phố tích cực hưởng ứng và thực hiện. Số hộ đạt chuẩn “Gia đình văn hóa” luôn trên 97% hàng năm, các hộ có người tham gia luyện tập thể dục thể thao luôn đông nhất nhì trong các phường của quận.

** Về xã hội*

Đồng chí Nhật - Bí thư Đảng bộ phường đã tổ chức nhiều cuộc họp quyết tâm giải quyết tệ nạn xã hội trên địa bàn phường và Đảng ủy đã ra Nghị quyết: “Toàn Đảng, toàn dân Phường 2 quyết tâm tích cực tham gia công tác chuyển hóa địa bàn về tệ nạn xã hội ở Khu phố 1” (Khu Bình Khang - Cây Diệp ở đường Lê Hồng Phong có 11 điểm tệ nạn).

Khu phố 1 có diện tích 1000m² với 14 tổ dân phố, có 232 hộ dân với 2.034 người, trong đó trên 60% là người dân lao động nghèo. Khu phố có 8 hẻm nhỏ, sâu và chằng chịt. Từ năm 1953 nơi đây nổi tiếng là khu ăn chơi với tên gọi khu Bình Khang - Cây Diệp hoạt động công khai ngày đêm nhưng chế độ cũ ở Sài Gòn bất lực trong việc truy quét. Sau năm 1975 khu vực tệ nạn mại dâm này tiếp tục hoạt động, tập trung nhiều chủ chứa như Hai H., Hai L., Năm N.,... và nhiều gái mại dâm từ các nơi đến hoạt động.

Năm 1976 - 1977, chính quyền tập trung truy quét, tình hình hoạt động có giảm hẳn so với trước. Năm 1979

trở về sau các hộ đi kinh tế mới quay về địa phương móc nối với số gái mại dâm đi cải tạo về và bắt đầu hoạt động lại, có phần mạnh hơn trước, Chính quyền đã tiến hành truy quét nhiều lần nhưng không đạt hiệu quả.

Đến tháng 01 năm 1993, ở Khu phố 1 có 18 chủ chứa và 37 hộ dịch vụ cho thuê quần áo, son phấn, dịch vụ tắm giặt, ăn uống, v.v... đã làm bằng hoại xã hội. Những hoạt động tệ nạn của chủ chứa, ma cô dốt mồi, gái mại dâm và khách làng chơi đã làm cho một số hộ dân ở đây bức xúc phải bán nhà đi nơi khác vì sợ con em mình sẽ bị ảnh hưởng tiêu cực, dễ bị hư hỏng.

Các biện pháp chuyển hóa lần này cụ thể, bài bản với quyết tâm cao hơn trước; phường tham mưu cho UBND Quận 10 cùng phối hợp Chi cục phòng chống tệ nạn xã hội của Thành phố và Công an Thành phố tham gia quyết liệt ngay từ năm đầu của nhiệm kỳ Đại hội cho đến hết nhiệm kỳ.

Trưởng ban chỉ đạo là đồng chí Nguyễn Văn Minh - Ủy viên Thường vụ - Phó Chủ tịch UBND Quận 10 cùng các ban ngành của Quận 10 tham gia như: công an, Quận đội, có sự phối hợp cùng Đảng ủy, chính quyền và Mặt trận, đoàn thể Phường 2 tham gia với các biện pháp cụ thể: chốt chặn các ngõ hẻm vào khu vực này 24/24; tổ chức tuần tra ba ca một ngày nhằm giám sát chặt bên trong Khu phố 1, với thành phần là cán bộ UBND phường cùng với công an, dân quân tự vệ, cán bộ hưu trí, các đoàn thể, Mặt trận Tổ quốc phường, vòng ngoài là cảnh sát hình sự Quận 10.

Phường cũng kiên trì tuyên truyền để người dân không tham gia các tệ nạn xã hội, có bảng cảnh báo “khu vực tệ nạn xã hội” đặt ở đầu các hẻm và các tuyến đường quanh khu vực này nhằm hạn chế tối đa khách vãng lai lui tới ăn chơi. Phường đã lập biên bản cảnh cáo hàng trăm lượt khách đến vui chơi không lành mạnh ở khu vực này.

Qua ba năm từ 1994 đến 1996 bị kiểm tra, giám sát, bao vây, phong tỏa chặt, nên các chủ chứa, các tay ma cô giang hồ đã buộc phải bỏ nghề, chuyển đi nơi khác sinh sống. Các con nghiện, các cô gái lỡ lầm buộc phải hoàn lương về quê hoặc vào các trại phục hồi nhân phẩm, trại cai nghiện. Các hộ ăn theo những dịch vụ ở địa bàn này cũng phải đóng cửa, trở lại những nghề lương thiện như bao hộ dân khác trong phường.

Bên cạnh công tác chống tệ nạn xã hội, Đảng ủy Phường 2 đã quyết tâm tổ chức các hoạt động xây dựng cuộc sống mới ngay trên địa bàn này, như Hội Phụ nữ phường vận động các chị, các mẹ tham gia tuyên truyền để người dân ở khu phố này làm ăn chân chính, từ bỏ con đường sai trái, xây dựng cuộc sống mới. Chị Ràng, Tổ trưởng tổ Dân phố và Tổ trưởng tổ Phụ nữ luôn xúc vác trong công tác xã hội và chịu khó đi từng nhà khuyên bảo có lý có tình, như chị Mười, chị Năm,... đã khiến cho bà Năm N., bà Tư L. ý thức được việc sai lầm, mạnh dạn chuyển nghề, không còn là chủ chứa bám vào hoạt động tội lỗi kinh doanh trên thân xác các cô gái lỡ lầm. Phường vận động ông Dân, ông Sửu nhiệt tình tham gia tổ chức lớp học tình thương ở miếu Bà, người treo bảng đen, người mắc dây điện đem ánh sáng văn minh cho lớp học tình

thương; các em Cẩm, em Thơ là Đội viên Đội Thiếu niên Tiền phong, Cháu ngoan Bác Hồ cũng tích cực tham gia phụ giúp lớp học, có đồng chí Bí thư Chi đoàn phường, thầy Ngộ ở chung cư Ngô Gia Tự chịu trách nhiệm đứng dạy 20 học trò, lấy sân \làm lớp học, mượn bàn ghế của các nhà dân trong xóm, anh Trương Mạnh Trí đang tham gia chiến dịch Ánh sáng Văn hóa hè cũng vào cuộc giúp các em có thêm kiến thức để xây dựng tương lai.

** Về y tế*

Phường đã phát huy tốt trạm Y tế địa phương, thường xuyên tổ chức khám chữa bệnh và cấp phát thuốc cho người dân, nhất là người nghèo. Thực hiện việc tiêm chủng mở rộng từ trường học đến các khu phố, tổ dân phố, kế hoạch phối hợp Hội Chữ thập đỏ mở các lớp tập huấn sơ cấp cứu, tổ chức hiến máu nhân đạo đã góp phần giữ gìn và nâng cao sức khỏe của nhân dân.

** Về giáo dục*

Phường 2 là địa bàn có các khối lớp từ Mẫu giáo cho đến Trung cấp và gần các trường Đại học nên dân trí ở phường khá; các hoạt động giáo dục ở Trường Trương Định, Trường Nguyễn An Ninh, v.v... đã góp phần thiết thực cho sự nghiệp trồng người ở địa phương. Môi trường sư phạm ở các trường làm cho phường ngày càng lành mạnh, nhất là sự gắn kết giữa nhà trường, gia đình, xã hội ngày càng mật thiết. Hoạt động Đội, Đoàn Thanh niên các trường gắn với các hoạt động sôi nổi, lành mạnh ở các khu phố trong phường.

Các lớp phổ cập, xóa mù chữ, các lớp tình thương, các buổi phụ đạo cho các em nghèo vượt khó đã giúp cho phường có thêm nhiều nhân tố tích cực, từ đó góp phần quan trọng để các em có thêm nhiều kiến thức, biết được điều hay lẽ phải để làm hành trang bước vào đời.

2.3. Về quốc phòng - an ninh

** Về quốc phòng*

Công tác quốc phòng ở phường luôn được Đảng bộ quan tâm chỉ đạo, luôn tạo điều kiện để cán bộ, chiến sỹ nâng cao bản lĩnh và năng lực chiến đấu, đảm bảo trực ban nghiêm túc. Nhiều lớp tập huấn nâng cao nghiệp vụ và học tập rèn luyện đạo đức cách mạng đã góp phần cụ thể nâng cao nhận thức, cảnh giác cách mạng và sẵn sàng chiến đấu. Thực hiện tốt kế hoạch phối hợp diễn tập phòng thủ và tham gia các lễ duyệt binh của quận đạt kết quả tốt. Trong nhiệm kỳ Đại hội, năm nào phường cũng đạt và vượt chỉ tiêu nghĩa vụ quân sự. Mối liên kết phối hợp giữa Phường đội và Công an phường là nét đẹp ở địa phương, đem lại bình yên cho nhân dân yên tâm làm ăn sinh sống, góp phần làm cho tình hình chung của phường và quận ngày càng an toàn và luôn sẵn sàng chiến đấu.

** Về an ninh*

Trong năm đầu của nhiệm kỳ 1994 - 1996, Đảng ủy đã cùng chính quyền phường xây dựng và thực hiện kế hoạch tuyên truyền nâng cao cảnh giác chính trị trong nhân dân theo chỉ đạo của Quận ủy và UBND Quận 10, nhất là vận động người dân phát hiện và đấu tranh với các hoạt động, các âm mưu phá hoại, chống lại Nhà nước Cộng hòa Xã

hội Chủ nghĩa Việt Nam, đồng thời cảnh giác chống chiến lược “Diễn biến hòa bình” của địch.

Năm 1995, phường chỉ đạo các ban ngành, các cơ quan, các khu phố phối hợp chặt chẽ với Công an phường tập trung xây dựng các tổ dân phố tự quản; tăng cường kiểm tra giám sát tốt việc cấm sản xuất, buôn bán, vận chuyển và đốt pháo trong dịp Tết Nguyên đán theo Chỉ thị số 406/TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Tháng 4 năm 1996, Quận ủy tiến hành Đại hội Đảng bộ Quận 10 nhiệm kỳ VII và kỷ niệm 300 năm hình thành Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh. Nghị quyết Đại hội đã chỉ đạo các cơ sở tăng cường quản lý nhà nước, đảm bảo an ninh trật tự để người dân yên tâm sinh sống và phát triển.

Đảng bộ Phường 2 phối hợp tốt với Ban Chỉ huy Công an Quận 10 tiến hành xong việc thu đổi sổ hộ khẩu gia đình ở phường, triển khai thực hiện nghiêm Nghị quyết 51/CP của Chính phủ về công tác quản lý nhân khẩu, hộ khẩu, quản lý dân nhập cư và củng cố công tác đăng ký tạm trú tạm vắng.

Dù ít cán bộ nhưng Công an Phường 2 đã nỗ lực phối hợp với các ban ngành thường xuyên kiểm tra xử lý các điểm dịch vụ ăn uống, điểm cho thuê băng hình, các điểm kinh doanh dịch vụ có điều kiện để thật sự góp phần bài trừ tệ nạn xã hội, văn hóa phẩm độc hại trên địa bàn.

Đảng ủy phường đã cùng với Công an Quận 10 chỉ đạo thực hiện việc phân loại chất lượng Công an phường, cảnh sát khu vực và tổ chức các lớp học để nâng cao nghiệp vụ.

Lập điểm đăng ký tạm trú tạm vắng ở phường và thường xuyên chốt chặn các hẻm ở Khu phố 1 để chung tay xóa bỏ tụ điểm tệ nạn xã hội nhức nhối tồn tại nhiều năm qua, đưa các thanh niên liên quan đến các tệ nạn đi các trường, trại để cải tạo thành những người công dân có ích cho xã hội.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Ngày 20 tháng 11 năm 1994, Đảng ủy phường đã chỉ đạo tiến hành bầu cử đại biểu HĐND Phường 2 khóa VII nhiệm kỳ 1994 - 1999 theo chỉ đạo của quận. Đây thật sự là ngày hội của toàn dân trong phường, các đại biểu được bầu chọn đều nỗ lực làm nhiệm vụ là người đại diện của nhân dân, ngoài việc một năm hai kỳ để sơ kết, tổng kết công tác, các đại biểu thường đi về cơ sở để ghi nhận và lắng nghe nguyện vọng của người dân, có đề đạt và tham mưu giải pháp phù hợp để Đảng bộ và chính quyền xem xét giải quyết.

Do lãnh đạo phường có tác phong thân thiện, gần dân và thật sự muốn giải quyết tốt các vấn đề xã hội nảy sinh từ cuộc sống, nên các đồng chí trong Đảng ủy từ Bí thư, Phó Bí thư, Đảng ủy viên đến Chủ tịch, Phó Chủ tịch, Ủy viên UBND phường đều được người dân Phường 2 quý mến, khi đi đến các tổ dân phố đều được người dân biết mặt nhớ tên, thân thiện khi gặp gỡ và tích cực góp ý để xây dựng địa phương.

Các nghị quyết HĐND phường đều được UBND phường nghiêm túc thực hiện bằng các kế hoạch cụ thể cả trong việc quy định thời gian hoàn thành, các vấn đề được người dân quan tâm nhất là về cơ sở hạ tầng, kinh doanh sản xuất và nhà đất đều được Ủy ban nhân dân phường xem xét, bàn bạc và phối hợp thực hiện.

Đảng ủy luôn chỉ đạo UBND phường thường xuyên quan tâm cán bộ, rèn luyện đạo đức để phục vụ nhân dân. Các lớp tập huấn, đào tạo do Quận ủy, UBND Quận 10 và Thành phố tổ chức đều được phường sắp xếp cử cán bộ tham dự, mặc dù số lượng cán bộ của phường còn thiếu.

Vào cuối nhiệm kỳ, Đảng ủy kiểm điểm lại thấy công tác xây dựng chính quyền đã đạt được những kết quả tốt đẹp, hầu hết người dân trong phường đều đồng thuận và tín nhiệm, do vậy có ít đơn thư khiếu kiện, số lượng sai phạm được xử lý ngày càng giảm là điều dễ nhận thấy ở phường trong nhiệm kỳ 1994 - 1996.

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

Thực hiện Nghị quyết Đại hội, Đảng ủy đã nêu cao quyết tâm làm thật tốt công tác xây dựng Đảng bộ vững mạnh các mặt:

** Về chính trị tư tưởng*

Đảng ủy chỉ đạo các chi bộ thường xuyên tổ chức học tập nghị quyết của Đảng bộ phường, của Quận ủy Quận 10, nắm được tình hình đảng viên để động viên vượt qua những khó khăn nhằm thực hiện tốt Điều lệ Đảng. Luôn

rèn luyện bản lĩnh chính trị, rèn luyện đạo đức cách mạng theo tấm gương của Bác Hồ vĩ đại, động viên gia đình cùng chấp hành pháp luật của Nhà nước, Đảng viên không vi phạm pháp luật là tấm gương tốt cho quần chúng noi theo.

Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên của phường đi tuyên truyền ở cơ sở luôn được tăng cường bởi lực lượng báo cáo viên của Ban Tuyên giáo Quận ủy Quận 10, của cán bộ lãnh đạo Trường Đảng Quận 10. Nội dung tuyên truyền luôn gắn với tính thời sự của phường, của quận, sát với các vấn đề thiết yếu của bà con, của đảng viên, cán bộ chứ không khô khan giáo điều nên được mọi người tích cực tiếp thu và làm theo.

** Về công tác tổ chức cán bộ*

Đảng ủy có kế hoạch cụ thể nâng cao chất lượng công tác tổ chức cán bộ. Bên cạnh việc hướng dẫn của Thường trực Đảng ủy, Ban Tổ chức Quận ủy Quận 10 cũng luôn theo sát phường để hướng dẫn kỹ nghiệp vụ tổ chức cán bộ. Vì vậy trong suốt nhiệm kỳ, công tác tổ chức cán bộ ở phường có nhiều chuyển biến tích cực, tổng số đảng viên tăng lên từng năm (năm 1996 kết nạp thêm 04 đảng viên mới). Đến cuối năm 1996, Đảng bộ phường có 05 chi bộ đường phố, 15 tổ Đảng, có tổng cộng 154 đảng viên gồm 46 đảng viên nữ, 108 đảng viên nam, trong đó có 115 đảng viên là cán bộ hưu trí, mất sức, bộ đội phục viên xuất ngũ về sinh hoạt và có 39 đảng viên đương chức cùng với 06 đảng viên dự bị.

Trong số 154 đảng viên của Đảng bộ có 73 đồng chí được kết nạp trước năm 1975 và có 81 đảng viên được

phát triển sau ngày giải phóng 30 tháng 4 năm 1975 đến năm 1996.

Đảng bộ phường có 28 đồng chí được trao Huy hiệu 40 - 50 năm tuổi Đảng. Qua các số liệu này cho thấy Đảng bộ Phường 2 luôn có sức sống của thế hệ trẻ tiếp bước các bậc ông cha đi trước. Tổ chức Đảng đã lãnh đạo nhân dân thực hiện sự nghiệp cách mạng xây dựng Chủ nghĩa xã hội “của dân, do dân, vì dân”.

Qua kiểm tra chất lượng cơ sở Đảng và phân loại chất lượng đảng viên, Đảng bộ Phường 2 được Quận ủy Quận 10 công nhận là Đảng bộ đạt loại khá. Đảng bộ phường có hai chi bộ “Trong sạch, vững mạnh”, có 91 đảng viên đủ tư cách phấn đấu tốt (mức 1), có 40 đảng viên đủ tư cách (mức 2) và 02 đảng viên ở mức 3 (để lại giáo dục).

Công tác kiểm tra Đảng: Đảng ủy phường nhận thức rằng “Kiểm tra để nâng cao chất lượng đảng viên, kiểm tra để biểu dương các cá nhân và đơn vị làm tốt là chính, chứ không phải kiểm tra chỉ để xử lý vi phạm”, vì vậy trong suốt nhiệm kỳ, công tác kiểm tra Đảng luôn được quan tâm theo dõi. Theo hướng dẫn của Ủy ban Kiểm tra Quận ủy Quận 10, Đảng bộ Phường 2 thường kiểm tra việc đảng viên thực hiện Điều lệ Đảng, kiểm tra việc triển khai các nghị quyết của Đảng gắn với việc thực hiện các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết của Quận ủy và Đảng ủy phường tại 05 chi bộ.

Thực tế công tác kiểm tra đã góp phần đáng kể trong việc nâng cao chất lượng đảng viên, nâng cao việc tu

đường rèn luyện đạo đức cách mạng, hạn chế tối đa các vi phạm của đảng viên ở cơ sở.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Phường 2 có phong trào hành động cách mạng của nhân dân sôi nổi là do có sự tích cực vận động, mối đoàn kết giữa cán bộ Mặt trận và đoàn thể vì nhiệm vụ chung là sự phát triển toàn diện của phường.

Các cụ cao niên trong Mặt trận Tổ quốc phường thường xuyên quan tâm giáo dục lớp trẻ, tham mưu cho Đảng ủy củng cố nhân sự Mặt trận, bổ sung kịp thời các thành viên nhiệt tình công tác để hoạt động quần chúng luôn sát với bà con các khu phố, nhất là vận động chung tay xóa tụ điểm tệ nạn ở xóm Cây Diệp. Các cụ cao niên như ông Dân, ông Sửu đã cùng với các cán bộ Mặt trận tích cực chăm lo cho công tác giáo dục của phường như treo bảng đen, mắc bóng đèn điện cho lớp học tình thương ở sân Miếu Bà để các cháu thiếu nhi thuận tiện trong việc học tập.

Các chị ở Hội Phụ nữ phường như chị Ràng vừa là Tổ trưởng tổ Phụ nữ vừa là Tổ trưởng tổ Dân phố luôn hăng hái tích cực với công tác xã hội ở địa phương; chị Mười, chị Năm nhanh nhẹn, chất phác luôn đi đầu trong công tác vận động các chủ chứa, gái mại dâm,... ngừng làm việc phi pháp.

Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên phường đi vận động Trường Dương Minh Châu ủng hộ 20 bộ bàn ghế cũ cho lớp học tình thương ở Khu phố 1, mượn bàn ghế của những hộ dân quanh xóm, vận động thầy Ngọ, cô Tú, anh

Trương Mạnh Trí tham gia chiến dịch “Ánh sáng văn hóa hè” cùng chị Tố Uyên, anh Lê Minh Vũ (Tổ trưởng tổ dân phố, đảng viên Chi bộ Khu phố 1) đứng lớp cho hơn 20 em học sinh là con em các hộ nghèo không có điều kiện học ban ngày. Tham gia các công tác xã hội ở địa phương còn có em Cẩm, em Thơ,... đội viên tích cực, Cháu ngoan Bác Hồ cùng với các anh chị đoàn viên giúp đỡ các em còn khó khăn ở xóm.

Đáng nhớ là Hội Phụ nữ phường đã không quản ngại khó khăn trở ngại, vận động trợ vốn xóa đói giảm nghèo cho các chủ chứa để họ có điều kiện hoàn lương làm ăn lương thiện, phối hợp mở lớp dạy nghề may tại Nhà Văn hóa phường cho con em của các chủ chứa, dắt mối, không để phát sinh tiếp nghề dắt mối, tiếp sức cho các hộ khó khăn để cuộc sống khá hơn, các cháu có tương lai tốt hơn.

Đặc biệt Đoàn Thanh niên phường còn có cách làm độc đáo nhất quận là vận động, tập hợp các thanh niên hút chích, xì ke đã cai nghiện từ các trường trại về, vận động các phụ nữ lầm lỡ đã hoàn lương để lập đội kịch. Họ hằng hái tập luyện các vở kịch tự biên tự diễn ở phường để đi lưu diễn các vở kịch ngắn, kịch vui với nội dung nói về cuộc sống tươi đẹp. Sau khi đội đi lưu diễn ở các khu phố, các trường trong địa bàn phường có tiếng tốt vang xa nên đã được đi lưu diễn ở các phường bạn trong Quận 10 và đoạt giải đặc biệt ở hội diễn cấp thành phố. Các chi đoàn Thanh niên phường còn tổ chức lập nhóm bán báo gây quỹ giúp cho các anh chị từng là nạn nhân của các tệ nạn xã hội. Lập “Nhóm đồng đảng” để đi tuyên

truyền trực tiếp cho các đối tượng làm lơ khác ở phường và quận.

Giai đoạn 1994 - 1996 là thời gian Phường 2 được Đảng ủy lưu tâm nhiều đến công tác vận động quần chúng của Mặt trận, đoàn thể. Qua xét thi đua, Phường 2 luôn đạt thứ hạng cao nhất nhì và là một trong các phường có nhiều điểm mạnh điển hình của Quận 10.

V. LÃNH ĐẠO PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI, TỪNG BƯỚC THỰC HIỆN CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA (1996 - 2000)

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1996 - 2000

Thực hiện chỉ đạo của Quận ủy Quận 10 và kiểm điểm việc thực hiện nghị quyết nhiệm kỳ qua, Đảng bộ Phường 2 đã tiến hành Đại hội lần thứ IX nhiệm kỳ 1996 - 2000, bầu ra Ban Chấp hành Đảng bộ phường, trong đó đồng chí Lê Văn Nhật tiếp tục là Bí thư, đồng chí Hoàng Thị Tú là Phó Bí thư - Chủ tịch UBND phường.

Dù trong nhiệm kỳ có sự biến động về nhân sự, nhưng Đảng ủy đã lãnh đạo phường vượt qua các trở ngại, quyết tâm hoàn thành tốt các nhiệm vụ mà Đảng ủy và nhân dân phường giao phó, thực hiện thắng lợi nghị quyết Đại hội đề ra trong bối cảnh có nhiều thuận lợi. Đó là sự thành công tốt đẹp của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII và cuộc bầu cử Quốc hội khóa X tạo thêm nền tảng thúc đẩy quá trình đổi mới tiến lên những bước vững chắc, tạo tiền đề để Phường 2 thực hiện tốt các chủ trương, nghị quyết cụ thể của Quận ủy và Thành phố đề ra.

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1996 - 2000

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Trên cơ sở mục tiêu nhiệm vụ Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ IX, nhằm thúc đẩy phát triển sản xuất theo định hướng “Công nghiệp hóa, hiện đại hóa”, Đảng ủy có chủ trương, biện pháp vận động, động viên các cơ sở đầu tư vốn và trang thiết bị, cải tiến nâng cao chất lượng sản phẩm để đáp ứng nhu cầu tiêu dùng đòi hỏi chất lượng ngày càng cao của xã hội và có thể tham gia xuất khẩu. Bên cạnh đó tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục chấp hành pháp luật của Nhà nước về nghĩa vụ thuế, bảo vệ môi trường, phòng chống cháy nổ,... Đồng thời tăng cường công tác quản lý nhà nước, xử lý nghiêm những cơ sở sản xuất cố tình vi phạm pháp luật, không đảm bảo an toàn lao động.

Trong nhiệm kỳ, mặc dù số lượng cơ sở sản xuất đã giảm đáng kể nhưng giá trị tổng sản lượng thực hiện hàng năm đều tăng từ 15% - 20%. Như vậy chứng tỏ các cơ sở sản xuất đã chú trọng đầu tư trang thiết bị, sản xuất ra nhiều hàng hóa có giá trị cao hơn trước. Trong nhiệm kỳ, phường luôn phấn đấu hoàn thành chỉ tiêu giá trị tổng sản lượng đề ra trong Nghị quyết, nhất là về sản xuất gỗ, nhôm, nhựa của các cơ sở trên đường Ngô Gia Tự - Vĩnh Viễn - Trần Nhân Tôn.

Trên lĩnh vực thương nghiệp - dịch vụ, mức tăng trưởng hàng năm khá cao. Trên các trục đường chính của phường từng bước hình thành những cụm kinh doanh

chuyên ngành thương mại - dịch vụ như khu vực đường Lê Hồng Phong - Hùng Vương - Ngô Gia Tự - Vĩnh Viễn. Để thực hiện sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo định hướng thương nghiệp - dịch vụ - sản xuất phù hợp với điều kiện, tiềm năng và thế mạnh của phường mà Đại hội Đảng bộ phường lần IX đã xác định, Đảng ủy chỉ đạo chính quyền, các ban ngành đoàn thể tích cực tuyên truyền vận động, tạo mọi điều kiện thuận lợi để thu hút các nguồn lực phát triển nhanh hơn.

Bên cạnh đó, Đảng ủy luôn quan tâm chỉ đạo, chấn chỉnh ngành thương nghiệp - dịch vụ phát triển đúng hướng và phù hợp với tình hình đặc điểm của phường, hạn chế đến mức thấp nhất những ngành nghề kinh doanh có ảnh hưởng nhiều đến an ninh chính trị, trật tự xã hội và công tác phòng chống tệ nạn. Phường tích cực vận động bà con tiểu thương chợ Trần Nhân Tôn đóng góp trên 30 triệu đồng để tráng bê tông các đường ở lô N, lô O chung cư Ngô Gia Tự giúp cho việc buôn bán thuận lợi và vệ sinh môi trường được tốt hơn.

Ngoài ra, Ban quản lý chợ còn phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ phường nhận tiền từ quận về trợ vốn cho hàng trăm hộ tiểu thương mỗi năm trên 300 triệu đồng, góp phần xóa bỏ tệ cho vay nặng lãi. Trong nhiệm kỳ, Phường 2 là đơn vị có dân số đông, Đảng bộ nhiều đảng viên và có hoạt động kinh tế phát triển, có các hoạt động sản xuất - thương mại - dịch vụ khá tốt, được Ủy ban nhân dân Quận 10 xếp Phường 2 đứng chung cụm phường phát triển phía Bắc của Quận 10 như các Phường 12, 13, 14 và 15.

Về công tác thu thuế còn gặp nhiều khó khăn do chỉ tiêu năm sau thường cao hơn năm trước từ 30% - 40%, nhưng với tinh thần phấn đấu, Đảng ủy đã chỉ đạo chính quyền và các ban ngành đoàn thể tích cực hỗ trợ cho tổ thuế tuyên truyền giải thích cho người dân hiểu được những quyền lợi và nghĩa vụ của công dân đối với nhà nước. Đồng thời nắm sát năng lực sản xuất kinh doanh của cơ sở để quá trình điều chỉnh thuế đảm bảo công bằng và hạn chế thất thu, kiên quyết xử lý những trường hợp cố tình để nợ đọng thuế kéo dài hoặc trốn thuế. Về thực hiện chỉ tiêu thuế các năm ở Phường 2 đều đạt và vượt, như năm 1997 đạt 105% kế hoạch quận giao.

Trong lĩnh vực tài chính, mặc dù còn những lúng túng trong việc thực hiện Luật Ngân sách, do luật mới được triển khai đến phường vào giữa năm 1997, nhưng phường đã nỗ lực từng bước chấn chỉnh việc điều hành ngân sách đúng theo luật định. Trong nhiệm kỳ, Ủy ban nhân dân phường đã có nhiều cố gắng tạo các nguồn thu để cân đối trong thu chi, đảm bảo chi cho các hoạt động phong trào và thực hiện tiết kiệm 5% theo quy định.

Về kinh tế, tuy đạt được những kết quả tương đối tốt so với yêu cầu Nghị quyết Đại hội đề ra, nhưng trong quá trình thực hiện, Ủy ban nhân dân phường còn bị động, lúng túng, nhất là trên lĩnh vực tháo gỡ khó khăn trong sản xuất - kinh doanh, những vướng mắc về thuế,... vì các vấn đề này có liên quan đến nhiều ban ngành, nhiều cấp, bản thân phường không thể giải quyết được

2.2. Lĩnh vực văn hóa xã hội

Trong điều kiện còn nhiều khó khăn về cơ sở vật chất và kinh phí hoạt động, nhưng Đảng ủy thường xuyên chỉ đạo tăng cường công tác thông tin tuyên truyền bằng nhiều hình thức nhằm giáo dục động viên nhân dân chấp hành chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của nhà nước. Trên lĩnh vực văn hóa đã từng bước cải tiến phương thức hoạt động để phù hợp với nhu cầu thực tế ở cơ sở.

Đối với công tác quản lý nhà nước, Phường 2 duy trì thường xuyên các đợt kiểm tra, xử lý kịp thời những sai phạm trong hoạt động văn hóa và kinh doanh dịch vụ văn hóa.

Phong trào thể dục thể thao có bước phát triển phong phú. Hàng năm Ban Văn hóa Thông tin phường đều tổ chức nhiều đợt hội thao tại phường thu hút đông đảo thanh thiếu niên tham gia. Ngoài ra còn đưa lực lượng vận động viên không chuyên tham gia thi đấu cấp quận đạt nhiều thứ hạng cao.

Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng cuộc sống mới ở địa bàn dân cư” có nhiều chuyển biến tích cực trong nhận thức và lối sống của người dân. Đặc biệt các ban ngành đoàn thể từ phường đến khu phố, tổ dân phố đã thật sự quan tâm tuyên truyền, vận động nhân dân hiểu rõ ý nghĩa, mục đích thiết thực của phong trào. Số hộ dân thực hiện tốt các chuẩn mực trong cuộc sống theo nội dung Thông tư 04 của Mặt trận Tổ quốc được nâng lên khoảng 70% tổng số hộ trên địa bàn.

Hoạt động giáo dục, y tế được các ban ngành quan tâm thực hiện tốt. Phường đã tổ chức Đại hội giáo dục lần II vào đầu năm 1997. Hội đồng giáo dục đã phát huy tốt vai trò, trách nhiệm trong công tác tuyên truyền vận động thực hiện chủ trương xã hội hóa giáo dục, hạn chế tối đa trẻ bỏ học, từng bước nâng cao chất lượng công tác xóa mù chữ, phổ cập cấp I, cấp II. Hàng năm các ban ngành, đoàn thể tiến hành điều tra khảo sát, nắm chắc các trường hợp các cháu có hoàn cảnh khó khăn để giúp đỡ cho các cháu có điều kiện đến trường. Công tác tuyên truyền giáo dục thực hiện chủ trương dân số, kế hoạch hóa gia đình, tiêm chủng phòng bệnh, hiến máu nhân đạo, v.v... đã lan truyền sâu rộng và được đại đa số các tầng lớp nhân dân đồng tình hưởng ứng. Phường đã phấn đấu hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục cấp II trong năm 1997.

Công tác y tế hoàn thành chỉ tiêu hiến máu nhân đạo 150 ca mỗi năm.

Đảng ủy rất quan tâm lãnh đạo công tác chăm lo đời sống nhân dân trên địa bàn dân cư. Chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể đã có nhiều phong trào chăm lo cho các gia đình chính sách, các hộ nghèo có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, không để hộ nào trong tình trạng thiếu gạo, đói ăn mà không được giúp đỡ kịp thời. Phong trào đền ơn đáp nghĩa, xóa đói giảm nghèo được thực hiện thường xuyên, liên tục và đã trở thành phong trào của toàn dân. Phong trào xóa nhà dột nát, xóa ngập nước cho dân nghèo tuy mới phát động nhưng phường hết sức quan tâm thực hiện. Trong sáu tháng đầu năm 1998, các ban

ngành, đoàn thể tích cực đóng góp sửa chữa 3 căn nhà tình thương và tiếp tục chống dột 2 căn trong Quý 3. Công tác giải quyết việc làm đạt kết quả khá tốt, trong hai năm 1996 - 1997 đã giải quyết được cho 170 lao động có việc làm ổn định.

Công tác phòng chống, bài trừ các tệ nạn xã hội đã thực hiện theo Nghị định 87, 88 và Chỉ thị 814 của Thủ tướng Chính phủ. Từ năm 1995 trở đi phường kế thừa các thành quả của nhiệm kỳ qua, tiếp tục có nhiều chủ trương và biện pháp đấu tranh kiên quyết ngăn chặn, bài trừ các tệ nạn xã hội. Trong nhiệm kỳ, cụ thể tại xóm Cây Diệp (Khu phố 1) đã có chuyển biến tích cực. Năm 1996 đến 1998, Đảng ủy phường đã phối hợp với các ban ngành Quận 10, Chi cục Phòng chống tệ nạn Thành phố và Công an Thành phố hỗ trợ Phường 2 với kinh phí 100 triệu đồng để thực hiện 3 giai đoạn chuyển hóa địa bàn Khu phố 1:

Giai đoạn 1: Các đoàn thể Mặt trận tích cực tuyên truyền giáo dục các hộ liên quan tệ nạn xã hội để chuyển biến nhận thức, đồng thời cho cam kết chuyển nghề, giúp vay vốn xóa đói giảm nghèo, phối hợp Hội Phụ nữ Thành phố liên kết tổ chức phi chính phủ Terre des Homes của Đức mở lớp dạy may miễn phí cho đối tượng là các cô gái hoàn lương, cho con em các hộ kinh doanh “nhạy cảm” và dân nghèo.

Giai đoạn 2: Công an Phường 2 phối hợp kiểm tra, theo dõi, xử lý 18 hộ kinh doanh “nhạy cảm” và những người cố tình vi phạm. Xử lý 30 đối tượng tạm trú không

khai báo, thu gom các đối tượng ma cô dất mối đi trường trại cải tạo, bắt quả tang 4 hộ kinh doanh “nhạy cảm” cố tình tái phạm. Tòa án Nhân dân Quận 10 đã đưa ra xét xử công khai 2 hộ kinh doanh “nhạy cảm”, ra quyết định tịch thu 1 căn nhà, từ đó có 7 hộ kinh doanh “nhạy cảm” bỏ nghề, 15 hộ dịch vụ chuyển sang nghề khác.

Giai đoạn 3: Phường 2 tổ chức lực lượng hỗn hợp gồm 30 người chuyên trách kiểm tra, chốt chặn 24/24 tại Khu phố 1 để theo dõi và giám sát toàn bộ hoạt động của các hộ kinh doanh “nhạy cảm” còn lại, kịp thời ngăn chặn các đối tượng ma cô dất mối, khách làng chơi ra vào khu vực. Đã bắt quả tang 2 hộ kinh doanh “nhạy cảm” vi phạm cam kết và lập hồ sơ đưa đi cải tạo, niêm phong 1 căn nhà, giáo dục nhắc nhở hàng trăm đối tượng ra vào khu vực.

Năm 1997, Khu phố 1 cơ bản đã xóa sạch các tệ nạn xã hội tồn tại trên 50 năm ở địa phương.

Tháng 3 năm 1998, sau sơ kết và đánh giá tình hình, Ban chỉ đạo 814 Phường 2 tiếp tục chỉ đạo chuyển hóa địa bàn Khu phố 1 và nơi đây thực sự đã từng bước chuyển mình, nhà lụp xụp được nâng cấp, hẻm được tráng bê tông, Miếu Bà được chỉnh trang sạch đẹp, khang trang làm nơi sinh hoạt cho thiếu nhi, phong trào văn hóa mỗi ngày càng phát triển, có nhiều gương người tốt, việc tốt. Phường đã lập 3 tổ khảo sát gồm có các đoàn thể như: Mặt trận, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Công an, Quân sự để theo dõi, tìm hiểu hoàn cảnh, nắm bắt tâm tư nguyện vọng của người dân trong khu phố, từ đó có hướng tháo gỡ, giải quyết dứt điểm những khó khăn vướng mắc như

hỗ trợ vay vốn, giới thiệu việc làm để người dân không quay trở lại tệ nạn xã hội ngày xưa.

Đảng bộ phường đã chỉ đạo tập trung sức tiếp tục xóa bỏ các tụ điểm mại dâm, hút chích ở khu phố khác đạt được kết quả khá tốt và tiếp tục thực hiện kế hoạch chuyển hóa địa bàn Khu phố 1 thành Khu phố Văn hóa.

Về thực hiện các công trình công cộng, trong điều kiện kinh phí còn hạn hẹp nhưng để thực hiện các mục tiêu do Đại hội Đảng bộ phường đề ra, Đảng ủy đã vận dụng phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng làm”, tích cực vận động nhân dân đóng góp sửa chữa, bê tông hóa hầu hết các con hẻm ở trong phường. Việc sửa chữa hệ thống thoát nước, làm cống rào đầu hẻm phía sau các lô chung cư đã có tác dụng khá tốt trong việc bảo đảm an ninh trật tự và vệ sinh công cộng, phường cũng kịp thời hòa giải các tranh chấp nhà cửa đất đai trong nhân dân, giải quyết vấn đề vệ sinh môi trường của 16 lô chung cư đã xuống cấp, ngăn chặn tình trạng ném rác xuống khoảng giữa của hai lô chung cư. Lập đội thu gom rác, làm cửa ra vào ở hai bên hông các chung cư nhằm hạn chế việc đổ rác bừa bãi và ngăn chặn các con nghiện vào hút chích ở khoảng sau giữa các lô chung cư.

Tuy nhiên trên lĩnh vực văn hóa xã hội, chăm lo đời sống nhân dân cũng còn tồn tại những mặt hạn chế nên Đảng bộ đã chỉ đạo tập trung khắc phục như: công tác quản lý nhà nước các hoạt động dịch vụ văn hóa còn nhiều sơ hở; tình trạng vi phạm các quy định của nhà nước còn khá phổ biến; việc chăm lo đời sống nhân dân trên địa

bàn khu dân cư còn ở dạng chấp vá chưa có giải pháp căn cơ. Công tác phòng chống, bài trừ tệ nạn xã hội tuy đạt được kết quả khá tốt ở một số mặt nhưng tình hình chung vẫn còn phức tạp, nhất là tệ nạn nghiện hút đang ở mức báo động.

2.3 Lĩnh vực quốc phòng an ninh

Lãnh đạo phường xác định trên địa bàn vẫn còn tương đối phức tạp về trật tự xã hội. Tội phạm thường tụ tập ở một số tụ điểm để hoạt động trộm cắp, cướp giật, là một trong những địa bàn trọng điểm về tệ nạn mại dâm, ma túy. Trước tình hình đó, nhằm giữ vững ổn định chính trị và trật tự xã hội để phục vụ cho nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội của phường, về mặt lãnh đạo, Đảng ủy đã xây dựng nghị quyết an ninh quốc phòng hàng năm nhằm thúc đẩy công tác an ninh, quân sự đạt hiệu quả.

Đảng ủy phường đã chỉ đạo Công an phường phối hợp với các ban ngành phát động sâu rộng phong trào “Quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc”, củng cố lực lượng an ninh cơ sở, xây dựng thế trận an ninh nhân dân, nắm chắc địa bàn, quản lý sát đối tượng, xác định địa bàn trọng điểm về tội phạm và tệ nạn xã hội để tập trung truy quét và trấn áp. Tăng cường công tác tuyên truyền giáo dục ý thức cảnh giác để mọi người, mọi nhà tham gia giữ gìn an ninh chính trị và trật tự xã hội. Quan tâm lãnh đạo xây dựng lực lượng công an vững về tư tưởng, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, đoàn kết thống nhất trong nội bộ, tích cực phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ được giao. Trong nhiệm kỳ, đơn vị Công an Phường 2 được UBND Thành phố tặng

bằng khen do có thành tích nổi bật trong phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc.

Công tác quân sự ở địa phương có nhiều cố gắng, cơ bản đã hoàn thành các chỉ tiêu tuyển chọn gọi thanh niên nhập ngũ hàng năm. Công tác xây dựng và huấn luyện dân quân, quân dự bị từng bước được nâng cao về chất lượng. Phương án sẵn sàng chiến đấu, phòng thủ khu vực được bổ sung hoàn chỉnh. Công tác lãnh đạo, điều hành diễn tập phòng chống bạo loạn, chống biểu tình được nâng cao. Công tác xây dựng lực lượng dân quân luôn được chú trọng, đã xây dựng được 2 tiểu đội dân quân khu phố, tổ chức tuần tra canh gác thường xuyên nên hạn chế được tình trạng trộm cắp, mất an ninh trật tự vào ban đêm ở phường.

Tuy nhiên trên lĩnh vực quốc phòng cũng còn nhiều thiếu sót nên Đảng ủy đã chỉ đạo sớm khắc phục. Cụ thể là tình hình trật tự trị an diễn biến khá phức tạp; một số địa bàn trọng điểm được chuyển hóa nhưng chưa triệt để; tệ nạn nghiện hút chưa có biện pháp ngăn chặn hữu hiệu; lực lượng dự bị động viên về số lượng tương đối đông nhưng các đợt huấn luyện huy động đạt tỷ lệ thấp; công tác tuyên truyền giáo dục pháp luật chưa thật sâu rộng trong các tầng lớp nhân dân.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng bộ, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Hoạt động của HĐND phường có nhiều tiến bộ, đã thể hiện được vai trò là người đại diện của nhân dân. Các

đại biểu đã thể hiện trách nhiệm trong việc xây dựng chủ trương, nghị quyết phát triển kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng trên địa bàn phường. Đại đa số đại biểu thường xuyên gần gũi nắm bắt tâm tư nguyện vọng của cử tri và kịp thời phản ánh cho tổ chức Đảng, chính quyền xem xét giải quyết. Tuy nhiên hoạt động của HĐND phường cũng còn những mặt hạn chế như chưa phát huy tốt chức năng kiểm tra, giám sát các hoạt động của chính quyền, có đại biểu chưa làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục pháp luật đối với nhân dân, thiếu sâu sát nắm bắt tâm tư nguyện vọng của cử tri, chưa thể hiện rõ vai trò trách nhiệm là người đại biểu của cơ quan quyền lực ở địa phương. Đảng ủy đã chỉ đạo sớm có giải pháp cụ thể để khắc phục những khó khăn vướng mắc còn tồn tại, tiếp tục tăng cường đi về cơ sở để xứng đáng là người đại diện cho nhân dân phản ánh nhanh chóng kịp thời những tâm tư nguyện vọng đến tổ chức Đảng, chính quyền để giải quyết sớm.

Hoạt động của UBND phường có nhiều chuyển biến tốt. Qua thực hiện Quy chế làm việc của Đảng ủy và UBND đã phân định rõ chức năng, quyền hạn lãnh đạo của Đảng, quản lý điều hành của chính quyền, khắc phục được tình trạng bao biện, làm thay. Từ khi triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 3 khóa VIII, Đảng ủy phường đã tiến hành rà soát lại đội ngũ cán bộ, nhân viên phường, quy hoạch đào tạo bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho các đồng chí chủ chốt, sắp xếp lại một số chức danh cho phù hợp với khả năng, năng lực từng đồng chí. Qua đó đã khắc phục được một số mặt yếu kém, từng bước nâng

cao tính chủ động trong công tác quản lý hành chính nhà nước, có những quyết định kịp thời trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ. Lãnh đạo xây dựng lề lối, phong cách làm việc gần gũi, sâu sát với nhân dân, thường xuyên xem xét chấn chỉnh nội quy, những quy định không còn phù hợp để tránh gây phiền hà cho người dân. Quan tâm lãnh đạo, củng cố xây dựng Ban điều hành khu phố, tổ dân phố vững mạnh. Phường 2 là phường luôn đạt thứ hạng thi đua Nhì và Ba liên tục các năm của quận do đạt các chỉ tiêu ở mức cao, dân cư ổn định, v.v...

Bên cạnh đó vẫn còn những mặt yếu kém trong công tác lãnh đạo điều hành được Đảng bộ, chính quyền lưu ý, nguyên nhân chính là do ít cán bộ nhưng công việc lại quá nhiều, trình độ của cán bộ chưa đồng đều nên hiệu quả ở một số mặt công tác còn hạn chế.

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

Trong những năm qua, nhất là sau Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ IX và đại hội Đảng các cấp, Đảng ủy đã xác định được nhiệm vụ then chốt là muốn hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của địa phương thì việc trước tiên phải tập trung là ra sức chăm lo xây dựng Đảng bộ trong sạch vững mạnh. Xuất phát từ nhận thức sâu sắc đó nên trong nhiệm kỳ qua, Đảng ủy hết sức coi trọng công tác xây dựng Đảng trên cả ba mặt là tư tưởng chính trị, tổ chức, cán bộ; hàng năm Đảng bộ Phường 2 đều liên tục đạt danh hiệu Đảng bộ “Trong sạch, vững mạnh” của quận. Trong đó cụ thể:

** Công tác chính trị - tư tưởng*

Công tác tư tưởng của Đảng bộ phường trong thời gian qua có một số đảng viên biểu hiện băn khoăn lo lắng về tình hình xã hội, nhất là về nguy cơ “Diễn biến hòa bình”, chệch hướng Xã hội chủ nghĩa, tệ nạn tham nhũng, quan liêu vẫn còn trầm trọng trong xã hội. Thời gian gần đây tệ nạn mua bán, nghiện hút trong dân bùng nổ càng làm tăng thêm sự lo âu trong cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân.

Trước tình hình đó, Đảng ủy đã chỉ đạo cho các chi bộ thường xuyên quan tâm đến công tác giáo dục, quản lý nắm bắt tư tưởng của đảng viên, kịp thời uốn nắn những tư tưởng sai lệch, tổ chức cho đảng viên học tập quán triệt nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, tăng cường thông tin thời sự, sinh hoạt truyền thống cách mạng trong đảng viên và quần chúng nhằm củng cố niềm tin vào Đảng, vào công cuộc đổi mới của đất nước. Tuy có băn khoăn trước những vấn đề bức bách của xã hội, nhưng đại bộ phận đảng viên và quần chúng luôn nhất trí cao với mục tiêu, lý tưởng Xã hội chủ nghĩa của Đảng, khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng, lòng tin được củng cố, ý thức xây dựng Đảng, tinh thần trách nhiệm của đảng viên được nâng lên, công tác xây dựng lực lượng tuyên huấn, tuyên truyền viên được chú trọng. Hàng tháng, hàng quý đều tổ chức sinh hoạt chính trị tư tưởng nhằm trang bị nhận thức về chính trị, thời sự cho lực lượng làm công tác tuyên truyền để góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đảng bộ phường.

** Công tác tổ chức cán bộ*

Tình hình tổ chức bộ máy cán bộ của phường được cấp ủy quan tâm củng cố ổn định. Sau Đại hội Đảng bộ phường, nhân sự của Ban Chấp hành có biến động, Quận đã quyết định chuyển 2 đồng chí cán bộ chủ chốt của phường nhận nhiệm vụ mới. Do vậy đã kéo theo một số chức danh phải được bố trí sắp xếp lại. Nhưng với tinh thần chủ động và có nguồn cán bộ dự bị được quy hoạch, đào tạo nên việc lãnh đạo sắp xếp, bố trí lại cán bộ chủ chốt có phần thuận lợi và phát huy tốt vai trò trách nhiệm của từng đồng chí sau khi nhận nhiệm vụ.

Hoạt động của chi bộ khu phố trong nhiệm kỳ qua từng bước được nâng cao về chất lượng. Các chi bộ đã thể hiện rõ vai trò lãnh đạo các mặt công tác ở địa bàn khu phố, tích cực lãnh đạo quần chúng nhân dân phát huy quyền làm chủ, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, xây dựng cuộc sống mới ở địa bàn dân cư đạt được nhiều kết quả thiết thực. Nổi bật là Chi bộ 5 có nhiều nỗ lực lãnh đạo nhân dân xây dựng khu phố xuất sắc.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho cán bộ đảng viên luôn được quan tâm. Trong nhiệm kỳ, đã sắp xếp cho gần 20 đồng chí đi học các lớp Trung cấp, Cao cấp chính trị, các lớp bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ và các đồng chí được cử đi học đều hoàn thành nhiệm vụ học tập của mình.

Về chất lượng đảng viên, từng bước được nâng lên, phần lớn đảng viên còn những mặt hạn chế qua phân tích

ở nhiệm kỳ trước đã nỗ lực phấn đấu vươn lên mức 1. Tuy nhiên vẫn còn một số đồng chí chưa tích cực phấn đấu rèn luyện, còn lơ là trong công tác và sinh hoạt Đảng nên nhiều năm liền vẫn ở mức 2.

Công tác phát triển Đảng, các chi bộ đã thật sự quan tâm đến công tác tạo nguồn và bồi dưỡng cán bộ, phát triển đảng viên mới. Trong nhiệm kỳ, Đảng bộ đã phát triển được nhiều đảng viên nhất, đặc biệt có 2 đồng chí là Tổ trưởng tổ Dân phố, phát triển vượt chỉ tiêu Nghị quyết đã đề ra.

** Công tác kiểm tra*

Với nhận thức “Tăng cường công tác kiểm tra nhằm góp phần nâng cao vai trò lãnh đạo toàn diện của Đảng bộ” do đó trong quá trình chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ, Đảng ủy luôn coi trọng công tác kiểm tra, thường xuyên tổ chức kiểm tra việc triển khai thực hiện các chủ trương, Nghị quyết của Đảng ở 5 chi bộ, kiểm tra đảng viên chấp hành tổ chức kỷ luật công tác, sinh hoạt và đóng Đảng phí theo điều lệ Đảng quy định. Ngoài công tác kiểm tra thường xuyên, Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy và tổ kiểm tra 5 chi bộ đã tiến hành công tác kiểm tra chuyên đề theo Nghị quyết của Đảng ủy, như kiểm tra việc chấp hành luật pháp Nhà nước trong sản xuất, kinh doanh của đảng viên, kiểm tra tinh thần thái độ và kết quả học tập của các đảng viên được cử đi học các lớp chính trị, các nghị quyết, các lớp chuyên môn nghiệp vụ, v.v... Qua các đợt kiểm tra đã tác động mạnh mẽ đến công tác giáo dục rèn luyện đảng viên, giúp cho chi bộ quản lý tốt đảng viên

nơi công tác, nơi cư trú và ngăn ngừa kịp thời những sai phạm của đảng viên.

** Công tác bảo vệ chính trị nội bộ*

Đây là lĩnh vực công tác hết sức khó khăn phức tạp, đòi hỏi từng đảng viên phải nhận thức đầy đủ mục đích, ý nghĩa của công tác bảo vệ chính trị nội bộ chính là bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền và cả hệ thống chính trị vững mạnh. Trong tình hình đổi mới, mở cửa, để làm thất bại âm mưu “Diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, công tác bảo vệ chính trị nội bộ là công tác đặc biệt quan trọng. Xác định được tính chất đặc biệt đó nên trong quá trình lãnh đạo chính trị tư tưởng, Đảng ủy chú trọng không ngừng nâng cao nhận thức cho đảng viên về công tác bảo vệ chính trị nội bộ. Thực hiện sự chỉ đạo của Thường vụ Quận ủy và hướng dẫn của Ban bảo vệ chính trị nội bộ quận, tổ bảo vệ chính trị nội bộ phường tăng cường công tác nắm bắt tình hình, bước đầu tiến hành khảo sát để làm rõ lịch sử chính trị của đảng viên đương chức nhằm phục vụ cho công tác quy hoạch cán bộ về lâu dài.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Do tình hình kinh tế - xã hội trong nhiệm kỳ phát triển ổn định, đại bộ phận nhân dân chí thú làm ăn nên đời sống tiếp tục được cải thiện, tạo được sự phấn khởi tin tưởng vào đường lối đổi mới của Đảng, bà con nhiệt tình với các phong trào của địa phương. Song vẫn còn một bộ phận do làm ăn thất bại hoặc thiếu việc làm, đời sống gặp khó khăn, cộng thêm tình hình tệ nạn xã hội còn nhiều

phức tạp, con em hư hỏng nên tư tưởng bị dao động, thiếu quan tâm cập nhật các sự kiện thời sự, chính trị,...

Trước những thuận lợi và khó khăn của đời sống xã hội như trên, Đảng bộ tiếp tục quan tâm đến công tác vận động quần chúng. Đảng ủy chỉ đạo chính quyền, các ban ngành đoàn thể, Mặt trận vận dụng các phương thức linh hoạt trong công tác vận động quần chúng. Trước nhất phải quan tâm giải quyết việc làm, chăm lo đời sống cho các đối tượng chính sách, các hộ nghèo có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn để giúp họ ổn định cuộc sống, giúp đỡ con em các hộ nghèo có điều kiện đến lớp, v.v...

Để phong trào phát triển thêm sâu rộng, Đảng ủy đã chỉ đạo nội dung, phương hướng hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể sát với thực tế từng thời điểm, tăng cường lãnh đạo củng cố nhân sự phù hợp với sự điều động cán bộ về quận và công tác quy hoạch cán bộ của phường, đã thay đổi Trưởng Khối vận, Bí thư Đoàn Thanh niên, Chủ tịch Hội cựu chiến binh, chuyên trách ban bảo vệ chăm sóc trẻ em, lãnh đạo tháo gỡ khó khăn về kinh phí hoạt động. Qua thực hiện các biện pháp nêu trên đã thực sự nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể.

Công tác Mặt trận đi vào nề nếp, phát huy tốt vai trò là đầu mối phối hợp trong tuyên truyền vận động phong trào, đặc biệt quan tâm xây dựng phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng cuộc sống mới ở khu dân cư” và chăm lo xây dựng phong trào người cao tuổi, từng bước củng cố khối đại đoàn kết toàn dân. Tích cực phối hợp với HĐND kiểm tra giám sát công tác quản lý nhà nước,

giáo dục động viên nhân dân phát huy quyền làm chủ, góp phần xây dựng Đảng bộ, chính quyền trong sạch vững mạnh.

Đoàn Thanh niên có nhiều nỗ lực phấn đấu vươn lên, đã tập hợp được lực lượng thanh niên tiến bộ vào Đoàn, Hội, tổ chức tốt sinh hoạt hè cho thiếu niên, tích cực chăm lo lớp học phổ cập ban đêm và lớp học tình thương của phường. Trong quá trình hoạt động có những sáng kiến xây dựng một số mô hình tập hợp giáo dục thanh thiếu niên hư hỏng có tiến bộ tốt, tổ chức nhiều loại hình giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ.

Hoạt động của Hội Liên hiệp Phụ nữ Phường 2 đạt hiệu quả tốt trên nhiều lĩnh vực như tập trung giáo dục nâng cao nhận thức về truyền thống phụ nữ, về xây dựng gia đình hạnh phúc, thường xuyên quan tâm chăm lo cho các cháu bị suy dinh dưỡng, đỡ đầu các cháu nghèo có điều kiện đến trường, trợ vốn cho chị em phụ nữ làm kinh tế gia đình, giải quyết việc làm cho hội viên. Hội đã tổ chức lớp dạy nghề may miễn phí cho 11 em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn với tổng kinh phí là 35 triệu đồng do tổ chức từ thiện quốc tế tài trợ.

Hội Cựu chiến binh phường từng bước được củng cố, chất lượng hoạt động được nâng lên. Hội tích cực phối hợp với các ban ngành, đoàn thể tăng cường công tác giáo dục truyền thống cách mạng cho đoàn viên thanh niên, giáo dục hội viên giữ gìn tác phong đạo đức của “Bộ đội cụ Hồ”, quan tâm phát triển lực lượng, chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho hội viên.

Nhìn chung trong nhiệm kỳ, công tác Mặt trận và các đoàn thể đạt được nhiều thành tích nổi bật. Mặt trận, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Phụ nữ phường được xếp thứ hạng Nhất, Nhì trong quận. Nội bộ đoàn kết tốt, các cụ hưu trí luôn ủng hộ lãnh đạo phường thực hiện các nhiệm vụ được cấp trên giao.

Về phong trào hành động cách mạng của quần chúng trong thời gian qua vẫn phát triển rộng khắp ở 5 khu phố. Tuy nhiên vẫn còn những mặt hạn chế yếu kém, do đó Đảng ủy đã chỉ đạo nhanh chóng có biện pháp khắc phục như: vẫn còn một bộ phận người dân chưa nhiệt tình hưởng ứng các phong trào, một số biện pháp vận động còn thiếu tính thuyết phục và thiếu sự cởi mở, đoàn viên và hội viên nòng cốt trong các phong trào còn hạn chế về số lượng, v.v...

Nhìn chung trong nhiệm kỳ, việc tổ chức thực hiện các chỉ tiêu kinh tế, xã hội hàng năm đều đạt kết quả tương đối tốt. Tình hình chính trị, trật tự xã hội được giữ vững ổn định, kinh tế và đời sống của nhân dân có bước phát triển khá. Công tác đấu tranh phòng chống tội phạm và các tệ nạn xã hội nghiêm trọng đạt được một số kết quả đáng phấn khởi, Đảng ủy lãnh đạo nâng cao chất lượng sinh hoạt 5 chi bộ và chất lượng đảng viên đạt kết quả rõ nét, đặc biệt đã phát huy được vai trò lãnh đạo quần chúng của chi bộ trên địa bàn khu phố. Công tác lãnh đạo củng cố chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể đạt được nhiều tiến bộ, đã thực hiện tốt hiệu lực quản lý nhà nước trên nhiều lĩnh vực, chất lượng hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể được nâng cao hơn trước.

VI. TIẾP TỤC PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI GẮN VỚI CHÍNH TRANG ĐÔ THỊ NHIỆM KỲ 2000 - 2005

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 2000 - 2005

Thực hiện chỉ đạo của cấp trên, Đảng ủy Phường 2 đã tích cực chuẩn bị tiến hành đại hội, để Đại hội nhiệm kỳ X (2000 - 2005) đạt kết quả tốt đẹp, ngày 29/5/2000 Quận ủy chỉ định đồng chí Nguyễn Hồng Liêm làm Bí thư Đảng ủy Phường 2 (thay đồng chí Lê Văn Nhật về công tác ở quận). Đầu tháng 10 năm 2000, Đảng bộ phường tiến hành đại hội thắng lợi. Ngày 11 tháng 10 năm 2000, Quận ủy Quận 10 chuẩn y kết quả bầu Đảng ủy Phường 2 của đại hội, trong đó đồng chí Nguyễn Hồng Liêm là Bí thư, đồng chí Hoàng Thị Tú là Phó Bí thư - Phó Chủ tịch HĐND - Chủ tịch UBND Phường 2. Trong quá trình hoạt động, Đảng ủy có sự thay đổi lớn sau Đại hội: Đồng chí Vũ Thành Long - Phó Bí thư Thường trực - Chủ tịch HĐND (sau đó về Quận ủy Quận 10 làm Bí thư Đảng ủy các doanh nghiệp), đồng chí Trần Văn Phước - Phó Chủ tịch UBND làm Phó Bí thư Đảng ủy phường (thay đồng chí Vũ Thành Long chuyển công tác), đồng chí Nguyễn Chiến Quốc - Phó Chủ tịch UBND phường (sau làm Chủ tịch UBND thay đồng chí Tú).

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 2000 - 2005

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Thực hiện quy hoạch phát triển kinh tế phường theo định hướng “Thương mại - dịch vụ - sản xuất” do Nghị quyết Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ X (2000 - 2005) đề ra,

Đảng ủy đã tập trung chỉ đạo tháo gỡ khó khăn, tạo mọi điều kiện thuận lợi để phát triển các ngành nghề chuyên doanh đồ gỗ trên đường Ngô Gia Tự, đồ nhôm (ấm, thau), inox, đồ nhựa trên đường Hùng Vương, sản xuất phụ tùng xe đạp tập trung tại hẻm số 2 Trần Nhân Tôn, dần dần khu vực chuyên doanh đã được khép kín.

Các hộ kinh doanh, các cơ sở sản xuất tiểu thủ công nghiệp đã mạnh dạn đầu tư vốn vào việc thay đổi trang thiết bị, cải tiến mẫu mã sản phẩm đáp ứng thị hiếu và tạo ấn tượng cho người tiêu dùng. Doanh số bán mỗi năm đều tăng, tốc độ tăng trưởng bình quân trong thời gian 2000 - 2005 của các ngành thương mại dịch vụ là 20,4% (kế hoạch là 18%), giá trị tổng sản lượng là 15,75% (kế hoạch là 12% đến 15%). Bên cạnh đó, với việc quy hoạch lại một số ngành nghề nhạy cảm dễ phát sinh tiêu cực (kinh doanh dịch vụ karaoke, massage, internet, v.v...). Đảng ủy đã lãnh đạo tăng cường công tác kiểm tra, chấn chỉnh, định hướng các cơ sở kinh doanh, dịch vụ, sản xuất tiểu thủ công nghiệp đi vào hoạt động ổn định, tuân thủ các quy định của nhà nước, thực hiện tốt công tác phòng chống hàng gian, hàng giả, hàng lậu, v.v... Chợ Trần Nhân Tôn sau khi sắp xếp theo từng ngành hàng đã đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm, lối đi thông thoáng, thuận lợi cho việc mua bán của tiểu thương và dân cư tại địa bàn Khu phố 4, 5.

Kinh tế phát triển tốt nên thực hiện thu ngân sách hàng năm đều đạt và vượt kế hoạch (mức thu bình quân hàng năm đạt 107%). Công tác thu thuế tuy chưa đạt theo chỉ tiêu đề ra, song mức thu bình quân hàng năm cũng ở

mức khá (tỷ lệ đạt bình quân hàng năm là 97,48%). Đảm bảo cân đối thu chi ngân sách hợp lý và có tiết kiệm theo quy định.

Đảng ủy chỉ đạo khắc phục các mặt còn tồn tại như dự báo chưa đầy đủ tình hình chuyển dịch nhanh của cơ cấu kinh tế phường, trong lãnh đạo phát triển kinh tế, trong việc chủ động hơn trong quy hoạch các ngành nghề thế mạnh của phường và tránh tình trạng nợ đọng trong công tác thu thuế.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Lĩnh vực giáo dục luôn được Đảng ủy tập trung chỉ đạo thực hiện. Trong năm 2002, với Nghị quyết “Thực hiện công tác phổ cập bậc trung học trên địa bàn”, phường đã hoàn thành công tác xóa mù chữ, phổ cập giáo dục bậc Tiểu học, Trung học cơ sở, Trung học phổ thông đúng thời gian quy định. Ngoài ra, các hoạt động của Hội Khuyến học trong thời gian qua như liên hoan gia đình hiếu học, trao học bổng, khen thưởng học sinh giỏi, v.v... cũng góp phần nâng cao chất lượng dạy và học, nâng cao trình độ dân trí trên địa bàn phường. Chất lượng giáo dục tại các trường mẫu giáo, tiểu học trên địa bàn cũng được nâng lên hàng năm. Tỷ lệ học sinh lên lớp thẳng đạt trên 99%, trong đó trên 80% học sinh đạt loại khá, giỏi, không có học sinh vi phạm đạo đức, hạnh kiểm.

Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được quan tâm thực hiện tốt, các chương trình quốc gia về y tế như: tiêm chủng mở rộng, chăm sóc sức khỏe trẻ em,

giảm tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng, các chỉ tiêu về dân số kế hoạch hóa gia đình đảm bảo đạt theo kế hoạch hàng năm. Phường luôn tạo điều kiện hỗ trợ về trang thiết bị, phương tiện làm việc, chỉ đạo thực hiện tốt công tác phối hợp với các ban ngành, đoàn thể trong thực hiện các nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe cộng đồng.

Hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao trong nhiệm kỳ qua đạt được những kết quả tốt. Các câu lạc bộ dưỡng sinh, đờn ca tài tử thu hút đông đảo nhân dân tham gia luyện tập. Hoạt động hội thi, hội thao, hội diễn thường xuyên tổ chức trên địa bàn đã chăm lo tốt đời sống văn hóa tinh thần cho quần chúng nhân dân. Công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực kinh doanh dịch vụ những ngành nghề dễ phát sinh tệ nạn thường xuyên được kiểm tra, kiểm soát kịp thời.

Công tác chăm lo cho các hộ dân nghèo, gia đình chính sách đạt được nhiều kết quả khả quan, góp phần cải thiện mức sống, giúp các hộ gia đình nghèo, gia đình chính sách tự vượt qua khó khăn. Trong nhiệm kỳ qua, phường đã tập trung sửa chữa, chống dột cho 10 hộ gia đình chính sách và 7 hộ nghèo; giải quyết cho 132 lượt hộ vay vốn xóa đói giảm nghèo với tổng số tiền là 413,5 triệu đồng, xét miễn giảm học phí, lao động công ích cho con em các hộ nghèo, trao tặng học bổng (học bổng Nguyễn Thị Minh Khai, học bổng Nguyễn Hữu Thọ, học bổng Lê Văn Tám, v.v...), giới thiệu việc làm cho 481 lao động nghèo, v.v... Với những kết quả đạt được, phường đã được công nhận không còn hộ nghèo có mức thu nhập dưới 4 triệu đồng/người/năm.

Hoàn thành chỉ tiêu ra mắt 5/5 Ban Chủ nhiệm xây dựng Khu phố văn hóa (trong đó năm 2004 Khu phố 1, Khu phố 2 đã được công nhận là Khu phố văn hóa), xây dựng một điểm sáng văn hóa tại quán cà phê Ký Ức (số 14 Nguyễn Chí Thanh).

Lãnh đạo Đảng và chính quyền tăng cường chỉ đạo công tác quản lý Nhà nước, các hoạt động dịch vụ văn hóa ngày càng chặt chẽ hơn, không còn các sơ hở dẫn đến tình trạng vi phạm các quy định của Nhà nước. Có giải pháp vận động nhân dân tham gia xây dựng đời sống văn hóa thực tế hơn, không còn mang tính hình thức, tạo tác động sâu sắc đến ý thức giữ gìn vệ sinh môi trường trong khu dân cư.

Trong giai đoạn từ năm 2000 đến năm 2004, lãnh đạo phường đã kiên trì và quyết liệt chỉ đạo tiếp tục phát huy thắng lợi trong công tác xóa tụ điểm tệ nạn xã hội ở xóm Cây Diệp thuộc Khu phố 1 của nhiệm kỳ trước. Song song với biện pháp thuyết phục vận động tham gia xây dựng khu phố mới, nhiều đối tượng vi phạm đã thấy được lỗi lầm, tự chuyển hướng tích cực, nhiều tấm gương tiêu biểu nhiệt tình tham gia của bà con khu phố với nhiều phong trào tốt, có hiệu quả rõ rệt. Lãnh đạo phường tạo điều kiện thuận lợi với giải pháp thực tế để các chủ kinh doanh lĩnh vực nhạy cảm làm ăn sinh sống lương thiện, có người về quê mưu sinh, có người chuyển đổi nghề để đổi đời, tuy có khó khăn bước đầu trong nếp sống mới nhưng họ đều cảm thấy hài lòng, vui với cuộc sống lao động chân chính, không còn cảnh sợ sệt kiểm tra, đối phó với chính quyền như chuỗi ngày đã qua.

Năm 2004, nhân dân Khu phố 1 Phường 2 vui mừng được công nhận là Khu phố Văn hóa, đoạn tuyệt với quá khứ u ám, tội lỗi kéo dài hơn 50 năm mà từ thời thực dân Pháp đến chế độ Mỹ và tay sai có lúc muốn xóa bỏ nhưng bất lực.

Đây là kết quả được nhân dân Quận 10, nhân dân Phường 2 xem là thần kỳ, không thể tưởng tượng là có thể dẹp nổi, chỉ có sự chỉ đạo kiên quyết của Đảng đã lãnh đạo chính quyền, Mặt trận, đoàn thể và nhân dân Phường 2 với quá trình đấu tranh quyết liệt mới có thể chuyển hóa địa bàn một cách hiệu quả, xóa sạch tệ nạn xã hội, xây dựng một môi trường văn minh, hạnh phúc cho người dân ở khu phố và trên địa bàn phường.

Bài học “ý Đảng, lòng dân” luôn là bài học quý giá cho công tác lãnh đạo, điều hành của các cấp ủy Đảng trong mọi thời kỳ.

Công tác phòng chống, bài trừ tệ nạn xã hội nghiêm trọng đạt được kết quả khá tốt nhưng Đảng bộ và nhân dân Phường 2 luôn phải cảnh giác những biến tướng và những diễn biến phức tạp trên địa bàn sau này.

** Công tác quản lý, phát triển đô thị*

Trong những năm đầu nhiệm kỳ, phường đã triển khai thực hiện quy hoạch chi tiết tỷ lệ 1/2000 tại khu vực Khu phố 1 (từ ngã tư Hùng Vương - Lê Hồng Phong đến Nhà máy giày Sài Gòn). Đến năm 2003 đã thay đổi quy hoạch (chỉ còn quy hoạch khu xây dựng nhà cao tầng từ hẻm 68 Trần Nhân Tôn đến Nhà máy giày Sài Gòn), từ đó đã tạo sự yên tâm cho dân cư khu vực này.

Việc cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất được Đảng ủy tập trung lãnh đạo thực hiện tốt. Đã cấp cho 295/568 trường hợp chưa có giấy chứng nhận, số còn lại chưa đủ điều kiện (nhà tranh chấp, nhà có yếu tố nước ngoài, nhà nằm trên lộ giới, v.v...) nên chưa cấp được.

Công tác quản lý trật tự trong xây dựng cũng được thực hiện kiên quyết, hầu hết các trường hợp vi phạm đều được xử lý không để tồn đọng đã tác động tốt đến ý thức chấp hành pháp luật của người dân, góp phần từng bước chỉnh trang đô thị theo quy hoạch chung.

Trên lĩnh vực công trình công cộng, trong nhiệm kỳ qua phường đã thực hiện được 12 công trình làm cống, tráng bê tông hẻm (hẻm 32 Hùng Vương, hẻm 393, hẻm 413 Lê Hồng Phong, v.v...), 100% các cống rào sau lô chung cư đã được xây dựng. Phường cũng đề xuất quận tráng lề đường ngã ba Vĩnh Viễn - Lê Hồng Phong, duy tu sửa chữa, chống thấm, cải tạo mạng lưới điện tại 16 lô chung cư, vận động nhân dân đóng góp tráng lề đường Ngô Gia Tự, v.v... đã góp phần bảo đảm vệ sinh môi trường, an ninh trật tự, đảm bảo về điều kiện sinh sống cho nhân dân, nhất là ở các lô chung cư. Việc thực hiện Nghị quyết chuyên đề về lập lại trật tự vệ sinh môi trường trên địa bàn khu dân cư (năm 2002) đã mang lại những kết quả cơ bản, người dân bước đầu đã có sự chuyển biến trong nhận thức, thể hiện qua việc nhiệt tình hưởng ứng cùng chính quyền tham gia các phong trào bảo vệ mỹ quan đô thị, góp phần làm cho đời sống nhân dân Phường 2 ngày càng tốt hơn.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

Hàng năm, Đảng ủy đều có nghị quyết về công tác an ninh quốc phòng, đề ra các mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể nhằm tăng cường lãnh đạo công tác giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn, vừa thường xuyên kiện toàn tổ chức lực lượng công an, quân sự, dân phòng và dân quân chuyên trách, đảm bảo về cơ cấu, số lượng, chất lượng hoạt động. Trong nhiệm kỳ qua, không có vụ việc nào liên quan đến an ninh chính trị, khiếu kiện đông người xảy ra trên địa bàn. Với các nghị quyết liên tịch giữa ngành công an và các đoàn thể, cùng với sự triển khai rộng rãi trong nhân dân phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc, công tác đấu tranh phòng chống tội phạm ngày càng được tăng cường và có hiệu quả. Các vụ phạm pháp hình sự được kéo giảm đáng kể (còn 66 vụ so với nhiệm kỳ trước có 239 vụ), tỷ lệ điều tra phá án hàng năm đạt trên 60%, đã cơ bản xóa bỏ các tụ điểm phức tạp về ma túy (trong đó có hẻm 369 Lê Hồng Phong) và chuyển hóa các tuyến, điểm phức tạp về hình sự, mại dâm trong khu dân cư. Công tác quản lý người nghiện được ngành công an phối hợp với Mặt trận và các đoàn thể thực hiện khá đồng bộ và chặt chẽ.

Công tác quân sự địa phương có nhiều tiến bộ, công tác phúc tra quản lý quân dự bị động viên, công tác xây dựng, quản lý lực lượng, huấn luyện sẵn sàng chiến đấu trong lực lượng dân quân từng bước được nâng lên về chất lượng (tỷ lệ đảng viên trong lực lượng dân quân là 22/468,

đạt 4,7%). Công tác nắm nguồn, quản lý thanh niên tuổi 17 được thực hiện khá nề nếp (tỷ lệ đăng ký hàng năm đều đạt 100%) đã góp phần cho phường đạt và vượt chỉ tiêu tuyển gọi thanh niên nhập ngũ hàng năm. Công tác phát triển Đảng trong thanh niên trúng tuyển hàng năm đều đảm bảo đúng quy trình, chất lượng và chỉ tiêu cấp trên giao. Các phương án chiến đấu phòng thủ khu vực qua mỗi đợt diễn tập đều được kịp thời bổ sung hoàn chỉnh cho phù hợp với tình hình mới. Công tác lãnh đạo, điều hành diễn tập phòng chống biểu tình bạo loạn ngày càng được hoàn thiện hơn.

Căn cứ thực tiễn phong trào, Đảng ủy tiếp tục chỉ đạo nâng cao chất lượng phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc để thật sự có chiều sâu, sự phối hợp của các ban ngành đoàn thể xuyên suốt hơn đã đem lại hiệu quả phong trào quần chúng tham gia đấu tranh phòng chống các loại tội phạm tốt hơn. Tình trạng cờ bạc, số đề, trọng án xảy ra trên địa bàn giảm rõ rệt, ý thức chấp hành pháp luật và thực hiện nghĩa vụ công dân ngày càng tiến bộ hơn trước.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Hoạt động của Hội đồng nhân dân có nhiều đổi mới, nâng cao hơn trách nhiệm tập thể và cá nhân đại biểu Hội đồng nhân dân. Các chủ trương, nghị quyết của Đảng ủy được cụ thể hóa thành những nội dung, chỉ tiêu, chương

trình hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân. Chất lượng các kỳ họp được nâng lên theo hướng sinh hoạt chuyên đề, từ đó, đã cơ bản giải quyết được những kiến nghị, bức xúc chính đáng của cử tri như: chăm lo đời sống dân cư, xây dựng, sửa chữa các công trình phúc lợi phục vụ lợi ích cho nhân dân.

Dưới sự tập trung lãnh đạo của Đảng ủy, hoạt động của Ủy ban nhân dân phường có nhiều chuyển biến tốt, đã nâng cao tính chủ động trong quản lý hành chính nhà nước tại địa phương, có những quyết định đúng đắn, kịp thời trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ được giao. Trong thực hiện chương trình cải cách hành chính, Đảng ủy đã chỉ đạo Ủy ban nhân dân phường xây dựng lề lối, phong cách làm việc theo hướng gần dân, công khai hóa các thủ tục hành chính, tăng cường kỷ cương hành chính, chấn chỉnh những quy định không còn phù hợp để tránh gây phiền hà cho nhân dân. Thực hiện Chỉ thị 30 của Bộ Chính trị, quy chế dân chủ ở phường đã được xây dựng, 100% tổ dân phố có xây dựng bản quy ước. Đảng ủy quyết tâm chỉ đạo việc thực hiện quy chế dân chủ cơ sở theo đúng yêu cầu, xây dựng quy ước tổ dân phố cụ thể hơn và được bổ sung chỉnh sửa hàng năm để đạt được kết quả cao hơn nữa, việc chấp hành chế độ hội họp nghiêm túc hơn, không còn tình trạng đi trễ về sớm và vắng mặt trong các cuộc hội nghị lớn bàn về nâng cao đời sống nhân dân của phường.

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

** Công tác chính trị tư tưởng*

Đảng ủy luôn quan tâm đến công tác giáo dục, quản lý đảng viên. Từ sau Đại hội, Đảng ủy đã thực hiện khá nề nếp việc tổ chức báo cáo thời sự hàng quý với các chuyên đề: công tác tôn giáo, tình hình an ninh chính trị trong nước, các sự kiện chính trị trong khu vực và trên thế giới, v.v... Tổ chức cho đảng viên tham gia học tập quán triệt nghị quyết, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, sinh hoạt truyền thống nhằm củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng. Do vậy, tuy vẫn còn những băn khoăn lo lắng song tuyệt đại bộ phận cán bộ đảng viên đều kiên định mục tiêu lý tưởng cộng sản và khẳng định tin tưởng vào vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.

** Công tác tổ chức cán bộ*

Trong nhiệm kỳ, đã thành lập mới thêm 5 chi bộ, nâng tổng số chi bộ lên 11 đơn vị (đầu nhiệm kỳ có 6 chi bộ). Duy trì thường xuyên chế độ sinh hoạt từ Đảng bộ đến chi bộ, giữ vững nguyên tắc tập trung dân chủ, nâng cao tính chiến đấu của sinh hoạt Đảng. Công tác phát triển đảng viên mới được các chi bộ quan tâm lãnh đạo việc tạo nguồn, bồi dưỡng đối tượng, phường đã hoàn thành chỉ tiêu phát triển Đảng (kết nạp được 15 đảng viên mới). Công tác phân tích chất lượng đảng viên đều được thực hiện đúng quy trình hàng năm.

Trong công tác cán bộ, Đảng ủy Phường 2 đã làm tốt công tác quy hoạch, từ sau Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ X,

nhân sự Ban Chấp hành Đảng bộ tuy có biến động, một số chức danh chủ chốt phải bố trí sắp xếp lại, nhưng với tinh thần chủ động và nguồn cán bộ dự bị đã được quy hoạch, đào tạo nên việc bố trí, sắp xếp lại cán bộ chủ chốt được thuận lợi và phù hợp với khả năng đảm đương nhiệm vụ của từng đồng chí khi nhận nhiệm vụ mới. Công tác đào tạo, bồi dưỡng chính trị, chuyên môn nghiệp vụ và năng lực công tác có đủ khả năng đảm đương nhiệm vụ ở địa phương cho cán bộ, đảng viên cũng được quan tâm, nhất là đối với những cán bộ, đảng viên được quy hoạch. Trong nhiệm kỳ đã cử 2 đồng chí trong Đảng ủy học lớp Cao cấp lý luận chính trị, 2 đồng chí học Đại học chính trị chuyên ngành xây dựng Đảng, 15 đồng chí cấp ủy các chi bộ dự lớp bồi dưỡng công tác Bí thư chi bộ, 5 đồng chí cán bộ dự bị học lớp Trung cấp chính trị, quản lý nhà nước, Trung cấp thanh vận.

Công tác bảo vệ chính trị nội bộ của phường được thực hiện tốt, đảm bảo đúng quy định, quy trình trong công tác kết nạp đảng viên, trong tuyển dụng. Đảng ủy luôn nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng của đảng viên trước âm mưu “Diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, kịp thời uốn nắn những lệch lạc về nhận thức, tư tưởng, đảm bảo kỷ luật phát ngôn trong Đảng.

** Công tác kiểm tra*

Đảng bộ, chi bộ của phường thường xuyên thực hiện công tác kiểm tra Đảng, nhất là trong việc triển khai và thực hiện Nghị quyết của Đảng ở các cấp, việc chấp hành

của cán bộ đảng viên, định kỳ tổ chức các đợt kiểm tra chuyên đề nhằm thúc đẩy việc hoàn thành các nhiệm vụ chính trị hàng năm. Trong nhiệm kỳ, có 2 trường hợp đảng viên (1 từ nơi khác mới chuyển về) bị thi hành kỷ luật do vi phạm Quy định 19-QĐ/TW.

** Kết quả thực hiện cuộc vận động xây dựng và chỉnh đốn Đảng*

Ngoài việc xây dựng và quán triệt đầy đủ các chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Trung ương 6 lần 2 trong toàn Đảng bộ theo từng năm công tác, Đảng ủy đã triển khai và quán triệt đến đảng viên tinh thần Chỉ thị 15-CT/TW và cuộc vận động “3 xây, 3 chống” trong cán bộ đảng viên; quy định tiêu chí rèn luyện phấn đấu trong đảng viên trên từng lĩnh vực công tác. Cấp ủy và các chi bộ luôn tập trung nâng cao chất lượng sinh hoạt, thực hiện tốt nề nếp tự phê bình và phê bình trong đảng viên để xây dựng chi bộ trong sạch vững mạnh. Đảng viên luôn thực hiện tốt nề nếp đảng kỷ rèn luyện đảng viên hàng năm. Qua thực hiện cuộc vận động xây dựng chỉnh đốn Đảng, trong nhiệm kỳ tỷ lệ chi bộ trong sạch vững mạnh hàng năm đạt trên 90%, không có chi bộ trung bình hoặc yếu kém, số đảng viên đủ tư cách qua phân tích chất lượng đảng viên hàng năm đạt trên 98%.

Căn cứ yêu cầu nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng, Đảng ủy Phường 2 yêu cầu các Bí thư chi bộ chấn chỉnh việc học tập chính trị, học nghị quyết của một số ít đảng viên chưa mang tính tự giác cao (tỷ lệ học tập chỉ

đạt từ 80% - 90%), khắc phục hiện tượng nể nang trong đấu tranh tự phê bình, phê bình, e dè, thiếu thẳng thắn sợ đụng chạm trong đấu tranh xây dựng nội bộ.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Để phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, Đảng ủy đã thường xuyên củng cố về tổ chức bộ máy, nhân sự của Mặt trận và các đoàn thể, nâng chất hoạt động là luôn hướng về địa bàn dân cư. Trong nhiệm kỳ qua, Mặt trận và các đoàn thể đã tập trung đa dạng hóa các mô hình, phương thức tổ chức phù hợp và sát với thực tế, với từng thời điểm để tập hợp phát triển đoàn viên, hội viên.

Mặt trận đã chú trọng cùng với Đảng bộ, chính quyền chăm lo thiết thực đến đời sống, bảo vệ quyền lợi hợp pháp và chính đáng của nhân dân, qua đó tuyên truyền, vận động nhân dân tích cực tham gia các hoạt động chăm lo vì người nghèo, xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, phong trào biểu dương gương “Người tốt việc tốt”, phòng chống các tệ nạn xã hội, chủ động cùng chính quyền tham gia giải quyết những vấn đề bức xúc trong việc nâng cao chất lượng cuộc sống, khối đoàn kết toàn dân được tăng cường. Nhiều công trình và mô hình có hiệu quả của Mặt trận được đúc kết từ thực tiễn công tác như: quản lý người sau cai nghiện, ngày thứ Bảy vì môi trường, v.v... đã khẳng định được vai trò, vị trí của Mặt trận trong công tác vận động quần chúng.

Đoàn Thanh niên có nhiều cố gắng trong công tác tập hợp thanh niên, công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên

nhì đồng. Với sự quan tâm chỉ đạo của Đảng bộ, Đoàn Thanh niên đã thực hiện được nhiều công trình, mô hình, giải pháp góp phần tích cực trong việc hoàn thành công tác phổ cập giáo dục, giữ gìn vệ sinh môi trường trên địa bàn khu dân cư. Qua rèn luyện thử thách trong phong trào, Đoàn Thanh niên đã giới thiệu cho Đảng xem xét kết nạp 12 đoàn viên ưu tú.

Hội Liên hiệp Phụ nữ luôn thực hiện tốt nhiệm vụ vận động hội viên tham gia các chương trình, phong trào do Đảng ủy chỉ đạo. Bằng các loại hình câu lạc bộ gia đình hạnh phúc, tổ nhóm giúp nhau làm kinh tế, Hội Liên hiệp Phụ nữ đã tạo được niềm tin trong chị em phụ nữ góp phần hoàn thành nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ phường.

Hội Cựu chiến binh đã thể hiện tốt vai trò nòng cốt trong tham gia thực hiện các nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ, ngoài việc tích cực trong công tác giáo dục truyền thống cho thanh niên, các hội viên cựu chiến binh luôn gương mẫu trong công tác vận động quần chúng, tích cực trong công tác góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền vững mạnh.

Trong công tác lãnh đạo của Đảng ủy có biện pháp tăng cường kiểm tra, do vậy hoạt động của Mặt trận, các đoàn thể có nhiều mô hình tập hợp quần chúng, tích cực hơn trong xây dựng lực lượng nòng cốt và phát huy đúng mức vai trò của lực lượng này, xứng đáng là cánh tay đắc lực của Đảng bộ.

VII. LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN TIẾP TỤC XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐỊA PHƯƠNG TRONG THỜI KỲ MỚI NHIỆM KỲ 2005 - 2010

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 2005 - 2010

Thực hiện chỉ đạo của Thường vụ Quận ủy Quận 10 và Nghị quyết Đại hội nhiệm kỳ 2000 - 2005, Đảng bộ Phường 2 đã tiến hành Đại hội nhiệm kỳ mới (2005 - 2010) nhằm lãnh đạo nhân dân Phường 2 tiếp tục xây dựng và phát triển địa phương trong thời kỳ mới.

Ban Chấp hành Đảng ủy đã được Đại hội bầu ra với số phiếu tín nhiệm rất cao, trong đó đồng chí Nguyễn Hồng Liêm là Bí thư, đến tháng 12 năm 2008 đồng chí Võ Ngọc Thanh là Phó Bí thư - Chủ tịch UBND Phường 14 về làm Bí thư Đảng ủy Phường 2 thay đồng chí Nguyễn Hồng Liêm.

Trong nhiệm kỳ này Đảng bộ Phường đã có nhiều thay đổi về nhân sự:

Ngày 17 tháng 3 năm 2008, đồng chí Trần Văn Phước là Phó Bí thư Thường trực Phường 2 Quận 10 vào Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy và giữ nhiệm vụ Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy phường (thay đồng chí Lê Hữu Ích - Nguyên Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy xin nghỉ vì lý do sức khỏe).

Ngày 22 tháng 5 năm 2008, Quận ủy chỉ định bổ sung đồng chí Phan Thanh Hà, đảng viên Đảng bộ Phường 2 Quận 10 tham gia vào Đảng ủy, rồi vào Ban Thường vụ Đảng ủy, giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy Phường 2 Quận 10.

Ngày 23 tháng 7 năm 2008, Quận ủy chuẩn y bổ sung đồng chí Phan Thanh Hà - Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy Phường 2 Quận 10 vào Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy và giữ nhiệm vụ Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy Phường (thay đồng chí Trần Văn Phước - Nguyên Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy phường chuyên công tác).

Ngày 09 tháng 12 năm 2008, Quận ủy chỉ định đồng chí Võ Ngọc Thanh là Phó Bí thư - Chủ tịch UBND Phường 14 Quận 10 giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy Phường 2 Quận 10.

Ngày 31 tháng 7 năm 2009, quận ủy chỉ định bổ sung đồng chí Lê Thanh Hải - Đảng ủy viên, Phó Chủ tịch UBND Phường 2 vào Ban Thường vụ Đảng ủy, giữ chức vụ Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy phường nhiệm kỳ 2005 - 2010.

Ngày 18 tháng 3 năm 2010, theo Quyết định số 1847 của Quận ủy chỉ định đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh - Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy Phường 5 tham gia vào Đảng ủy, Ban Thường vụ Đảng ủy giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy Phường 2 nhiệm kỳ 2005 - 2010.

Ngày 01 tháng 4 năm 2010, theo Quyết định số 1895 của Quận ủy chuẩn y bổ sung đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh - Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy Phường 2 Quận 10 vào Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy và giữ nhiệm vụ Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy phường (thay đồng chí Phan Thanh Hà - Nguyên Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy chuyên công tác khác).

Ngày 17 tháng 5 năm 2010, quận chỉ định bổ sung đồng chí Dương Đình Nhân - Chỉ huy trưởng Ban Chỉ

huy Quân sự Phường 2 giữ chức vụ Đảng ủy viên Đảng ủy Phường 2 nhiệm kỳ 2010 - 2015.

Tuy có biến động nhiều về nhân sự, nhưng Đảng ủy Phường 2 đã đoàn kết quyết tâm vượt qua trở lực, lãnh đạo Đảng bộ và nhân dân Phường 2 thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đã đề ra trên các mặt công tác.

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 2005 - 2010

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Trong nhiệm kỳ, Đảng bộ Phường 2 đã tập trung lãnh đạo định hướng phát triển kinh tế tại địa phương trong thời kỳ mới theo hướng “Thương mại - Dịch vụ - Sản xuất” và lãnh đạo chính quyền thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực kinh tế. Giá trị tổng sản lượng trong nhiệm kỳ này có mức tăng trung bình từ 10% - 18% so với cùng kỳ.

Các mặt hàng chủ lực của phường như: đồ gỗ, xe nhôm đã không ngừng cải tiến mẫu mã đáp ứng thị hiếu nhằm phục vụ người tiêu dùng, từ đó cũng góp phần làm tăng giá trị tổng sản lượng.

Sự tăng trưởng về kinh tế đã góp phần quan trọng nâng cao đời sống nhân dân, ổn định xã hội, làm đà cho các mặt khác vươn lên toàn diện hơn trước.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Để song hành với phát triển kinh tế, Đảng bộ phường đã lãnh đạo đẩy mạnh hoạt động văn hóa - xã hội trên địa

bàn phường, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân.

Cụ thể như hoạt động văn hóa - văn nghệ đã có nhiều hoạt động sôi nổi, các hình thức tuyên truyền cổ động có nhiều nét mới, ngắn gọn dễ hiểu, dễ nhớ về các chủ trương chính sách của Đảng, Nhà nước, các hoạt động của quận và phường. Các hoạt động văn hóa cơ sở được đầu tư, các câu lạc bộ âm nhạc dân tộc như đờn ca tài tử, dân ca, v.v... đã thu hút được đông đảo người dân tham gia thưởng thức và tập luyện. Các hoạt động hội thi, hội thao, hội diễn thường xuyên được tổ chức để chăm lo đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân. Ban Văn hóa Thông tin phối hợp ban ngành tiến hành hàng trăm đợt kiểm tra xử phạt vi phạm văn hóa, dịch vụ văn hóa trên địa bàn đã góp phần làm lành mạnh đời sống văn hóa ở cơ sở, và nâng cao thêm chất lượng quản lý nhà nước về văn hóa trên phạm vi của phường. Tỷ lệ số hộ dân đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa” khá cao (trên 80%), các Khu phố văn hóa được giữ vững.

Lĩnh vực giáo dục luôn được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo thực hiện. Phường đã hoàn tất công tác phổ cập giáo dục lớp 12, hàng năm đều vận động 100% trẻ em 6 tuổi đến trường. Hội Khuyến học của phường hoạt động có hiệu quả, tổ chức nhiều đợt liên hoan gia đình hiếu học, trao tặng học bổng, khen thưởng học sinh giỏi, học sinh nghèo vượt khó, v.v... góp phần nâng cao trình độ dân trí trên địa bàn. Chất lượng giáo dục ở các trường Mầm non, Tiểu học trên địa bàn cũng được nâng lên hàng năm, tỷ lệ học sinh lên lớp thẳng đạt trên 99%, trong đó trên 80% học sinh đạt loại khá, giỏi; không có học sinh vi phạm hạnh kiểm, đạo đức.

Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được quan tâm thực hiện tốt, các chương trình quốc gia về y tế như: tiêm chủng mở rộng, giảm tỷ lệ trẻ em bị suy dinh dưỡng, các chỉ tiêu về dân số kế hoạch hóa gia đình đều đạt theo kế hoạch hàng năm. Về công tác chăm sóc sức khỏe cộng đồng, phường luôn tạo điều kiện hỗ trợ về trang thiết bị, phương tiện làm việc và chỉ đạo thực hiện tốt công tác phối hợp với các ban ngành đoàn thể.

Việc chăm lo cho người nghèo, gia đình chính sách đạt được nhiều kết quả tích cực. Trong nhiệm kỳ qua, phường đã tập trung xây dựng mới 4 căn nhà tình nghĩa với tổng kinh phí hơn 90 triệu đồng; xây dựng mới 21 căn nhà tình thương với tổng kinh phí 312,2 triệu đồng để giúp đỡ các gia đình chính sách, khó khăn, hộ nghèo. Ngoài ra phường còn hỗ trợ giới thiệu việc làm, hỗ trợ vốn, phương tiện làm ăn cho các hộ dân trong chương trình xóa đói giảm nghèo. Với những nỗ lực trên, năm 2008 phường đã được công nhận “Không còn hộ nghèo có mức thu nhập dưới 6 triệu/người/năm”.

Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” trên địa bàn phường đạt được nhiều kết quả. Phường tiếp tục tập trung đầu tư cho công tác tuyên truyền về việc xây dựng khu dân cư, gia đình văn hóa, xây dựng tinh thần đoàn kết phát huy tính dân chủ, đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở, thực hiện nếp sống văn minh đô thị. Trong nhiệm kỳ có 5/5 khu phố được công nhận là Khu phố văn hóa. Phường đã tổ chức ra mắt Ban Chủ nhiệm xây dựng phường văn hóa vào cuối năm

2008 để phối hợp các hoạt động thực hiện các tiêu chí của Phường văn hóa do trên đề ra.

Để cải thiện đời sống người dân, bước vào đầu nhiệm kỳ, Đảng bộ phường đã lãnh đạo chính quyền phối hợp với các cơ quan chuyên môn nghiên cứu, lập dự án nâng cấp, trải nhựa tất cả các tuyến đường trên địa bàn phường, tăng cường công tác chỉnh trang đô thị, cụ thể là phường đã nâng cấp mở rộng 4 hẻm: hẻm 162 và 168 Trần Nhân Tôn, hẻm 206 Sư Vạn Hạnh, hẻm 54 Nguyễn Chí Thanh; nâng cấp các tuyến hẻm chưa được mở rộng như hẻm số 2 và 78 Trần Nhân Tôn, hẻm 393 và 505 Lê Hồng Phong, hẻm 46 Nguyễn Chí Thanh. Trong đó hẻm 46 Nguyễn Chí Thanh và hẻm số 2 Trần Nhân Tôn có 100% kinh phí do nhân dân đóng góp thực hiện.

Phường cũng chỉ đạo chỉnh trang lề đường Ngô Gia Tự, Nguyễn Chí Thanh, Hùng Vương, Trần Nhân Tôn và bên hông Nhà máy giấy Sài Gòn, thực hiện chỉnh trang, sửa chữa các lô chung cư đã xuống cấp nhằm kéo dài tuổi thọ, tạo sự thông thoáng, sạch đẹp để nhân dân an tâm sinh hoạt.

Hệ thống cống rãnh trên địa bàn phường cũng được quan tâm nạo vét, làm mới để hạn chế ngập úng và dịch bệnh phát sinh. Hệ thống điện, nước đã được nâng cấp và mở rộng đến các hẻm nhỏ, hẻm sâu để thuận tiện cho người dân có thể sử dụng trực tiếp không còn phải sử dụng nhờ như trước nữa.

Đã có 99% hộ dân có nguồn điện, nước do Nhà nước cung cấp (số còn lại do cư ngụ tại các cầu thang, lán chiếm

hẻm nên chưa được cấp nguồn điện, nước chính thức). Các công trình dân sinh trên đã góp phần thiết thực cải thiện môi trường sống của nhân dân trên địa bàn phường, tạo cảnh quan sạch, đẹp, an toàn nên rất được nhân dân đồng tình ủng hộ.

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

Hàng năm, Đảng ủy đều có Nghị quyết về công tác An ninh quốc phòng, đề ra các mục tiêu, nhiệm vụ nhằm tăng cường lãnh đạo công tác giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn phường và thường xuyên kiện toàn tổ chức lực lượng công an, quân sự, dân phòng và dân quân chuyên trách, đảm bảo về cơ cấu, số lượng, chất lượng hoạt động. Trong nhiệm kỳ qua, không có vụ việc nào liên quan đến an ninh chính trị, khiếu kiện đông người xảy ra trên địa bàn phường. Với các nghị quyết liên tịch giữa ngành công an và các đoàn thể, cùng với sự triển khai rộng rãi trong nhân dân phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc, công tác đấu tranh phòng chống tội phạm ngày càng được tăng cường và có hiệu quả. Các vụ phạm pháp hình sự được kéo giảm đáng kể (nhiệm kỳ này có 31 vụ, giảm 35 vụ so với nhiệm kỳ trước), tỷ lệ điều tra phá án hàng năm đạt trên 80%. Công tác quản lý người nghiện được lực lượng công an tiếp tục phát huy thành quả nhiệm kỳ trước, việc phối hợp với Mặt trận và các đoàn thể thực hiện khá hiệu quả.

Đảng ủy chỉ đạo công tác quân sự ở địa phương có nhiều kết quả đáng khích lệ rõ nét hơn trong công tác phúc tra quản lý quân dự bị động viên, công tác xây dựng, quản lý

lực lượng, huấn luyện sẵn sàng chiến đấu trong lực lượng dân quân được nâng cao về chất lượng (tỷ lệ đảng viên trong lực lượng dân quân là 14/181, đạt 14,36%). Công tác nắm nguồn, quản lý thanh niên tuổi 17 được thực hiện khá chặt chẽ (tỷ lệ đăng ký hàng năm đều đạt 100%) đã góp phần làm cho phường đạt và vượt chỉ tiêu tuyển gọi thanh niên nhập ngũ hàng năm của quận giao. Công tác phát triển Đảng trong thanh niên trúng tuyển đều đảm bảo đúng quy trình, chất lượng và chỉ tiêu cấp trên giao. Các phương án chiến đấu phòng thủ khu vực qua mỗi đợt diễn tập đều được kịp thời bổ sung hoàn chỉnh cho phù hợp với tình hình mới. Công tác lãnh đạo, điều hành diễn tập phòng chống biểu tình, bạo loạn cũng ngày càng được hoàn thiện hơn để sẵn sàng khi có yêu cầu.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Lãnh đạo nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước: Đảng ủy lãnh đạo hoạt động Hội đồng nhân dân có nhiều đổi mới, nâng cao trách nhiệm của tập thể và cá nhân đại biểu Hội đồng nhân dân. Các chủ trương, nghị quyết của Đảng ủy được cụ thể hóa thành những nội dung, chỉ tiêu, chương trình hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân. Chất lượng các kỳ họp được nâng lên theo hướng sinh hoạt chuyên đề, từ đó đã cơ bản giải quyết được những kiến nghị, bức xúc chính đáng của cử tri như: chăm lo đời sống dân cư, xây dựng, sửa chữa các công trình phúc lợi phục vụ lợi ích cho nhân dân. Tháng 4/2009, Đảng ủy đã lãnh đạo Hội đồng nhân dân

tiến hành tổng kết hoạt động để chuyển sang thời kỳ thí điểm không tổ chức Hội đồng nhân dân tại phường theo chỉ đạo của quận.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, hoạt động của Ủy ban nhân dân có nhiều chuyển biến tốt, đã nâng cao tính chủ động trong quản lý hành chính nhà nước tại địa phương, có những quyết định đúng đắn, kịp thời trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ được giao. Trong thực hiện chương trình cải cách hành chính, Đảng ủy đã chỉ đạo Ủy ban nhân dân phường xây dựng lề lối, phong cách làm việc theo hướng gần dân, công khai hóa các thủ tục hành chính, tăng cường kỷ cương hành chính, chấn chỉnh những quy định không còn phù hợp để tránh gây phiền hà cho nhân dân. Thực hiện Chỉ thị 30 của Bộ Chính trị, quy chế dân chủ ở phường đã được xây dựng, 100% tổ dân phố có xây dựng bản quy ước tổ dân phố.

Thực hiện mô hình Bí thư đồng thời là Chủ tịch Ủy ban nhân dân đã đạt được những kết quả rõ nét. Trước hết là sự lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành được tiến hành xuyên suốt và nhanh chóng, từ đó hiệu quả công tác được nâng cao. Mối quan hệ giữa Đảng ủy, chính quyền và các tổ chức trong hệ thống chính trị được tốt hơn khi nguyện vọng, đề đạt của các tổ chức đoàn thể có liên quan đến Đảng ủy và UBND phường được giải quyết nhanh chóng, kịp thời.

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

** Lĩnh vực công tác xây dựng Đảng*

Công tác chính trị tư tưởng: Đảng ủy luôn quan tâm đến công tác giáo dục, quản lý đảng viên. Từ sau Đại hội,

Đảng ủy đã thực hiện khá nề nếp lịch tổ chức báo cáo thời sự hàng quý về các chuyên đề công tác tôn giáo, tình hình an ninh chính trị trong nước, các sự kiện chính trị trong khu vực và trên thế giới, v.v... Tổ chức cho đảng viên tham gia học tập quán triệt nghị quyết, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, sinh hoạt truyền thống nhằm củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng. Quán triệt trong toàn bộ đảng viên nội dung thực hiện Chỉ thị 05-CT/TU của Thành ủy về cuộc vận động “3 xây, 3 chống”, Chỉ thị 06-CT/TW của Bộ Chính trị về “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, do vậy tuyệt đại bộ phận cán bộ đảng viên đều kiên định mục tiêu lý tưởng và khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng.

Công tác tổ chức cán bộ: Trong nhiệm kỳ, Đảng ủy phường đã thành lập mới 2 chi bộ, nâng tổng số chi bộ lên 13 (đầu nhiệm kỳ có 11 chi bộ). Đảng ủy, Chi ủy duy trì thường xuyên chế độ sinh hoạt từ Đảng bộ đến chi bộ, giữ vững nguyên tắc tập trung dân chủ, nâng cao tính chiến đấu của sinh hoạt Đảng. Công tác phát triển đảng viên mới được các chi bộ quan tâm lãnh đạo việc tạo nguồn, bồi dưỡng đối tượng, đã kết nạp được 25 đảng viên mới (chỉ tiêu là 15 đảng viên mới, phấn đấu từ 18 đến 20 đảng viên mới). Công tác phân tích chất lượng đảng viên đều được thực hiện đúng quy trình hàng năm theo tinh thần Nghị quyết Đại hội.

Tiếp tục kinh nghiệm và thành quả nhiệm kỳ qua trong công tác cán bộ, Đảng ủy đã chỉ đạo làm tốt công tác quy hoạch. Từ sau Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ XI, nhân sự

Ban Chấp hành Đảng bộ có biến động, một số cán bộ chủ chốt phải bố trí sắp xếp lại, nhưng với tinh thần chủ động nên việc bố trí, sắp xếp lại cán bộ chủ chốt được thuận lợi và phù hợp với khả năng nhiệm vụ của từng đồng chí khi nhận nhiệm vụ mới. Công tác đào tạo, bồi dưỡng chính trị, chuyên môn nghiệp vụ và năng lực công tác cho cán bộ đảng viên cũng được quan tâm. Trong nhiệm kỳ đã cử 1 đồng chí trong Đảng ủy học lớp Cao cấp lý luận chính trị, 4 đồng chí cán bộ dự bị học lớp Trung cấp chính trị, quản lý nhà nước, Trung cấp thanh vận đạt yêu cầu theo kế hoạch đề ra.

Công tác bảo vệ chính trị nội bộ được Đảng ủy quan tâm thực hiện tốt theo đúng quy định trong kết nạp Đảng và tuyển dụng. Thực hiện hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Quận ủy, Đảng ủy luôn nâng cao tinh thần cảnh giác của đảng viên trước âm mưu “Diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, kịp thời uốn nắn những lệch lạc về nhận thức, tư tưởng, đảm bảo kỷ luật phát ngôn trong Đảng, phát huy vai trò gương mẫu của người đảng viên.

Công tác kiểm tra: Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ, các chi bộ cơ sở thường xuyên thực hiện công tác kiểm tra Đảng trong việc triển khai và thực hiện nghị quyết của Đảng ở các cấp, kiểm tra việc chấp hành Điều lệ Đảng của cán bộ đảng viên; định kỳ tổ chức các đợt kiểm tra chuyên đề nhằm thúc đẩy việc hoàn thành các nhiệm vụ chính trị hàng năm. Trong nhiệm kỳ, có 2 trường hợp đảng viên bị thi hành kỷ luật: 1 bị khiển trách và 1 bị khai trừ ra khỏi Đảng.

** Kết quả thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”*

Để hiện thực hóa Nghị quyết Đại hội, các đợt tổ chức học tập, triển khai thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” được Đảng ủy chỉ đạo thực hiện nghiêm túc, bình quân có khoảng 90% đảng viên và 100% cán bộ, công chức tại các trường có chi bộ thuộc Đảng bộ phường và cơ quan UBND phường tham dự. Sau khi được học tập, các chi bộ đã triển khai thảo luận sôi nổi tại các chi bộ về nội dung các chuyên đề, trên cơ sở đó cán bộ, công chức tiến hành làm bản thu hoạch và đăng ký nội dung rèn luyện. Qua đợt kiểm tra của Đảng ủy cho thấy có 13/13 chi bộ đã thực hiện tốt việc thảo luận, xây dựng tiêu chí rèn luyện đạo đức của Chi bộ và đăng ký rèn luyện của đảng viên. Đã có 100% đảng viên (trừ các đồng chí được miễn sinh hoạt) tiến hành đăng ký rèn luyện theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Qua ba năm triển khai thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” cho thấy các cấp ủy Đảng và người đứng đầu cơ quan, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể luôn thể hiện sự gương mẫu đi đầu thực hiện cuộc vận động. Một số cấp ủy Đảng có sự năng động, sáng tạo triển khai nội dung cuộc vận động rất chi tiết, cụ thể và có theo dõi đánh giá thường xuyên.

Đảng ủy đánh giá thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” đã tạo sự chuyển biến trong sinh hoạt Đảng, đoàn thể, nâng cao

nhận thức trong toàn đảng viên về tu dưỡng, rèn luyện theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh bằng những việc làm hiệu quả và thiết thực, sáng tạo trong công tác chuyên môn, nghiệp vụ, chăm lo cho người nghèo, người già neo đơn,... Cán bộ, đảng viên là tấm gương để người dân noi theo, mang lại nhiều lợi ích thiết thực cho cộng đồng.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Để tăng cường công tác dân vận, phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, Đảng ủy đã thường xuyên chỉ đạo củng cố tổ chức bộ máy, nhân sự của Mặt trận và các đoàn thể, nâng chất hoạt động hướng về địa bàn dân cư. Trong nhiệm kỳ qua, Mặt trận và các đoàn thể đã tập trung đa dạng hóa các mô hình, phương thức tổ chức phù hợp và sát với thực tế, với từng thời điểm để tập hợp phát triển đoàn viên, hội viên.

Mặt trận đã cùng với Đảng bộ, chính quyền có nhiều hoạt động cụ thể chăm lo thiết thực đến đời sống nhân dân, bảo vệ quyền lợi hợp pháp và chính đáng của nhân dân, qua đó tuyên truyền, vận động nhân dân tích cực tham gia các hoạt động chăm lo vì người nghèo, xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, phát huy phong trào biểu dương gương “Người tốt việc tốt”, phòng chống các tệ nạn xã hội, chủ động cùng chính quyền tham gia giải quyết những vấn đề bức xúc trong nhân dân và nâng cao chất lượng cuộc sống, đoàn kết toàn dân được tăng cường. Nhiều công trình và mô hình có hiệu quả của Mặt trận và các đoàn thể được đúc kết từ thực tiễn công tác và được nhân rộng như: quản lý người sau cai nghiện, ngày Thứ

Bảy vì môi trường, v.v... đã khẳng định được vai trò, vị trí của Mặt trận trong công tác vận động quần chúng.

Đoàn Thanh niên có nhiều cố gắng trong công tác tập hợp thanh niên, công tác chăm sóc, giáo dục thiếu niên nhi đồng. Đảng bộ đã chỉ đạo Đoàn Thanh niên Phường 2 thực hiện được nhiều công trình, mô hình, giải pháp góp phần tích cực trong việc hoàn thành công tác xây dựng Đoàn, Hội, Đội Thiếu niên tiên phong, xây dựng nếp sống mới, phổ cập giáo dục, giữ gìn vệ sinh môi trường trên địa bàn khu dân cư. Qua rèn luyện thử thách trong phong trào, đã có 19 đoàn viên ưu tú được Đảng ủy xét kết nạp Đảng (chiếm tỷ lệ 76% so với tổng số đảng viên mới được kết nạp trong nhiệm kỳ).

Hội Liên hiệp Phụ nữ Phường 2 thực hiện tốt nhiệm vụ vận động hội viên tham gia các chương trình, phong trào quần chúng do Đảng ủy chỉ đạo. Bằng các loại hình sinh hoạt giới, học tập gương các Mẹ Việt Nam anh hùng, Câu lạc bộ gia đình hạnh phúc, tổ nhóm giúp nhau làm kinh tế, Hội Liên hiệp Phụ nữ Phường 2 đã tạo được niềm tin yêu trong chị em phụ nữ, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ giao cho.

Hội Cựu chiến binh phường đã thể hiện tốt vai trò nòng cốt trong tham gia thực hiện các nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ. Ngoài việc tích cực trong công tác giáo dục truyền thống cho thanh niên, hội viên cựu chiến binh luôn tích cực gương mẫu trong công tác vận động quần chúng, nhiệt tình trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền Phường 2 vững mạnh.

VIII TIẾP TỤC GIỮ VỮNG ỔN ĐỊNH CHÍNH TRỊ, TRẬT TỰ AN TOÀN XÃ HỘI, KHAI THÁC TIỀM NĂNG, NGUỒN LỰC TRONG NHÂN DÂN ĐỂ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI NHIỆM KỲ 2010 - 2015

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 (nhiệm kỳ 2010 - 2015)

Thực hiện chỉ đạo của Thường vụ Quận ủy Quận 10, Đảng bộ Phường 2 đã tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 2010 - 2015 với nhiệm vụ giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, khai thác tiềm năng, nguồn lực trong nhân dân để phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn mới.

Đại hội đã thông qua Báo cáo Chính trị, ghi nhận nhiều thành tựu trong nhiệm kỳ trước, nhất là công tác xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, Mặt trận đoàn thể trong nhiều mặt của đời sống xã hội Phường 2 và đề ra phương hướng cho giai đoạn mới 2010 - 2015.

Ngày 17 tháng 6 năm 2010 Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành mới, trong đó đồng chí Võ Ngọc Thanh là Bí thư - Chủ tịch UBND phường, đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh là Phó Bí thư Thường trực.

Ngày 25 tháng 6 năm 2010, Quận ủy Quận 10 quyết định chuẩn y nhân sự Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy Phường 2 gồm: đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh (Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy giữ nhiệm vụ Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy phường), đồng chí Nguyễn Văn Tiến (đảng viên chi bộ cơ quan UBND phường giữ nhiệm vụ Phó Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy Phường 2 khóa XII, nhiệm kỳ 2010 - 2015). Các ủy viên Ủy ban Kiểm tra là

đồng chí Lê Thị Hồng Hoa, Trần Hữu Tình và Phạm Thị Bạch Tuyết.

Trong nhiệm kỳ Đại hội, Đảng bộ Phường 2 có sự biến động lớn về nhân sự và Phường 2 cũng là một trong những phường cung cấp nhiều cán bộ nguồn cho Quận ủy, UBND Quận 10. Cụ thể:

Ngày 25 tháng 11 năm 2011, UBND Quận 10 quyết định bổ nhiệm đồng chí Nguyễn Thị Ánh Loan giữ chức vụ Phó Chủ tịch UBND Phường 2. Ngày 13 tháng 2 năm 2012, Quận ủy Quận 10 chỉ định đồng chí Ánh Loan giữ chức vụ Đảng ủy viên phường. Ngày 17 tháng 9 năm 2014, Quận ủy Quận 10 chuẩn y đồng chí Ánh Loan là Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy Phường 2.

Tháng 02 năm 2012, đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh được điều động về làm Ủy viên Ủy ban Kiểm tra Quận ủy Quận 10, đồng chí Nguyễn Trọng Thiện được điều động về làm Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy Phường 2 Quận 10.

Tháng 7 năm 2013, đồng chí Võ Ngọc Thanh được điều động về làm Chánh văn phòng UBND Quận 10.

Tháng 8 năm 2013, đồng chí Bùi Thế Hải về làm Bí thư - Chủ tịch UBND Phường 2 thay đồng chí Thanh chuyển công tác.

Năm 2015, từ sau khi bầu cử HĐND các cấp, Đảng ủy Phường 2 tiếp tục có sự thay đổi về nhân sự, Phường 2 không còn mô hình nhất thể hóa Bí thư đồng thời là Chủ tịch UBND phường.

Sau khi tiến hành Đại hội Đảng bộ Phường 2, Quận ủy Quận 10 chuẩn y Ban Chấp hành, Ban Thường vụ Đảng ủy Phường 2 nhiệm kỳ 2015 - 2020, trong đó:

- Đồng chí Bùi Thế Hải - Bí thư đồng thời là Chủ tịch phường; đến tháng 5 năm 2016 đồng chí được điều động về làm Phó Chủ tịch UBND Quận 10.

- Tháng 7 năm 2016 đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh từ Ủy ban Kiểm tra Quận ủy Quận 10 về làm Bí thư Đảng bộ Phường 2 (thay đồng chí Bùi Thế Hải).

- Đồng chí Nguyễn Trọng Thiện (thay đồng chí Bùi Thế Hải) làm Phó Bí thư kiêm Chủ tịch UBND phường.

- Đồng chí Nguyễn Thị Ánh Loan làm Phó Bí thư kiêm Chủ tịch HĐND phường.

Các đồng chí trong Đảng ủy đã cùng nhau vượt qua khó khăn, đoàn kết lãnh đạo phường thực hiện thắng lợi các mặt công tác như sau:

2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 2010 - 2015 và 2015 - 2020

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Đảng ủy phường đã lãnh đạo chính quyền thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về kinh tế theo Nghị quyết Đại hội, chú trọng khai thác tiềm năng, nguồn lực trong nhân dân ở địa phương để phát triển kinh tế - xã hội, góp phần đẩy mạnh mạng lưới thương mại, dịch vụ tăng 19 cơ sở hộ cá thể, tăng 8 doanh nghiệp so với đầu nhiệm kỳ để có tổng hộ cá thể là 252 hộ, và 159 doanh nghiệp.

Trong suốt nhiệm kỳ Đại hội, loại hình kinh doanh phát triển mạnh trên địa bàn phường là hoạt động dịch vụ vận tải, vận chuyển hàng hóa, với 11 cơ sở trên tuyến đường Lê Hồng Phong như: Phương Trang, Phương Nhã, công ty cổ phần vận tải Sài Gòn, v.v... tăng 37,5% (8 cơ sở) so với đầu nhiệm kỳ. Riêng mặt hàng đồ gỗ, nội thất trên tuyến đường Ngô Gia Tự có giảm doanh thu do tình hình khó khăn chung của nền kinh tế nên người dân và doanh nghiệp hạn chế việc mua sắm.

Về quản lý thương mại, trên địa bàn phường đặc trưng có một chợ là chợ Phường 2 (hay còn gọi là chợ Trần Nhân Tôn) tọa lạc trên con đường giữa lô O và lô N chung cư Trần Nhân Tôn. Chợ có 236 sạp và thuộc cấp phường quản lý. Chợ có nhiều mặt hàng khá phong phú, thuận tiện cho việc mua bán của người dân trong phường, các mặt hàng buôn bán trong chợ đa số là đồ tạp pho, rau củ quả. Các gian hàng trong chợ được phân chia thành chợ ngoài và chợ trong: chợ ngoài là chợ tạm, tập trung mua bán từ 5 giờ sáng đến 12 giờ trưa, gồm các mặt hàng là rau củ quả, thịt, v.v... đến trưa trả lại con đường nội bộ giữa lô O và lô N cho cư dân của chung cư sinh hoạt bình thường. Còn khu vực chợ trong thì hoạt động từ sáng đến 5 giờ chiều, gồm các hộ buôn bán các mặt hàng vải, nhựa, ăn uống, vàng mã, nhang đèn, v.v... Tổng doanh số của chợ là gần 4 tỷ đồng/tháng, đây là mãi lực khá của một chợ cấp phường.

Ngành nhôm gia dụng ở phường hoạt động khá, năm 1990 đã dời ra ngoại thành theo quy định của quận và Thành phố, nay mặt hàng nhôm thành phẩm đóng thành

các loại xe (xe nước mía, xe hủ tiếu, xe phở, xe để tủ nhôm kính, v.v...) ở góc đường Trần Nhân Tôn - Hùng Vương có 5 hộ trong tổng số 18 hộ tiểu thủ công nghiệp, tiện cơ khí gia công, v.v... vẫn được đông đảo người dân trong Thành phố và các tỉnh về chọn mua, đặt hàng. Trên tuyến đường Hòa Hảo có nhiều cửa hàng ăn uống nhỏ lẻ và nhiều tiệm cà phê ở đường Vĩnh Viễn - Trần Nhân Tôn cũng tập nập khách hàng.

Đảng ủy phường đã chỉ đạo liên hệ phối hợp tốt với các đơn vị kinh tế của Thành phố trú đóng trên địa bàn phường để góp phần đẩy mạnh hoạt động kinh doanh thương mại cho người dân trên địa bàn phường và quận như 6 ngân hàng (Vietcombank, Vietinbank, BIDV, v.v...), Viện Nông nghiệp số 12 đường Nguyễn Chí Thanh, các hoạt động có thu từ Rạp chiếu phim Vườn Lài, v.v... Đảng ủy và chính quyền phường đã định hướng kinh tế đến năm 2017 là “dịch vụ - thương mại”, trong đó tiếp tục phát huy mạnh hơn nữa hoạt động kinh tế trên tuyến đường Ngô Gia Tự - Lê Hồng Phong.

Đảng ủy cũng chỉ đạo sát sao về công tác thuế, ngân sách. Do vậy trong nhiệm kỳ phường đã hoàn thành tốt chỉ tiêu thu thuế theo kế hoạch với tổng số thu là 34,23 tỷ đồng trên chỉ tiêu là 32,69 tỷ đồng, đạt tỷ lệ 104,71%.

Thu ngân sách toàn nhiệm kỳ là 27,336 tỷ đồng, tổng chi ngân sách là 27,191 tỷ đồng, đảm bảo đúng nguyên tắc công khai, minh bạch trong công tác thu chi ngân sách và các khoản vận động trong nhân dân. Các khoản chi đã được kiểm soát đúng quy định, tiết kiệm, phương thức

thu chặt chẽ và hiệu quả. Phường đã thực hiện sự chỉ đạo của quận khá tốt trong việc kiểm tra chấp hành các quy định của pháp luật sau đăng ký kinh doanh của các doanh nghiệp, kết hợp chặt chẽ việc triển khai các quy định để hướng dẫn cho các đơn vị, hộ dân đảm bảo sản xuất, kinh doanh đúng pháp luật, đồng thời với việc sắp xếp nơi buôn bán ổn định cho các hộ nghèo, hạn chế ô nhiễm môi trường và ổn định trật tự lòng lề đường.

Ủy ban nhân dân phường cũng thường xuyên lắng nghe và hỗ trợ cho các cơ sở sản xuất, kinh doanh hoạt động đúng quy định theo thẩm quyền của địa phương. Qua đó, đã động viên được nhân dân nêu cao ý thức về nghĩa vụ xây dựng địa phương và chấp hành tốt các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, cùng với các giải pháp hợp lý đã góp phần cải thiện môi trường kinh doanh, từ đó đem lại diện mạo mới cho hoạt động thương mại, dịch vụ trên địa bàn phường.

2.2. Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Trong quá trình lãnh đạo xây dựng địa phương, Đảng bộ Phường 2 luôn xác định rõ phát triển kinh tế phải luôn gắn liền với phát triển văn hóa, và giải quyết tốt các vấn đề xã hội nhằm đảm bảo cho sự phát triển toàn diện và bền vững của phường. Trong nhiệm kỳ 2010 - 2015, lĩnh vực văn hóa - xã hội của phường đã đạt kết quả tốt như: Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” dần đi vào chiều sâu, hàng năm có 100% hộ gia đình đăng ký xây dựng “Gia đình văn hóa”, và trên 80% hộ đạt chuẩn, 100% đơn vị trú đóng trên địa bàn đạt

chuẩn “Công sở văn minh, sạch đẹp, an toàn”. Phường đã tập trung quan tâm đổi mới hoạt động tuyên truyền cổ động, phát huy văn hóa dân tộc. Việc kỷ niệm các ngày lễ lớn được tổ chức đa dạng, phong phú về nội dung và hình thức. Công tác quản lý nhà nước trong kinh doanh dịch vụ văn hóa được chú trọng. Phường đã chủ động phối hợp với quận kiểm tra 271 lượt các điểm kinh doanh dịch vụ văn hóa, phát hiện và xử phạt 180 vụ vi phạm.

Trong hoạt động thể dục thể thao, phường đã có nhiều hoạt động thu hút nhiều cán bộ công nhân viên của các cơ quan, đơn vị và người dân tích cực tham gia tạo khí thế thi đua sôi nổi, phong trào nhân dân rèn luyện sức khỏe phát triển lớn mạnh hơn nhiệm kỳ trước. Phường đã tổ chức tốt Đại hội văn hóa - thể thao Diên Hồng cấp phường lần thứ 17 - 18 trong các năm 2012 và 2014, có sự tham gia đông đảo của các vận động viên ở 5 khu phố, và tham gia tốt đại hội cấp quận hàng năm, Phường 2 đã đạt được 12 huy chương các loại.

Về công tác giáo dục, phường đã nỗ lực đẩy mạnh chất lượng công tác giáo dục ở địa phương, Phường đạt chuẩn phổ cập Mầm non, Tiểu học, Trung học cơ sở và Trung học phổ thông. Để hỗ trợ học sinh có hoàn cảnh khó khăn, phường đã vận động và tổ chức trao 253 suất học bổng cùng khen thưởng biểu dương học sinh giỏi để động viên các em vươn lên trong học tập.

Công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân cũng đạt được nhiều kết quả khả quan, cụ thể là đã khám và điều trị cho 8.999 lượt người bệnh, tiêm chủng phòng ngừa 6 loại bệnh cho 621 lượt người, thực hiện chương trình uống

Vitamin A cho 4.429 trẻ em, tỷ lệ trẻ suy dinh dưỡng dưới 7% (giảm 3% so với đầu nhiệm kỳ). Thường xuyên kiểm tra đối với các cơ sở kinh doanh ăn uống, đề xuất xử lý 32 lượt cơ sở vi phạm an toàn vệ sinh thực phẩm, phối hợp tổ chức 34 buổi tham vấn, tuyên truyền về phòng chống các loại bệnh, dịch (như dịch cúm gia cầm), lồng ghép trong sinh hoạt tổ dân phố.

Công tác dân số, gia đình và trẻ em, phường tập trung vận động 1.868 lượt người thực hiện các biện pháp kế hoạch hóa gia đình với kỹ thuật hiện đại, có biện pháp cụ thể vận động giảm tốc độ tăng dân số tự nhiên đạt bình quân là 0,21% (thấp hơn chỉ tiêu là 0,3%). Tăng cường nâng cao nhận thức và trách nhiệm về công tác phòng, chống bạo lực gia đình trong cán bộ đảng viên, công nhân viên chức và nhân dân. Đạt 100% trong việc cấp thẻ khám chữa bệnh miễn phí cho trẻ em dưới 6 tuổi. Phường 2 đạt chuẩn “Phường phù hợp với trẻ em” nhiều năm liên tục với chất lượng và điểm số đạt được năm sau luôn cao hơn năm trước.

Chính sách an sinh xã hội cũng được quận đánh giá cao. Phường đã vận động các cơ quan, đơn vị và doanh nghiệp tham gia tích cực trong việc hỗ trợ chăm lo cho các hộ gia đình chính sách, hộ có hoàn cảnh khó khăn, đã tạo được niềm phấn khởi trong các dịp lễ, tết (bình quân 530 triệu đồng/năm). Đặc biệt Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Phường 2 quan tâm thực hiện tốt chương trình giảm hộ nghèo, tăng hộ khá. Cụ thể đầu nhiệm kỳ có 226 hộ trong diện thu nhập dưới 12 triệu/người/năm, đến năm 2013 phường đã được công nhận đạt chuẩn

“Phường không còn hộ nghèo có thu nhập dưới 12 triệu/người/năm trở xuống” (vượt trước thời hạn 2 năm). Đến năm 2014, Phường 2 là phường đầu tiên của Quận 10 đạt chuẩn “Phường không còn hộ nghèo có thu nhập dưới 16 triệu/người/năm trở xuống”.

Công tác xây dựng nếp sống văn minh đô thị đã được chú trọng nhiều hơn. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, sự đồng thuận, nỗ lực của hệ thống chính trị với nhiều giải pháp vừa tuyên truyền vừa vận dụng các quy định của pháp luật, chú ý giải quyết đời sống của người dân cộng với sự tích cực tham gia của các cơ quan, đơn vị trên địa bàn và sự hưởng ứng của người dân đã đạt được những kết quả hết sức khả quan, tạo được sự chuyển biến cơ bản trên các tuyến đường văn minh đô thị như Nguyễn Chí Thanh, Lê Hồng Phong, Ngô Gia Tự, Sư Vạn Hạnh,... phường đã xử lý 606 trường hợp vi phạm về môi trường, 1.176 trường hợp vi phạm trật tự đô thị; đẩy mạnh quản lý nhà nước về xây dựng, kiểm tra xử phạt vi phạm hành chính 8 trường hợp xây dựng trái phép hoặc không phép, buộc tháo dỡ trả lại hiện trạng ban đầu một trường hợp ở đường Trần Nhân Tôn.

Về công tác chỉnh trang đô thị, đã thực hiện nâng cấp, sửa chữa 6 hẻm, lát gạch trên 3 tuyến vỉa hè (hoàn thành chỉ tiêu đề ra ở đầu nhiệm kỳ). Phường ra sức vận động nhân dân tích cực tham gia để có thêm 1 khu phố không rác nhằm đạt được chỉ tiêu 2 khu phố không rác đã đề ra từ đầu nhiệm kỳ và đẩy mạnh vệ sinh môi trường để đạt chỉ tiêu xây dựng phường đạt chuẩn văn minh đô thị (trước là chuẩn văn hóa).

2.3. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh

Đảng bộ phường luôn xác định công tác quốc phòng - an ninh là nhiệm vụ trọng tâm lãnh đạo ở địa phương. Ngoài những yêu cầu cần thiết như xây dựng và phát triển các nghị quyết của Đảng, chương trình hành động của chính quyền và các ngành chức năng trên lĩnh vực an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc hàng năm, Đảng ủy phường còn đặc biệt quan tâm đến công tác lãnh đạo xây dựng và quản lý lực lượng Công an phường, bảo vệ dân phố và dân quân. Tăng cường tuyên truyền để nâng cao ý thức cảnh giác phòng chống tội phạm của quần chúng nhân dân. Kết quả là số vụ phạm pháp hình sự được từng bước kéo giảm; một số điểm phức tạp về an ninh trật tự như trên tuyến đường Nguyễn Chí Thanh, Trần Nhân Tôn, Hòa Hảo... đã được chuyển hóa cơ bản trong suốt nhiệm kỳ qua.

Trong 5 năm, phường có 29 vụ phạm pháp hình sự, được lực lượng Công an khám phá 23 vụ (tăng việc khám phá 8 vụ so với nhiệm kỳ trước với tỷ lệ phá án bình quân là 79,31%), xử lý 3 vụ với 3 đối tượng mua bán, sử dụng trái phép ma túy. Đảng ủy phường đã chú trọng chỉ đạo tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh quốc phòng trong tình hình mới”; đồng đảo người dân tích cực tham gia cung cấp 325 thông tin có giá trị cho Công an phường; Đảng bộ đã lãnh đạo lực lượng Công an phường phối hợp cùng các ban ngành thực hiện tốt công tác phòng chống tệ nạn xã hội, tập trung 3 đối tượng lang thang vào trung tâm bảo trợ xã hội, giới thiệu và giải quyết được 80% thanh niên có việc làm ổn

định. Phường 2 đã đạt được và duy trì danh hiệu “Phường lành mạnh, không có tệ nạn mại dâm, ma túy” nhiều năm liền của Quận 10.

Đối với công tác quân sự địa phương, công tác tuyển chọn và gọi công dân nhập ngũ hàng năm đều hoàn thành vượt chỉ tiêu cấp trên giao. Việc diễn tập và bổ sung các phương án tác chiến phòng thủ hàng năm đã được Ban Chỉ huy quân sự phường tham mưu, xây dựng tốt theo chỉ đạo của quận và Thành phố, đáp ứng yêu cầu tình hình thực tế tại địa phương.

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể

3.1. Công tác xây dựng chính quyền

Thực hiện Nghị quyết Đại hội, Đảng bộ phường luôn có sự quan tâm đối với công tác xây dựng chính quyền, nhất là lãnh đạo đổi mới, cải tiến phương pháp làm việc của đội ngũ cán bộ, công chức nhà nước ở phường. Tiếp tục giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn, tiếp tục phát huy triển khai thực hiện ứng dụng hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn ISO 9001:2008 đối với 11 thủ tục hành chính công, giải quyết nhanh gọn, thủ tục đơn giản, rõ ràng đúng pháp luật, có 98,7% hồ sơ được hoàn trả cho người dân đúng hạn, kết quả khảo sát ý kiến người dân về tỷ lệ hài lòng luôn đạt trên 98%.

Tập thể cán bộ công chức cơ quan chính quyền đã và đang được trẻ hóa, có kết hợp giữa cán bộ tại chỗ và cán bộ từ nơi khác đến; khi phân công công tác luôn kết hợp

người có kinh nghiệm để từng bước tạo sự thành thạo trong công việc, đáp ứng tốt yêu cầu chuyên môn nghiệp vụ đặt ra; đào tạo cán bộ chính quyền theo hướng “Toàn diện, trách nhiệm, chuyên nghiệp” cho lực lượng nhân sự kế thừa, góp phần thực hiện quy hoạch cán bộ cho phường theo tiêu chí mà Đảng ủy đề ra.

Quy chế dân chủ cơ sở được thực hiện tốt, Đảng bộ chú trọng lãnh đạo việc công khai bình nghị các nguồn thu được vận động trong dân, công tác tuyển quân nghĩa vụ quân sự, các phương án quy hoạch hẻm, đất đai, dự án... Việc thực hiện quy chế dân chủ cơ quan và toàn phường được quận đánh giá cao, năm 2013 đã được quận khen thưởng 5 năm thực hiện tốt Pháp lệnh 34/2007/PL - UBTVQH11.

Công tác tiếp dân, giải quyết đơn thư khiếu nại tố cáo của công dân kịp thời, nhanh chóng và đúng luật định, không để tồn đọng. Công tác hòa giải ở cơ sở được quan tâm thường xuyên, chất lượng hòa giải ở khu phố, tổ dân phố từng bước được nâng lên. Trong nhiệm kỳ, tiếp nhận và giải quyết 5 đơn dân nguyện (giảm 1 đơn thư, tương đương 17% so với nhiệm kỳ trước), nội dung tập trung ở lĩnh vực nhà đất, hôn nhân gia đình, dân sự,... Đã hòa giải thành công 3 đơn thư (60%), ngoài ra phường đã tiếp nhận, giải quyết và trả lời 18 ý kiến phản ánh của nhân dân liên quan đến đời sống xã hội, trật tự đô thị, vệ sinh môi trường...

3.2. Công tác xây dựng Đảng bộ

Đảng ủy lãnh đạo thực hiện công tác xây dựng Đảng khá tốt so với trước. Cụ thể trong công tác chính trị tư

tưởng, Đảng ủy lãnh đạo gắn liền với việc tổ chức tham gia học tập, thảo luận quán triệt các nghị quyết hội nghị Trung ương Đảng khóa XI, các nghị quyết của Thành ủy, nghị quyết Đại hội X và các nghị quyết chuyên đề khác của Đảng bộ Quận 10. Với sự quan tâm và hỗ trợ của Ban Tuyên giáo Quận ủy, Đảng bộ Phường 2 đã xây dựng từng chương trình hành động cụ thể, và thực hiện sơ, tổng kết thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng bộ từng thời kỳ theo quy định. Bằng các biện pháp cụ thể, Đảng bộ đã đổi mới có hiệu quả công tác thông tin, tuyên truyền, quán triệt nghị quyết, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và các sự kiện lớn của đất nước đến toàn thể Đảng viên và nhân dân kịp thời, chủ động như: tăng cường thông tin về thời sự, tập trung nội dung trọng tâm trong từng thời điểm (vấn đề Biển Đông, giàn khoan Hải Dương 981...), thông tin về tình hình kinh tế - xã hội. Cải tiến phương pháp nắm bắt dư luận xã hội, chọn lựa kỹ báo cáo viên để đảm bảo hiệu quả tuyên truyền, tính thực tiễn của nghị quyết gắn với nhiệm vụ của địa phương.

Đảng ủy đã xây dựng và triển khai thực hiện khá tốt kế hoạch thực hiện “Phòng, chống biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị”, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” và “phản bác các quan điểm sai trái”. Tổ chức giao ban dư luận xã hội thường xuyên, nề nếp, chủ động, kịp thời đấu tranh với một trường hợp đảng viên có biểu hiện lệch lạc về chính trị, tư tưởng, không chấp hành các quy định của Đảng về kỷ luật phát ngôn, truyền bá, lưu hành các tài liệu cấm.

Công tác giáo dục tuyên truyền trong nhiệm kỳ qua đã góp phần thiết thực trong việc nâng cao nhận thức tư tưởng chính trị cho đảng viên, tăng cường sự đoàn kết nhất trí về tư tưởng và hành động để thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ được giao trong tình hình mới.

Công tác tổ chức cán bộ

Trong cả nhiệm kỳ, Đảng ủy đã có sự luân chuyển cán bộ khá mạnh mẽ: chuyển 4 đồng chí, giải quyết cho xin thôi tham gia 1 đồng chí, tiếp nhận 3 đồng chí từ nơi khác đến, bổ sung 2 Đảng ủy viên từ nguồn tại chỗ; Phường 2 là một trong các phường cung cấp nhiều cán bộ nguồn cho quận. Dù biến động nhân sự nhưng Đảng ủy đã lãnh đạo phát huy tốt vai trò hạt nhân đoàn kết, bổ sung hỗ trợ cho nhau, tạo sự thống nhất về ý chí, hành động trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện hoàn thành xuất sắc những nhiệm vụ đã đề ra.

Trong nhiệm kỳ, Đảng bộ đã thực hiện nghiêm túc công tác quy hoạch, đào tạo, bố trí cán bộ, thực hiện chặt chẽ, đúng quy trình, đảm bảo được yêu cầu bố trí, đề bạt khi cần thiết. Thực hiện tốt việc quy hoạch động và mở hàng năm, tạo điều kiện cho 10 lượt cán bộ học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ và lý luận chính trị, qua đó chất lượng đảng viên, cán bộ công chức được nâng lên, nhất là cán bộ trẻ bước đầu đã tạo được niềm tin đối với nhân dân. Hiện đội ngũ cán bộ đảng viên, công chức ở phường có trình độ Đại học là 17/35 (tỷ lệ 48,57%), Cao đẳng, Trung cấp có 7/35 người (20%), cơ bản phát huy tốt năng lực, sở trường để hoàn thành tốt nhiệm vụ được phân công.

Công tác tạo nguồn phát triển Đảng đã được Đảng bộ quan tâm cả về số lượng và chất lượng. Trong nhiệm kỳ qua đã phát triển được 35 đảng viên mới, đạt tỷ lệ 175% theo nghị quyết đề ra (Chỉ tiêu là 20 đảng viên mới).

Chất lượng sinh hoạt chi bộ được quan tâm theo Chỉ thị 10-CT/TW ngày 30/3/2007 của Ban Bí thư. Duy trì tốt nề nếp sinh hoạt theo hướng dẫn của Ban Xây dựng Đảng Quận ủy Quận 10 và Đảng ủy phường. Đảng viên tham gia sinh hoạt đạt 90%, riêng chi bộ đương chức đảm bảo hơn 98%. Các chi bộ khu phố ngày càng phát huy tốt vai trò lãnh đạo ở khu phố, nâng cao vai trò tự quản, góp phần xây dựng phường ngày càng vững mạnh.

Công tác đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên luôn được thực hiện nghiêm túc hàng năm, đảm bảo quy trình, đúng thực chất, tỷ lệ đảng viên đủ tư cách hoàn thành tốt nhiệm vụ đạt trên 70%. Đảng viên xuất sắc bình quân hàng năm từ 16 đến 20 đồng chí, có 12/14 chi bộ đạt “Trong sạch vững mạnh”. Trong giai đoạn 2010 - 2014, hàng năm Đảng bộ Phường 2 đều được Quận ủy Quận 10 công nhận là Đảng bộ “Trong sạch, vững mạnh”, trong đó 3 năm 2010, 2012, 2013 được Quận ủy công nhận là đơn vị “Trong sạch, vững mạnh tiêu biểu”.

Năm 2014, Phường 2 được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen về thành tích nhiều năm liên tục hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Công tác phát triển Chi hội, Chi đoàn, Công đoàn, phát triển đảng viên trong doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn phường theo tinh thần chỉ thị 10 của

Thành ủy đã được Đảng ủy phường quan tâm triển khai thực hiện. Kết quả duy trì được chi bộ ở Trường Trung cấp Vạn Tường và giới thiệu cho quận phát triển thêm một chi bộ ở văn phòng công chứng đóng trên địa bàn phường.

Công tác kiểm tra, giám sát đã được nâng cao, nhất là vai trò của mỗi đảng viên và Ủy ban kiểm tra Đảng ủy. Nhiệm kỳ qua đã thực hiện 64 lượt kiểm tra, giám sát về công tác thu chi tài chính Đảng, nề nếp sinh hoạt chi bộ, thực hiện Chỉ thị 03-CT/TW về tiếp tục đẩy mạnh việc “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, v.v... Đã chấn chỉnh, nhắc nhở kịp thời những thiếu sót của đảng viên, cán bộ. Giám sát thường xuyên 100% đảng viên, chi bộ.

Trong nhiệm kỳ, Đảng ủy phường và Cấp ủy của 14 chi bộ đã đăng ký thực hiện và hoàn thành 17 công trình, mô hình về học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh gồm: Đảng ủy có 3 công trình, 1 mô hình, các chi bộ có 14 công trình, có 100% Đảng ủy viên nêu cao vai trò gương mẫu hoàn thành tốt chương trình đăng ký, 100% chi bộ hoàn thành tốt nhiệm vụ đã đăng ký có nội dung gắn liền với các giải pháp nhằm hoàn thành Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 2010 - 2015 và năm 2015 - 2017. Cá nhân các đồng chí lãnh đạo thực hiện “Nói đi đôi với làm”, thực hiện đúng nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt Đảng, cương lĩnh, điều lệ và nghị quyết của Đảng.

Thực hiện Nghị quyết số 12-NQ/TW tại Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”, Đảng

ủy Phường 2 thực hiện chỉ đạo của Quận ủy Quận 10 xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch khắc phục khuyết điểm, hạn chế của Đảng bộ phường qua 3 vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng theo hướng nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng, đảm bảo sự điều hành của Nhà nước và phát huy vai trò làm chủ của nhân dân. Cụ thể: tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng đối với cán bộ, đảng viên, chú trọng công tác đấu tranh ngăn chặn suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng viên. Đảng ủy xây dựng, bổ sung, điều chỉnh quy chế làm việc, phân công nhiệm vụ cho từng đồng chí trong Ban Chấp hành, Thường trực Đảng ủy. Tăng cường đi về cơ sở song song với duy trì tốt các hội nghị tiếp xúc đối thoại giữa lãnh đạo phường và nhân dân, 100% ý kiến nhân dân phản ánh đều được lãnh đạo giải quyết kịp thời, có lý có tình, được nhân dân đồng tình, ủng hộ.

3.3. Công tác xây dựng Mặt trận và đoàn thể

Thực hiện Nghị quyết Đại hội, trong 5 năm qua Đảng bộ Phường 2 đã lãnh đạo thực hiện tốt công tác Dân vận, xây dựng Mặt trận và đoàn thể. Phát huy nhiều mặt tích cực, nổi bật là thể hiện được vai trò lãnh đạo toàn diện, chăm lo đời sống vật chất và tinh thần của các tầng lớp nhân dân, thể hiện là hạt nhân đoàn kết, lãnh đạo phát huy được sức mạnh tổng hợp thực hiện mọi nhiệm vụ chính trị ở địa phương.

Mặt trận Tổ quốc phường đã được củng cố nhân sự, làm tốt hơn về chính sách dân tộc, tôn giáo. Đầu mỗi năm

các cơ sở tôn giáo trên địa bàn phường (gồm 1 Hội thánh Tin lành, 3 chùa) đều đăng ký và thực hiện khá tốt nội dung chương trình hoạt động trong năm. Nhân các dịp lễ Phật đản, Giáng sinh, lãnh đạo phường đều tổ chức đến thăm và tặng quà chúc mừng các vị chức sắc, các cơ sở tôn giáo. Trên địa bàn phường trong 5 năm qua chưa xảy ra các vụ việc phức tạp liên quan đến tôn giáo, dân tộc.

Đảng ủy phường thường xuyên quan tâm giải quyết những vấn đề bức xúc và nguyện vọng chính đáng của người dân, chú trọng đúng mức đối với đồng bào dân tộc thiểu số, đồng bào có đạo và các cơ sở tín ngưỡng dân gian trên địa bàn.

Trong nhiệm kỳ, Đảng ủy đã thực hiện tốt Quyết định số 217-QĐ/TW về phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, cùng thực hiện Quyết định số 218-QĐ/TW của Bộ Chính trị khóa XI về việc Mặt trận tổ quốc, các đoàn thể và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, chính quyền địa phương.

Nâng cao chất lượng công tác Dân vận ở phường, Đảng ủy đã tổ chức quán triệt, triển khai nghiêm túc Quyết định số 290-QĐ/TW ngày 25/02/2010 của Bộ Chính trị về việc ban hành Quy chế công tác Dân vận của hệ thống chính trị, của Thành ủy, Quận ủy đến các chi ủy, Mặt trận và đoàn thể. Phường chủ động xây dựng quy chế công tác Dân vận quần chúng ở cơ sở với hơn 90% đảng viên tham gia vận động trên địa bàn dân cư, xây dựng tác phong làm việc “Trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân và có trách nhiệm với nhân dân”. Có biện pháp tuyên truyền

vận động phù hợp từng đối tượng, chăm lo tốt đoàn viên, hội viên, giám sát cán bộ, đảng viên trong thực thi nhiệm vụ, từng bước bổ sung đầy đủ, trẻ hóa để thực hiện tốt nhiệm vụ Đảng ủy giao.

Trong nhiệm kỳ này, Đảng ủy đã hoàn thành thắng lợi Nghị quyết Đại hội đề ra, xây dựng phương hướng cụ thể sát với tình hình thực tế địa phương, làm nền tảng phát huy tốt thế mạnh của Đảng bộ và nhân dân Phường 2 trong nhiệm kỳ 2015 - 2020 và những năm tiếp theo.

Tiểu kết PHẦN THỨ HAI

Trong dòng chảy lịch sử vẻ vang của cách mạng Thành phố và quận, thời gian 30 năm sau ngày đổi mới (1986 - 2015) là thời kỳ Đảng bộ Phường 2 Quận 10 đạt được nhiều thành tựu rực rỡ nhất, nhưng cũng đầy khó khăn, phức tạp không kém giai đoạn 10 năm sau ngày giải phóng và thời kỳ chiến đấu để giải phóng dân tộc trước đó.

Trong 30 năm qua, Đảng bộ và Nhân dân Phường 2 dưới sự lãnh đạo của Quận ủy, Ủy ban nhân dân Quận 10 đã nêu cao quyết tâm, vượt qua thử thách, hoàn thành tốt nhiệm vụ lãnh đạo nhân dân phường cùng chung tay xây dựng địa phương ngày càng đổi thay, phát triển; đời sống nhân dân ngày một tốt đẹp hơn, cảnh quan hiện đại hơn, nhà cao tầng mọc lên san sát nhau, chung cư ngày càng sạch đẹp, đạt chuẩn của văn minh đô thị, ngõ hẻm rộng mở, đèn điện chiếu sáng, tệ nạn xã hội được đẩy lùi, khu phố an toàn trật tự hơn, đời sống văn hóa tinh thần ngày một phát triển, bà con các dân tộc và tôn giáo cùng

sống trong môi trường thân thiện, chan hòa, bộ mặt tươi sáng của Phường 2 ngày một hiển hiện.

Dấu ấn 30 năm kể từ ngày đổi mới đã ghi đậm nét son “Đảng lãnh đạo, chính quyền quản lý, Nhân dân làm chủ”. Tất cả những điều trên đã là cơ sở vững chắc để Đảng bộ và Nhân dân Phường 2 tiếp tục bước đi trên con đường phát triển và hội nhập, sẵn sàng cho giai đoạn mới hòa vào đời sống chung tiến bộ của Thành phố và của khu vực.

KẾT LUẬN

Xuyên suốt dòng lịch sử cách mạng của Quận 10, trong đó Đảng bộ và nhân dân Phường 2 rất vui mừng và tự hào đã đóng góp những trang sử quan trọng vào tiến trình cách mạng chung của quận, Thành phố và của đất nước.

Nhìn lại những trang sử từ ngày đầu khi hình thành vùng đất Phường 2, nơi còn là vùng hoang địa, sinh lầy, vắng bóng dáng con người đến khi đón những cư dân vùng Ngũ Quảng đầu tiên vào Nam Bộ khai khẩn đất hoang, lập ấp lập làng, sinh cơ lập nghiệp, họ đã xây nên làng mới, ấp mới, mang theo bao khát vọng đổi đời khi đến vùng đất này. Và rồi với tinh thần bất khuất không cam chịu bất công áp bức, những cư dân mới nơi đây đã cùng nhau chống lại bọn cường quyền, họ quyết bám đất giữ làng, tìm kế sinh nhai mong thoát khỏi cảnh tối tăm như đã từng gặp ở quê cũ chốn xưa.

Từ ngày 03 tháng 02 năm 1930 khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, dưới ngọn cờ cách mạng, nhân dân vùng Phường 2 lúc bấy giờ đã thấy được ánh sáng của con đường giải phóng dân tộc, giải phóng cho cả chính mình và gia

đình mình, nên đã hăng hái cùng giai cấp tiên phong đấu tranh cho cuộc sống tự do, ấm no, mưu cầu hạnh phúc cho hiện tại và tương lai.

Để đi đến thắng lợi của nhân dân Sài Gòn - Gia Định chống thực dân Pháp xâm lược (giai đoạn 1945 - 1954) lịch sử đã ghi nhận sự đóng góp to lớn của quân và dân vùng đất Phường 2, minh chứng rõ nét cho tinh thần quyết tâm đi theo Đảng, thủy chung cùng Đảng, cùng dân tộc Việt Nam anh hùng.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quân và dân Phường 2 đã đi tiếp trên con đường cách mạng, quyết chiến đấu không nề gian khổ hy sinh để giành cho được độc lập, tự do, ấm no, hạnh phúc. Đây cũng là động lực, là tiền đề cho cuộc đấu tranh quyết liệt đi đến chiến thắng vang dội đánh đuổi đế quốc Mỹ xâm lược cùng bọn tay sai bán nước giai đoạn 1954 - 1975 giải phóng Sài Gòn, giải phóng miền Nam và thống nhất Tổ quốc.

Trên vùng đất Phường 2 Quận 10, trong quá trình đấu tranh giành độc lập có lúc thăng lúc trầm, nhưng rồi được Đảng dẫn đường, phong trào cách mạng tại địa phương lại bùng lên mãnh liệt.

Từ năm 1968, nhân dân vùng đất Phường 2 đã lập chiến công hiển hách trên vùng Ngã Bảy Vườn Lài, địch đã điên cuồng thả bom đốt cháy cả một vùng rộng lớn của Phường 2 và vùng phụ cận, sau đó địch xây hàng loạt chung cư theo nguyện vọng đấu tranh của nhân dân, do vậy nét đặc trưng riêng có của Phường 2 là có đến 16 lô chung cư, là một trong những phường có nhiều chung cư

nhất của Thành phố. Đây cũng là nơi có nhiều cơ sở cách mạng bí mật hoạt động trong suốt thời kỳ chiến tranh bảo vệ đất nước. Vùng đất Phường 2, chế độ Sài Gòn đặt Trung tâm Chiêu hồi để chỉ đạo việc dụ dỗ cán bộ cách mạng, nhưng chúng đã thất bại thảm hại, chúng còn có nhiều tổ chức khác nhằm đàn áp, tiêu diệt phong trào cách mạng, nhưng địch không ngờ rằng bên trong vùng đất này lực lượng cách mạng đã ngày càng lớn mạnh, cơ sở Bình vận của Trung ương Cục miền Nam đã hoạt động hiệu quả, an toàn, âm thầm và liên tục cho đến ngày giải phóng.

Hoạt động được như vậy, đó chính là sự hòa quyện nhuần nhuyễn giữa “Ý Đảng và lòng dân”. Đó là sự chỉ đạo đúng đắn, mưu trí, sáng tạo của Đảng kết hợp lòng dũng cảm, đoàn kết không ngại hy sinh gian khổ của cán bộ, đảng viên, của quân và dân vùng đất Phường 2 anh hùng góp phần hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ lịch sử: Đấu tranh giành độc lập, tự do, thống nhất, đi vào giai đoạn mới xây dựng và phát triển kinh tế xã hội và đưa vùng đất Phường 2 vươn lên trên đà tiến chung của quận và Thành phố.

Qua hơn 40 năm thành công trong xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng, Mặt trận, Đoàn thể kể từ sau năm 1975 đến năm 2015 là giai đoạn lịch sử kiên cường của quân và dân Phường 2 dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ quận và phường.

Thắng lợi trong công cuộc cải tạo và xây dựng một vùng đất của chế độ Sài Gòn để lại với cơ sở hạ tầng vừa

thiếu vừa yếu, dưới chế độ mới Xã hội chủ nghĩa, vùng đất Phường 2 đã thay da đổi thịt, đường sá cống rãnh được đầu tư đổi mới. Vị thế Phường 2 nay đã là đơn vị mạnh về kinh tế của quận, có hoạt động văn hóa xã hội, đoàn thể quần chúng mạnh nhất nhì của quận, đời sống xã hội phát triển, năng động, sầm uất, khang trang hiện đại và người dân trong phường có cuộc sống ấm no, hạnh phúc, là bước nhảy vọt thần kỳ mà chỉ có Đảng Cộng sản Việt Nam mới có đủ tư cách, bản lĩnh, năng lực để chuyển hóa địa bàn đặc biệt phức tạp như Phường 2 Quận 10.

Qua quá trình hoạt động từ Chi bộ Vườn Lài ban đầu rồi với chi bộ cùng 5 đảng viên sau ngày giải phóng, đến nay Đảng bộ phường đã có hàng trăm đảng viên với nhiều chi bộ “Trong sạch vững mạnh”; từ bộ máy chính quyền cách mạng lâm thời ngày đầu còn non trẻ năm 1975 đến nay ta đã có chính quyền nhân dân được trui rèn trong thực tiễn cách mạng ở địa phương, năng lực được nâng lên, trách nhiệm được xác định cụ thể là phục vụ nhân dân, sát với dân, lắng nghe ý kiến nhân dân... để làm cho cuộc sống của người dân ngày càng phát triển đi lên, là chỗ dựa của người dân để xây dựng xã hội do dân, vì dân phục vụ.

Chính quyền và nhân dân Phường 2 ngày càng ổn định, phát triển là do có các đồng chí cấp ủy luôn nêu cao trách nhiệm gương mẫu, có chi bộ, Đảng bộ phường sáng suốt, linh hoạt lãnh đạo, quyết định mọi thắng lợi trên địa bàn phường trong suốt chiều dài lịch sử cách mạng ở địa phương.

Do Đảng bộ phường có nhiều nỗ lực, nhiều mặt mạnh nổi bật, có nhiều điều kiện thuận lợi nên đã có thời gian được Quận ủy, UBND quận chọn làm đơn vị thực hiện việc hợp nhất chức danh Bí thư đồng thời là Chủ tịch UBND phường, góp phần đẩy mạnh công cuộc xây dựng xã hội Xã hội chủ nghĩa trên địa bàn phường.

Hơn 40 năm từ ngày giải phóng, hoạt động của hệ thống chính trị của phường luôn vững mạnh là do có tổ chức Mặt trận và các đoàn thể quần chúng liên tục có nhiều hình thức vận động nhân dân linh hoạt, phong phú nên đã thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, tham gia đóng góp vào các hoạt động chính trị - xã hội ở địa phương, tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền cũng như xây dựng kinh tế - xã hội ở địa phương, giữ vững an ninh chính trị, trật tự xã hội trên địa bàn phường.

Tổ chức Mặt trận, các đoàn thể và các đơn vị trực thuộc của phường đã vượt qua bao khó khăn trở ngại để vận động, lãnh đạo nhân dân Phường 2 tích cực tham gia các phong trào quần chúng, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị ở địa phương và đã nhiều lần được quận công nhận là đơn vị xuất sắc với nhiều thành tích trong công tác xã hội như việc xóa đói giảm nghèo và nâng cao đời sống của nhân dân phường.

Qua hơn 85 năm đấu tranh và xây dựng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, quân và dân vùng đất phường Minh Mạng, Phường 2, Phường 3, Phường 4 cũ và là Phường 2 ngày

nay đã đạt được những thắng lợi to lớn từ kinh nghiệm thực tiễn cách mạng của địa phương:

1. Gìn giữ và phát huy truyền thống yêu nước từ ngàn xưa của dân tộc Việt Nam. Dưới ngọn cờ của Đảng, truyền thống ấy ngày càng được Đảng bộ và nhân dân vùng Phường 2 nhân lên và cụ thể hóa bằng đường lối đúng đắn của Đảng, bằng việc kiên cường lãnh đạo nhân dân chiến đấu để chiến thắng những thế lực thù địch xâm lược đất nước, cũng như chiến thắng các trở lực trong việc xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội trong thời kỳ mới.

2. Đoàn kết từ trong cấp ủy, trong chính quyền, trong Đảng đến các tầng lớp nhân dân thành một khối thống nhất để phát huy sức mạnh tổng hợp nhằm hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị - xã hội đề ra.

3. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quân và dân Phường 2 đã mưu trí, dũng cảm, không ngại hy sinh gian khổ trong đấu tranh giành độc lập và kiên cường sáng tạo trong xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

4. Mặt trận và đoàn thể với nhiều hình thức phong phú, dưới sự lãnh đạo của Đảng đã vận động nhân dân đồng lòng vì sự nghiệp cách mạng, chung tay xây dựng chính quyền vì nhân dân, đưa con thuyền của nhân dân đến bến bờ ấm no, hạnh phúc.

5. Công tác xây dựng Đảng mang tính quyết định trong sự nghiệp cách mạng. Đảng bộ trong sạch, vững mạnh, đảng viên gương mẫu đi đầu, củng cố các tổ chức cơ sở Đảng chú ý công tác xây dựng Đoàn, Hội, Đội, chặt chẽ trong công tác bảo vệ chính trị nội bộ, trong công tác

kiểm tra Đảng,... Khen thưởng, kỷ luật nghiêm minh,... là nền tảng để giữ vững kỷ cương sức mạnh của Đảng, là tổ chức gương mẫu để nhân dân noi theo và góp phần thúc đẩy các tầng lớp nhân dân tích cực tham gia vào công cuộc xây dựng Đảng, xây dựng xã hội mới vì Chủ nghĩa xã hội, vì hạnh phúc của nhân dân.

Những trang sử vàng chói lọi của Đảng bộ và nhân dân Phường 2 Quận 10 mãi mãi là niềm tự hào của các thế hệ người dân trong phường, và cũng từ đây nhân dân phường vững tin vào tương lai tươi sáng để thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Những bài học kinh nghiệm lãnh đạo của Đảng trong suốt dòng lịch sử cách mạng vừa qua là tài sản vô giá cho các cấp ủy Đảng sau này nghiên cứu, học tập, thực hành góp phần nâng cao kỹ năng, hoàn thiện dần công tác lãnh đạo toàn diện của Đảng trong tình hình mới, giai đoạn mới, để đời sống nhân dân ngày càng ấm no, hạnh phúc, địa phương ngày càng phát triển, phồn vinh.

Chi bộ, Đảng bộ Phường 2 đã và sẽ là đơn vị vững mạnh toàn diện của Quận 10 dưới ngọn cờ vinh quang của Đảng Cộng sản Việt Nam.

PHỤ LỤC

DANH SÁCH LIỆT SỸ PHƯỜNG 2 QUA CÁC THỜI KỲ

STT	Họ và tên liệt sỹ	Năm sinh	Ngày tham gia cách mạng	Ngày hy sinh	Đơn vị hy sinh	Nơi hy sinh
THỜI KỲ CHỐNG PHÁP						
01	Nguyễn Ngọc Ẩn		1947	1959	Công an huyện Giồng Trôm	Lương Hòa
02	Dương Văn Bé	1927	1945	1951	Công an thị xã Thủ Dầu Một	Xã Phú Cường
03	Phạm Thái Bường	1915	1938	29/01/1974	Trung ương Cục miền Nam	Cơ quan A42 An ninh Miền
04	Huỳnh Văn Cầu	1921	1947	4/1953	Xã Mỹ Long	
05	Huỳnh Văn Chanh	1920		12/7/1946	Xã Vĩnh Mỹ	

06	Nguyễn Thị Côn	1927	01/1949	15/4/1969	Xã An Nhơn Tây, huyện Củ Chi	Xã Lộc Ninh, huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh
07	Nguyễn Văn Chuyên	1922	9/1945	07/9/1950	Tiểu đoàn quyết tử Sài Gòn - Gia Định	
08	Phan Thị Chính	1910		1948	Giao liên Tần Trúc	Xã An Phú Tây, Bình Chánh
09	Trần Văn Chánh	1916	01/1945	3/1947	Xã Vĩnh Phước	
10	Huỳnh Đình Hai		25/8/1945	3/1950	Quân đội	
11	Huỳnh Kim Khương	1925	7/1948	20/6/1952	Quân báo tỉnh Long Châu Hòa	
12	Nguyễn An Lạc	1910	1948	01/10/1963	Công an thành phố Sài Gòn	Công trường Quách Thị Trang

13	Lữ Minh Nghĩa		06/1/1944	05/3/1947	Ty công an Tây Ninh	Thị xã Tây Ninh
14	Lữ Văn Nguyệt	1905	1931	1947	Phong Điền	Châu Thành, Hậu Giang
15	Nguyễn Tấn Nhì	1912	3/1951	3/1952	Cán bộ bảo vệ	Ấp Bình Trưng
16	Nguyễn Văn Nhiều	1894	1945	11/5/1948	Xã Phú Thọ Hòa, huyện Gò Vấp	Xã Phú Thọ Hòa, huyện Gò Vấp
17	Trần Văn Năm	1924	1945	02/3/1955	Ty công an Cửu Long	Thị xã Trà Vinh
18	Dương Văn Sanh		7/1947	05/02/1948	Xã Thiện Mỹ, huyện Trà Ôn	
19	Dương Văn Sơn	1913	1945	1950	Công an Thủ Dầu Một	Xã Chánh Hiệp
20	Hà Văn Sang	1927	1946	20/4/1971	Tuyên huấn quận Củ Chi	

21	Trần Văn Sết		1947	3/1967	Xã Bình Mỹ	
22	Lê Văn Tiết	1900	1945	25/11/1945	Xã Phú Long, thị xã Lái Thiêu	Xã Phú Long
23	Phan Văn Trung	1923	19/8/1945	27/01/1948	Trung đoàn 93, Quảng Nam - Đà Nẵng	Đò Xu Đà Nẵng
24	Phan Văn Tươi	1913	9/1945	12/10/1959	Văn phòng tỉnh ủy Sa Đéc	
25	Bùi Tân	1913	1946	1948		
26	Lê Hữu Phước		1/1945	12/1949		Xã Tân Quy Đông
27	Nguyễn Tấn Nhì	1912	3/1951			Ấp Bình Trung
THỜI KỲ CHỐNG MỸ						
01	Nguyễn Văn Ấn	1940	6/1962	11/6/1963	E2 F9	

02	Võ Văn Be		10/01/1961	14/5/1964	Tiểu đoàn 306, Trung đoàn 3, QK9	
03	Trần Văn Diên	1936	1966	27/6/1969	Ấp Phú Hiệp, Phú Mỹ Hưng, Củ Chi	Ấp Phú Hiệp, Phú Mỹ Hưng, Củ Chi
04	Lê Hoài Dũng		12/1960	01/1968	Huyện đội Củ Chi	
05	Nguyễn Văn Dài	1937	10/1965	27/11/1967	Hậu cần Phước Long	
06	Trần Văn Đức		1962	01/1968	Xã Long Phú	
07	Huỳnh Thị Bồi	1941		01/7/1966	Bình Long	
08	Nguyễn Văn Em	1945	5/1968	10/1968	Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh	Ấp 4, Phú Hòa An, Bến Tre
09	Huỳnh Văn Hón	1924	1967	26/9/1969	Vị Thanh, Hậu Giang	
10	Ngô Hoàng	1943	1968	10/1972	Huyện Tam Kỳ	
11	Nguyễn Văn Hương		1969	01/3/1973		

12	Lê Văn Hương		1969	3/1973	LLVT miền Đông Nam Bộ	
13	Lê Việt Hùng	1949	8/1964	26/5/1969	Quân báo Miền	
14	Lê Văn Hiệp	1940		02/02/1968	F300	
15	Tăng Văn Khuổi	1922	5/1957	13/11/1972	Ban hậu cần tỉnh An Giang	
16	Võ Văn Khềnh	1941	6/1959	19/7/1964	Ban an ninh Khu 8	Xã Thường Phú, Hồng Ngự, Kiến Phong
17	Đinh Quang Ký	1937	4/8/1967	20/6/1968	Tỉnh đội Long An	
18	Phạm Văn Mạnh	1923	1960	16/02/1969	Du kích xã	Ấp Giồng Tràm, xã Mỹ Thạnh
19	Trương Hồng Minh	1952	25/11/1968	15/7/1972		

20	Nguyễn Văn Quan	1933	1958	14/11/1968	Xã Tân Thạnh Đông	Cầu Giây, xã Tân Thạnh Đông
21	Trương Văn Rọt		12/1960	12/1967	Cù Chi	
22	Ngô Đình Tân			1968		
23	Đặng Văn Bạt	1937	1959	1965		
24	Lê Văn Cửa		12/1960	12/1961		
25	Nguyễn Văn Khuyên	1920	01/1945	10/1947	Huyện Cần Giuộc	
26	Trần Thị Sang	1947	8/02/1962	08/4/1972	Đoàn 83 Cục Hậu cần	
27	Nguyễn Văn Tám	1917	1966	1968		
28	Nguyễn Văn Tài	1950	1968	15/5/1968	Du kích xã Tân Thới Nhất	Kinh Cầu Lớn
29	Trần Văn Thành	1916	05/9/1960	06/6/1970	Đảng bộ Việt kiều CPC	
30	Huỳnh Đình Thảo	1948	02/1963	30/9/1969	Ban Thông tin vô tuyến Nam Bộ	

31	Nguyễn Văn Thạch	1948	10/1963	12/1965	Khu đoàn Sài Gòn - Gia Định	
32	Bùi Văn Thúc	1938	01/1964	06/01/1967	QK7	Bến Cát, Bình Dương
33	Trần Quyết Thắng	1949	20/9/1966	04/4/1970	Đại đội I, Tiểu đoàn 80 thuộc KT	Mặt trận phía Nam
34	Võ Đình Hớn	1948	1965	1968		
35	Võ Ngọc Quang	1952	9/1967	1968		
36	Võ Hồng Nhựt	1954	1972	1973		
37	Trần Văn Hiền	1938	1960	1970		
38	Nguyễn Văn Hoàng	1931	7/1948	02/1979		
39	Trần Văn Rím	1941	1964	1970	Xã Thái Mỹ	Ấp An Phú, An Tĩnh, Trảng Bàng
40	Nguyễn Văn Rết	1938	1964	03/3/1967		

41	Bùi Minh Thiết	1952		27/4/1972	Đại đội 15, Trung đoàn 9	Mặt trận phía Nam
42	Nguyễn Thanh Liên		5/1950	01/1967	QK5	
43	Phạm Văn Phẩm	1938	1962	02/11/1970	Ấp Ba Sa, xã Phước Hiệp	Ấp Cây Trôm, Phước Hiệp, Củ Chi
44	Trần Ngọc Thống			01/01/1956	Quế Sơn	
45	Trần Khắc Đức	1950	1966			
46	Phạm Văn Khuých	1935			Long An	
47	Đào Thanh Tuyền	1917	1964	24/4/1974	Xã Đại An	
48	Phan Kỳ Anh	1952	01/1967	12/1972		
49	Nguyễn Văn Đường	1934	5/1962	01/1967		
50	Nguyễn Văn Phụng	1898	1946	02/1946	Ban tiếp tế lương thực xã Bình Hưng Hòa	

51	Lương Văn Thuận	1955	1968	1970		
52	Trương Văn Trung	1953		19/4/1972	Đại đội 11, Tiểu đoàn 16 KT	Mặt trận phía Nam
53	Đỗ Văn Thành	1940	1964	02/1966	Xã Vĩnh Tân	
54	Nguyễn Văn Sảnh		08/7/1960	05/4/1966	Công binh thủy, cơ quan đặc biệt 702	
55	Phan Văn Cho	1914		05/11/1952	Thôn Cẩm Đồng, Điện Phong	
56	Lê Văn Cửa		12/1960	15/12/1961	LLVT Nam Bộ	
57	Lương Văn Thuận	1955	1968	1970	Xã Tân An	
58	Nguyễn Công Hòa	1942	1963	18/10/1966	Xã Cát Nhơn	
THỜI KỲ BẢO VỆ TỔ QUỐC						
01	Nguyễn Văn Bửu	1960	01/1978	4/1978	Tiểu đoàn 1, Trung đoàn 4, Sư đoàn 3	Campu- chia

02	Nguyễn Văn Bạo	1961	11/1978	25/6/1980	E4 F5, QK7	Chiến trường Tây Nam
03	Bùi Văn Cường	1962	02/1982	19/4/1983	E302, MT479	
04	Lê Danh Dũng	1963	8/1985	03/4/1987	D6 E96 F309	
05	Võ Thanh Hải	1956	7/1977	05/02/1979	Biên giới Tây Ninh	
06	Trương Văn Hàng	1963	3/1983	06/02/1985	F5 MT479	Campu-chia
07	Nguyễn Ngọc Long	1965	3/1983	22/4/1986	F303 MT479	Campu-chia
08	Phạm Văn Lên		8/1984	14/8/1987	MT479	Campu-chia
09	Trần Ngọc Ai	1957	9/1977	05/4/1981	F302 MT479	
10	Nguyễn Phi Long	1968	3/1986	18/3/1987	Tiểu đoàn 43, đoàn 7704 MT479	Campu-chia
11	Đặng Phi Long		8/1986	4/1989	C4 E430 F302	

12	Đoàn Ngọc Minh	1956	8/1978	13/11/1978	F303 QK7	Biên giới Tây Ninh
13	Nguyễn Thị Mai	1962	9/1978	22/5/1979	Cục hậu cần QK7	
14	Phùng Văn Minh	1958	12/1978	16/12/1980	Trung đoàn 4 R5	Chiến trường Tây Nam
15	Đàm Kiến Ngươn	1950	18/4/1977	28/01/1979	Đội 2 LĐ305 LĐ3	Campu-chia
16	Dương Nhiều	1960	12/1980	11/1983	F309	Campu-chia
17	Đinh Văn Thanh	1960	5/1978	25/11/1978	F303	Biên giới Sông Bé
18	Nguyễn Hữu Tài	1960	5/02/1978	18/11/1979	Công ty Hợp doanh ô tô	
19	Phạm Văn Thành	1962	7/1980	21/7/1982	MT479	Campu-chia
20	Lê Văn Thơm	1956	3/1983	11/1983	MT479	Campu-chia

21	Đoàn Ngọc Tồ	1968	3/1986	14/02/1987	C4 D2 Trung đoàn 742 MT779	
22	Huỳnh Văn	1959	11/1977	19/4/1978	E4 F5	Campu- chia
23	Nguyễn Công Văn	1957	9/1980	29/9/1981	F309 QK7	Campu- chia
24	Huỳnh Quang Vinh	1966	3/1983	11/5/1985	C7 D5 E430	Campu- chia
25	Nguyễn Thành Vân	1963				
26	Tô Văn Hùng		3/1984	10/4/1986	Đoàn 7707 MT479	Campu- chia
27	Tăng Văn Hoàng	1966	02/1986	02/1988		
28	Đinh Phú	1957	11/1976	03/9/1978	D bộ D4 E174 F5	
29	Nguyễn Tấn Quang		02/1988	06/9/1985	Ban tham mưu E689 F5 MT479	
30	Trần Văn Mùi	1930		7/5/1974	Phước Đức, Châu Thành, Bến Tre	

DANH SÁCH
BÀ MẸ VIỆT NAM ANH HÙNG PHƯỜNG 2

STT	Họ và Tên	Địa chỉ thờ tự
01	Nguyễn Thị Hòa	228 Lô V Chung cư Ngô Gia Tự
02	Lê Thị Dậu	017 Lô S Chung cư Ngô Gia Tự
03	Văn Thị Xuân	66 Hùng Vương
04	Nguyễn Thị Nguy	222 Sư Vạn Hạnh
05	Dương Thị Đầy	2/2A Trần Nhân Tôn
06	Dương Thị Lôi	122/7 Hùng Vương
07	Nguyễn Thị Năm	60 Nguyễn Chí Thanh

**DANH SÁCH CÁN BỘ PHƯỜNG 2
THAM GIA BAN LIÊN LẠC
CỤU TÙ CHÍNH TRỊ VÀ TÙ BÌNH QUẬN 10**

STT	Họ và Tên	Chức vụ	Nhiệm kỳ
01	Nguyễn Thị Minh Phương	Ủy viên	1994 - 1998
		Phó ban liên lạc	2003 - 2005
		Trưởng ban liên lạc	2005 - 2007
02	Ngô Diễm Khôn	Ủy viên	1996 - 2005

DANH SÁCH CÁN BỘ PHƯỜNG 2 LÀ CỰU TÙ CHÍNH TRỊ QUẬN 10

STT	Họ và Tên	Tên khác	Địa chỉ
01	Trần Hoàng Anh	Trần Thị Hóa	013 lô S Chung cư Ngô Gia Tự
02	Huỳnh Bửu		117 lô K Chung cư Ngô Gia Tự
03	Phan Thị Cơ		16 Trần Nhân Tôn
04	Nguyễn Đình Cường		206 Sư Vạn Hạnh
05	Đỗ Văn Đán		004 lô O Chung cư Ngô Gia Tự
06	Đỗ Văn Đức	Cao Văn Cách	120 lô L Chung cư Ngô Gia Tự
07	Nguyễn Thị Giã	Nguyễn Thị Lại	309 Lê Hồng Phong
08	Lê Văn Hòa	Nguyễn Văn Hòa	
09	Giang Thị Hồng	Cao Thị Ngọc Rớt	72 Nguyễn Chí Thanh
10	Nguyễn Thị Huệ		129 lô U Chung cư Ngô Gia Tự
11	Ngô Diệm Khôn	Hồng Viên Khôn	355B Lê Hồng Phong

12	Đinh Văn Mười		
13	Lê Văn Nhật	Nguyễn Văn Lý	36 Trần Nhân Tôn
14	Đặng Đình Nhọa		206 lô R Chung cư Ngô Gia Tự
15	Lê Hoàng Phúc		
16	Nguyễn Đạo Phước		203 lô M Chung cư Ngô Gia Tự
17	Huỳnh Văn Phước	Nguyễn Văn Ba	309 Lê Hồng Phong
18	Nguyễn Thanh Phương		
19	Nguyễn Thị Minh Phương		
20	Trần Thị Minh Sen		011 lô K Chung cư Ngô Gia Tự
21	Nguyễn Thị Thắm		017 lô U Chung cư Ngô Gia Tự
22	Lưu Duy Thanh	Lưu Văn Riều	201 lô S Chung cư Ngô Gia Tự
23	Hứa Kiến Thành		261 Trần Nhân Tôn
24	Nguyễn Thị Thoa		206 lô R Chung cư Ngô Gia Tự
25	Trương Thị Thu	Truong Georgette Chiris Tiane	206 Sư Vạn Hạnh
26	Văn Thị Xuân	Hai Xuân	66 Hùng Vương

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG MINH MẠNG VÀ CÁC KHÓM GIAI ĐOẠN 1975

1. Đ/c Lưu Thiên Vân

Bí thư Chi bộ

2. Đ/c Đặng Văn Hệ

Phó Bí thư Chi bộ

3. Đ/c Lưu Duy Thanh

Ủy viên Thư ký

* KHÓM 3

1. Đ/c Trần Thị Hoa

Bí thư Chi bộ

tiền thân của P. 2 hiện nay

2. Đ/c Đông

Phó nhóm

3. Đ/c Chũ

Ủy viên Thư ký

4. Đ/c Trần Ngọc Khang

Bí thư chi đoàn

5. Đ/c Nguyễn Thị Năm (Năm Trầu)

Hội trưởng Hội Phụ nữ

6. Đ/c Đào Hên

Phụ trách Văn hóa Thông tin

7. Đ/c Tám Rổ

Ủy viên Thương binh xã hội

* KHÓM 5A

1. Đ/c Nguyễn Đăng Lợi

Trưởng nhóm

tiền thân của P. 2 hiện nay

2. Đ/c Nguyễn Văn Phú

Công an

3. Đ/c Văn Đình Tú

Khóm đội

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 2 CŨ THÁNG 5 NĂM 1976

1. Đ/c Văn Thị Xuân	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Đặng Đình Nhạ	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Lê Minh	Phó Bí thư - Trưởng Công an
4. Đ/c Đào Hên	Phó Chủ tịch UBND
5. Đ/c Nguyễn Văn Năm	Phó Chủ tịch UBND
6. Đ/c Phan Thành Mỹ	Chủ tịch UBMTTQ
7. Đ/c Nguyễn Thị Năm	Chủ tịch Hội Phụ nữ
8. Đ/c Lê Trung Dũng,	Bí thư Đoàn Thanh niên
9. Đ/c Nguyễn Hữu Nghĩa	
10. Đ/c Nguyễn Văn Thành	Phường Đội trưởng

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 3 CŨ THÁNG 5 NĂM 1976 - 1977

1. Đ/c Đặng Văn Hệ,
Đ/c Hứa Tổ Hoa,
Đ/c Giang Thị Hồng	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Mã Ngươn Chương,
Đ/c Lưu Duy Thanh	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Nguyễn Văn Hoàng (Sáu Hoàng)	Phó Chủ tịch UBND
4. Đ/c Đinh Ngọc Hùng	Trưởng Công an
5. Đ/c Năm Thúc	Ủy viên
6. Đ/c Huỳnh Thị Năm	Thư ký
7. Đ/c Bảy,
Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch Hội Phụ nữ
8. Đ/c Hoàng Thị Tú	Bí thư Đoàn Thanh niên
UVUB
9. Đ/c Vũ Ngọc Vĩnh	Phường Đội trưởng
10. Đ/c Nguyễn Văn Phụng,
Đ/c Đoàn Ngọc Bích	Phụ trách Công đoàn
11. Đ/c Bùi Văn Phát	Chủ tịch UB MTTQ

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 4 CŨ THÁNG 5 NĂM 1976 - 1977

1. Đ/c Trương Thanh Lâm	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Nguyễn Văn Hùng	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Nguyễn Tịch, Đ/c Nguyễn Văn Hải (Bảy Hải)	Phó Chủ tịch UBND
4. Đ/c Đặng Đình Rạng	Trưởng Công an
5. Đ/c Nguyễn Đức Nghị	Chính trị viên
6. Đ/c Hoàng Thanh Hồng	Ủy viên Thư ký
7. Đ/c Trần Thị Minh	Chủ tịch Hội Phụ nữ
8. Đ/c Vũ Xuân Cảnh	Bí thư Đoàn Thanh niên
9. Đ/c Lê Đức Chính	Phường Đội trưởng

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1977 - 1979

1. Đ/c Văn Thị Xuân	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Nguyễn Văn Hùng	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Lê Minh	Phó Bí thư
4. Đ/c Phan Thành Mỹ	Phụ trách Công đoàn
5. Đ/c Nguyễn Văn Bông	Chủ tịch UB MTTQ
6. Đ/c Đặng Văn Quang	Ủy viên Thương binh xã hội
7. Đ/c Phan Thị Cơ	Chủ tịch Hội Phụ nữ
8. Đ/c Lê Hữu Ích	Trưởng Công an
9. Đ/c Phan Mạnh Thìn	Phường Đội trưởng

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1979 - 1981

1. Đ/c Văn Thị Xuân	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Nguyễn Văn Hùng	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Lê Minh	Phó Bí thư
4. Đ/c Nguyễn Thị Hiếu, Đ/c Đào Hên, Đ/c Nguyễn Văn Năm	Phó Chủ tịch UBND
5. Đ/c Lê Trung Dũng	Trưởng Công an
6. Đ/c Phan Thành Mỹ	Phụ trách Công đoàn
7. Đ/c Bùi Văn Phát	Chủ tịch UBMTTQ
8. Đ/c Đặng Văn Quang	Ủy viên Thương binh xã hội
9. Đ/c Phan Thị Cơ	Chủ tịch Hội Phụ nữ
10. Đ/c Âu Hòa Bình	Bí thư Đoàn Thanh niên
11. Đ/c Đinh Văn Dương	Phường Đội trưởng

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1981 - 1983

1. Đ/c Văn Thị Xuân	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Nguyễn Văn Hùng	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Nguyễn Thị Hiếu	Phó Chủ tịch UBND
4. Đ/c Lê Trung Dũng	Trưởng Công an
5. Đ/c Phan Thị Cơ	Chủ tịch Hội Phụ nữ
6. Đ/c Võ Thành Danh	Bí thư Đoàn Thanh niên
7. Đ/c Đinh Văn Dương	Phường Đội trưởng

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1983 - 1985

1. Đ/c Văn Thị Xuân	Bí thư Chi bộ
2. Đ/c Nguyễn Văn Hùng	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Đào Hên Đ/c Nguyễn Thành	Phó Chủ tịch UBND
4. Đ/c Lê Trung Dũng	Trưởng Công an
5. Đ/c Phan Thành Mỹ	Chủ tịch UBMTTQ
6. Đ/c Phan Thị Cơ	Chủ tịch Hội Phụ Nữ
7. Đ/c Lâm Văn Hải	Bí thư Đoàn Thanh niên
8. Đ/c Nguyễn Thành	Phường Đội trưởng
9. Đ/c Nguyễn Văn Ba	Ủy viên Thư ký

CHI ỦY CHI BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1986 - 1988

1. Đ/c Văn Thị Xuân (đến tháng 3/1987)	Bí thư Chi bộ
Đ/c Nguyễn Minh Phương (từ tháng 3/1987)	Bí thư Đảng ủy
2. Đ/c Nguyễn Anh Dũng (1987)	Phó Bí thư
Đ/c Nguyễn Văn Ba	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Lê Văn Nhật	Phó Bí thư Thường trực
4. Đ/c Nguyễn Thị Hồng	Phó Chủ tịch Kinh tế
5. Đ/c Hoàng Thị Tú	Phó Chủ tịch Văn xã
6. Đ/c Nguyễn Văn Cốc	Trưởng Công an
Đ/c Nguyễn Văn Cử	
7. Đ/c Lê Văn Có	Thư ký Đảng ủy
8. Đ/c Nguyễn Văn Phúc,	Chủ tịch UB MTTQ
Đ/c Nguyễn Văn Năm	
9. Đ/c Huỳnh Quốc Chánh	Chủ tịch Hội Cựu chiến binh
10. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch Hội Phụ nữ
11. Đ/c Đoàn Ngọc Bi	Bí thư Đoàn Thanh niên
12. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Phường Đội trưởng
13. Đ/c Ngô Thị Hồng Khiêm	Phó Chủ tịch Hội Phụ nữ

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1989 - 1991

1. Đ/c Nguyễn Minh Phương	Bí thư Đảng ủy
2. Đ/c Nguyễn Văn Ba	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Lê Văn Nhật	Phó Bí thư Thường trực
4. Đ/c Nguyễn Thị Hồng	Phó Chủ tịch Kinh tế
5. Đ/c Hoàng Thị Tú	Phó Chủ tịch Văn xã
6. Đ/c Nguyễn Văn Cử	Trưởng Công an
7. Đ/c Nguyễn Văn Phúc Đ/c Vũ Thành Long	Chủ tịch UB MTTQ
8. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch Hội Phụ nữ
9. Đ/c Đoàn Ngọc Bi, Đ/c Trần Thị Nhung	Bí thư Đoàn Thanh niên
10. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Phường Đội trưởng

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1992 - 1994

1. Đ/c Lê Văn Nhật	Bí thư Đảng ủy
2. Đ/c Nguyễn Văn Ba	Chủ tịch UBND
3. Đ/c Nguyễn Thị Hồng	Phó Chủ tịch Kinh tế
4. Đ/c Hoàng Thị Tú	Phó Chủ tịch Văn xã
5. Đ/c Nguyễn Văn Cử	Trưởng Công an
6. Đ/c Vũ Thành Long	Chủ tịch UB MTTQ
7. Đ/c Huỳnh Quốc Chánh	Chủ tịch Hội Cựu chiến binh
8. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch Hội Phụ nữ
9. Đ/c Trần Thị Nhung	Bí thư Đoàn Thanh niên
10. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Phường Đội trưởng

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1994 - 1996

1. Đ/c Lê Văn Nhật	Bí thư Đảng ủy
2. Đ/c Nguyễn Văn Ba	Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
3. Đ/c Vũ Thành Long	Phó Bí thư Thường trực
4. Đ/c Nguyễn Thị Hồng	Phó Chủ tịch Kinh tế
5. Đ/c Hoàng Thị Tú	Phó Chủ tịch Văn xã
6. Đ/c Nguyễn Văn Cử	Trưởng Công an
7. Đ/c Vũ Thành Long, Đ/c Nguyễn Văn Năm	Chủ tịch UB MTTQ
8. Đ/c Huỳnh Quốc Chánh	Chủ tịch Hội Cựu chiến binh
9. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch Hội Phụ nữ
10. Đ/c Trần Thị Nhung	Bí thư Đoàn Thanh niên
11. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Phường Đội trưởng

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 1996 - 2000

1. Đ/c Lê Văn Nhật	Bí thư Đảng ủy
2. Đ/c Hoàng Thị Tú	Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
3. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Đảng ủy viên - Phó Chủ tịch
4. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Phó Chủ tịch HĐND
5. Đ/c Đoàn Ngọc Bi	Ủy viên Thư ký Ủy ban
6. Đ/c Trần Minh Thọ	Trưởng Công an
7. Đ/c Nguyễn Văn Năm	Chủ tịch UB MT'TQ
8. Đ/c Đào Kim Vân	Bí thư Đoàn Thanh niên
9. Đ/c Đoàn Hữu Vàng	Phường Đội trưởng
10. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa, Đ/c Ngô Thị Hồng Khiêm	Chủ tịch Hội Phụ nữ

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 2000 - 2005

1. Đ/c Nguyễn Hồng Liêm	Bí thư Đảng ủy
2. Đ/c Hoàng Thị Tú	Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
3. Đ/c Vũ Thành Long	Ủy viên Thường trực Chủ tịch HĐND
4. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Phó Chủ tịch UBND
5. Đ/c Trần Minh Thọ	Trưởng Công an
6. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch UB MTTQ
7. Đ/c Nguyễn Văn Năm	Trưởng khối vận Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra

Bổ sung

*. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc (thay đồng chí Hoàng Thị Tú chuyển công tác năm 2002)	Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
*. Đ/c Vũ Thành Long	Phó Bí thư Thường trực
*. Đ/c Trần Văn Phước (thay đồng chí Nguyễn Chiến Quốc chuyển công tác)	Phó Chủ tịch UBND
*. Đ/c Lê Hữu Ích (thay đồng chí Nguyễn Văn Năm nghỉ hưu)	Trưởng khối vận Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 2005 - 2010

1. Đ/c Nguyễn Hồng Liêm	Bí thư Đảng ủy
Chủ tịch HĐND
2. Đ/c Vũ Thành Long	Phó Bí thư Thường trực
3. Đ/c Nguyễn Chiến Quốc	Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
4. Đ/c Trần Văn Phước	Phó Chủ tịch UBND
5. Đ/c Đào Kim Vân	Phó Chủ tịch HĐND
6. Đ/c Trần Minh Thọ	Trưởng Công an
7. Đ/c Phạm Thanh Hiền	Phường Đội trưởng
8. Đ/c Lê Hữu Ích	Chủ tịch Hội Cựu chiến binh
Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra
9. Đ/c Lê Thị Hồng Hoa	Chủ tịch UB MTTQ

Bổ sung

*. Đ/c Trần Văn Phước
(thay đồng chí Vũ Thành Long chuyển công tác năm 2006)	Phó Bí thư Thường trực
*. Đ/c Đào Kim Vân
(thay đồng chí Trần Văn Phước tháng 01/2007)	Phó Chủ tịch UBND
*. Đ/c Lê Thanh Hải
(bổ sung Đảng ủy viên)	Phó Chủ tịch UBND

- *. Đ/c Phan Thanh Hà Phó Bí thư thường trực
(thay đồng chí Trần Văn Phước chuyển công tác năm 2008)
- *. Đ/c Võ Ngọc Thanh Bí thư Đảng ủy
(thay đồng chí Nguyễn Hồng Liêm chuyển công tác năm 2009)
- *. Đ/c Phạm Văn Dự Trưởng Công an
(thay đồng chí Trần Minh Thọ chuyển công tác tháng 9/2005)
- *. Đ/c Phạm Thanh Hiền Chủ tịch UB MTTQ
(thay đồng chí Lê Thị Hồng Hoa nghỉ hưu năm 2010)
- *. Đ/c Dương Đình Nhân Phường Đội trưởng
(thay đồng chí Phạm Thanh Hiền tháng 01/2009)
- *. Đ/c Võ Ngọc Thanh Bí thư Đảng ủy
 Chủ tịch UBND
(thay đồng chí Nguyễn Chiến Quốc chuyển công tác năm 2010)
- *. Đ/c Nguyễn Ngọc Hạnh Phó Bí thư Đảng ủy
(thay đồng chí Hà chuyển công tác tháng 02/2010)

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 2010 - 2015

1. Đ/c Võ Ngọc Thanh	Bí thư Đảng ủy
Chủ tịch UBND
2. Đ/c Nguyễn Ngọc Hạnh	Phó Bí thư Thường trực
3. Đ/c Phạm Thanh Hiền	UVTV - Chủ tịch UB MTTQ
4. Đ/c Phạm Văn Dự	Trưởng Công an
5. Đ/c Dương Đình Nhân	Phường Đội trưởng
6. Đ/c Nguyễn Văn Hồng	Thư ký Đảng ủy
7. Đ/c Nguyễn Thị Kim Loan	Hiệu trưởng Trường Tiểu học
Trần Nhân Tôn
8. Đ/c Nguyễn Văn Mệnh	Hiệu trưởng
Trường Trường Định
9. Đ/c Phạm Thị Bạch Tuyết	Bí thư Chi bộ Khu phố 1
10. Đ/c Nguyễn Thị Nguyệt	Bí thư Chi bộ Khu phố 3
11. Đ/c Võ Văn Lân	Chủ tịch Hội Cựu chiến binh

Bổ sung

*. Đ/c Bùi Thế Hải	Bí thư Đảng ủy
Chủ tịch UBND |
|--------------------|---------------------------------|

(thay đồng chí Võ Ngọc Thanh chuyển công tác tháng 8/2013)

- *. Đ/c Nguyễn Trọng Thiện Phó Bí thư Thường trực
(thay đồng chí Nguyễn Ngọc Hạnh chuyển công tác tháng 3/2012)
- *. Đ/c Nguyễn Thị Ánh Loan Phó Chủ tịch UBND
(bổ sung Đảng ủy viên tháng 02/2012)
- *. Đ/c Võ Minh Tuấn Trưởng Công an
(thay đồng chí Phạm Văn Dự tháng 6/2012)
- *. Đ/c Nguyễn Lê Gia Bảo Phường Đội trưởng
(thay đồng chí Dương Đình Nhân tháng 01/2015)

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2 NHIỆM KỲ 2015 - 2020

1. Đ/c Bùi Thế Hải	Bí thư Đảng ủy Chủ tịch UBND
2. Đ/c Nguyễn Trọng Thiện	Phó Bí thư Thường trực
3. Đ/c Nguyễn Thị Ánh Loan	Phó Bí thư Phó Chủ tịch UBND
4. Đ/c Nguyễn Văn Hồng	Chủ tịch UB MTTQ
5. Đ/c Võ Minh Tuấn	Trưởng Công an
6. Đ/c Nguyễn Lê Gia Bảo	Phường Đội trưởng
7. Đ/c Trương Thị Minh Hạnh	Phó Chủ tịch UBND
8. Đ/c Huỳnh Hữu Tài	Bí thư Đoàn Thanh niên
9. Đ/c Nguyễn Thị Kim Loan	Hiệu trưởng Trường Tiểu học Trần Nhân Tôn
10. Đ/c Lý Minh Hà	Hiệu trưởng Trường Mầm non Phường 2
11. Đ/c Nguyễn Thị Kim Uyên	Hiệu trưởng Trường Mầm non 3

Bổ sung

- *. Đ/c Nguyễn Ngọc Hạnh Bí thư Đảng ủy
(thay đồng chí Bùi Thế Hải chuyển công tác)
- *. Đ/c Nguyễn Thị Ánh Loan Phó Bí thư Thường trực
Chủ tịch HĐND
(thay đồng chí Nguyễn Trọng Thiện)
- *. Đ/c Nguyễn Trọng Thiện Phó Bí thư - Chủ tịch UBND
(thay đồng chí Bùi Thế Hải)
- *. Đ/c Lê Huỳnh Hậu Chủ tịch UB MTTQ
(thay đồng chí Nguyễn Văn Hồng chuyển công tác tháng 3/2016)
- *. Đ/c Nguyễn Thị Lành Phó Chủ tịch UBND
(bổ sung Đảng ủy viên tháng 8/2016)
- *. Đ/c Huỳnh Tấn Thành Phó Chủ tịch HĐND
(thay đồng chí Huỳnh Hữu Tài chuyển công tác tháng 6/2017)
- *. Đ/c Đặng Duy Vinh Phó Chủ tịch UBND
(thay đồng chí Trương Thị Minh Hạnh chuyển công tác
tháng 9/2017)

Mục lục

Lời giới thiệu	5
----------------------	---

Phần mở đầu

ĐỊA LÝ TỰ NHIÊN, KINH TẾ, XÃ HỘI VÀ TRUYỀN THỐNG YÊU NƯỚC CỦA NHÂN DÂN PHƯỜNG 2

I. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN	9
1. Vị trí địa lý	9
2. Diện tích tự nhiên	10
3. Giao thông, cơ sở vật chất	12
4. Lịch sử hình thành Phường 2	13
5. Hệ thống chính trị của phường	16
II. ĐẶC ĐIỂM DÂN CƯ VÀ KINH TẾ, XÃ HỘI	18
1. Dân cư	18
2. Thành phần dân tộc - tôn giáo	21
3. Văn hóa - xã hội	24
III. TRUYỀN THỐNG YÊU NƯỚC CỦA NHÂN DÂN PHƯỜNG 2 TRƯỚC KHI ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM RA ĐỜI	29

Phần thứ nhất

NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG TRONG SỰ NGHIỆP ĐẤU TRANH GIÀNH ĐỘC LẬP DÂN TỘC (1930 - 1975)

Chương I

TRUYỀN THỐNG CÁCH MẠNG CỦA NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TỪ KHI CÓ ĐẢNG LÃNH ĐẠO ĐẾN THẮNG LỢI CỦA CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (1930 - 1954)

- I. PHONG TRÀO ĐẤU TRANH CÁCH MẠNG
CỦA NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TỪ KHI
CÓ ĐẢNG LÃNH ĐẠO ĐẾN CÁCH MẠNG THÁNG TÁM
THÀNH CÔNG (1930 - 1945)..... 37**
1. Nhân dân vùng đất Phường 2
trong cao trào cách mạng 1930 - 1931 37
2. Nhân dân vùng đất Phường 2
trong phong trào Dân chủ 1936 - 1939 41
3. Nhân dân vùng đất Phường 2
trong cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ năm 1940..... 44
4. Nhân dân vùng đất Phường 2
trong cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền
Cách mạng tháng Tám 1945..... 47
- II. PHONG TRÀO ĐẤU TRANH CÁCH MẠNG VÙNG ĐẤT
PHƯỜNG 2 TRONG GIAI ĐOẠN TỪ
TOÀN QUỐC KHÁNG CHIẾN ĐẾN THẮNG LỢI
CỦA CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP
XÂM LƯỢC (12/1946 - 7/1954) 52**

Chương II

ĐẢNG VIÊN VÀ NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1954 - 1975)

I. NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG THỜI KỲ ĐẤU TRANH ĐÒI MỸ - DIỆM THI HÀNH HIỆP ĐỊNH GENÈVE (1954 - 1960).....	63
II. NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 GÓP PHẦN ĐÁNH BẠI CHIẾN LƯỢC “CHIẾN TRANH ĐẶC BIỆT” CỦA MỸ - NGUYỄN (1961 - 1965).....	70
III. NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 TRONG CUỘC ĐẤU TRANH CHỐNG CHIẾN LƯỢC “CHIẾN TRANH CỤC BỘ” MÀ ĐỈNH CAO LÀ THAM GIA TỔNG TIẾN CÔNG VÀ NỔI DẬY XUÂN MẬU THÂN 1968.....	79
IV. DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG, NHÂN DÂN VÙNG ĐẤT PHƯỜNG 2 GÓP PHẦN THỰC HIỆN “ĐÁNH CHO MỸ CÚT, ĐÁNH CHO NGUYỄN NHÀO”, KẾT THÚC THẮNG LỢI CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1969 - 1975).....	98
Tiểu kết PHẦN THỨ NHẤT.....	123

Phần thứ hai

ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN PHƯỜNG 2 TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI (1975 - 2015)

Chương I

KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN, CẢI TẠO XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN PHƯỜNG SAU NGÀY MIỀN NAM HOÀN TOÀN GIẢI PHÓNG (1975 - 1985)

I. LÃNH ĐẠO XÂY DỰNG, Củng cố chính quyền cách mạng, Ổn định trật tự xã hội và đời sống nhân dân (1975 - 1977).....	133
---	-----

1. Tình hình Phường 2 những năm đầu sau giải phóng....	133
2. Chi bộ Phường 2 lãnh đạo xây dựng và củng cố chính quyền cách mạng, ổn định trật tự xã hội và đời sống nhân dân, khôi phục sản xuất (5/1975 - 8/1977).....	135
II. LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN CHỦ TRƯỞNG CẢI TẠO XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CỦA ĐẢNG VÀ NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI CHI BỘ (NHIỆM KỲ 1977 - 1979)	
1. Đại hội Chi bộ Phường 2 (1977 - 1979)	150
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1977 - 1979.....	152
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và các đoàn thể	159
III. LÃNH ĐẠO ĐẨY MẠNH SẢN XUẤT, ỔN ĐỊNH ĐỜI SỐNG NHÂN DÂN, GIỮ VỮNG AN NINH CHÍNH TRỊ, TRẬT TỰ XÃ HỘI (1979 - 1981)	
1. Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1979 - 1981	163
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1979 - 1981.....	164
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	171
IV. LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI CHI BỘ NHIỆM KỲ 1981 - 1983	
1. Đại hội Chi bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1981 - 1983	175
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1981 - 1983.....	176
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	180

V. LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI CHI BỘ NHIỆM KỲ 1983 - 1985	183
1. Đại hội Chi bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1983 - 1985	183
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ phường nhiệm kỳ 1983 - 1985.....	184
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	188

Chương II

ĐẢNG BỘ PHƯỜNG 2

LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI, GÓP PHẦN ĐẨY MẠNH SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HÓA - HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC (1986 - 2015)

I. NHỮNG NĂM ĐẦU BƯỚC VÀO THỜI KỲ ĐỔI MỚI (1986 - 1988).....	195
1. Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1986 - 1988	196
2. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	197
II. TIẾP TỤC VẬN DỤNG ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI VÀO THỰC TIỄN CỦA PHƯỜNG (1989 - 1991)	202
1. Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1989 - 1991	202
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1989 - 1991.....	203
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	207
III. TỪNG BƯỚC KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN, XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI NHIỆM KỲ 1992 - 1994	212

1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1992 - 1994	212
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1992 - 1994.....	212
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng và đoàn thể	216
IV. TIẾP TỤC GIỮ VỮNG ỔN ĐỊNH, THỰC HIỆN ĐỔI MỚI TOÀN DIỆN, PHÁT HUY TIỀM NĂNG, THỂ MẠNH PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT, ĐỊNH HÌNH CƠ CHẾ QUẢN LÝ TẠI ĐỊA PHƯƠNG TRONG NHỮNG NĂM 1994 - 1996	
1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1994 - 1996	221
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1994 - 1996	222
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	231
V. LÃNH ĐẠO PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI, TỪNG BƯỚC THỰC HIỆN CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA (1996 - 2000)	
1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 1996 - 2000	237
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 1996 - 2000.....	238
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng bộ, Mặt trận và đoàn thể	247
VI. TIẾP TỤC PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI GẮN VỚI CHỈNH TRANG ĐÔ THỊ NHIỆM KỲ 2000 - 2005.....	
1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 2000 - 2005	257
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 2000 - 2005.....	257

3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	265
VII. LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN TIẾP TỤC XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐỊA PHƯƠNG TRONG THỜI KỲ MỚI NHIỆM KỲ 2005 - 2010	272
1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 nhiệm kỳ 2005 - 2010	272
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 2005 - 2010.....	274
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	279
VIII. TIẾP TỤC GIỮ VỮNG ỔN ĐỊNH CHÍNH TRỊ, TRẬT TỰ AN TOÀN XÃ HỘI, KHAI THÁC TIỀM NĂNG, NGUỒN LỰC TRONG NHÂN DÂN ĐỂ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI NHIỆM KỲ 2010 - 2015	286
1. Đại hội Đảng bộ Phường 2 (nhiệm kỳ 2010 - 2015).....	286
2. Lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường nhiệm kỳ 2010 - 2015 và 2015 - 2020	288
3. Công tác xây dựng chính quyền, xây dựng Đảng, Mặt trận và đoàn thể	296
Tiểu kết PHẦN THỨ HAI	305
KẾT LUẬN.....	307
PHỤ LỤC	315

**LỊCH SỬ TRUYỀN THỐNG
CỦA ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN
PHƯƠNG 2
(1930 - 2015)**

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng Biên tập

ĐINH THỊ THANH THỦY

Chịu trách nhiệm nội dung:

Phó Giám đốc - Phó Tổng Biên tập

NGUYỄN TƯ TƯỜNG MINH

Biên tập : **TRẦN ĐÌNH BA**

Sửa bản in : **TRẦN A.B**

Trình bày : **HOÀNG TRUNG**

Bìa : **NGUYỄN UYÊN**

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

62 Nguyễn Thị Minh Khai, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh

ĐT: 38225340 - 38296764 - 38247225 - 38256713 - 38223637

Fax: 84.8.38222726 - Email: tonghop@nxbhcm.com.vn

Sách online: **www.nxbhcm.com.vn** - Ebook: **www.sachweb.vn**

NHÀ SÁCH TỔNG HỢP 1

62 Nguyễn Thị Minh Khai, Q. 1, TP. HCM - ĐT: 38256804

NHÀ SÁCH TỔNG HỢP 2

86 - 88 Nguyễn Tất Thành, Quận 4, TP. HCM - ĐT: 39433868

In số lượng 300 cuốn. Khổ 14.5 x 20.5 cm

Tại: Công ty Cổ phần in Khuyến học phía Nam

Trụ sở: 128/7/7 Trần Quốc Thảo, Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh

Xưởng in: Lô B5 - 8, đường D4, KCN Tân Phú Trung, xã Tân Phú Trung, Củ Chi, TP. HCM

XNĐKXB số: 4779-2018/CXBIPH/01-365/THTPHCM

QĐXB số: 1529/QĐ-THTPHCM-2017 ngày 28/12/2017

ISBN: 978 - 604 - 58 - 7247 - 5

In xong và nộp lưu chiểu quý I năm 2018